TREŠDIENA, 2009. GADA 16. DECEMBRIS

SĒDI VADA: JERZY BUZEK

Priekšsēdētājs

1. Sēdes atklāšana

(Sēdi atklāja plkst. 09.05)

***

Göran Färm (S&D). – Priekšsēdētāja kungs, šīs nedēļas sesijas sākumā jūs atbildējāt uz mana Austrijas kolēģa *Jörg Leichtfried* jautājumu par jaunajiem deputātiem, kas pievienosies Parlamentam saskaņā ar Lisabonas līgumu, un par to, kad tas varētu notikt. Jūs atbildējāt, ka tagad tas ir atkarīgs no Padomes. Man nav iebildumu attiecībā uz to, ka viņi pievienosies mums kā pilntiesīgi Parlamenta deputāti, bet mani māc šaubas par viņu kā novērotāju statusu, kas vajadzīgs, lai viņi kļūtu par pilntiesīgiem deputātiem.

Es sapratu, ka lēmums, ko mēs nesen pieņēmām par *David Martin* ziņojumu par mūsu iekšējiem noteikumiem, dod mums iespēju ļaut viņiem sākt strādāt par novērotājiem, tikko viņi ir ievēlēti un attiecīgā dalībvalsts apstiprinājusi viņu ievēlēšanu, un ka mēs kā Parlamenta deputāti paši varam izlemt novērotāju amata nosacījumus.

Priekšsēdētāja kungs, vai jūs nevarētu to apspriest ar referentu *Martin* kungu, lai pēc iespējas ātrāk šo jautājumu atrisinātu? Nebūtu prātīgi, ja jaunajiem deputātiem, kuri jau ievēlēti un kuru ievēlēšanu viņu valsts iestādes jau apstiprinājušas, būtu mēnešiem jāgaida uz iespēju sākt darbu. Daudzi no viņiem ir gatavi nekavējoties sākt darbu.

Priekšsēdētājs. – Kā jau iepriekš teicu, es esmu pieprasījis Eiropadomes lēmumu, un arī Konstitucionālo jautājumu komitejai ir jāņem vērā šī problēma un tā jāizpēta. Pagaidām vēl nav galīgā lēmuma par jauno deputātu vietu skaitu un par to, no kurām valstīm tiem jānāk. Vēl nav galīgā lēmuma. Es zinu, ka tas ir Eiropas Parlamenta lēmums, bet tas nav galīgs, un tāpēc nav tik viegli iecelt novērotājus bez galīgā lēmuma par novērotāju skaitu un par to, no kurām valstīm tiem jānāk. Tāpēc mums ir jāgaida. Es par to domāju un esmu par to stipri norūpējies.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, es piekrītu, ka tas ir grūti atrisināms jautājums. Nedomāju, ka to nav iespējams atrisināt, bet gribu teikt, ka manas grupas viedoklis par diskusijām Francijā ir šāds: mums nav pieņemams, ka novērotāji, vienalga, kādā statusā, vienlaicīgi ir savas valsts parlamenta deputāti. Mēs uzskatām, ka tiem, kas ierodas šeit kā novērotāji, ir jānoliek savas valsts parlamenta mandāts.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, saskaņā ar Reglamenta 110. pantu mēs esam sanākuši šeit, lai debatētu par Zviedrijas prezidentūras darbības kopsavilkumu — es uzslavēju premjerministru Reinfeldt, kas ir devis mums drosmīgu, lietderīgu un efektīvu prezidentūru —, bet mēs esam šeit arī tādēļ, lai aplūkotu 10. un 11. decembra Eiropadomes sanāksmes rezultātus.

Attiecībā uz šo lietu es vēlos piesaistīt Komisijas priekšsēdētāja uzmanību (jo viņš ir līgumu un to piemērošanas kurators) Līguma par Eiropas Savienību 15. panta 6. punktam, kas nosaka, ka Eiropadomes priekšsēdētājam ir jāsniedz ziņojums pēc katras Eiropadomes sanāksmes.

Šķiet, ka jaunais Eiropadomes priekšsēdētājs *Van Rompuy* kungs mums nepievienosies, un man ir žēl. Patiešām, viņš ir bijis šajā amatā kopš 2009. gada 1. decembra, viņam ir liela nozīme diplomātiskajā darbā, un es uzskatu, ka viņam, sperot pirmos politiskos soļus, vispirms vajadzēja ierasties šeit un iepazīstināt ar sevi Eiropas Parlamentu. Tāpēc viņam bija jāierodas šeit un jāziņo par Eiropadomes 2009. gada 10. un 11. decembra sanāksmes secinājumiem.

Priekšsēdētājs. – Es varu paskaidrot: tika panākta vienošanās starp Eiropadomes priekšsēdētāju *Van Rompuy* kungu un Padomes priekšsēdētāju *Reinfeldt* kungu, ka pēdējā darba mēnesī prezidentūra tiks vadīta saskaņā ar iepriekšējiem principiem. Šī vienošanās ir spēkā. Eiropadomes priekšsēdētājs *Van Rompuy* kungs stāsies amatā 2010. gada 1. janvārī.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Priekšsēdētaja kungs, valstu vai valdību vadītāju pienākums nav to līgumu piemērošana, kurus ratificējušas tautas.

Priekšsēdētājs. – Es paskaidrošu sīkāk: par Eiropadomes priekšsēdētāja un amatā esošā premjerministra, kas pārstāv pēc rotācijas principa iecelto prezidentūru, ielūgšanu un sadarbību ar viņiem lēmumu pieņem visi Parlamenta deputāti. Mēs arī nolemsim, ko ielūgt un kādā kārtībā. Mēs arī vienosimies iestāžu starpā — Eiropas Parlamenta un Eiropadomes starpā —, kādā veidā mēs sastrādāsimies. Turklāt es uzskatu, ka jūsu piezīmes ir priekšlaicīgas.

Ir jānoslēdz iestāžu nolīgums. Eiropas Komisija ir arī iesaistīta šajā jautājumā. Ir pārāk agri to apspriest. Ir ļoti svarīgi uzturēt pienācīgu līdzsvaru starp pašreizējo prezidentūru un valdības vadītāju, un Eiropadomes priekšsēdētāju Van Rompuy kungu. Mūsu prezidentūras mainās, bet priekšsēdētājs paliek tas pats, un mums ir jāsadarbojas arī ar valdību vadītājiem. Mums ir jāsadarbojas ar valdībām, jo kā likumdošanas iestādei mums ir jāuztur pastāvīgi sakari ar prezidējošās valsts valdību.

Turklāt veids, kādā mēs sadarbosimies, un tas, ko mēs ielūgsim, ir arī atkarīgs no mūsu lēmuma — protams, apspriežoties ar Eiropadomi. Mēs par to vedīsim sarunas. Es vēlos jums teikt, ka vēl ir daudz par agru to darīt. Pašlaik *Reinfeldt* kungs sniedz ziņojumu par Eiropadomes pēdējo sešu mēnešu darbu. *Van Rompuy* kungs nebija iesaistīts šajā darbā, tāpēc ka viņu izvirzīja tikai pirms dažām nedēļām, tādējādi viņš šodien nebūtu varējis apspriest šo jautājumu. Tas ir pilnīgi skaidrs.

2. Īstenošanas pasākumi (Reglamenta 88. pants) (sk. protokolu)

3. Zviedrijas prezidentūras darbības kopsavilkums – 2009. gada 10. un 11. decembra Eiropadomes secinājumi (debates)

Priekšsēdētājs. – Es vēlos sirsnīgi sveikt premjerministru *Reinfeldt*, kas kā Padomes priekšsēdētājs ir bijis kopā ar mums gandrīz pusgadu. Es vēlos sveikt arī Komisijas priekšsēdētāju *Barroso*.

Nākamais darba kārtības punkts ir kopīgas debates par:

- Padomes paziņojumu par Zviedrijas prezidentūras darbības kopsavilkumu;
- Eiropadomes ziņojumu un Komisijas paziņojumu par 2009. gada 10. un 11. decembra Eiropadomes secinājumiem.

Fredrik Reinfeldt, *Padomes priekšsēdētājs.* – Priekšsēdētāja kungs, esmu pateicīgs par šo iespēju vēlreiz uzrunāt Eiropas Parlamentu tik izšķirošā laikā.

Pašlaik, kad mēs runājam, 193 valstu pārstāvji ir sapulcējušies Kopenhāgenas konferenču centrā, tie runā, argumentē, ved sarunas un cenšas attaisnot miljoniem cilvēku cerības visā pasaulē. Pēc divām dienām ANO konference par klimatu beigsies. Drīz mēs atskatīsimies uz šo sanāksmi, kas bija izšķiroša ne tikai ES, bet visai pasaulei, izšķiroša tiem, kas nevar izaudzēt labību ūdens trūkuma dēļ, izšķiroša tiem, kas pazaudējuši mājas viesuļvētrās un plūdos, un izšķiroša tiem, kas veltīgi ceļ vaļņus, lai sevi pasargātu no jūras, kuras līmenis ceļas ik gadu.

Mēs zinām, ar ko mēs riskējam. Kāpēc tad mums ir tik grūti rīkoties? Vai tas ir tāpēc, ka mēs baidāmies no dzīvesveida pārmaiņām? Tomēr mēs zinām, ka mūsu pašreizējais dzīvesveids nebūs iespējams un mums nāksies sastapties ar vēl krasākām pārmaiņām, ja mēs ar pasaules resursiem apiesimies tā, kā mēs to darām pašlaik. Mums būs tad jābaidās no daudz bīstamākām lietām nekā ikdienas ērtību zaudējums.

Klimata pārmaiņu apkarošana ir bijusi dienas kārtības pirmajā vietā visu Zviedrijas prezidentūras laiku, visās mūsu Eiropadomes sanāksmēs un visās mūsu augstākā līmeņa sanāksmēs ar Eiropas Savienības galvenajiem partneriem. Kā jūs droši vien zināt, oktobra Eiropadomes sanāksmē mēs pieņēmām visaptverošas pilnvaras, lai saglabātu ES vadošo lomu sarunās par klimatu. Mēs vienojāmies par ilgtermiņa mērķi emisiju samazināšanai par 80–95 % līdz 2050. gadam un atkārtojām savu piedāvājumu samazināt emisijas par 30 %, ja citi arī centīsies to darīt. Mēs vienojāmies par emisiju samazināšanu starptautiskajam transportam un par spīti pretestībai no dažu iesaistīto puses skaitliskā izteiksmē noteicām globālās finansiālās vajadzības klimata pārmaiņu apkarošanai jaunattīstības valstīs. Pagājušajā nedēļā — pēc nedēļām ilgām divpusējām apspriedēm — mēs spērām vēl vienu soli: kopīgi izveidojām finanšu paketi, kas iezīmēta klimata jomas rīcības plānu ātrai ieviešanai jaunattīstības valstīs, piedāvājot EUR 7,2 miljardus nākamajiem trim gadiem.

Es zinu, ka ar to nepietiek. Tāpēc man jāsaka, ka ir pienācis laiks citām attīstītajām valstīm mums pievienoties, esmu apmierināts ar to, ka Eiropadome piekrita šim solim.

Kas mums ir jādara Kopenhāgenā? Mums ir vajadzīgas juridiskas saistības, lai samazinātu siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas, ne tikai no attīstīto valstu puses, bet arī no jaunattīstības valstu puses, lai nodrošinātu, ka globālā sasilšana saglabājas zemāka par 2 °C, kas saskaņā ar zinātnieku atzinumiem ir vajadzīgs.

Es esmu sēdies pie sarunu galda ar Indijas un Ķīnas vadību. Es zinu, ko viņi par to saka. Kāpēc viņiem ir jāattīsta tīras un videi nekaitīgas tehnoloģijas, ja mēs esam piesārņojuši pasauli gadu desmitiem ilgi? Tas ir viens veids, kā uz to raudzīties, bet problēma ir šāda: attīstītā pasaule viena pati nevar atrisināt šo problēmu. Emisijas jaunattīstības pasaulē sāk pārsniegt emisijas attīstītajā pasaulē. Tāpēc mums ir jāstrādā kopīgi, lai atrisinātu šo problēmu. No savas puses mēs varam kompensēt daudzos neatbildīgas rīcības gadus. Mēs varam palīdzēt finansēt rīcības plānus klimata pārmaiņu jomā jaunattīstības pasaulē. Eiropas Savienība pagājušajā nedēļā uzņēmās atbildību. Kopenhāgenā nav svarīga forma, bet gan saturs. Mēs varēsim būt apmierināti, ja panāksim vienošanos par emisiju samazināšanu un finansējumu, kā arī saistības sākt nekavējoties rīkoties, un, kas ir vēl svarīgāk, vienošanos par klimata pārmaiņu apkarošanas sākšanu.

Pagājušajā gadā mēs pēkšņi sastapāmies ar visnopietnāko finansiālo krīzi kopš 20. gadsimta 30. gadiem. Zeme burtiski drebēja zem mūsu kājām. Pēkšņi mums kļuva skaidrs, cik cieši saistīti savā starpā ir finanšu tirgi un cik mēs esam atkarīgi cits no cita, meklējot kopīgu atbildi. Dažu mēnešu laikā ES dalībvalstu valdības pieņēma ārkārtas atbalsta pasākumus. Tā bija ātra un iespaidīga atbilde, bet tai bija sava cena. Mūsu kopējais valsts finanšu deficīts tagad ir gandrīz 7 % no IKP — vairāk nekā trīs reizes lielāks nekā pagājušajā gadā. Divdesmit dalībvalstu ir piedzīvojušas pārmērīga deficīta procedūras. Tāpēc ekonomiskās un finansiālās krīzes mazināšanas pasākumi šajā rudenī, protams, ir bijuši galvenā prioritāte.

Ļaujiet man īsi pastāstīt, ko esam paveikuši. Oktobra beigās mēs vienojāmies par fiskālo stimulu pakāpeniskas samazināšanas stratēģiju, un pagājušajā nedēļā Eiropadomes sanāksmē mēs vienojāmies par principiem finansiālā atbalsta shēmu samazināšanai. Turklāt mēs vienojāmies par pilnīgi jaunu finanšu uzraudzības struktūru Eiropā. Ja finanšu plūsmas ir starptautiskas, uzraudzība vairs nevar būt tikai valsts mēroga. Tagad Eiropas Parlamentam ir jāvienojas par galīgajiem pasākumiem.

Mums bija skaidrs arī tas, ka "atvieglojumu kultūra" nevar turpināties ierastajā veidā. Esmu apmierināts, ka ES izdevās pārliecināt G20 par šīs politikas tālejošiem grozījumiem. Jaunie noteikumi pastiprinās saistību starp rezultātu un atalgojumu.

Ekonomiskā un finansiālā krīze mūs skāra smagi, bet mēs esam parādījuši, ka spējam rīkoties, un mēs esam kļuvuši izturīgāki. Tikko nokļūsim uz droša atveseļošanās ceļa, ES kļūs stiprāka, pateicoties mūsu pieņemtajiem pasākumiem.

Zviedrijas prezidentūra stājās amatā institucionālo pārmaiņu periodā. Kad mēs 1. jūlijā pārņēmām prezidentūru, Parlaments bija tikko ievēlēts. Mēs vēl nebijām iecēluši Eiropas Komisijas priekšsēdētāju. Gaidāmā Īrijas referenduma rezultāti bija neskaidri. Nebija skaidrs, vai Lisabonas līgumu ratificēs visas dalībvalstis. Nebija pat skaidrs, vai tas stāsies spēkā Zviedrijas prezidentūras laikā.

Tad drāma atšķetinājās. Pēc biežām apspriedēm ar Parlamentu *José Manuel Barroso* atkārtoti iecēla par Eiropas Komisijas priekšsēdētāju. Prezidentūrai tad bija stabils sadarbības partneris Komisijā. Īrijas referenduma rezultāti atnesa Īrijai uzvaru. Tā bija Eiropas sadarbības uzvara. Tā veda mūs soli tuvāk Lisabonas līgumam.

Bet tad notika negaidītais. Sarunu noslēguma periodā Čehijas prezidents izvirzīja jaunus nosacījumus līguma parakstīšanai. Mums šīs prasības bija jārisina tā, lai citas dalībvalstis neizvirzītu līdzīgus nosacījumus, un mums tas izdevās Eiropadomes sanāksmē oktobrī. Pēc dažām dienām Čehijas prezidents parakstīja līgumu. Tūlīt pēc līguma parakstīšanas es atkal sāku apspriesties ar saviem kolēģiem. Mums bija jāpanāk vienošanās par augsta ranga amatiem — par Eiropadomes priekšsēdētāju un jāizvirza Augstais pārstāvis. Es nepārspīlēju, sacīdams, ka man bija liels atvieglojums, kad 1. decembrī visi sagatavošanās darbi bija pabeigti. Lisabonas līgums beidzot varēja stāties spēkā.

Tagad Eiropas Savienība būs efektīvāka. Tai būs labāki līdzekļi, lai apkarotu klimata pārmaiņas un ietekmētu pasaules ekonomikas stratēģiju. Eiropadomes priekšsēdētājs nodrošinās nepārtrauktību. Augstais pārstāvis nodrošinās ārējo attiecību koordināciju. Mums būs demokrātiskāka Eiropas Savienība, kurā gan Eiropas Parlaments, gan dalībvalstu parlamenti būs vairāk iesaistīti. Eiropas Savienībā ir sācies jauns laikmets.

Kad es stāvēju jūsu priekšā 15. jūlijā, mēs vēl bijām finansiālās un ekonomiskās krīzes varā. Nebija skaidrības par pāreju uz jauno līgumu. Mēs nezinājām, vai mums izdosies apvienoties un pamudināt citus ne visai garajā, bet līkumainajā ceļā uz Kopenhāgenu.

Ņemot vērā to, ka Eiropadome sanāca pagājušajā nedēļā, Zviedrijas prezidentūra ir izpildījusi visas piecas prioritātes: radījusi stipras ES pilnvaras klimata pārmaiņām, veikusi pasākumus ekonomiskās un finansiālās krīzes risināšanai, izstrādājusi ES Baltijas jūras reģiona stratēģiju un Stokholmas Programmu tiesiskumam un iekšlietām, nostiprinājusi ES kā globālu dalībnieku, ietverot paplašināšanos un jaunu ārējās darbības dienestu. Kā jau teicu, pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā Eiropas Savienībā ir sācies jauns laikmets.

Es vēlos beigt savu runu ar pateikšanos jums visiem. Prezidentūrai bija vajadzīga Eiropas Parlamenta palīdzība, risinot uzdevumus, ar kuriem sastapāmies. Paldies par to, ka sniedzāt mums šo palīdzību.

Es vēlos pateikties arī Komisijai un jo īpaši *José Manuel Barroso*. Es šoruden, šķiet, esmu atņēmis *José Manuel* krietni daudz laika. Viņš ir bijis man un Zviedrijas prezidentūrai ārkārtīgi liels atbalsts.

Nobeigumā es vēlos pateikties dalībvalstīm par labo gribu aizmirst domstarpības un tiekties pēc kompromisa, domājot par Eiropas vajadzībām, un rast risinājumus, kas nes labumu ne tikai šīm valstīm, bet visai Eiropai. Šī vienotība ir mūsu spēks.

José Manuel Barroso, Komisijas priekšsēdētājs. – Priekšsēdētāja kungs, premjerministr, pagājušo sešu mēnešu laikā mēs esam piedzīvojuši to, ka spēkā ir stājies jauns līgums, noslēdzot gandrīz desmit debašu gadus un atverot durvis jaunām iespējām jaunajai, paplašinātajai Eiropas Savienībai, kādu to redzam šodien. Mēs esam redzējuši pirmos pierādījumus tam, ka apņēmīga rīcība, stabilizējot Eiropas ekonomiku krīzes laikā, ir devusi rezultātus. Ieejot notikumu beigu posmā Kopenhāgenā, mēs varam būt pārliecināti, ka Eiropas Savienība ir smagi strādājusi, lai saglabātu izšķirošo globālo pasākumu dinamiku klimata pārmaiņu jomā, kurus tā vienmēr aizstāvējusi.

Es vēlos izteikt cieņu arī premjerministram Fredrik Reinfeldt un visai Zviedrijas prezidentūras komandai par ļoti sekmīgu prezidēšanu. Jo īpaši svarīgi ir tas, ka Zviedrijas prezidentūra ir efektīvi nodrošinājusi Lisabonas līguma ratifikācijas procesa pabeigšanu, panākot pāreju uz šo jauno līgumu un vienlaicīgi sasniedzot arī pārējos mērķus. Mēs pieredzējām, ka Eiropadome ieceļ pirmo Eiropadomes priekšsēdētāju un Augsto pārstāvi, Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieci. Neaizmirsīsim, ka Parlaments ar kvalificētu balsu vairākumu ievēlēja nākamās Komisijas priekšsēdētāju, tas pēc vienbalsīgas Eiropadomes iecelšanas Parlamentam bija svarīgs brīdis.

Pagājušajā nedēļā Eiropadome pirmo reizi tikās kā pilntiesīga iestāde. Tā bija arī pirmā sanāksme, ko savā jaunajā amatā apmeklēja jaunā Augstā pārstāve un Komisijas priekšsēdētāja vietniece *Catherine Ashton*. Eiropadomes jaunais priekšsēdētājs savā jaunajā amatā sāks strādāt 2010. gada 1. janvārī un ir izteicis savas idejas par to, kā turpmāk organizēt Eiropadomes darbu. Es ļoti atzinīgi vērtēju visus priekšlikumus piešķirt Eiropadomes darbam vairāk konsekvences un nepārtrauktības. Es atzinīgi vērtēju arī ideju rīkot vairāk atklātu politisku diskusiju un sniegt īsus, enerģiskus secinājumus.

Eiropadome apsprieda arī daudz citu jautājumu. Es vēlos uzsvērt tikai dažus no tiem, neaizmirstot vienu ļoti svarīgu jautājumu — Baltijas jūras reģiona stratēģijas formulēšanu, ko var izmantot par paraugu citu Eiropas Savienības reģionu sadarbībai un mūsu sadarbībai ar dažiem mūsu partneriem.

Attiecībā uz ekonomiku mēs uzturam pareizo līdzsvaru starp ekonomikas stimulēšanas un krīzes pārvarēšanas stratēģijām. Es izklāstīju ES stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam. Es ceru, ka Eiropadome pievērsīsies diskusijām par šo Eiropas nākotnei ļoti svarīgo stratēģiju, apspriežot to nākamajās sanāksmēs — oficiālajā Eiropadomes sanāksmē februārī un Eiropadomes pavasara sanāksmē. Es vēlos šeit atkārtot savu aicinājumu ierasties šajā plenārsēdē, lai Parlaments varētu organizēt īpašas debates par šo svarīgo jautājumu. Manuprāt, ir ārkārtīgi svarīgi, lai ES stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam pilnā mērā pārvaldītu gan Eiropas Parlaments, gan Eiropadome, jo no tā būs atkarīga mūsu nākotne.

Komisijas priekšlikumi par Stokholmas programmu tagad ir iemiesoti saskaņotā pieejā nākamajiem pieciem gadiem. Es zinu, ka daudzi Parlamenta deputāti atbalsta mūsu apņēmību likt lietā šo "tramplīnu", lai izmantotu iespējas, ko sniedz Lisabonas līgums, un pakāpeniski mainītu Eiropas nostāju attiecībā uz brīvību, drošību un tiesiskumu. Tas bija viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc es nolēmu reorganizēt Kolēģijas amatus šajā jomā. Nākamajos piecos gados tā būs viena no vissvarīgākajām Eiropas Savienības darba jomām.

Eiropadomei ir bijusi īpaša nozīme klimata pārmaiņu jautājumā. Dažos pagājušajos gados Eiropas Savienība ir īstenojusi konsekventu un vērienīgu pieeju klimata pārmaiņām. Es lepojos ar to, ka Komisija ir šīs vērienīgās

stratēģijas ierosinātāja. Samazinātu emisiju ietekmi, iespējams, jutīs tikai pēc vairākiem desmitiem gadu, bet mēs jau speram konkrētus soļus, piešķirot saviem mērķiem likuma spēku.

Runāsim par to atklāti. Daži mūsu partneri par saviem nodomiem informē preses paziņojumos, bet mēs par saviem nodomiem esam informējuši ar tiesību aktu palīdzību, kurus visas dalībvalstis ir saskaņojušas. Attīstītajai pasaulei ir jārīkojas, bet arī jaunattīstības pasaulei ir jāpalīdz nepieļaut, ka izaugsme palielina emisijas. Manuprāt, ir pareizi, ka Eiropadome pagājušajā nedēļā galveno uzmanību pievērsa tam, kā izmantot savas līderpozīcijas pasaulē, lai panāktu tālejošu vienošanos Kopenhāgenā: apsolot palīdzību jaunattīstības valstīm nevis tālā nākotnē, bet jau nākamajā gadā; paziņojot, ka ir svarīgi, lai šī vienošanās būtu visaptveroša un lai tiktu ieviesti pārbaudes mehānismi, kas to nostiprinātu; saglabājot gatavību noteikt sev augstākus mērķus, bet tikai tad, ja arī citi uzņemas tālejošas saistības.

Es uzskatu, ka Eiropadome ir sasniegusi svarīgus rezultātus, proti, divos jautājumos. Pirmkārt, finanšu jautājumā. Padome spēja sekmīgi izveidot finanšu paketi tūlītējām vajadzībām, lielāku, nekā varēja gaidīt, un tajā iesaistījās visas dalībvalstis. Protams, daži teica, ka Eiropas Savienībai tā ir nepietiekama, bet EUR 7,2 miljardi, vairāk nekā USD 10 miljardi, kas paredzēti trim gadiem, pašreizējos apstākļos ir ļoti nopietnas saistības. Es ceru, ka nauda tagad ir garantēta, ka tie nav tikai tukši nodomi. Tagad citiem ir jācenšas darīt to pašu. Eiropadome arī apstiprināja savas saistības vidēja termiņa finansējumam, lai pārliecinātu, ka tā nodrošinās diezgan labu ieguldījumu, kas ir nepieciešams 2020. gadā.

Otrkārt, pasākumi attiecībā uz klimatu dažkārt ir bijuši nesaskaņu cēlonis Eiropadomei. Tomēr šoreiz gaisotne bija citāda. Šķita, ka visi ir ieinteresēti, lai Eiropas Savienība izrādītu savu ietekmi. Mums tagad vajadzētu gūt labumu no ieguldījuma, ko esam veikuši kā šīs stratēģijas pionieri.

Mani uzmundrināja atziņa, ka Eiropas Savienībai ir jābūt vienotai. Cerēsim, ka šī apņemšanās nākamajās divās vai trijās dienās saglabāsies stingra par spīti spiedienam.

Ko mēs varam gaidīt dažās nākamajās dienās? Dānijas premjerministrs *Rasmussen* droši vien šodien piedāvās tekstu, bet tajā būs daudz svarīgu neaizpildītu punktu. Līderu uzdevums būs panākt vienošanos. Tāpēc es pēc šīm debatēm nekavējoties došos uz Kopenhāgenu. Kopā ar premjerministru *Reinfeldt* mēs darīsim visu, lai Eiropas Savienība vadītu šīs debates.

Mēs zinām, ka gaisotne Kopenhāgenā pašlaik nav viegla. Mēs zinām arī to, ka augstākā līmeņa sarunu ritms parasti ir tieši šāds. Tomēr tik daudz valstu vai valdību vadītāju ierašanās būs stiprs dzinējspēks, lai panāktu vienošanos. Ja šī vienošanās ietvers reālas saistības samazināt emisijas gan no attīstīto, gan jaunattīstības valstu puses, skaidras finansiālās saistības, lai to īstenotu, un nolīgumu par to, kā to var piemērot un pārbaudīt, ja šis nolīgums ietvers dažādus Bali attīstības plāna aspektus un to varēs uzskatīt par aptuvenu stratēģiju 2 °C robežas sasniegšanai, tad, manuprāt, mums būs tiesības teikt, ka tas ir liels sasniegums. Mēs to vēl neesam sasnieguši, bet es uzskatu, ka ir iespējams panākt šā nolīguma noslēgšanu.

Dažas nākamās dienas parādīs, vai vērienīgie plāni, kurus mēs tik bieži esam Parlamentā apsprieduši, tiks piepildīti, bet es jūtu, ka ir neatvairāma vajadzība pēc pārmaiņām un ka mums ir jāpanāk, lai Kopenhāgenā viss izdodas. Ļoti daudz kas ir likts uz spēles. Var, protams, rast pareizo līdzsvaru, bet ir arī sajūta, ka mūsdienu paaudze zina, ka mums ir jāveic uzdevums, no kā nevar izvairīties. Es uzskatu, ka pagājušajā nedēļā Eiropadome atstāja Eiropas Savienību gatavu veikt šo uzdevumu. Es ceru, ka Eiropas Savienības vadībā mums Kopenhāgenā būs panākumi.

Joseph Daul, PPE grupas vārdā. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Barroso kungs, Reinfeldt kungs, dāmas un kungi, Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) grupa atzinīgi vērtē to, kā jūs, Reinfeldt kungs, saskaņā ar Nicas līgumu vadījāt pēc rotācijas principa iecelto prezidentūru. Tā arī atzinīgi vērtē Eiropadomes pēdējos priekšlikumus gan par klimata pārmaiņām, gan par krīzi, gan par Eiropas drošības un Eiropas aizsardzības garantijām.

Patiešām, mana grupa atbalsta godīgu un atbildīgu Eiropas lietu pārvaldību, kas ir bijusi Zviedrijas prezidentūras raksturīga iezīme. Godīga pārvaldība, jo laikā, kad tik daudzi no mūsu draugiem, kaimiņiem vai radiniekiem ir zaudējuši darbu vai arī tiem draud darba zaudēšana, Eiropa nav devusi viņiem maldinošus solījumus. Tā veido nākotni, mūsu nākotni, nodrošinot, lai uzņēmumiem atkal būtu līdzekļi, kas palīdzēs radīt un ieviest jauninājumus un tādējādi nodrošināt darbavietas.

Atbildīga pārvaldība, jo gan attiecībā uz klimata pārmaiņām, gan drošību, kā arī uz nodarbinātību un ekonomiku Eiropa īsteno sociālas tirgus ekonomikas modeli. Tā gatavo grafiku, veic priekšdarbus saskaņotai, pakāpeniskai, bet arī grūtai izejai no krīzes. Tā novērš postošās prakses iespējas, ko mēs dažās pēdējās

desmitgadēs esam redzējuši finanšu tirgos. Tā atbalsta MVU un stiprina sociālo kohēziju, bez kuras nav iespējams sasniegt neko ilgtspējīgu.

Tomēr uzmanīsimies, lai neatkārtotu Lisabonas stratēģijas kļūdas, kuras nereālie mērķi ir likuši mums visvairāk vilties. Centīsimies nodrošināt, lai jaunā ekonomikas stratēģija, kas nosaukta par ES stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam, nekļūst par vēl vienu sarežģītu briesmoni. *Reinfeldt* kungs, *Barroso* kungs, arī attiecībā uz klimata pārmaiņām Eiropa demonstrē atbildības sajūtu. Pieņemot lēmumu trīs gadu laikā katru gadu piešķirt EUR 2,4 miljardus palīdzībai, Eiropa sniedz piemēru, nodrošinot trešo daļu no starptautiskās palīdzības, kas paredzēta visnabadzīgākajām valstīm.

Es tagad gaidu, ka mūsu partneri darīs to pašu. No Kopenhāgenas es gaidu līdzsvarotas saistības, īstermiņa un vidēja termiņa saistības, pārbaudāmas saistības, kam seko naudas sodi, ja tās netiek ievērotas. Citiem vārdiem sakot, es ceru, ka Kopenhāgena nepievils Eiropu.

Nobeigumā gribu teikt, ka PPE grupa atbalsta Padomes pamatnostādnes attiecībā uz drošību saskaņā ar jauno Stokholmas Programmu. Mūsu pilsoņi vēlas vairāk drošības, bet viņi vēlas, lai tiktu ievērotas arī pilsoņu brīvības. Viņi vēlas būt ikdienā aizsargāti, viņi vēlas zināt, ko viņi ēd un ko viņi patērē, bet viņi vēlas arī — un tas ir tikai dabīgi — dzīvot taisnīgākā sabiedrībā, kas vairāk ciena citus. Tā ir tieši tāda Eiropa, kādu mēs, PPE grupa, aizstāvam un veicinām.

Dāmas un kungi, tagad, kad asā krīze un iestāžu svārstības ir beigušās, ir pienācis laiks pieņemt svarīgus lēmumus, un mums ir maz iespēju kļūdīties. Pēc dažām dienām mēs redzēsim, vai Eiropas drosmīgā nostāja attiecībā uz klimata pārmaiņām būs atmaksājusies. Mēs redzēsim, vai Amerikas Savienotās Valstis, Ķīna un citas valstis tikai novilcina laiku, vai arī tās vēlas sasniegt mērķi un kļūt par pasaules atbildīgajām un ietekmīgajām valstīm.

Es vēlos pateikties Zviedrijas prezidentūrai par pūlēm, un jo vairāk tāpēc, ka pienākuši Ziemassvētki, *Reinfeldt* kungs. Pēdējos sešos mēnešos jūs esat daudz strādājuši, tas nebija viegli, kā mēs visi zinām. Es vēlu veiksmi arī *Van Rompuy* kungam, kas uz divarpus gadiem pārņems vadību, un es lūdzu Padomi neaizmirst, ka no šā brīža Padome un Parlaments atrodas vienā laivā, turklāt nedaudz pārredzamākos apstākļos.

Martin Schulz, *S&D grupas vārdā.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, šodien vairākas reizes tika minēts pārejas jēdziens, un es uzskatu, ka tas ir piemērots termins Zviedrijas prezidentūras raksturojumam. Tā bija pārejas prezidentūra no viena līguma, Nicas līguma, kas izrādījās absolūti nerealizējams, uz Lisabonas līgumu, ar kuru saistās visu cerības, lai gan, manuprāt, ne visas no tām var piepildīties, jo Lisabonas līgums nav pēdējais posms Eiropas iestāžu izveidē. Šajā ziņā mums jāatmet cerības, ka Lisabonas līgums piepildīs visas mūsu vēlmes, atrisinās visas pasaules problēmas, jo, aplūkojot visus ierosinātos procedūras jautājumus, mēs redzam, cik grūti ir strādāt ar Lisabonas līgumu.

Es vēlos sākt ar iestāžu problēmām, kuras šis līgums ir izraisījis. Pie mums šodien vēl ir Zviedrijas premjerministrs. Kas pārstāvēs Padomes prezidentūru nākamajā reizē? *Van Rompuy* kungs, pēc rotācijas principa ieceltā Padomes prezidentūra, tad Komisijas priekšsēdētājs, tad baronese *Ashton* — ja viņi visi runās, tad vismaz pirmo reizi pirmās četras runas atšķirsies no šīs pastāvīgās PPE konferences, turklāt uzstāsies baronese *Ashton*, kas ir īsta sociāliste, kura iekustinās lietas. Tas, protams, ir ieguvums.

(Starpsaucieni)

Protams, es nezinu, vai ieradīsies *Van Rompuy* kungs vai *Zapatero* kungs, bet paldies, *Langen* kungs. Ja jūs jau zināt, ka *Zapatero* kungs piedalīsies, jūs reiz būsit pateicis kaut ko prātīgu. Ļoti pateicos.

Zviedrijas prezidentūra bija pārejas prezidentūra, bet arī prezidentūra, kam bija vēlreiz jāpiedzīvo tas, ka Merkel kundze un Sarkozy kungs sarunas līdz pašām beigām ved uzmanīgi un katrs savā gaumē, ļaujot, lai notikumi pašreizējās prezidentūras vadībā rit savu gaitu, bet sabiedrība saka, ka tā nezina, kas notiek, ka tā neko nevar darīt, un prezidentūrai ir jāmaksā par savām taktiskajām spēlītēm. Tāds ir bijis Reinfeldt kunga liktenis dažos pēdējos mēnešos. Paldies Dievam, ka tagad tas ir beidzies. Tāds ir progress, ko esam sasnieguši attiecībā uz Lisabonas līgumu, — nedaudz vairāk pārredzamības iestāžu struktūrās. Un, protams, vēl kaut kas: Eiropas Parlamenta pilnvaru palielināšanās nozīmē arī to, ka pārējām iestādēm būs darīšana ar Parlamentu. Eiropadomes priekšsēdētājam tas nozīmē, ka viņam būs jākoordinē lēmumi, kurus viņš vēlas sagatavot Padomē — vismaz likumdošanas lēmumi — kopā ar Parlamentu. Viņš rīkosies gudri, ja Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju Padomes sanāksmēs neuzskatīs par skatītāju, bet par tādas iestādes pārstāvi, kam piešķirtas lielākas pilnvaras. To es, piemēram, gaidu no Van Rompuy kunga.

Padome un arī Komisija labi darītu, ja sekotu padomam censties panākt vairākumu Parlamentā, pamatojoties uz jauno līgumu, un tādējādi izpildīt sociālās, vides un finanšu politikas uzdevumus, kurus deputāti paši nosaka savās programmās, jo likumdošanai viņiem, galu galā, ir vajadzīgs kvalificēts vairākums Parlamentā, ja viņi vēlas, lai viņu iniciatīvas atbalsta. Tāpēc Komisija labi darītu, ja sekotu padomam panākt vairākumu visā Parlamentā, lai gan traucē tas, ka Komisijas locekļi ir arī Eiropas partiju vadītāju vietnieki, kas liecina par viņu politisko tendenču vienpusību. Par to jums, *Barroso* kungs, ir nopietni jādomā.

Zviedrijas prezidentūra ir daudz pūlējusies. Es labprāt to šeit atzīstu. Tomēr, galu galā, — un tā nav jūsu vaina, *Reinfeldt* kungs, bet sistēmas vaina — tā nav spējusi ietekmēt nozīmīgos lēmumus, tostarp tos lēmumus, ko pieņem Kopenhāgenā, tāpēc ka vienai pēc rotācijas principa ieceltai prezidentūrai nevar būt necik liela ietekme, tā var tikai koordinēt, un starp koordinēšanu un ietekmēšanu ir atšķirība. Ietekmēt finanšu tirgu pārraudzību, klimata pārmaiņas, centienus panākt ekonomikas atveseļošanos — to var paveikt tikai visa Eiropa, tās iestādēm sadarbojoties. Tāpēc es uzskatu, ka Lisabonas līgums nozīmē progresu. Tas, ka Zviedrijas prezidentūra beidzot to sakārtoja, šķiet, ir šīs pārejas prezidentūras lielākais sasniegums.

Guy Verhofstadt, *ALDE grupas vārdā.* – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, pirmkārt, es šorīt nerunāšu par iestāžu jautājumiem, jo citi jau to ir darījuši pirms manis. Mums katrā ziņā būs laiks apspriest šos jautājumus, jo Padome, šķiet, gatavojas ieviest protokolu, kas prasa Starpvaldību konferenci. Mums ir jādomā, vai vēlamies konferenci vai ne. Es uzskatu, ka mums Eiropas Parlamentā būs dažas idejas attiecībā uz šo jautājumu, lai nodrošinātu Eiropas demokrātijas progresu, un mums ir jākompensē pārredzamības un demokrātijas trūkums ar ierosinātajām kooptācijām.

To pateicis, es vēlos pateikties prezidentūrai, premjerministram *Reinfeldt* un *Malmström* kundzei par lieliskajām attiecībām ar Parlamentu un par ļoti grūtu jautājumu lielisku pārvaldību — es, protams, runāju par Lisabonas līguma ratifikāciju. Mums bija jāpārvar pat *Vaclav Klaus* pretestība; no šā brīža mēs runāsim par *Vaclav Klaus* pretestību un par lielisko veidu, kā Zviedrijas prezidentūra šo problēmu atrisināja.

Otrkārt, es uzskatu, ka vēl viens svarīgs jautājums ir Stokholmas Programma, kura ir pieņemta un kura tagad ir jāīsteno. Tomēr jums, *Reinfeldt* kungs, prezidentūras pienākumi nav beigušies, jo vēl ir gaidāmā Kopenhāgenas augstākā līmeņa sanāksme, kurā jums ir jāgūst panākumi.

Es vēlos šodien Parlamenta priekšā nodot jums optimistisku un pozitīvu ziņu, kas ir pretrunā ar to, ko lasām šodienas presē. Šodienas prese ir pesimistiska, šauboties, vai nolīgumu panāks vai ne. Es uzskatu, ka nolīgums ir iespējams, jo sanāksmē piedalās nopietni partneri, un mums ir jāmēģina tos atrast un motivēt.

Tas, ka rīt un parīt ierodas prezidents *Obama* un Ķīnas premjerministrs, liecina par viņu vēlēšanos panākt nolīgumu. Es uzskatu, ka mums ir jāseko noteiktai stratēģijai. Tomēr kādai, dāmas un kungi? Es uzskatu, ka mums ir jāseko tādai stratēģijai, kas ievieš trīspusēju sadarbību starp Amerikas Savienotajām Valstīm, Ķīnu un Eiropu.

Ja turpmākajās divās dienās šīs trīs puses panāks sākotnēju nolīgumu, mums būs nopietns pamats citu valstu — Indijas, Brazīlijas un pārējo valstu — pārliecināšanai pievienoties šiem centieniem. Tāpēc es aicinu ieņemt aktīvu nostāju. Vissvarīgākā lieta ir censties izveidot šo trīspusējo apvienību, kas ir vajadzīga, lai panāktu nolīgumu, un jau pašā sākumā ierosināt 30 % emisiju samazinājumu. Ar šo priekšlikumu ir jāizrāda mērķtiecība.

Es uzskatu, ka šajā sarunu nobeiguma posmā Kopenhāgenā mums ir jāseko Hēgelim, kas teica, ka cilvēkus izmisumā dzen nevis neiespējamais, bet iespējamais, kas netiek panākts. Es uzskatu, ka ar Zviedrijas prezidentūras neatlaidību mēs Kopenhāgenas augstākā līmeņa sanāksmē gūsim panākumus.

Rebecca Harms, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, *Barroso* kungs, *Reinfeldt* kungs, tā kā es Kopenhāgenā esmu pavadījusi četras dienas, man ir ārkārtīgi grūti klausīties vārdos "Eiropas Savienības vadošā loma". Vadošo lomu galvenokārt panāk, rādot labu piemēru (un to es uzzināju jau bērnudārzā). Tagad es vēlos jautāt jums, *Reinfeldt* kungs un *Barroso* kungs, vai jūs patiešām ticat, ka ar stratēģiju, kas balstās uz meliem, pašapmānu un plaša apjoma starptautisku krāpšanu, mēs varam iegūt vadošo lomu tādā starptautiskā procesā kā Kopenhāgenas sanāksme?

Jums ir jāzina, Reinfeldt kungs (un Barroso kungs, protams, to zina, jo viņš ar to nodarbojas pietiekami ilgi), ka divpakāpju mērķis ir neiespējams uzdevums, ja Eiropa turēsies pie priekšlikumiem, kurus tā līdz šim iesniegusi. Samazinājuma mērķis ir nepietiekams. Tajā pašā laikā mēs eiropieši esam ķērušies pie aizkulišu intrigām, lai izvairītos no samazināšanas politikas savās mājās. Kompensējošiem pasākumiem vairs nav robežu. Muļķošana ir nākusi modē ne tikai Polijā, bet arī Zviedrijā. Mežu iekļaušana, ko jūs un jūsu valdība,

Reinfeldt kungs, jo īpaši veicināja, ir vēl viens Eiropas devums, kas sekmēja izvairīšanos no aktīvas samazināšanas politikas.

Daudzi eksperti Kopenhāgenā ir aplēsuši, ka tas, ko jūs esat līdz šim ierosinājuši kā labāko risinājumu, veicinās nevis emisiju samazināšanos Eiropā līdz 2020. gadam, bet gan palielināšanos. Tāpēc, *Reinfeldt* kungs, lūdzu, paskaidrojiet, kā mēs sasniegsim divpakāpju mērķi, ja jūs turēsities pie tā, kas līdz šim piedāvāts?

Lai stāvokli pasliktinātu vēl vairāk, Vācijas laikraksts *The Financial Times* šodien paziņoja, ka jūs esat atteikušies no 30 % mērķa laikposmam līdz 2020. gadam un vēlaties to piedāvāt laikposmam līdz 2025. gadam. Ja jūs patiešām gribat veicināt šo procesu, es lūdzu jūs steidzami atsaukt to, kas bija publicēts šodienas laikrakstā kā Eiropas nostāja.

Nobeigumā vēlos teikt vēl vienu lietu. Dažās nākamajās dienās tūkstošiem oficiālo novērotāju stāvēs ārpusē pie *Bella* centra, lai gan viņiem ir akreditācija uz šo konferenci. Tie ir cilvēki, kas gadiem ilgi ir ārkārtīgi daudz strādājuši pie klimata politikas, daži no tiem — gadu desmitiem ilgi. Lūdzu, nodrošiniet, lai šie cilvēki nenonāk krātiņos vai nav spiesti sēdēt uz sasalušas zemes ar sasietām rokām tikai tāpēc, ka viņi pēkšņi vairs nevar iesaistīties.

Ir daudz vadošu lomu, kuras var pazaudēt Kopenhāgenā. Tomēr jums Kopenhāgenā ir patiešām jāizskaidro, kā tur tiek īstenots ES tiesiskums (man nemaz nepatīk vardarbīgi pūļi) un cik nesamērīga ir izturēšanās pret miermīlīgiem demonstrantiem; *Cecilia Malmström*, protams, ir eksperte tieslietās.

Michał Tomasz Kamiński, ECR grupas vārdā. – (PL) Priekšsēdētāja kungs, žēl, ka jūs aizrādījāt ievērot laika ierobežojumu tikai pirms manas uzstāšanās. Es centīšos ievērot laika ierobežojumu.

Reinfeldt kungs, jūs, protams, esat pelnījis mūsu pateicību. Kā jau teikts, Zviedrijas prezidentūra sākās grūtā pārejas un nemieru periodā, kas saistīts ar Lisabonas līguma pieņemšanu. Tas tagad ir aiz muguras, bet prezidentūra sakrita arī ar ekonomisko krīzi. Es vēlos sākt savu runu, kas dažbrīd nebūs cildinoša, ar pateicību Zviedrijas prezidentūrai, kas izvairījās no populisma kārdinājuma, kurā šajos grūtajos krīzes laikos var viegli iekrist.

Reinfeldt kungs, jūs esat pierādījis, ka uz grūtiem jautājumiem nav vieglu atbilžu. Zviedrijas prezidentūra ir parādījusi, ka krīzes laikā Eiropas Savienība spēj meklēt labus un nepopulistiskus risinājumus, kas var palīdzēt ne tikai Eiropai, bet visai pasaulei izkļūt no grūtas situācijas. Es vēlos jums sirsnīgi pateikties par to, ka ķērāties pie šā grūtā darba, par jūsu cieņu pret dalībvalstīm, par cieņu, ko esat parādījuši pret Eiropas Parlamentu. Tas bija grūts laiks, un, manuprāt, jūs šo pārbaudījumu esat izturējuši. Pēc divām nedēļām jūs varēsit beigt savu misiju ar pilnīgu apmierinājuma sajūtu.

Manuprāt, jūs ne velti izvairījāties savā runā skart ārpolitiku. Diemžēl esmu spiests šeit teikt dažus skarbus vārdus. Es uzskatu, ka ārpolitikā, jo īpaši divās jomās, Zviedrijas prezidentūras pēdējos sešus mēnešus nevar uzskatīt par veiksmīgiem.

Pirmkārt, es uzskatu, ka neizdevies raksts Zviedrijas laikrakstā par Izraēlas karavīriem izraisīja pilnīgi nevajadzīgu krīzi un ka attiecību saasināšanās starp Zviedrijas prezidentūru un Izraēlu meta ēnu uz pēdējiem sešiem mēnešiem. Es gribu teikt, ka tas, ka prezidentūra nepārprotami nenosodīja rakstu Zviedrijas laikrakstā, bija nepareizi. Es un visa mana grupa uzskatām, ka Izraēlas karavīri aizsargā ne tikai Izraēlu, bet visu mūsu civilizāciju. Es uzskatu, ka pēdējos sešos mēnešos mēs neesam nepārprotami atbalstījuši mūsu galveno sabiedroto Tuvajos Austrumos, Izraēlu. Par to liecina pēdējās Eiropadomes sanāksmes par Tuvajiem Austrumiem rezultāti, kas, manuprāt, būdami labāki nekā tas, kas tika ierosināts, tomēr nepiešķir mums vadošo lomu Tuvajos Austrumos. Eiropas Savienībai būtu jāvada miera process un būtu jābūt galvenajam spēkam, kas cīnās par mieru Tuvajos Austrumos. Ja mēs vēlamies, lai mums tiktu piešķirta šī loma, mums ir jāpārvar savas domstarpības. Mēs nedrīkstam pieņemt vienpusēju nostāju par labu Palestīnai. Pēdējos sešos mēnešos ārpolitikā diemžēl tas nav panākts.

Mēs par to runājām vakar, kad debatējām par Gruziju. Manuprāt, pieaugošais Krievijas imperiālisms ir viena no visnopietnākajām Eiropas Savienības problēmām. Tā ir bīstama ne tikai Krievijas kaimiņvalstīm, bet visai Eiropas Savienībai. Tomēr es vēlos jums, *Reinfeldt* kungs, pateikties par vadību un par Zviedrijas vadību Eiropas Savienībā. Parlamenta funkcija ir pievērst uzmanību tam, ko mēs neuzskatām par labāko izvēli. Manuprāt, apsverot visus par un pret, kā arī par spīti maniem negatīvajiem komentāriem Zviedrijas prezidentūrai ir bijusi pozitīva nozīme.

(Runātājs piekrita atbildēt uz "zilās kartītes" jautājumu saskaņā ar Reglamenta 149. panta 8. punktu.)

Zoltán Balczó (NI). – (*HU*) Es vēlos jautāt *Kamińsk*i kungam, vai viņš uzskata, ka Izraēlas karavīru rīcība Gazā ir daļa no cīņas par humānu civilizāciju? Jūs esat neobjektīvs, jo ikvienam, kas vēlas mieru šajā reģionā, saskaņā ar ANO rezolūcijām ir jāaizstāv palestīniešu tiesības uz neatkarīgu valsti. Jūs esat tas, kas negodīgi saucat Zviedriju pie atbildības par nostāju, ko tā pieņēma.

Michał Tomasz Kamiński, ECR grupas vārdā. – (PL) Es uzskatu, ka Izraēla ir vienīgā demokrātiskā valsts Tuvajos Austrumos. Izraēlas valsts ir lielisks demokrātijas piemērs visām Tuvo Austrumu valstīm. Karš, protams, ir grūta lieta, kas vienmēr rada sāpīgas sekas. Tāpēc mēs iestājamies par mieru. Es uzskatu, ka mums ir jāatbalsta miera process Tuvajos Austrumos un noteikti jāpretojas terorismam.

Lothar Bisky, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, mana kolēģe *Svensson* kundze runās par Zviedrijas prezidentūru. Es vēlos uzsvērt divus jautājumus, kas skar pirmās augstākā līmeņa sanāksmes secinājumus pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā. Pirmkārt, man žēl, ka Eiropadome nesniedza skaidri formulētu vēstījumu attiecībā uz ES turpmāko stratēģiju. Gluži otrādi, tā solidarizējās ar veco Komisiju, kas gribēja turēties pie neveiksmīgās Lisabonas stratēģijas pamatprincipiem.

Ir atzīts, ka ir vajadzīga jauna politiskā pieeja, bet kur gan tā ir? Es to neesmu redzējis. Tomēr ar jauno Komisiju, jauno Parlamentu un jauno Eiropadomes priekšsēdētāju būs iespēja sākt pilnīgi jaunas debates. Protams, tagad ir jauns līgums un jaunas iespējas pilsoņu iniciatīvai, kas vēl ir jāīsteno.

Mūsu izejas punkts ir skaidrs — mūsu galvenajai prioritātei, kas paceļas pāri visam, jo īpaši pāri peļņas interesēm, ir jābūt cilvēku sociālajām un vides interesēm. Tam ir jākļūst par Eiropas Savienības stratēģiju un likumdošanas galveno jauno pamatprincipu, jo tikai tad pilsoņi uztvers ES kā struktūru, kas ilgtermiņā iemieso progresu.

Otrkārt, mēs, Eiropas Parlamenta kreisie, atzinīgi vērtējam to, ka Padome beidzot ir izpildījusi prasību pēc kapitāla pārveduma nodokļa. Vakardienas debatēs mēs priecājāmies, dzirdot *Barroso* kungu apsolām, ka jaunā Komisija viņa vadībā tuvākajā laikā iesniegs attiecīgos priekšlikumus. Mēs turpināsim ierosināt šo jautājumu, un mēs joprojām uzskatām, ka šaubu gadījumā Eiropas Savienība var spert pirmo soli un ka tai tas ir jāsper. Mēs nevaram turpināt gaidīt, ka pasaules līmenī kāds cits uzņemsies šo lomu.

Mario Borghezio, EFD grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, runājot par finansiālo krīzi, protams, nevar apstrīdēt to, ka Zviedrijas prezidentūra ir rīkojusies loģiski un pieņēmusi skaidru un saprātīgu nostāju.

Kāpēc jums trūka drosmes minēt to personu vārdus un uzvārdus, kas ir atbildīgi par finansiālo krīzi, skaidri paziņojot, kādi pasākumi tiks veikti, lai apcirptu spārnus spekulācijām, vai izskaidrojot Eiropas pilsoņiem, ka mūsu bankas un finanšu iestādes izplata daudzus finanšu produktus, kas pakļauti spekulācijām, un piesārņo mūsu tirgu?

Kāpēc jūs nepiedāvājāt atbalstu īstai ekonomikai, ko pārstāv galvenokārt daudzi mazie un vidējie uzņēmumi un ražošanas pasaule, — mūsu Eiropas ekonomikas veselīgajai pasaulei, kam, es atkārtoju, vienmēr būs nepieciešams uzmudinājums un patiess atbalsts.

Iespējams, vissvarīgākā problēma, ar ko sastapās Zviedrijas prezidentūra, attiecās uz brīvību, drošību un tiesiskumu, kā arī uz Stokholmas Programmas īstenošanu. Kādus secinājumus mēs varam izdarīt no visa minētā? Es uzskatu, ka prezidentūra nav veikusi pietiekami nopietnus pasākumus, lai ierobežotu nelegālo imigrāciju, un ka pasākumi, kurus tā veica, ir bijuši ārkārtīgi neefektīvi. Prezidentūra nav aktīvi pretojusies nelegālajai imigrācijai, pat ne ar integrācijas projektiem un bēgļu problēmas risināšanu.

Šķiet, ka Eiropa ir runājusi vārgā balsī, ne vispār, bet attiecībā uz ārpolitiku (un es pilnīgi piekrītu tiem, kas pret to ir iebilduši), bet arī attiecībā uz šo īpašo tematu. Eiropai acīmredzot trūka autoritātes tādā svarīgā jautājumā kā imigrācija, vienalga, kā jūs uz to raugāties, vai no tādu cilvēku viedokļa kā es, kas ir ļoti nobažījušies par nelegālo imigrāciju, vai arī no tādu cilvēku viedokļa, kam vairāk rūp integrācijas politikas īstenošana

Mums ir lielas cerības, ka jaunā Spānijas prezidentūra īstenos idejas, kas jau ir atklātas dažos iespaidīgos paziņojumos, kuros apgalvots, ka Eiropa nedrīkst uztvert imigrāciju par problēmu, kas skar tikai tās valstis, kuras atrodas pie Vidusjūras.

Tā acīmredzami ir problēma, kas skar visu Eiropu, bet ir viens jautājums, par kuru mana valsts izteica skaidru prasību, kas tomēr netika ņemta vērā. Tā ierosināja pieņemt nopietnu visas Eiropas mēroga stratēģiju, lai apkarotu organizētās noziedzības sekas, stratēģiju, kam bija ārkārtīgi lieli panākumi Itālijā. Šīs sekas ir jūtamas

visā Eiropā — mafija, organizēta mafija ir pārņēmusi visu Eiropu, iefiltrējoties reālajā ekonomikā un jo īpaši finanšu ekonomikā.

Mēs vēl arvien gaidām skaidru signālu, ka pieredzēsim Eiropas tiesību sistēmas ieviešanu pret šo organizētās noziedzības veidu, kas vairākās valstīs, ja ne visās Eiropas Savienības valstīs, ir ļoti ietekmīgs. Tā kā šis noziedzības veids var attīstīties pārāk brīvi, tas izmanto mūsu brīvības, pēc savas patikas operējot finanšu tirgos, nodokļu paradīzēs un tirgos, kas veic darījumus ar īpašumiem un citiem aktīviem. Tieši šajā jautājumā mēs būtu gribējuši sagaidīt daudz lielāku skaidrību, daudz noteiktāku Zviedrijas prezidentūras rīcību. Mēs atklāti apsūdzam Zviedrijas prezidentūru.

Un tad mēs nonākam pie dažu prezidentūras pārstāvju paziņojumiem par vēl vienu svarīgu un simbolisku jautājumu, proti, par Šveices referendumu attiecībā uz minaretiem. Zviedrijas Ārlietu ministrija Šveices teikto "nē" minaretu celšanai kvalificēja kā "aizspriedumu izpausmi". Tā gāja vēl tālāk, apgalvojot, ka pats Bernes lēmums rīkot referendumu par šādu jautājumu ir apšaubāms. Tādējādi mums ir jautājums, kas atrodas ārpus referenduma jautājumu loka, un tas ir jautājums par to, vai rīkot referendumu vai nerīkot.

Kā gan Eiropas Savienības likumdevēji nonākuši tik tālu, ka pārmet mazai valstij, kas kopš viduslaikiem ir vienmēr bijusi demokrātiska? Vai mums, birokrātijas vergiem, kurus neviens nav ievēlējis, pieklājas mācīt Šveices iedzīvotājiem demokrātiju? Vai mums pieklājas liegt viņiem tiesības rīkot referendumu par svarīgu jautājumu, par kuru ikvienam ir tiesības izteikt savu viedokli?

Gluži otrādi, Eiropas Savienībai jāmācās no Šveices demokrātijas, kā risināt visjutīgākos jautājumus, dodot tiesības izlemt tautai, tautai, nevis tādas Eiropas lielvaras birokrātijai, lobijiem un bankām, kas vienmēr pieņem lēmumus par pilsoņu dzīvi, ar viņiem nemaz neapspriežoties.

Barry Madlener (NI). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, es priecājos, ka šī bezrakstura, gļēvulīgā Zviedrijas prezidentūra ir beigusies.

(NL) Tā kā no Zviedrijas nav nācis nekas labs, es priecājos, ka šī vājā Zviedrijas prezidentūra ir beigusies. Nav bijusi stingra nostāja pret Turciju, kas nelikumīgi turpina Kipras okupāciju. Zviedrija ir pametusi Izraēlu nelaimē, un tās priekšlikums sadalīt Jeruzalemi demonstrē tās naivumu attiecībā uz nepieņemamo, barbarisko islāma ideoloģiju. Zviedrijai drīzāk vajadzēja atbalstīt referenduma rīkošanu visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā to darīja Šveice par minaretu aizliegumu. Tieši to vēlas Eiropas sabiedrība.

Ceļojošais cirks starp Briseli un Strasbūru nav pat iekļauts darba kārtībā, Reinfeldt kungs. Mēs lūdzām jūs to darīt, bet acīmredzot jūs neiedrošinājāties šo lūgumu izpildīt, bez šaubām, Francijas iebaidīts. Tad jūs dodaties izšķiest naudu par klimata politiku Kopenhāgenā, lai gan klimata pārmaiņas nav zinātniski pierādītas.

Nīderlande iemaksā lielas naudas summas. Tās neto iemaksa uz vienu iedzīvotāju vēl arvien ir divas līdz trīs reizes lielāka nekā citu bagāto valstu iemaksas. Šī situācija jālabo, cik drīz vien iespējams. Mēs ceram, ka nākamā prezidentūra būs drosmīgāka.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Priekšsēdētāja kungs, esmu ievērojusi, ka jūs dažiem mūsu kolēģiem esat devis par vienu minūti vairāk runāšanas laika. Es vēlos jums atgādināt, ka mums, kas nāk no mazajām valstīm kā tikko ievēlēti deputāti, tiek dota tikai viena stingri ievērojama minūte brīvajam mikrofonam, un tāpēc mums tiek laupīta iespēja izteikt savu viedokli. Lūdzu, izrādiet cieņu arī pret mums.

Fredrik Reinfeldt, *Padomes priekšsēdētājs*. — Priekšsēdētāja kungs, man ir divas īsas piezīmes. Pirmkārt, es vēlos pateikties deputātiem par laipnajiem vārdiem — arī par citiem vārdiem, bet galvenokārt par laipnajiem vārdiem un laipnajiem komentāriem. Mums tagad ir jauna Eiropas Savienība, kas balstās uz Lisabonas līgumu, un es varu teikt kā persona, kas pieder pie prezidentūras, kura noteikta rotācijas kārtībā, ka uzdevums likt šai Eiropai strādāt nākotnes labā prasīs atbildību no dalībvalstīm, Komisijas un Parlamenta. Pareizi ievirzīt šo darbu būs ļoti grūti, ja visas trīs puses neuzņemsies pilnīgu atbildību.

Vēlos sniegt tikai dažus komentārus par cenšanos koordinēt 27 dalībvalstis. Tas prasa laiku, bet, ja to nedarīsim, mēs nonāksim situācijā, kurā Eiropas Savienību vadīs tikai daži cilvēki vai kāds cits. Mēs esam tam atvēlējuši laiku. Es zinu, cik daudz laika šī koordinācija prasa, un, manuprāt, tas kļūs skaidrs arī *Herman Van Rompuy* un pēc rotācijas principa ieceltajai prezidentūrai, kas vēl turpina darbu.

Mans otrais komentārs attiecas uz Kopenhāgenu. Es bieži dzirdu, ka Eiropa nav vadošais spēks, un manā valstī opozīcija saka, ka Zviedrija nav vadošais spēks. Tas nozīmē sevis noniecināšanu. Tad parādiet man šo vadošo spēku. Es to gribētu zināt, jo būtu jauki redzēt šos līderus un sekot viņu iniciatīvām. Tomēr es viņus

neesmu vēl redzējis. Mēs pirmie uzņemamies iesniegt juridiski pamatotas saistības samazināt emisijas, kam ir konkrēts finansējums, ko es neesmu redzējis no jaunattīstības valstu puses.

Runājot par Kopenhāgenu, manuprāt, ir ļoti svarīgi atcerēties, ka mums jāsaglabā mērķis — 2 °C. Es neesmu pārliecināts, ka spēsim to izdarīt. Es zinu, ka Eiropa ir izpildījusi savu uzdevumu un ir gatava virzīties uz 30 %, bet mēs nevaram vieni paši atrisināt šo problēmu. Mēs radām tikai 13 % no pasaules emisijām. Ja ir jārod globāla atbilde, tad ir jāiesaistās visai pasaulei un galvenajiem emisiju vaininiekiem ir jāuzņemas lielākas saistības.

Tā kā tika minēta Zviedrija, teikšu par to dažus vārdus. Manuprāt, ir ļoti svarīgi pēc saistību uzņemšanās — vienalga, vai tas ir Kioto Protokols vai Kopenhāgenas nolīgums, — doties mājās un darīt savu darbu. Vakar mēs koriģējām emisiju samazinājumu, ko mēs Zviedrijā esam darījuši kopš 1990. gada. Pašlaik mēs esam sasnieguši —12 %. Mēs pēc ziņojumiem sekojam, kā to ievēro starptautiskā mērogā. Mēs vienmēr varam teikt, ka tā ir nepareiza pieeja, bet tas ir globāls nolīgums, ko pasaule ir noslēgusi. Attiecībā uz to mēs esam iesnieguši attiecīgus skaitļus.

Protams, uztrauc tas, ka dažas valstis ir izvēlējušās citu virzienu, un par to tās tiek kritizētas. Jautājums nav tikai par vienošanos, bet arī par pārmaiņām ekonomikā, izmantojot emisiju kvotu tirdzniecību un citus līdzekļus, lai veiktu šīs pārmaiņas. Arī šajā jomā jūs redzat daudz Eiropas valstu, kas rīkojas tā, kā nerīkojas citās pasaules daļās.

José Manuel Barroso, Komisijas priekšsēdētājs. – Priekšsēdētāja kungs, man ir tikai divas piezīmes: viena par Kopenhāgenu un otra par veiksmīgo Zviedrijas prezidentūru. Vispirms attiecībā uz Kopenhāgenu — es esmu ļoti pārsteigts, kad dzirdu daudzus kolēģus Eiropā lietojam pašiznīcinošu retoriku. Faktiski, ja ir kāda joma, kurā mēs varam lepoties ar to, ka Eiropas Savienībai ir vadošā loma, tad tā ir tieši klimata pārmaiņu joma. Parādiet man kādu būtisku dalībnieku vai valstu grupu, kas būtu uzņēmušies tik lielas saistības kā mēs.

Kā jau iepriekš teicu, daži ir informējuši par saviem nodomiem, izmantojot preses paziņojumus. Eiropas Savienība ir informējusi par saviem nodomiem, izmantojot tiesību aktus, kas jau tagad ir saistoši. Tiesību aktus, ko ierosināja Eiropas Komisija, ko atbalstīja Eiropadome un Parlaments; un vienpusēji un bez nosacījumiem Eiropas Savienība ir noteikusi siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju samazinājumu 20 % apmērā līdz 2020. gadam. Neviena cita valsts līdz šim nav darījusi neko tamlīdzīgu. Tāpēc prasīsim, lai citi dara kaut ko līdzīgu mūsu centieniem.

(Aplausi)

Vai ar to pietiek, lai sasniegtu 2 °C? Nē, ar to nepietiek. Tāpēc mēs sakām citiem, ka mēs varam diskutēt cits ar citu. Politiķi un diplomāti var diskutēt savā starpā, bet mēs nevaram ietekmēt zinātni, mēs nevaram ietekmēt fiziku. Tāpēc noslēgsim globālu vienošanos, kas ļaus mums panākt nolīgumu saskaņā ar zinātnieku atzinumiem. To nevar paveikt Eiropa viena pati, jo Eiropa ir atbildīga tikai par 14 % globālo emisiju, un šim rādītājam ir tendence attiecīgi samazināties. Tāpēc, pat ja Eiropa rīt pilnīgi pārtrauks siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas, tas neatrisinās problēmu.

Tāpēc mums vajag, lai mums pievienojas Amerika, mums vajag, lai mums pievienojas Ķīna, mums vajag, lai mums pievienojas Indija. Šajos sešos mēnešos mēs ar premjerministru *Reinfeldt* runājām ar prezidentu *Obama*; mēs runājām ar *Hu* un *Wen*; mēs runājām ar *Singh*; mēs runājām ar *Medvedev*; mēs runājām ar *Lola*. Un es varu teikt, ka visās šajās sanāksmēs mēs bijām tie, kas prasīja, lai viņi nāk klajā ar nopietnākiem piedāvājumiem.

To mēs pašlaik darām Kopenhāgenā — lai neaizmirstam (jo cilvēki dažkārt aizmirst), ka tā nav tikai rotaļa starp minētajiem dalībniekiem, bet ka tajā ir iesaistītas arī jaunattīstības valstis, pašas nabadzīgākās, pašas neaizsargātākās, Āfrikas valstis. Mēs runājām arī ar *Meles Zenawi* no Etiopijas un citiem. Tāpēc arī Eiropas Savienība bija pirmā, kas lika naudu uz galda.

Tāpēc būsim godīgi cits pret citu. Mēs vienmēr varam izvēlēties vēl vērienīgākus mērķus, un Eiropas Savienība ir parādījusi, ka tai ir vērienīgi mērķi. Tomēr prasīsim vērienīgus mērķus arī no citiem, jo tikai tā mēs varam panākt vienošanos saskaņā ar saviem vērienīgajiem mērķiem. Tā ir globāla problēma, un tāpēc mums ir vajadzīgi globāli risinājumi.

Nobeigumā ļaujiet man teikt dažus vārdus premjerministram *Reinfeldt* un Zviedrijas prezidentūrai. Šī ir pēdējā reize, kad mums ir Eiropadomes priekšsēdētājs tikai uz sešiem mēnešiem, un līdz ar to noslēdzas Eiropas Savienības daudzu gadu darbs. Es gribu teikt (un šo sešu mēnešu laikā es to teicu priekšsēdētājam *Reinfeldt*), ka viņš bija vienpadsmitais Eiropadomes priekšsēdētājs, ar ko esmu strādājis kopā, tāpēc es patiešām atzinīgi vērtēju to, ka mums tagad būs pastāvīgs Eiropadomes priekšsēdētājs.

Tomēr es vēlos teikt premjerministram *Reinfeldt*, ka viņš bija vienpadsmitais pēc kārtas, kas sastrādājās ar Komisiju, bet viņš, protams, pelna vietu uz paaugstinājuma kā cilvēks, kas vadīja vienu no labākajām prezidentūrām, kāda Eiropas Savienībai ir bijusi šajā laika periodā. Pateicos par visu, ko jūs un Zviedrijas prezidentūra esat darījuši šo sešu mēnešu laikā.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – Priekšsēdētāja kungs, tagad, kad Lisabonas līgums ir stājies spēkā, ļoti bieži tiek uzsvērta pārredzamība attiecībā uz Parlamentu. Vai Eiropadomei ir jauns priekšlikums Kopenhāgenai, kas atšķiras no 30 % mērķa — lielāks samazinājums nekā 20 % mērķis — līdz 2025. gadam? Kopenhāgenā cirkulē "noplūdis" dokuments, un es, pamatojoties uz kontaktiem ar Komisiju, vēlos, lai man paskaidro, vai tā ir Padomes īstā stratēģija. Lūdzu, pastāstiet mums patiesību.

Gunnar Hökmark (PPE). – Priekšsēdētāja kungs, es vilcinos to formulēt šādā veidā, jo tas neskan visai pieticīgi no manas puses, ņemot vērā to, ka esmu zviedrs, bet, manuprāt, būtu godīgi teikt, ka Eiropas Savienība un Eiropa pēc šīs prezidentūras nekad vairs nebūs tādas, kādas tās bija. Tā būs citāda Eiropas Savienība — stiprāka un labāka Savienība — vairāku iemeslu dēļ, no kuriem dažus es kā zviedrs ar lielu lepnumu vēlos pieminēt.

Vispirms, protams, līgums, kas tagad ir pieņemts, maina Eiropas Savienības iestāžu līdzsvaru, bet tas arī padara to spējīgāku sasniegt mūsu politiskos mērķus. Es vēlos norādīt uz to, ka mēs esam uzsākuši paplašināšanās procesu, noslēdzot nolīgumu starp Slovēniju un Horvātiju, kas ir svarīgs Horvātijai, bet arī visiem Rietumbalkāniem un to turpmākajam paplašināšanās procesam. Tā ir Eiropas Savienības stipruma pazīme, bet tā ir arī mums visiem jauna iespēja.

Manuprāt, ir ļoti svarīgi norādīt uz to, ka šīs prezidentūras laikā un pašlaik, kad stāvam šeit, Eiropas Savienība pirmo reizi ir vadoša globāla dalībniece vienā no vissvarīgākajiem starptautiskajiem jautājumiem, kas cilvēcei ir jārisina. Tas ir kas jauns, un tas turpmāk piešķirs lielu atbildību, jo ir acīmredzams, ka, lai ko mēs sasniegsim Kopenhāgenā, Eiropas Savienībai būs būtiska un izšķiroša loma, nosakot stratēģiju mūsu izvēlēto mērķu sasniegšanai. Lai cik mēs būtu veiksmīgi, mēs nepabeigsim šo darbu, bet tas uzsver Eiropas Savienības lielo atbildību.

Vēl mums ir jārunā par ekonomikas atveseļošanos ar stingriem noteikumiem valsts finansējuma iegūšanai, lai novērstu protekcionismu. Es esmu zviedrs, tāpēc es varbūt esmu mazliet subjektīvs šajā jautājumā, bet, manuprāt, mums visiem ir iemesls lepoties ar to, ko esam sasnieguši šajā periodā. Tomēr mums ir pazemīgi jāatceras, ka šie sasniegumi turpmāk prasīs no mums lielu atbildību.

SĒDI VADA: GIANNI PITTELLA

Priekšsēdētāja vietnieks

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, es vēlos sākt savu runu, atzīstot, ka prezidentūra kā efektīvs diplomātisks mehānisms ir piepildījusi lielās cerības, kas ar to saistījās. Tas ir augstu vērtējams, jo īpaši salīdzinājumā ar haosu, kas dažkārt valdīja Čehijas prezidentūras laikā. Lisabonas līguma noslēguma posmi tika risināti ļoti pozitīvā veidā. Visbeidzot jāsaka, ka prezidentūrai izdevās arī ieviest Eiropadomes pastāvīgā priekšsēdētāja amatu un jauno Savienības Augstā pārstāvja amatu ārlietās un drošības politikas jautājumos.

Diemžēl tieša politiska ietekme uz cilvēku ikdienas dzīvi ir bijusi mazāk jūtama. Eiropas algotajiem darba ņēmējiem nav sniegts atbalsts, lai izbeigtu algu dempingu pēc sprieduma uzņēmuma *Laval* lietā, nav arī bijis jaunu iniciatīvu bezdarba problēmas risināšanai un jaunu darbavietu radīšanai.

Vides aktīvistu kustība ir vīlusies, jo Zviedrija nav aizstāvējusi vides jautājumus. Faktiski Zviedrija ir spērusi soli atpakaļ, nevis izmantojusi izdevību tiekties uz tālejošiem mērķiem vides un klimata pārmaiņu jautājumos.

Tomēr pie tā, ka Zviedrijai nav lielāka loma klimata konferencē, kas pašlaik notiek Kopenhāgenā, droši vien vairāk vainīgs ir premjerministrs *Reinfeldt* (partijas politisko iemeslu dēļ), kurš pievīlis konferences dalībnieku cerības jau pašā sākumā. Tas notika pretēji ES sarunu stratēģijai un nokaitināja ievērojamu skaitu Eiropas līderu. Tomēr nopietnāks apstāklis ir tas, ka tas laupīja iespējas noslēgt labu nolīgumu par klimata pārmaiņām.

Nobeigumā es vēlos pieminēt Stokholmas Programmu — vienu no nedaudzajām lietām, kas turpināsies, kad Zviedrijas prezidentūra beigsies. Tā kā esmu Stokholmas iedzīvotāja, man rūp, lai mana dzimtā pilsēta tiktu saistīta ar politisku programmu, kas vairāk balstās uz Eiropu kā cietoksni, nevis uz cilvēktiesību aizstāvēšanu.

Mēs, zviedru sociāldemokrāti, tomēr priecājamies par to, ka, galu galā, jūs daļēji ieklausījāties mūsu un Parlamenta prasībās iekļaut šajā programmā vairāk materiāla par sieviešu un bērnu tiesībām. Mums ir lielas cerības, ka Malmström kundze darīs visu iespējamo, lai savā jaunajā amatā nostiprinātu šos aspektus.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, *Barroso* kungs, *Reinfeldt* kungs, jūsu mierīgā un nosvērtā prezidentūra bija veiksmīga. Jums bija jārisina grūti politiski jautājumi, un vispār jūs paveicāt labu darbu. Cilvēki, kurus jūs izvēlējāties jaunajiem, svarīgajiem ES amatiem, tagad var tos noteikt bez jebkādām aizspriedumainām idejām, jo viņus Eiropas pilsoņi pa lielākai daļai nepazīst. Starp citu, jūsu labākais lēmums, ja varu tā teikt, sēž no jums pa labi.

Tomēr, *Reinfeldt* kungs, es nevaru dot jūsu prezidentūrai pašu augstāko novērtējumu. Tam ir divi iemesli. Pirmkārt, jūs izveidojāt Eiropadomi par tādu kā "supervaldību". Tās visaptverošā jurisdikcija palielinās visās jomās no vides jautājumiem līdz finanšu politikai. Vienlaicīgi jūs aizverat durvis arvien ciešāk. Tas nepavisam nelīdzinās tautas pārstāvju pārredzamām debatēm.

Otrais iemesls ir šāds: tas, ka jūs izdabūjāt *SWIFT* cauri Padomei tikai pāris stundas pirms Lisabonas līguma spēkā stāšanās, parāda jūsu nerēķināšanos ar Eiropas Parlamentu un cieņas trūkumu pret pilsoņiem.

Tomēr es vēlos pateikties jums par pēdējiem sešiem mēnešiem.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs, Zviedrijas prezidentūra ir darbojusies labi gan praktiskā, gan institucionālā ziņā. Tā ir bijusi kā labi ieeļļota, efektīva mašīna, un tomēr tā nekad netika iedarbināta. Kas notika ar sociālo likumdošanu? Darbs pie diskriminācijas novēršanas ir apstājies. Priekšlikums ieviest *Eurovignette*, lai apturētu emisijas no smagajiem kravas transportlīdzekļiem, ir iestrēdzis, tāpat kā klimata politika. Šajos jautājumos pētnieki un Eiropas Parlaments ir uzņēmušies vadošo lomu. Padome ir cietusi neveiksmi.

Padome ir atradusi izeju mežsaimniecībai, kuģniecībai un gaisa satiksmei sarunās par klimatu. Kur ir nauda jaunattīstības valstīm — EUR 30 miljardi, ko pieprasīja Parlaments? Kas notika ar emisiju mērķiem? Parlaments aicināja samazināt emisijas par 32–40 %. Tagad mēs dzirdam, ka dokuments, pie kā strādā Padome, emisijas mērķus padarīs vēl zemākus. Padomes klimata politikā ir tik lieli caurumi, ka to var salīdzināt tikai ar valzivju zvejas tīklu.

Nobeigumā es vēlos pieminēt *Vattenfall* spēkstaciju. Apturiet *Vattenfall* tiesvedību! Tā traucē mūsu darbu pie klimata pārmaiņām. Jums ir vara pār šo uzņēmumu. Jūs vismaz varat gādāt, lai *Vattenfall* nejaucas citu darīšanās un neapšauba Vācijas un ES vides tiesību aktus.

Timothy Kirkhope (ECR). – Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos apsveikt Zviedrijas valdību par šīs Padomes prezidentūru. Tā stājās amatā, kurā tai bija ļoti smaga dienas kārtība, un tā spēja daudz ko sasniegt, un daudz ko no tā mēs vērtējam atzinīgi.

Es šajā sēžu zālē esmu vairākkārt runājis par vajadzību atkal pastiprināt Lisabonas stratēģiju, jo Eiropas Savienība ir pārāk ilgi veikusi politiskas un institucionālas reformas un darījusi to ar tik lielu enerģiju, kādu nav spējusi sakopot reformām ekonomikā. Tomēr mūsu stāvoklis globālajā tirdzniecībā, salīdzinoši lielā ekonomiskā ietekme un starptautiskā konkurētspēja ir apdraudēti. Tāpēc es atzinīgi vērtēju Komisijas ES stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam, ko tagad ir apstiprinājusi Eiropadome, un es apsveicu *Barroso* kungu par viņa ieguldījumu tajā.

Mūsu pilsoņu turpmākā pārticība un labklājība ir atkarīga no dinamiskas ekonomikas, kas spēj radīt darbavietas un bagātību, atraisot uzņēmēju radošo enerģiju un veicinot sekmīgu uzņēmumu izaugsmi. Pie ekonomikas atjaunošanas pieder arī videi nekaitīgas ekonomikas veicināšana, un mēs visi ceram, ka šīs nedēļas nolīgums Kopenhāgenā palīdzēs izstrādāt reāli īstenojamu programmu klimata pārmaiņu problēmas risināšanai, vienlaicīgi veicinot ekonomikas izaugsmi un attīstību.

Attiecībā uz Stokholmas programmas pieņemšanu mēs atbalstām dalībvalstu un Eiropas Savienības ciešākas sadarbības principu, lai risinātu tādas problēmas kā imigrācija, pārrobežu noziedzība un terorisms. Tomēr tās ir arī jomas, kas ir būtiskas nacionālajai suverenitātei; un likumu aizsardzība, drošības garantijas un sabiedrības aizsardzība pieder pie demokrātiskas valsts svarīgākajiem pienākumiem. Tāpēc mums ir jāatrod pareizais samērs starp vajadzību pēc kopīgas rīcības un dalībvalstu tiesību ievērošanu. Daļā Stokholmas Programmas pareizais līdzsvars nav ievērots. Daži no priekšlikumiem veicinās varas centralizāciju, prasīs nevajadzīgus izdevumus un pavairos birokrātiju, radot niecīgu pievienoto vērtību. Mūsu prioritātēm jābūt konkurētspējai, liberalizācijai, jauninājumiem un darbavietu radīšanai. Eiropas iedzīvotāji to ir pelnījuši.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, es arī vēlos piešķirt Zviedrijas prezidentūrai visaugstākās atzīmes par tās organizēšanas prasmi. Zviedrijas valsts administrācija ir attaisnojusi visu cerības. Diemžēl es nevaru sniegt tikpat pozitīvu politikas vērtējumu.

Kritika jāvērš galvenokārt pret divām jomām. Pirmkārt, tie ir pārskatāmības un atklātības jautājumi. Parasti uzskata, ka Zviedrija var būt par piemēru šajā jomā, bet šajā gadījumā tā ir izvēlējusies pasīvu pieeju, un tā ir īpaši nopietna problēma, ja tiek apdraudēta pilsoņu saziņas brīvība. Šajā sakarībā ļaujiet man minēt Direktīvu par datu uzglabāšanu, telekomunikāciju paketi un slepeno nolīgumu viltotu preču tirdzniecības novēršanai (ACTA). Ir bijuši pieprasījumi, lai prezidentūra rīkojas un nodrošina dokumentu pieejamību, kas ir kļuvusi iespējama, kopš ir 2001. gada Pārredzamības regulas grozījums, kurā teikts, ka sabiedrībai ir jābūt piekļuvei visiem dokumentiem, kas attiecas uz notiekošām starptautiskām sarunām. Kāpēc Zviedrijas prezidentūra nerīkojās saskaņā ar to?

Otrā joma ir klimata pārmaiņas un veids, kādā mēs pieviļam nabadzīgās valstis, izmantojot palīdzības fondus, lai mazinātu lielākos postījumus, par kuriem ir bijušas atbildīgas un vēl arvien ir atbildīgas bagātās valstis. Tas notiek par spīti tam, ka Klimata konvencijā, Bali Plānā un Kioto Protokolā ir teikts, ka klimata pasākumi ir jāfinansē no jauniem fondiem. Un atkal tieši neaizsargātākajiem ir jāmaksā par bagāto valstu rīcību. Par visu ir jāmaksā tiem, kam nav tīra ūdens, tiem, kurus apdraud malārija, tiem, kas cieš no HIV, un galvenokārt visnabadzīgākajām sievietēm un visnabadzīgākajiem bērniem pasaulē. Šāda politika ir apkaunojošs izturēšanās veids pret nabadzīgākajām pasaules daļām.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, Zviedrijas prezidentūras laiks iet uz beigām — bez lielām katastrofām, bet, manuprāt, arī bez izciliem sasniegumiem. Katrā ziņā godkārīgais mērķis ierobežot ekonomisko krīzi nebija sasniedzams. Mēs esam ieguldījuši miljardus sistēmā, no kuras tikai daži gūst labumu, bet sabiedrībai ir jākompensē riski un jāsedz izmaksas. Eiropas nodokļu maksātājiem nav pieņemams tas, ka viņu sūri pelnītā nauda nokļūst banku vadītāju prēmiju maisos.

Ja jau mēs noturam augstākā līmeņa sarunas par klimatu, tad, manuprāt, mums ir vajadzīgs patiesāks izmaksu atspoguļojums un godīgākas debates par kodolreaktoriem. Ja mēs meklējam klimata aizsardzības risinājumus, mums ir jābeidz blēdīties ar emisiju sertifikātiem.

Gadījumā ar SWIFT sarunām Zviedrijas prezidentūra, manuprāt, ļāva, lai ASV tai diktē nosacījumus attiecībā uz banku datu atklāšanu. Šā fakta un Stokholmas Programmas dēļ kļūst arvien vieglāk manipulēt ar pilsoņiem, un viņu dati kļūst arvien neaizsargātāki.

Līdz ar Zviedriju Turcija zaudē savas pievienošanās aizstāvi. Es uzskatu, ka ir pienācis laiks apturēt pievienošanās sarunas un piedāvāt Turcijai priviliģētas partnerattiecības.

Werner Langen (PPE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, es vēlos izteikt pateicību. Par spīti daudzajām problēmām Padomes Zviedrijas prezidentūra ir paveikusi lielisku darbu. Eiropas Savienībā Zviedrija ir vidēja lieluma valsts, un mums uz to visādā ziņā jāraugās kā uz pozitīvu apstākli. Es vēlos pateikties jums, *Reinfeldt* kungs, un visai jūsu valdībai. Klimata jautājums, finanšu tirgi, Lisabonas līgums un jaunā Komisija bija patiešām grūti uzdevumi. Es vēlos uzsvērt divus jautājumus.

Pirmais jautājums attiecas uz finanšu tirgu krīzi. Tas, ka Zviedrija kopā ar Komisiju saglabāja stingru nostāju attiecībā uz atsevišķu dalībvalstu konsolidācijas centieniem, ir ārkārtīgi pozitīvs fakts. To, ka jūs neteicāt: "Mēs tagad atbrīvosim Grieķiju no pienākumiem eiro zonā", es varu pilnībā atbalstīt.

Otrais jautājums attiecas uz klimata politiku. Mēs uzklausījām komunistu un zaļo kritiku. Eiropā viņi patiesībā ne par ko neatbild. Mēs varam piekopt klimata politiku Ķīnas stilā vai ASV stilā ar skaļiem lozungiem, nesasniedzot nekādus rezultātus. Eiropa ir sasniegusi rezultātus. Es noraidu apgalvojumu, ka *Greenpeace* ir Eiropas klimata politikas kritērijs. Mums ir jābūt reālistiem. Šajā jautājuma Zviedrijas prezidentūra kopā ar Komisiju sasniedza pārsteidzoši labus rezultātus. Es vēlos sirsnīgi pateikties arī par to.

Tagad runāšu par Lisabonas līguma tēmu. Schulz kunga pašlaik nav klāt. Viņš teica, ka Komisiju ietekmē tas, ka to veido Eiropas partiju vadītāju vietnieki. Esmu pārsteigts, ka politiskas grupas priekšsēdētājs atsevišķu Komisijas locekļu politisko lojalitāti vēlas padarīt par strīda objektu. Kāda tam jēga? Es varu tikai noraidīt šo argumentu.

Nobeigumā es vēlos mudināt jūs — kā es to darīju, kad jūs pārņēmāt prezidentūru, — beidzot pievienoties eiro. Vai es varu teikt "Zviedrija ante portas", Reinfeldt kungs?

Adrian Severin (S&D). – Priekšsēdētāja kungs, es patiesi ticu, ka Zviedrijas prezidentūra var būt apmierināta ar saviem sasniegumiem, un es uzskatu, ka Zviedrija var lepoties ar Zviedrijas prezidentūras darbu. Tomēr, kā tas vienmēr notiek ar īstermiņa prezidentūrām, kad tās ir labas, tās atstāj mūs ar sarūgtinājuma sajūtu par nepabeigtu darbu.

Tāpēc es uzskatu, ka vissvarīgākais jautājums tagad ir šāds: kā mēs varam turpināt Zviedrijas prezidentūras sasniegumus? Pirmais uzdevums ir Lisabonas līguma īstenošana. Ar līgumu nepietiek, lai atrisinātu problēmu. Vienmēr ir vajadzīga politiskā griba, lai to pienācīgi risinātu, bet šajā gadījumā, manuprāt, ir vajadzīgs kas vairāk par politisko gribu. Mums ir vajadzīga drosme un iztēle — iztēle, lai aizpildītu to, kas nav pateikts, un noskaidrotu līguma neskaidros aspektus. Tāpēc es ceru, ka, ņemot vērā pieredzi, ko tā uzkrājusi, Zviedrijas prezidentūra turpinās atbalstīt jaunās, Lisabonas līguma radītās institūcijas izveidi, proti, pastāvīgo vai ilgtermiņa Eiropadomes priekšsēdētāja amatu un Augstā pārstāvja amatu Eiropas Ārējās darbības dienestā.

Viena no Zviedrijas prezidentūras prioritātēm, protams, bija ekonomiskās un finansiālās krīzes pārvaldība. Tas bija ļoti svarīgs uzdevums. Šajā sakarībā, manuprāt, ir novērotas divas parādības, kas ir gaužām draudošas: pirmkārt, nacionālā protekcionisma un nacionālā egoisma kārdinājums, un, otrkārt, ekonomiskās un sociālās atšķirības starp dalībvalstīm un ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas trūkums Eiropas Savienībā.

Vai mums vajadzētu apšaubīt paplašināšanās vajadzību? Protams, ka nē. Šīs atšķirības pastāvēja jau iepriekš, un savstarpēja atkarība ir vērojama ne tikai Eiropas Savienībā, bet visā pasaulē. Tāpēc šīs atšķirības spēja vājināt vai apdraudēt visa kontinenta un Eiropas Savienības stabilitāti. Tāpēc, manuprāt, paplašināšanās un atrašanās Eiropas Savienībā jaunajām dalībvalstīm deva labāku iespēju pārvarēt šīs atšķirības, no kā labums bija visām Savienības dalībvalstīm.

Teikšu savu secinājumu, un ar to es beigšu. Es uzskatu, ka nākamais solis ir veidot drosmīgāku un pamatīgāku teritoriālās, ekonomiskās un sociālās kohēzijas politiku Eiropā (nevis izvairīties no šādas politikas) un ieviest drosmīgas reformas, finansiālas un ekonomiskas reformas, kas ļaus mums izvairīties no krīzes atkārtošanās, un, protams, īstenot pēckrīzes rehabilitāciju. Tāpēc var atzinīgi vērtēt Komisijas pēdējo paziņojumu par ekonomisku atbalstu Austrumu valstīm, kā arī gatavību, ko izteica *Barroso* kungs, debatēt par ES stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam.

Charles Goerens (ALDE). – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, es arī vēlos izteikt pateicību Eiropadomes Zviedrijas prezidentūrai, bet vēlos minēt arī vienu problēmu. Ceturtdien Eiropadome pieņēma lēmumu asignēt EUR 7,2 miljardus, lai finansētu jaunattīstības valstu daļēju pielāgošanos klimata pārmaiņām, kas, protams, ir labi.

Es uzskatu, ka šī summa jāpiešķir papildus attīstības palīdzībai, ko Eiropas Savienība ir apņēmusies palielināt līdz 0,7 % no nacionālā kopienākuma līdz 2015. gadam. Kādēļ? Iedomāsimies, ka EUR 7,2 miljardi nāk no paketes, kas jau piešķirta kā oficiālā attīstības palīdzība. Šīs summas nepietiks, lai finansētu Tūkstošgades attīstības mērķus. Tas nozīmētu ņemt no viena, lai dotu otram tādam pašam.

Mēs gaidām paskaidrojumu no Eiropadomes un Komisijas par šo lietu. Jebkura neskaidrība par to, ka Eiropadomes 10. un 11. decembrī paziņotā summa ir papildu summa, mazinās Eiropas Savienības ticamību Kopenhāgenas konferencē, ko mēs atzīstam par būtisku cilvēces nākotnei.

(Aplausi)

Ian Hudghton (Verts/ALE). – Priekšsēdētāja kungs, es pārstāvu savas grupas Eiropas Brīvo apvienību, kas ietver Velsas, Flandrijas, Katalonijas un Skotijas neatkarības partijas. Mēs tiecamies pēc neatkarīga statusa, lai mūsu nācijas var dot savu ieguldījumu Eiropadomes sanāksmēs un tādos pasaules mēroga pasākumos kā Kopenhāgenas konference par klimata pārmaiņām.

Skotijas valdība un parlaments ir pieņēmuši pasaulē visvērienīgāko klimata pārmaiņu aktu, kura mērķis ir samazināt emisijas par 42 % līdz 2020. gadam un par 80 % līdz 2050. gadam. Tie ir mērķi, kurus esam nolēmuši sasniegt, un tomēr AK valdība atteica pamatoto lūgumu iekļaut Skotijas ministra runu Kopenhāgenas oficiālajā darba kārtībā. Šāda izturēšanās uzsver to, ka tikai neatkarīgas valsts statusā — normālas neatkarīgas valsts statusā — Skotija var dot pienācīgu ieguldījumu starptautiskās sabiedrības dzīvē, un es ceru, ka Eiropadome drīz apspriedīs Eiropas Savienības iekšējo paplašināšanos, kurā Skotija būs ceļvedes lomā.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, mums ir vajadzīga revolūcija demokrātijā. Tas, ka es apbrīnoju daudzas Zviedrijas tradīcijas, lika man vēl jo vairāk vilties, kad aplūkoju tās pasākumu bilanci. Diemžēl tā nebija pilsoņu prezidentūra, bet Padomes prezidentūra un lielo ieguldītāju prezidentūra, drīzāk *Wallström* kundzes stilā, nevis *Malmström* kundzes stilā.

Malmström kundze, es labi atceros jūs no tiem laikiem, kad jūs bijāt Eiropas Parlamenta deputāte. Šīs prezidentūras laikā jūs bijāt gluži citāda persona. Es ļoti ceru, ka tad, kad jūs atgriezīsities, jūs darbu sāksit no tās vietas, kur jūs to atstājāt, kad bijāt šeit, proti, parlamentārās sistēmas iedvesmota. Kāpēc jūs pieņēmāt SWIFT tik vēlu? Kāpēc mums tagad ES līmenī ir kaut kāda valde? Šo mērķi vismazāk varēja gaidīt no zviedriem ar viņu atklātību. Lūdzu, izmantojiet savu nākotni, lai atgrieztos pie savām saknēm.

János Áder (PPE). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, pēdējās divarpus šo debašu stundās ļoti daudz ir runāts par Kopenhāgenu un Kopenhāgenas sarunām. Man jāsaka, ka šajā ziņā Zviedrijas prezidentūra nav bijusi pilnīgi veiksmīga, tāpēc ka Kopenhāgenai nav izstrādāta kopēja Eiropas Savienības nostāja. Tā gan nav katrā ziņā Zviedrijas prezidentūras vaina, bet gan Eiropas Komisijas vaina. Kas notiek un kāpēc nav kopējas nostājas? Nav kopējas nostājas vismaz divos jautājumos. Viens no šiem jautājumiem ir par to, vai oglekļa dioksīda kvotas pēc 2012. gada varēs pārcelt un vai tās varēs arī pārdot.

Eiropas Komisija kritizē šo nostāju nesaprotamā, īsredzīgā un aprobežotā veidā. Ungārija, Polija, Rumānija un citas bijušās sociālistiskās valstis ir izpildījušas savas Kioto saistības. Faktiski tās ir ne tikai izpildījušas šīs saistības, bet ir izpildījušas tās ar uzviju. Mums ir tiesības pārdot pārpalikušās kvotas. Tomēr Komisija grib mums šīs tiesības atņemt. Citiem vārdiem sakot, tā vēlas mūs sodīt par to, ka esam izpildījuši līgumsaistības, ko arī Ungārija ir izdarījusi. Citi nav izpildījuši savas saistības, pat palielinājuši kaitīgo emisiju daudzumu, bet neviens nevēlas tos sodīt. Kā gan mēs varam gaidīt, ka tie, kas parakstījuši saistības, ievēros jauno nolīgumu, t. i., ja Kopenhāgenā būs Kioto turpinājums?

Es mudinu Eiropas Komisiju, un, ja prezidents *Barroso* būtu šeit, es mudinātu un uzsvērti aicinātu viņu mainīt aprobežoto attieksmi, ko viņš ir demonstrējis līdz šim, un ieņemt nostāju, kas atbilst pašreiz spēkā esošajam Kioto Protokolam. Es vēlos vērst jūsu uzmanību arī uz faktu, ko nedrīkstam aizmirst, proti, ka bez jaunajām dalībvalstīm ES15 nebūtu spējusi izpildīt savas 8 % emisiju samazināšanas saistības. Faktiski, ja tas būtu noticis, Eiropas Savienībai būtu daudz sliktāka un vājāka sarunu vešanas pozīcija Kopenhāgenā.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Priekšsēdētāji, ministr, Zviedrijas prezidentūrai bija daži brīži, kurus varētu nosaukt par vēsturiskiem brīžiem: Lisabonas līguma stāšanās spēkā, pirmā Eiropadomes priekšsēdētāja un Augstās pārstāves iecelšana, kā arī konference par klimata pārmaiņām un jaunās Komisijas iecelšana, un — lūdzu, ļaujiet man sniegt šo īso norādi — telekomunikāciju pakete.

Šie notikumi ir devuši cerības. Ievērojot visus apstākļus, tomēr paliek vēl viens vai divi neviennozīmīgi rezultāti. Pirmkārt, mūsu Parlaments, palikdams uzticīgs pārliecībai, ka Eiropai kā būtisks solis ir jāievieš finanšu tirgu pārraudzība, atzinīgi novērtēja priekšlikumus, ko iesniedza de Larosière kunga viedo vīru grupa. Tomēr ECOFIN padomes 2. decembra secinājumi ir daudz pieticīgāki par šo reālistisko godkārības līmeni.

Tagad es vēlos pieminēt to, ka Parlaments noteikti atjaunos līdzsvaru tajos priekšlikumos, ko tam nosūtīja, lai stiprinātu finanšu tirgus. Tas pats attiecas uz finanšu saistībām, kas apsolītas Dienvidu valstīm, lai palīdzētu tām apkarot klimata pārmaiņas. Lai gan Kopenhāgenā nabadzīgajām valstīm ir vajadzīgas reālas saistības attiecībā uz ilgtermiņa finansējumu, Padomei ir izdevies apsolīt tikai EUR 7,2 miljardus trijos gados. Taisnība, tas ir pirmais solis, bet šī summa ir daudz mazāka, nekā vajadzīgs, vēl jo vairāk tāpēc, ka daļa no tās nāk no pārstrukturēšanas.

Nobeigumā teikšu, ka finanšu jomā mēs atzinīgi vērtējam gribu izvirzīt noteikumus un rīkoties apņēmīgi gan attiecībā uz uzraudzību, gan attiecībā uz aplikšanu ar nodokļiem. Es jo īpaši gribu norādīt Padomes secinājumos uz globālu finanšu darījumu nodevu. Uz to mēs, sociālisti, esam cerējuši un par to lūgušies vairāk nekā 10 gadus. Tomēr vēl ir daudz darāmā. Viens no lielākajiem uzdevumiem ir vajadzība atrast finanšu resursus nodarbinātības veicināšanai, solidaritātes sekmēšanai gan Eiropā, gan ārpus tās un klimata pārmaiņu apkarošanas finansēšanai. Tā kā drīz būs Ziemassvētki, es aicinu Padomi uzdāvināt mums lēmumu par pašu resursiem nākamajiem gadiem.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, ir dīvaini klausīties dažos vaimanātājos, tostarp dažos no maniem tautiešiem zviedriem, kas kritizē Zviedrijas prezidentūru. Ar ko *Carl Schlyter* salīdzina šo prezidentūru? Ar Čehijas Republiku vai kādu citu lielisku prezidentūru?

Neviens arī nevar gaidīt labu vērtējumu no *Borghezio* kunga. Faktiski slikts *Borghezio* kunga vērtējums ir labs rezultāts.

Ir izdarīts ļoti daudz. Ir stājies spēkā Lisabonas līgums. Ir ieceltas divas augstākās amatpersonas ES. Ir pieņemti vairāki svarīgi priekšlikumi: Stokholmas Programma, turpmākā finanšu uzraudzība un jo īpaši

telekomunikāciju pakete. Sarunas augstākajā līmenī Kopenhāgenā arī varētu pareizi virzīties uz priekšu, ja mēs to Eiropas Parlamentā vēlamies.

Starp trūkumiem es gribētu minēt nespēju īstenot pacientu mobilitāti. Tā saglabājas kā ilgstoša juridiska nenoteiktība, kas rada nevajadzīgas ciešanas cilvēkiem, kuri gaida uz ārstēšanu.

Kopumā atzinība jāizsaka premjerministram *Reinfeldt*, Eiropas Savienības lietu ministrei *Malmström* kundzei un visiem pārējiem prezidentūras komandas locekļiem. Jūs visi esat pelnījuši laimīgu Jauno gadu!

Judith Sargentini (Verts/ALE). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, *Reinfeldt* kungs, prezidentūrai ir viens nopietns kauna traips, un tas attiecas uz lēmumiem par *SWIFT*. Lisabonas līgums stājās spēkā 1. decembrī, bet 30. novembrī jūs un jūsu kolēģi, valdību vadītāji, ar steigu pieņēmāt noteikumus, kas ļauj mūsu banku rekvizītus nodot Amerikas Savienotajām Valstīm. Ja tas norāda uz Stokholmas Programmas — programmas, kas paredzētā cilvēktiesību, drošības un brīvības garantijām —, turpmāko attīstību, tad man šķiet, ka to īstenošana svaru kausus nosvērs uz otru pusi un apdraudēs brīvību un pilsoņtiesības.

Tas ir jūsu prezidentūras defekts. Manuprāt, tas aptraipa arī Lisabonas līgumu, kas piešķir Eiropas Parlamentam vairāk tiesību, un es vēlos, lai jūs turpmāk parādītu lielāku cieņu pilsoņtiesībām, pilsoņiem un Parlamentam.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, mēs vēlamies novērtēt Zviedrijas prezidentūras rezultātus no ilgākas laika perspektīvas — no 10–20 gadu pagātnes perspektīvas. Vissvarīgākais notikums, ko vēlamies minēt, ir Lisabonas līguma stāšanās spēkā. Šis līgums rada tiesisko pamatu lielvarai, kurā 500 miljonu cilvēku dzīves tiek centralizēti kontrolētas un kurā nacionālās valstis pamazām atmirst. Ceļš, kas uz to ved, bija antidemokrātisks. Trīs referendumi noraidīja šo jēdzienu, līdz uzspiestais otrais Īrijas referendums un iegūtais *Václav Klaus* paraksts deva iespēju tam notikt. Vairākums Eiropas iedzīvotāju noraidīja šo jēdzienu, un viņi vēlas saglabāt nacionālas valstis. Tāpēc es esmu pārliecināts, ka vēsture attēlos šo periodu kā neveiksmīgu mēģinājumu radīt impēriju.

Othmar Karas (PPE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, Padomes priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, debatēs par Padomes prezidentūru mēs bieži runājam tā, it kā prezidentūra būtu Eiropas Savienība. Padomes prezidentūra nav ES, tā ir svarīga Eiropas iestādes vadība. Tāpēc es visus lūdzu būt nedaudz taisnīgākiem un mierīgākiem.

Pēdējos sešos mēnešos Padomes prezidentūra ir paveikusi labu darbu. Tā palīdzēja atvērt jaunu lappusi Eiropas Savienības veiksmju vēsturē. Tomēr neviens no mums nevēlas valdību Eiropu. Mēs cenšamies radīt pilsoņu Eiropu un panākt ciešāku sadarbību starp iestādēm un dažādām Eiropas Savienības daļām. Ikviens no mums ir Eiropas Savienības daļa.

Institucionālās diskusijas ir pabeigtas, jaunās amatpersonas ir ieceltas, un attiecībā uz dažiem svarīgiem jautājumiem Padome ir panākusi tādu stāvokli, kas tai dos iespēju turpināt darbu. Ielūkosimies nākotnē. Kāds ir teicis, ka mums ir liela problēma, jo Lisabonas līgums Padomes darba metodēs vēl nav ņemts vērā. Padomei ir vairāk iespēju ietekmēt Eiropas Parlamentu un Eiropas Parlamenta komitejas, nekā Eiropas Parlamentam ir iespēju ietekmēt darba grupas un Padomes sanāksmes. Šajā ziņā mēs arī prasām vienādu attieksmi pret abām iestādēm, jo mums ir vienāds statuss kā likumdevējiem.

Mēs varam strīdēties par saturu, tomēr tā bija kļūda — pieņemt SWIFT noteikumus pirms Parlamenta koplēmuma pilnvaru maiņas, kas notika vienu dienu vēlāk. Lēmums par finanšu tirgu uzraudzību galīgajā variantā vēl nav pieņemts. Mums jāveic uzlabojumi, mums ir vajadzīga izpildvara, mums ir vajadzīga lielāka pārrobežu iestāžu uzraudzība no Eiropas puses, un mums ir jāpanāk labāka koordinācija starp dalībvalstīm, Komisiju un Eiropas Centrālo banku Bāzeles komitejā, jo citādi tiks radīta paralēla struktūra.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, es vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par darbu, jo īpaši attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu.

Lisabonas līguma stāšanās spēkā ir kvalitatīvi jauns solis, kas prasa, lai nākamās prezidentūras — Spānijas, Beļģijas un Ungārijas — turpinātu darbu pie Stokholmas Programmas rīcības plāna izstrādes, ko iesāka Zviedrijas prezidentūra.

Attiecībā uz sadarbību starp Eiropas Komisiju, Padomi un Parlamentu, un dalībvalstu parlamentiem (Līguma par Eiropas Savienību 17. pants un Līguma par Eiropas Savienības darbību 295. pants), ko prasa Lisabonas līgums, es vēlos vērst jūsu uzmanību uz trim būtiskiem punktiem, kurus uzsvērusi Zviedrijas prezidentūra.

Pirmais ir saistīts ar neskaidrībām attiecībā uz pretterorisma un noziedzīgas cilvēku tirdzniecības apkarošanas koordinatora darbību un to, cik lielā mērā šī amatpersona ir atkarīga no Komisijas, un otrādi, cik lielā mērā to kontrolē Eiropas Parlaments.

Otrais attiecas uz pamattiesību ārējo dimensiju, kurā krustosies vairākas Eiropas politikas jomas. Mums ir pamattiesību un tieslietu komisārs, bet Eiropas Savienībai ir arī Ārējās darbības dienests, kas ir atbildīgs par cilvēktiesībām un pamattiesību aizstāvību.

Trešais attiecas uz Šengenas personu brīvās pārvietošanās zonu. Mēs uzskatām, ka nozīme, kas piešķirta Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakta novērtēšanai un uzraudzībai un ārējo robežu kontroles politikai (patvēruma, imigrācijas un organizētās noziedzības apkarošanas politikai), dos panākumus, izveidojot personu brīvas pārvietošanās un cilvēktiesību darbības zonu, tādējādi pabeidzot iekšējā tirgus izveidi un mūsu Eiropas projekta realizāciju.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, tiltu celšana nekad nav bijusi viegla. Tā ir jo īpaši grūta, ja pāri šiem tiltiem jāpārved 27 dalībvalstis un 500 miljonu cilvēku, pārejot no vecās ES uz atklātāku, pārredzamāku un demokrātiskāku ES saskaņā ar jauno Lisabonas līgumu, kurā Eiropas Parlamentam ir piešķirta daudz lielāka ietekme.

Šoruden mums ir bijis jāapkaro klimata krīze un nodarbinātības krīze. Par spīti tam Zviedrijas prezidentūrai ir izdevies panākt, ka tiek pieņemti vairāki neiedomājami svarīgi tiesību akti par energoefektivitāti. Esmu īpaši apmierināta, ka ES tagad ir ieviesusi energopatēriņa marķējumu sadzīves aparatūrai. Citi tiesību akti, kas tagad ir ieviesti, attiecas uz energoefektivitātes prasībām ēkām un vides marķējumu transportlīdzekļu riepām.

Nobeigumā es vēlos pateikties valdībai par efektīvo un saskaņoto prezidentūru. Jo īpaši vēlos izteikt cieņu ES sūtnei *Ulrika Barklund Larsson*, kas tik pēkšņi mūs šoruden pameta un kas paveica fantastiski daudz. Mums viņas ļoti pietrūkst.

Viss, kas tagad atlicis, ir noslēgt konferenci par klimatu Kopenhāgenā — pēdējo vissvarīgāko uzdevumu, kam būs vislielākā ilgtermiņa ietekme. Lai jums veicas!

Mario Mauro (PPE). – (IT) Priekšsēdētāja kungs, Reinfeldt kungs, dāmas un kungi, pēdējās Eiropadomes sanāksmes secinājumos ir vairāki punkti, par kuriem mums vajadzētu spēt vienoties un kurus mēs varētu uzskatīt par daudzsološiem attiecībā uz tuvāko nākotni.

Pirmkārt, tika uzsvērta imigrācija: vajadzība padarīt iekļuvi Eiropas Savienības teritorijā efektīvāku, garantējot tās pilsoņu drošību. Lai to paveiktu, mums ir vajadzīga integrācijas politika. Citiem vārdiem sakot, mums ir nepieciešams pareizais līdzsvars starp dalībvalstu vajadzībām un cilvēku drāmu, migrantu produktīvo potenciālu.

Tika pieminēta Eiropa, kurā valda atbildība un solidaritāte attiecībā uz imigrāciju un patvērumu. Es priecājos par to, ka Padome uzsvēra neatliekamo vajadzību apkarot nelegālo imigrāciju pierobežas dalībvalstīs, jo īpaši dienvidos. Tas nozīmē dalīšanos ar resursiem un problēmām. Diemžēl šo aspektu pārāk bieži aptumšo savtīgums un drosmes trūkums.

Otrais aspekts, ko es uzskatu par prioritāti šajos ekonomiskās krīzes laikos, kad mēs vēl neredzam gaismu tuneļa galā, ir Lisabonas stratēģijas otrreizēja īstenošana. Mums atkal ir jāspēj konkurēt finansiālā un komerciālā līmenī ar topošajām lielvalstīm, cik ātri vien iespējams: tikai vismodernākā pētniecība un informācijas sistēma ļaus mums spert šo soli, kas ir tik svarīgs mums un visvairāk nākamajām paaudzēm.

Es ar prieku norādu, ka Padomes jaunā metode paredz stiprināt saikni starp dalībvalstu pasākumiem un Eiropas Savienības pasākumiem, kā arī nostiprināt reģionālo un vietējo iestāžu līdzdalību, aktīvāk iesaistot vadošo personālu un darba ņēmējus, ko var raksturot ar vienu vārdu: subsidiaritāte.

Es uzskatu, ka mums šajā ziņā ir jādara daudz vairāk: Eiropas ekonomiskās atveseļošanās centrā ir jābūt ģimenei, iedzīvotājiem un starpposma grupām. Faktiski tikai cilvēkiem — tikai vīriešiem un sievietēm — ir iedzimts dinamisms, kas var aktivizēt daudzas mūsu sociālās dzīves jomas, kuras pašlaik nomāc pesimisms, kas ļoti bieži nāk no iestādēm.

Ivari Padar (S&D). – (ET) Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos uzslavēt priekšsēdētāju par Baltijas jūras reģiona stratēģijas apstiprināšanu, kas, protams, manai dzimtenei ir ļoti svarīga. Tomēr nedaudz vairāk vēlos runāt par trim finanšu tēmas jautājumiem.

Pirmkārt, es vēlos pateikties par centieniem regulēt Eiropas finanšu sistēmu un aicināt Eiropas Parlamentu maksimāli tos atbalstīt.

Otrkārt, lai ierobežotu finansiālo krīzi, Eiropas Savienība un dalībvalstis ir ieviesušas daudzus ārkārtas pasākumus, kas ir pozitīvs solis. Ekonomikā jau var redzēt stabilizēšanos. Tomēr es piekrītu Padomei, ka stāvoklis vēl nav tik drošs, lai atteiktos no atbalsta pasākumiem. Manā uztverē krīzes sekas nozīmē to, ka bankas ir vajadzīgas un ka pakalpojumi, ko tās sniedz, ir vajadzīgi. Tāpēc mēs nedrīkstam iet pārāk tālu, lai sodītu tās, bet banku darbībai jābalstās uz notikumiem reālajā ekonomikā, nevis uz starpbanku virtuālo tirgu, kas bija nesenās krīzes cēlonis. Vienlaicīgi mums jāpārskata prēmiju izmaksa baņķieriem, kas ir kļuvusi par īpaši svarīgu tematu Igaunijā.

Treškārt, saistībā ar šo jautājumu es atbalstu aicinājumu Starptautiskajam Valūtas fondam ieviest maksu par globāliem finansiāliem darījumiem — tā dēvēto *Tobin* nodokli —, lai uzplaukuma gados atdotu sabiedrībai naudu. Es atbalstu vajadzību atjaunot ekonomiskos un sociālos nolīgumus starp finanšu iestādēm un sabiedrību, kam tās kalpo, lai palielinātu sabiedrisko labumu plauksmes laikos un aizsargātu to no briesmām.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Priekšsēdētāja kungs, es vēlos Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) grupas un PPE grupas Portugāles delegācijas vārdā apsveikt Zviedrijas prezidentūru, jo īpaši premjerministru *Reinfeldt*.

Mūsu viedoklis par Zviedrijas prezidentūru ir šāds: tā ir bijusi gandrīz pilnīgi veiksmīga, galvenokārt četrās svarīgās jomās. Pirmkārt, iestāžu jomā Zviedrijas prezidentūras ieguldījums, lai panāktu, ka Lisabonas līgums stājas spēkā, ārkārtīgi veiksmīgās Komisijas priekšsēdētāja vēlēšanas un viss, kas saistīts ar ratifikāciju, bija ārkārtīgi profesionāli veikts un tādā līmenī, kādu mēs gaidām no Eiropas Savienības labākās prakses. Protams, tādai valstij kā Portugāle, kam bija izšķiroša loma Lisabonas līguma pieņemšanā, Zviedrijas prezidentūras ieguldījums bija nenovērtējams.

Mans otrais punkts ir klimata stratēģija, kurā, protams, Komisijas ieguldītās pūles arī ir bijušas ārkārtīgi svarīgas. Mans un manu PPE kolēģu viedoklis ir šāds: Eiropas Savienība ir bijusi ļoti sekmīga klimata pārmaiņu jautājuma risināšanā. Tā atrodas globālās cīņas pret klimata pārmaiņām priekšgalā, un tas ir Zviedrijas prezidentūras un jo īpaši Komisijas prezidentūras pūļu dēļ. Mēs uzskatām, ka rezultāti arī ir patiešām ļoti labi.

Mans trešais punkts ir finanšu regulējums. Jo īpaši pēdējā Padome ir spērusi soli uz priekšu, kuru mēs uzskatām par izšķirošu un kuram var būt liela ietekme uz mūsu izeju no krīzes. Tāpēc es vēlos nodot mūsu apsveikumus par vienošanās panākšanu šajā jomā. Nobeigumā es vēlos pieminēt jomu, kas man personīgi ir ļoti svarīga: Stokholmas Programmu un ar to saistīto brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Es sekoju Tamperes procesam un pēc tam jo īpaši Hāgas procesam. Es uzskatu Stokholmas Programmu par ļoti būtisku, un par to es vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru un premjerministru *Reinfeldt*.

Marietta Giannakou (PPE). – (*EL*) Priekšsēdētāja kungs, Zviedrijas prezidentūras rezultāti ir patiešām pārliecinoši. Tie sakrīt ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā, kas pieliek punktu starpvaldību procesam, kurš mums ilgus gadus ir sagādājis tik daudz problēmu, un iezīmē sabalansētākas un saskaņotākas politikas sākumu.

Zviedrijas prezidentūru raksturo arī Stokholmas Programmas izstrāde un lēmumi, kas pieņemti finansiālās krīzes laikā, un tie ir patiešām svarīgi centrālie jautājumi šajā jomā.

Arī Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vēlēšanas un amatpersonu iecelšana — ārkārtīgi svarīgi notikumi mūsu centienos, īstenojot Lisabonas līgumu, — ir jo īpaši nozīmīgi un interesanti Eiropas Parlamentam kā pozitīvas un būtiskas norises.

Eiropas Parlaments uzņemas jaunu lomu kā likumdevēja iestāde kopā ar Eiropadomi. Tā iezīmē jaunu attīstības posmu, kurā mums visiem ir jāstrādā daudz vairāk un saskaņotāk.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, es apsveicu Zviedrijas prezidentūru par teicamo vadību pēdējos sešos mēnešos.

Attiecībā uz Stokholmas Programmu es vēlos uzsvērt to, ka tā tiecas veicināt ilgi gaidīto kopējo imigrācijas politiku. Tomēr daži būtiski jautājumi ir atvirzīti otrajā plānā.

Eiropas Savienības 11 dalībvalstīs 2008. gadā notika 515 teroristu uzbrukumi. Tāpēc teroristu apkarošana un viņu upuru aizsardzība ir jāiekļauj starp mūsu politiskās darba kārtības prioritātēm un tām Stokholmas Programmā ir jāveido atsevišķa, īpaša kategorija.

Otrkārt, astoņi miljoni nelegālo imigrantu dzīvo brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. Tāpēc mums ir jāstiprina attīstības un sadarbības politika ar izcelsmes un tranzīta valstīm. Eiropas Savienībai ir jāveicina repatriācijas un atpakaļuzņemšanas nolīgumu noslēgšana ar tādām valstīm kā Meksika, Alžīrija un Lībija. Stokholmas Programmas turpmākās rīcības plānā, ko iesniegs 2010. gada jūnija vidū, šiem aspektiem ir jābūt apsvērtiem.

Andrzej Grzyb (PPE). – (*PL*) Es arī vēlos pievienot savu balsi Zviedrijas prezidentūrai un *Reinfeldt* kungam personīgi izteiktajām pateicībām par efektivitāti un teicamo veidu, kā viņš sasniedza prezidentūras prioritātes.

Protams, Eiropas Savienības pilsoņiem ir jo īpaši svarīgi pasākumi, kas paredzēti ekonomiskās un finansiālās krīzes seku mazināšanai. Tie ir saistīti ar atbalstu uzņēmējdarbībai, lai atjaunotu darbavietas un radītu attīstības iespējas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī lai novērstu krīzes cēloņus, jo īpaši finanšu tirgos, tā lai tie turpmāk neatkārtotos. Man šķiet, ka Eiropas uzraudzības sistēma šajā jomā nav pietiekama un ka šajā ziņā mums kā demokrātiski ievēlētai iestādei ir jāietekmē to cilvēku morāles standarti, kas uzrauga bankas un finanšu iestādes.

Attiecībā uz Kopenhāgenas augstākā līmeņa sanāksmi es pilnīgi atbalstu Barroso kunga nostāju. Ir vajadzīgas partnerattiecības no citu svarīgu ekonomisko dalībnieku puses, lai sanāksmes mērķi patiešām tiktu sasniegti.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Es biju Direktīvas par ēku energoefektivitāti referente, par to otrajā lasījumā es vedu sarunas ar Eiropas Savienības Padomes Zviedrijas prezidentūru. Tas ir ārkārtīgi svarīgs ziņojums Eiropas Savienības nākotnes labā un cīņā pret klimata pārmaiņām. Tas ir būtisks jautājums arī Kopenhāgenas konferencei, bet jo īpaši to 2,7 miljonu darbavietu dēļ, kuras ir iespējams radīt šajā nozarē līdz 2020. gadam.

Attiecībā uz komitoloģiju varu teikt, ka saskaņā ar Lisabonas līgumu ir sākušās sarunas par iestāžu nolīgumu par pilnvarām un procedūrām, ko deleģē Komisija. Paturot prātā to, ka Lisabonas līgums rada jaunu pamatu gan klimata pārmaiņu, gan kopējai enerģētikas politikai, es ceru un arī vēlos sagaidīt no Eiropas Komisijas, priekšsēdētāj *Barroso*, ka jūs iesniegsit mums darba programmu nākamajiem pieciem gadiem, lai komisāri, kurus mēs uzklausām, arī varētu atsaukties uz šiem uzdevumiem.

Kā pēdējo punktu es vēlos minēt darbaspēka brīvas pārvietošanās šķēršļu atcelšanu darba ņēmējiem no jaunajām dalībvalstīm, kas varētu būt Zviedrijas prezidentūras pēdējais uzdevums.

Priekšsēdētājs. – Man jāatvainojas *Balčytis* kungam un *Luhan* kungam par to, ka nevaru izpildīt viņu lūgumu, jo mums ir daudz citu runātāju un mums nav pietiekami daudz laika, lai ļautu visiem runāt. Viņiem sava runa būs jāpietaupa citai reizei. Es vēlreiz atvainojos.

Ivo Vajgl (ALDE). – (*SL*) Es vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par labu un atbildīgu Eiropas Savienības vadību laikā, kad notiek, kā jūs teicāt, institucionālas pārmaiņas un kad valda ekonomiska un finansiāla krīze. Tomēr jūs, šķiet, šajā laikā neizmantojāt iespēju veicināt plašākas Eiropas mēroga sarunas par jaunu sociāli ekonomisko modeli, kas būtu atšķirīgs no tā, kurš noveda mūs līdz krīzei. Zviedrija par to zina daudz vairāk nekā citas valstis.

Jūs arī piedzīvojāt rūgto atskārsmi par to, cik nepilnīga ir Eiropas Savienība, kad vajadzīga vienotība, jo īpaši laikā, kad notika ES vadošo amatpersonu vēlēšanas. Jūs esat radījuši jaunus standartus ārpolitikā, piemēram, Tuvajos Austrumos, un es apsveicu jūs par šo sasniegumu. Pateicos jums arī par uzmanību, ko esat veltījuši Eiropas Savienības paplašināšanās vajadzībai, un par to, ka kopā ar Komisiju atrisinājāt dažus līdz galam neatrisinātus jautājumus, kas kavēja šo procesu. Tas ir labi paveikts darbs.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, *Barroso* kungs, *Reinfeldt* kungs, es vēlos uzzināt jūsu viedokli, *Reinfeldt* kungs, par trijotnes secinājumiem, jo valstu vai valdību vadītāji nolēma izveidot šo trijotnes jēdzienu, lai prezidentūrai piešķirtu nepārtrauktību. Turklāt, tā kā jūs veidojat trijotni no Francijas Republikas, Čehijas Republikas un Zviedrijas Karalistes, kāds ir jūsu viedoklis par šo instrumentu un kādus secinājumus jūs varat par to izdarīt?

Mirosław Piotrowski (ECR). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, mēs tiekamies šeit Parlamentā ik pēc sešiem mēnešiem, lai apkopotu kādas valsts sasniegumus, kad tā beidz vadīt Eiropas Savienību.

Zviedrijas prezidentūra ieies vēsturē, jo tās darbības laikā tika panākta Eiropas Konstitūcijas pieņemšana, par ko daži aģitēja gandrīz 10 gadus un ko tās pašreizējā veidā sauc par Lisabonas līgumu. To izdarīja pret daudzu tautu gribu. Referendumu rezultātus Francijā, Nīderlandē un Īrijā dižmanīgi ignorēja. Tika ieviests demokrātijas deficīta princips, kas pieļauj regulēšanu no augšas, lai šķietami uzlabotu ES administratīvos

mehānismus. Pirmās pārmaiņas, kas saistītas ar cilvēku izvēli jaunajiem amatiem Eiropas Savienībā, ir pagaidām izraisījušas organizatorisku haosu un vispārēju uzjautrinājumu Eiropā un pasaulē. Zviedrijas prezidentūra faktiski atstāj Eiropas Savienību nenoteiktības un haosa stāvoklī.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Priekšsēdētāja kungs, es vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par Stokholmas Programmā noteikto Eiropas redzējumu, kurā pilsoņu intereses ir liktas pirmajā vietā. Augstu vērtējama ir tā fakta vēsturiskā nozīme, ka mums beidzot ir redzējums, kas atbilst mūsu pilsoņu drošības interesēm un vienlaicīgi ievēro arī personu individuālās tiesības. Beidzot mēs varam virzīties uz tādu Eiropu, kuru veido pilsoņi un kura paredzēta pilsoņiem.

Es gribētu apsveikt arī Patvēruma lietu atbalsta biroju, kas ir svarīgs un konkrēts solis to valstu interešu atbalstam, kas vēlas apkarot nelegālo imigrāciju, vienlaicīgi piedāvājot humānāku migrācijas politiku. Stokholmas Programma ir paredzēta pieciem gadiem, un es ceru, ka varam sākt to īstenot. Es pateicos Zviedrijas prezidentūrai. Jūsu aizsāktais darbs paliks ar mums piecus gadus.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Zviedrijas prezidentūra ir paveikusi lielisku darbu, un es par to vēlos apsveikt premjerministru. Lisabonas līguma ratifikācijas pabeigšana atrisināja nožēlojamo un apkaunojošo krīzi, kurā bija iesaistīts Čehijas prezidents *Vaclav Klaus*. Šī situācija izveidojās politiskas kļūdas dēļ paplašināšanās procesā, jo Eiropas Savienība iepriekš nepaziņoja 13 diskriminējošos *E. Beneš* dekrētus, kas bija morāli nepieņemami. Otrais lielākais notikums bija tas, ka ES izdevās panākt vienotu nostāju klimata pārmaiņu sarunām. ASV un Ķīna to vēl nav sapratušas, bet Eiropas Savienība skaidri saprot, ka nākotne pieder tiem, kas jau tagad veicina videi nekaitīgas ekonomikas attīstību. Neaizmirsīsim, ka vienīgais iemesls, kāpēc ES spēja sasniegt savus mērķus, bija tas, ka jaunās dalībvalstis bija ievērojami samazinājušas savas emisijas. Visbeidzot, trešais lielākais notikums bija uzsāktās pievienošanās sarunas ar Serbiju un tas, ka Serbijai, Maķedonijai un Melnkalnei piešķīra bezvīzu ieceļošanas tiesības. Es vēlos pateikties Zviedrijas prezidentūrai par lielisko iespēju izveidot Spānijas—Beļģijas—Ungārijas trijotnes prezidentūru.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, Barroso kungs, Reinfeldt kungs, vispirms es vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par sešu mēnešu neatlaidīgo un vērienīgo darbu, ko tā paveikusi, jo īpaši kopā ar valstu un valdību vadītājiem, un G20 panākot kopēju un vērienīgu nostāju finanšu regulēšanas jautājumā.

Arī runājot par Kopenhāgenas konferenci, mēs redzam, ka Eiropas Savienībai ir ļoti vērienīga, ļoti cildena, ļoti aktīva un kopēja nostāja. Tāpēc es gribu atbalstīt tās nostāju un tās lēmumus. Eiropa ir bijusi priekšlikumu, sarunu un galveno nolīgumu dzinējspēks attiecībā uz finansiālo krīzi, kuras sekas ietekmē visu Eiropu.

Pagājušajā nedēļā arī Eiropadome deva savu spriedumu par jauno finanšu uzraudzības struktūru, un no tā brīža tā ir sākusi sarunas ar Eiropas Parlamentu, jo turpmāk tā pienākumu uzraudzīt to lēmumu īstenošanu, kurus pieņēma Pitsburgā, dalīs arī ar Eiropas Parlamentu.

Finansiālā krīze atklāja vājās vietas mūsu finanšu uzraudzības sistēmā. Nolūks bija nodrošināt labāku koordināciju, kā arī atjaunot un stiprināt Eiropas iestāžu pilnvaras, un tās ir neatliekamas prasības.

Es ceru — un šajā jautājumā es vēršos pie Komisijas —, ka mēs saglabāsim modrību un nezaudēsim vērienīgos mērķus, īstenojot savus lēmumus.

Diane Dodds (NI). – Priekšsēdētāja kungs, šorīt es Ziemeļīrijas zivsaimniecības nozares pārstāvju vārdā vēlos izteikt savu lielo vilšanos par to, ka nozarei ir uzspiesta vēl viena sašaurināšanās. Padomes paziņojums vakar vakarā, ka 7. A zonā būs 9 % omāru zvejas samazinājums, ir liels trieciens Ziemeļīrijas zivsaimniecības nozarei.

Tā ir nestabila nozare mencu resursu atjaunošanas programmas un jūrā pavadāmo dienu ierobežojuma dēļ. Tā ir nozare, kam ir bijis jāpaļaujas uz omāriem. Šis 9 % samazinājums nodarīs lielu postu, un tas ir jo īpaši uztraucošs tāpēc, ka zinātnei šogad vajadzēja ļaut Komisijai turpināt ieguldījumus.

Manuprāt, nākamās Spānijas prezidentūras prioritātei vajadzētu būt kopējās zivsaimniecības politikas reformai, lai šādus lēmumus pieņemtu nevis Briseles birokrāti, bet reģionālā vai vietējā līmenī.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Zviedrijas prezidentūras laikā Eiropas Savienībā notika daudz kā laba, lai gan, protams, tas bija krīžu un cerību laiks attiecībā uz Lisabonas līguma pieņemšanu. Es tomēr nepiekrītu viedoklim, ka mums ir citāda vai jauna Eiropas Savienība. Es uzskatu, ka mums labākajā gadījumā ir atjaunota Eiropas Savienība. Faktiski Līguma vispārējie noteikumi ir jāpapildina ne tikai ar sīkāku satura skaidrojumu, bet arī ar īpašiem praktiskiem risinājumiem. Ir svarīgi noskaidrot pilnvaru sadalījumu starp galvenajiem amata pienākumiem un attiecības starp ES iestādēm, tostarp Eiropas Parlamenta jauno lomu.

16-12-2009

Man ir radušās bažas par iespējamajiem pēc rotācijas principa iecelto secīgo prezidentūru funkciju ierobežojumiem. Dalībvalstis gatavojas uzņemties vadību un pilda šo funkciju ar lielu apņēmību. Ja blakus pastāvīgajam Eiropadomes priekšsēdētājam mums nebūs tās valsts vadītājs, kas attiecīgajā reizē ir prezidējošā valsts, kurš sniegs mums šeit ziņojumus, Eiropas Savienība nebūs pilnīga un zaudēs daļu no savas daudzveidības. Vadošajām valstīm ir radoši jāierosina jauni pasākumi, bet Eiropadomes pastāvīgajam priekšsēdētājam ir jānodrošina koordinācija, nepārtrauktība un vienotība Eiropas Savienības darbā.

22

LV

SĒDI VADA: J. BUZEK

Priekšsēdētājs

Fredrik Reinfeldt, Padomes priekšsēdētājs. — Priekšsēdētāja kungs, kā jau minēts, noslēdzot šīs debates, mēs noslēdzam arī pēdējo prezidentūru, kas darbojas saskaņā ar rotēšanas principu. Drīz mēs ar José Manuel Barroso dosimies uz Kopenhāgenu, tāpēc vēlos tikai piebilst par finanšu resursiem, jo, manuprāt, tieši tas būs galvenais temats, par ko runāsim nākamajās apspriedēs ar jaunattīstības valstīm.

Mēs spējām vienoties par vienu skaitli, proti, EUR 2,4 miljardiem gadā, kas paredzēti laikam no 2010. līdz 2012. gadam. Mums svarīgākais bija pateikt to, ka šī summa ir paredzēta tieši šiem gadiem, piešķirta tieši laikam no 2010. līdz 2012. gadam, turklāt tā būs pieejama arī klimata aizsardzības pasākumu atbalstam.

Pārrunas saistībā ar Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu ir ļoti svarīgas. Vēlos norādīt, ka dalībvalstis ir vienojušās kopīgi līdz 2010. gadam, proti, līdz nākamajam gadam, šim mērķim paredzēt 0,56 % no ES nacionālā kopienākuma, savukārt līdz 2015. gadam attiecībā uz oficiālo palīdzību attīstības jomā tās ir apņēmušās sasniegt ANO procentuālo līmeni, proti, 0,7.

Tas lielākoties ir atkarīgs no dalībvalstīm. Norādīšu uz acīmredzamo — ļoti daudz dalībvalstu patlaban atrodas zem šo skaitļu līmeņa. Zviedrija ir ļoti īpašā situācijā, jo gandrīz tikai šajā valstī 1 % NKI tiek piešķirts palīdzībai attīstības jomā. Kad apspriedīsim šos līmeņus, nedrīkst aizmirst, ka valstis ir atšķirīgas.

Mēs ļāvām dalībvalstīm brīvprātīgi piešķirt tos resursus, ko tās spēja piešķirt. Esmu gandarīts ziņot, ka visas 27 dalībvalstis ir veikušas iemaksas šajos ātri izmantojamajos resursos. Dažos gadījumos šīs iemaksas bija ļoti nelielas, tomēr Eiropas balss ir sadzirdēta, jo ikviens no tiesas deva savu ieguldījumu.

Vēlreiz pateicos Parlamentam par sadarbību. Šī ir ceturtā reize, kad Zviedrijas prezidentūras laikā es kā ministru prezidents uzrunāju šo Parlamentu. Tas nestāv ne tuvu tam, cik daudz reižu *Cecilia Malmström* ir iesaistījusies Parlamenta darbā, jo viņa ir uzstājusies 25 reizes. Kopumā prezidentūra savā pilnvaru termiņā plenārsēdēs ir uzrunājusi Parlamentu 43 reizes, savukārt 44 reizes esam piedalījušies komitejas darbā.

Tas ir būtiski arī runājot par pārredzamību un labu sadarbību starp institūcijām. Mēs zinājām, ka ir ļoti svarīgi uzturēt labu saikni ar Eiropas Parlamentu. Mēs bijām gatavi būt klāt, atrasties šeit, spēt atbildēt uz jautājumiem, un mēs jums pateicamies par labo sadarbību.

Priekšsēdētājs. – Ministru prezidenta kungs, pēc divām nedēļām būs beigusies jūsu prezidentūra Eiropas Savienībā. Pateicos par jūsu darbu un enerģiju. Mēs zinām, ka jūsu prezidentūras darbs nebija viegls. Kā dzirdējām deputātu runās un daudzajos paustajos viedokļos, tā bija veiksmīga prezidentūra. Vēlos pateikties jums personīgi un visai Zviedrijas valdībai. Pirmo reizi vēsturē dažu pēdējo nedēļu laikā Lisabonas līguma dēļ esam piedzīvojuši jaunas attiecības.

Sirsnīgi jums pateicos. Mēs atcerēsimies jūsu prezidentūru.

José Manuel Barroso, *Komisijas priekšsēdētājs.* – Priekšsēdētāja kungs, es tikai vēlētos atbildēt uz dažiem konkrētajiem jautājumiem, ko uzdeva vēl šeit klātesošie Parlamenta deputāti.

Piemēram, *Severin* kungs runāja par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, un es vēlos uzsvērt viņa sacīto. Patiesībā pirmajā viedokļu apmaiņā, kas Eiropadomē notika saistībā ar nākamo Eiropas Savienības stratēģiju 2020. gadam, mēs vienojāmies — sk. secinājumu 18. punktu —, ka ir jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kā arī dzimumu līdztiesību. Manuprāt, tas jāņem vērā jau pašā sākumā, runājot par Eiropas Savienības stratēģiju 2020. gadam. Protams, galvenā uzmanība pievēršama konkurētspējas nodrošināšanai un spējai reaģēt uz globālām problēmām, ar kurām patlaban saskaramies, tomēr tas būtu jādara, vienlaikus veicinot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju Eiropas Savienībā. Tas būs ļoti nozīmīgs aspekts ne tikai šīs stratēģijas noteikšanā, bet arī attiecībā uz nākamajiem finanšu plāniem.

Kāds cits konkrēts jautājums bija par Eiropas uzraudzības iestādēm, to galvenokārt minēja *Karas* kungs un *Dati* kundze. Es izteikšos skaidri. Mēs atzinīgi vērtējam to, ka Eiropadome spēja panākt vienprātīgu vienošanos. Atklāti sakot, pirms kāda laika nebūtu iedomājams, ka visas dalībvalstis var panākt vienošanos finanšu uzraudzības sakarā Eiropas līmenī. Ņemot to vērā, lai gan es respektēju to, ka dažu mūsu priekšlikumos risināto problēmu būtība ir delikāta, es tomēr uzskatu, ka Komisijas teksts ir kļuvis pārāk pielaidīgs. Komisijas priekšlikumā bija paredzēta vienkārša un praktiski realizējama fiskālās drošības klauzula, tieši tāpēc, ka šis jautājums ir delikāts. Tā vai citādi, man žēl, ka tika atņemtas ierosinātās iestāžu pilnvaras pieņemt lēmumus tieši individuālās finanšu iestādēs divās no trim situācijām, kādās to darīt ierosināja Komisija.

Man žēl, ka jautājums par ārkārtas situācijām ir ticis politizēts un tagad Padomei ir jāziņo, ja rodas šāda situācija, man arī žēl, ka Eiropas uzraudzības iestāžu iespējamais tiešās uzraudzības apjoms ir ticis ierobežots un to varēs veikt vienīgi kredītvērtējuma aģentūrām. Es ceru, ka nākamajā sarunu posmā Eiropas Parlaments pastiprinās un atjaunos līdzsvaru attiecībā uz noteikumiem šajās jomās.

Runājot par Kopenhāgenu, ļaujiet man izteikties skaidri — ir ļoti svarīgi, ka Eiropadome apstiprināja iepriekšējās saistības, apgalvojot, ka mēs esam gatavi līdz 2020. gadam panākt 30% samazinājumu salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni ar nosacījumu, ka pārējās attīstītās valstis samazina salīdzināmu emisiju daudzumu un jaunattīstības valstis dod savu ieguldījumu šīs problēmas risināšanā atbilstīgi to pienākumiem un spējām.

Mēs turpināsim novērtēt citu valstu iesniegtos seku mazināšanas plānus un attiecīgā brīdī Kopenhāgenā pieņemsim lēmumu. Patiesībā es jau Eiropadomē minēju par iespēju modulēt mūsu piedāvājumu, proti, par iespēju kādu virzību veidot pēc 2020. gada. Runa nav tikai par 2020. gadu, runa ir par laiku pēc 2020. gada. Tāpēc mums savā ziņā vajadzētu būt elastīgiem, nosakot virzību pēc 2020. gada. Paturot to prātā, mēs dodamies uz Kopenhāgenu ne tikai tāpēc, lai panāktu vispārīgu vienošanos, bet gan arī tāpēc, lai panāktu patiesu globālu vienošanos.

Priekšsēdētājs. – Priekšsēdētāj *Barroso* kungs, vēlreiz pateicos jums. Vēlos pateikties ministru prezidentam *Reinfeldt* kungam, ministrei *Malmström* kundzei, bijušajai Eiropas Parlamenta deputātei, kā arī visai Zviedrijas valdībai par tās aktīvo sadarbību ar Eiropas Parlamentu.

Debates tiek slēgtas.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *rakstiski.* – (*LT*) Vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru sakarā ar konstruktīvi un sekmīgi īstenotiem programmas mērķiem. Zviedrija smagi strādāja, lai Lisabonas līgums stātos spēkā šī gada 1. decembrī, un tas nozīmē, ka Eiropas Savienība būs demokrātiskāka, efektīvāka un pārredzamāka. Esmu pārliecināta, ka šis līgums sekmēs ES nepārtrauktību un stiprinās tās lomu starptautiskā mērogā.

Zviedrijas prezidentūras laikā tika apstiprināta ES stratēģija Baltijas jūras reģionam. Esmu gandarīta, ka ir piešķirts finansiālais atbalsts ES stratēģijas Baltijas jūras reģionam īstenošanai. Kā lietuviete es ļoti labi zinu, ar kādām grūtībām patlaban saskaras Baltijas jūras reģions. Viena no tām ir saistīta ar to, kā vislabāk atrisināt steidzamo un nopietno Baltijas jūras vides aizsardzības problēmu. Kāda cita problēma ir saistīta ar to, kā Baltijas jūras reģionu pārveidot spēcīgākā dzinējspēkā, kas veicina ekonomisko izaugsmi un attīstību.

Jau patlaban Zviedrijas prezidentūras laikā pieņemtajā ES stratēģijā Baltijas jūras reģionam mēs varam rast sākotnējās atbildes uz šiem jautājumiem. Šis ir pirmais no vairākiem Eiropas makroreģionu attīstības plāniem, ar kuru ceram uzlabot vidi šajā reģionā un palielināt tā konkurētspēju. Stokholmas programmas stratēģija ir viena no galvenajām Zviedrijas panāktajām prioritātēm. Šī piecu gadu programma radīs apstākļus, kas nodrošinās turpmāku brīvības, drošības un tiesiskuma telpas attīstību.

José Manuel Fernandes (PPE), *rakstiski.* – (*PT*) Zviedrijas prezidentūras seši mēneši ministru prezidenta *Reinfeldt* kunga vadībā ir bijuši panākumiem bagāti un izcilības piepildīti.

Zviedrijas prezidentūrai bija nozīmīga loma sakarā ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā. Tādējādi tā pārtrauca gandrīz desmit gadus ilgušās debates un novērsa institucionālo strupceļu, paverot durvis jaunām iespējām Eiropas Savienībai.

Tās darba kārtības augšgalā vienmēr bija jautājums par cīņu pret klimata pārmaiņām. Šajā jomā ES ir līdere, ko apliecina tās vērienīgais priekšlikums līdz 2050. gadam samazināt emisijas par 80 % un 95 %. Tā panāca arī vienošanos par EUR 7,2 miljardu nodrošināšanu fondos jaunattīstības valstīm nākamos trīs gados.

Zviedrijas prezidentūra ir risinājusi jautājumus saistībā ar ekonomisko krīzi un finanšu nemieru, īstenojot saprātīgus un reālus pasākumus. Saskaroties ar grūtāko finanšu krīzi kopš 20. gadsimta trīsdesmitajiem gadiem, ES ātri pieņēma īpašus atbalsta pasākumus. Izveidojot jaunu finanšu uzraudzības struktūru, tika strādāts arī pie turpmāku krīžu "novēršanas".

Zviedrijas prezidentūra ir palīdzējusi risināt ar krīzi saistītās problēmas un ir padarījusi Eiropu stiprāku, ļaujot tai arī turpmāk būvēt miera, panākumu un laikmetīgumu ceļu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Tas tiesa, ka tieši Zviedrijas prezidentūras laikā notika būtiskas institucionālās izmaiņas, īpaši Lisabonas līguma stāšanās spēkā, pēc tam, kad īru tauta tika piespiesta un šantažēta, lai otrajā referendumā tā balsotu citādi.

Tomēr pat tādam cilvēkam, kurš patiešām vēlas, lai Eiropas integrācija būtu neoliberāla, militāristiska un federāla, nav pieņemams tas, ka viņš neko neteica par šausmīgo sociālo situāciju Eiropas Savienībā, ko nepārprotami pierāda gada laikā par vairāk nekā 5 miljoniem pieaugušais bezdarbnieku skaits, kā dēļ patlaban bez darba ir 23 miljoni cilvēku.

Gaužām simptomātiski, ka galvenā uzmanība tika pievērsta tam, lai sāktu debates par ES stratēģiju 2020. gadam, pilnībā aizmirstot izvērtēt tā dēvēto Lisabonas stratēģiju, kas tika apstiprināta pirms 10 gadiem un solīja ES radīt oāzi. Bez šaubām, tas tāpēc, lai nebūtu jārunā par iemesliem, kas radīja lielāko ekonomisko un sociālo krīzi pēdējās dekādēs, kuru izraisīja liberalizācija un darba elastīgums, kā dēļ radās apšaubāms un slikti apmaksāts darbs, kā arī lielāks bezdarbs.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), *rakstiski.* – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, novērtējot Zviedrijas prezidentūru, redzams ļoti pozitīvs rezultāts. Protams, tās lielākais panākums bija Lisabonas līguma ratifikācijas pabeigšana. Būdama Juridiskās komitejas locekle, es uzskatu, ka panākums ir arī Padomē panāktais kompromiss par ES patentiem un integrēto patentu jurisdikcijas sistēmu.

Debates par kopēju patentu visai Savienībai aizsākās jau sen. Ir pienācis pēdējais brīdis izvirzīt konkrētus noteikumus šajā sakarā, jo vienotu noteikumu trūkuma dēļ rodas šķēršļi Eiropas uzņēmumu attīstībai, kā arī tiem ir grūtāk konkurēt ar, piemēram, amerikāņu uzņēmumiem. Mēs pagātnē bieži esam pieredzējuši to, cik grūti ir saskaņot visu dalībvalstu intereses ES patenta sakarā, tāpēc es jo vairāk esmu pateicīga Zviedrijas prezidentūrai par panākto kompromisu, pagaidām tikai politiskajā līmenī.

Lisabonas līgums Eiropas Savienībai dod tiesisko pamatu izstrādāt intelektuālā īpašuma likumu, kā arī garantē to, ka saskaņā ar vispārējo likumdošanas procedūru tiks pieņemti piemēroti standarti. Tāpēc gaidāmās Spānijas prezidentūras laikā Parlamentā notiks ļoti interesantas debates saistībā ar šī gada decembrī panākto kompromisu.

Zita Gurmai (S&D), rakstiski. – Lisabonas līgumam ir dota zaļā gaisma, tas ir radījis visus nepieciešamos apstākļus institucionālu reformu īstenošanai. Zviedrijas prezidentūras uzdevums bija nobruģēt ceļu Lisabonas līguma noteikumu ieviešanai. Tā tika galā ar šo uzdevumu. Nākamās prezidentūras uzdevums ir nodrošināt jauno struktūru sekmīgu funkcionēšanu. Šajā sakarā jādara viss iespējamais, lai garantētu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kā arī dzimumu līdztiesību. Manuprāt, ir jāuzsver tas, ka, līgumam stājoties spēkā, Pamattiesību harta būs saistoša, tādā veidā ar likuma starpniecību varēs veiksmīgāk risināt cilvēktiesību ievērošanas jautājumus (tostarp dzimumu līdztiesības jomā) un diskriminācijas novēršanas problēmas.

Vēl viens sasniegums bija Stokholmas programmas izveide un apstiprināšana, kurā iekļauti būtiskākie jautājumi un kas uzskatāma par praktisku rīcības plānu drošākai un atvērtākai Eiropai, kuras pamatā ir kopējas vērtības, principi un darbības.

Es vēlētos uzsvērt to, ka, lai gan dzimumu līdztiesība nebija prioritārs jautājums, pateicoties Zviedrijas prezidentūrai, vairāk sieviešu tika ieceltas komisāru amatos, turklāt arī Augstā pārstāvja amatā tika iecelta sieviete.

Petru Constantin Luhan (PPE), *rakstiski*. – (RO) Sakarā ar Lisabonas līgumu Parlamenta loma lēmumu pieņemšanas procesā Eiropā ir kļuvusi lielāka, un attiecīgi lielāka ir šīs institūcijas leģitimitāte Eiropas pilsoņu acīs. Tāpēc vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par tās lielisko darbu, kā dēļ jaunais līgums ir stājies spēkā. Es atzinīgi vērtēju arī panākumus tiesiskuma un iekšlietu jomā. Stokholmas programma, kas tika izstrādāta pēdējo mēnešu laikā un par kuru Eiropadome balsoja 10.–11. decembrī, nosaka jauno pamatprincipu kopumu šajā jomā 2010.–2014. gadam. Esmu gandarīts secināt, ka vērā tika ņemti arī Padomes ieteikumi Parlamentam. Īpaši attiecībā uz Šengenas zonas paplašināšanu, iekļaujot tajā visas ES valstis; tā tagad, ievērojot mūsu iesniegtos grozījumus, izvirzīta par Eiropas Savienības prioritāti iekšpolitikā.

Marian-Jean Marinescu (PPE), rakstiski. – (RO) Vēlos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par sešu mēnešu enerģisko darbu grūtajos ekonomiskās un finanšu krīzes apstākļos, laikā, kad notika gatavošanās Kopenhāgenas augstākā līmeņa sanāksmei un tika pieņemts Lisabonas līgums. Sakarā ar Lisabonas līgumu beidzot ir izveidota skaidra iestāžu sistēma visu to problēmu risināšanai, kas patlaban skar mūsdienu pasauli. Jaunais līgums dod ES iespēju viennozīmīgi uzņemties celmlauža lomu cīņā pret klimata pārmaiņām, kā arī piešķir tai globāla dalībnieka statusu ne tikai attiecībā pret Amerikas Savienotajām Valstīm un Krievijas Federāciju, bet arī pret jaunajām valstīm. Turklāt jaunais Padomes pastāvīgais priekšsēdētājs un Augstā pārstāve nodrošinās nepārtrauktību ES ārpolitikas aktivitātēs, kas norāda uz panākumiem ES lomas nostiprināšanā pasaules mērogā. Sakarā ar šīm institucionālajām izmaiņām ES funkcionēs efektīvāk un tai būs pieejama virkne metožu, lai risinātu būtiskās problēmas, kas skar starptautisko sabiedrību, piemēram, lai apkarotu terorismu, pielāgotos klimata pārmaiņām, nodrošinātu energoapgādes drošību un novērstu ekonomiskās un finanšu krīzes sekas. Esmu pārliecināts, ka Spānijas prezidentūra spēs attaisnot cerības un veiksmīgi turpinās Zviedrijas prezidentūras aizsākto darbu un aktivitātes.

Véronique Mathieu (PPE), rakstiski. – (FR) Es vēlētos apsveikt Zviedrijas prezidentūru par tās darbu, jo īpaši tajās jomās, par kurām atbild Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja. Izaicinājumi tiešām bija lieli: notika pāreja no Nicas līguma tiesību sistēmas uz to sistēmu, ko paredzēja Lisabonas līgums, tika izstrādāta arī nākamā daudzgadu programma, kurā noteikts, ka nākamajos piecos gados prioritāte piešķirama brīvības, drošības un tiesiskuma telpai. Es vēlos uzslavēt Stokholmas programmu, kas paplašinās vērienīgus politiskos centienus šīs telpas uzlabošanai līdz 2014. gadam. Tomēr vēl jāpanāk ievērojams progress galvenokārt patvēruma jomā. Es atzinīgi vērtēju Eiropas Patvēruma lietu atbalsta biroja izveidi, jo tas ir nepieciešams, lai dalībvalstu starpā tuvinātu ne tikai to likumus, bet arī praksi. Tomēr pēc iespējas ātrāk vajadzēs pieņemt arī pārējos patvēruma paketē iekļautos priekšlikumus, tādā veidā novēršot vajadzību izveidot kopējās Eiropas patvēruma sistēmas trešo fāzi. Sakarā ar būtiskajām institucionālajām izmaiņām, kas tika ieviestas ar Lisabonas līgumu, mēs patlaban varam cerēt, ka gaidāmo prezidentūru laikā nenovēršami tiks pieņemti vēl vērienīgāki un kvalitatīvāki tiesību akti.

Rovana Plumb (S&D), rakstiski. – (RO) Zviedrijas prezidentūra ir guvusi panākumus trīs būtiskās aktivitātēs: ievēlot ES prezidentu un Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā; pieņemot "Stokholmas daudzgadu programmu 2010.–2014. gadam"; sagatavojot un koordinējot COP 15 pārrunas par klimata pārmaiņām Kopenhāgenā. Es atzinīgi vērtēju Padomes lēmumu saistībā ar ES un tās dalībvalstu gatavību veikt ieguldījumu ar strauju sākotnējo finansējumu EUR 2,4 miljardi gadā 2010.–2012. gadam, lai atbalstītu jaunatīstības valstu centienus pielāgoties klimta pārmaiņām. Tomēr es aicinu Komisiju izstrādāt piemērotu mehānismu finansiālā sloga sadalīšanai starp dalībvalstīm atbilstīgi katras valsts ekonomiskajam spēkam.

Joanna Senyszyn (S&D), *rakstiski*. – (*PL*) Stratēģija 2010. gadam iezīmē Eiropas Savienības darbības virzienu un galvenās prioritātes nākamajiem 10 gadiem. Tuvojoties Lisabonas stratēģijas noslēgumam, ir svarīgi rast efektīvus veidus ekonomiskās krīzes radīto seku izlīdzināšanai, vienlaikus turpinot īstenot arī kārtējās sociāli ekonomiskās prioritātes.

Saistībā ar pašreizējām apspriedēm par stratēģiju nākotnei es vēlētos vērst uzmanību uz diviem aspektiem — izglītības sistēmas uzlabošanu Eiropā un dzimumu līdztiesību darba tirgū. Ir jāmaina Eiropas izglītības sistēma. Nevar izveidot modernu, uz zināšanām balstītu ekonomiku, ja trūkst jaunu, labi izglītotu darbinieku. Mums vajadzētu nodrošināt lielāku finansiālo atbalstu pašreizējām ES programmām (*Erasmus, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci*) un izstrādāt jaunas iniciatīvas, kas palīdzētu jauniešiem mācīties un gūt pieredzi ārvalstīs, kā arī nodrošinātu finanšu un administratīvās iespējas šī atbalsta izmantošanai, strādājot savā valstī.

Pievēršot galveno uzmanību pilsoņu vajadzībām, Eiropas Savienībai jāpieņem programma, kas katrā tās darbības jomā veicina dzimumu līdztiesību, īpaši bezdarba izskaušanā. Izstrādājot jauno stratēģiju, mums īpaši jāuzsver vajadzība palielināt sieviešu īpatsvaru nodarbinātības jomā, jo Eiropas Kopienu Statistikas biroja veiktais pētījums liecina, ka krīze strādājošās sievietes ir ietekmējusi vairāk nekā vīriešus, kam par iemeslu, citu starpā, ir tas, ka sievietes veic daudz nestabilāku darbu. Diskriminācija darba tirgū joprojām ir nopietna problēma, tāpēc jaunajā stratēģijā ir jāparedz tās izskaušana.

Nuno Teixeira (PPE), rakstiski. – (PT) Lai gan sakarā ar novēlotu Lisabonas līguma stāšanos spēkā ir radušās grūtības, Zviedrijas prezidentūra ir guvusi arī ievērojamus panākumus. Tas attiecas uz energoefektivitātes tiesību aktu kopumu, telekomunikāciju tiesību aktu kopumu, saprātīgas finanšu uzraudzības iestādes izveidi, vienošanos par 2010. gada budžetu, jo īpaši attiecībā uz ekonomikas atveseļošanas plāna finansēšanu, Baltijas jūras stratēģiju, kā arī sagatavošanos šīs nedēļas Kopenhāgenas konferencei par klimata jautājumiem. Spānijas prezidentūra, kas darbu sāks 2010. gadā, vadīs pāreju no Nicas līguma uz Lisabonas līguma īstenošanu, kā

arī turpinās īstenot nodarbinātības veicināšanas stratēģiju, stimulējot un uzlabojot Eiropas ekonomiku, kā arī risinot citus svarīgus jautājumus, piemēram, Finanšu regulu un klimata pārmaiņas. Ģeogrāfiskā un vēsturiskā tuvuma dēļ Portugālei un visattālākajiem reģioniem, piemēram, Madeirai, kur ar nepacietību tiek gaidīts Spānijas prezidentūras darbs, pēc iespējas labāk jāizmanto iespējas, kas noteikti radīsies. Piemēram, jaunā ES un Marokas augstākā līmeņa sanāksme būs lieliska foruma vieta, lai uzlabotu Eiropas un Āfrikas Atlantijas sadarbības telpu, kurā tiks ietverta Madeira, Azoru salas, Kanāriju salas, kā arī kaimiņvalstis, īpaši Maroka. Šajā sakarā es darīšu visu, kas ir manos spēkos, un cieši to uzraudzīšu.

Georgios Toussas (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Priekšsēdētāja kungs, augstākā līmeņa sanāksmē pieņemtie lēmumi liecina, ka Eiropas monopolu rentabilitātes un stāvokļa stiprināšanai Eiropas Savienībā aizvien vairāk tiek pieņemtas pret sabiedrību vērstas politiskās nostādnes, palielinās buržuju valdības ietekme un tiek īstenoti bargi pasākumi pret strādnieku šķiru un pamatsabiedrību; tas notiek gan saistībā ar vienoto iekšējo tirgu, gan arī ar starptautisko imperiālistisko konkurenci. ES stratēģija 2020. gadam, kas ir padziļināta Lisabonas stratēģijas versija, par prioritāti izvirza straujāku kapitālistisko pārstrukturēšanu un darba ņēmēju atlikušās algas, darba un sociālo tiesību samazināšanu. ES kapitālistiskās krīzes pārvarēšanā galvenie elementi ir radikālas izmaiņas sociālā nodrošinājuma programmās, pensionēšanās vecuma palielināšana un krass algu, pensiju un sociālo pabalstu samazinājums. Lai ideoloģiski terorizētu darba ņēmējus, tiek uzsāktas deficītu, valsts parādu un dažādu dalībvalstu, tostarp Grieķijas, ekonomikas uzraudzības procedūras. Šādas pret sabiedrību vērstas ES politikas raksturo arī PASOK un Jauno demokrātu partijas, kuras joprojām atbalsta kapitāla izvēli, noveļot krīzes radītās sekas uz darba ņēmēju pleciem. Grieķijas Komunistiskā partija aicina strādnieku šķiru dot pretsitienu, nosodīt Eiropu atbalstošās partijas un visiem kopā piedalīties manifestācijā pret bezdarbu, ko 17. decembrī organizē arodbiedrības "Visu strādnieku cīņas fronte" aktīvisti.

SĒDI VADA: S. LAMBRINIDIS

Priekšsēdētāja vietnieks

4. Balsošanas laiks

Priekšsēdētājs. - Nākamais darba kārtības punkts ir balsošanas laiks.

(Precīzu informāciju par balsošanas rezultātiem sk. protokolā)

4.1. Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izmantošana — Zviedrija/Volvo, Austrija/Steiermark un Nīderlande/Heijmans (A7-0079/2009, Reimer Böge) (balsošana)

- Pēc balsošanas par grozījumu Nr. 2:

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, kamēr mēs balsojām par grozījumu Nr. 8, mazajā ekrānā, vismaz tajā, kas atrodas, lūk, tur, un ekrānā, kurš atrodas kreisajā pusē, joprojām rādīja 7d. punktu. Es vēlējos tikai pārliecināties, kas nodotās balsis tika reģistrētas pareizi.

- 4.2. Eiropas Savienības 2009. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 10/2009 projekts, III iedaļa Komisija (A7-0081/2009, Jutta Haug) (balsošana)
- 4.3. Pilnvaru pārbaude (A7-0073/2009, Klaus-Heiner Lehne) (balsošana)
- 4.4. Dohas attīstības programmas perspektīvas pēc PTO septītās ministru konferences (balsošana)
- Par grozījumu Nr. 2:

Harlem Désir (S&D). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, vēlējos teikt, ja pareizi izprotu mūsu kolēģa *Papastamkos* kunga grozījumu, runa ir par eksporta subsīdiju likvidēšanu, ko visi PTO biedri Honkongā apņēmās ievērot. Tāpēc, pretēji kļūdai, kas radusies mūsu balsošanas zīmēs, Eiropas Parlamenta sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupa patiesi atbalsta šo grozījumu.

4.5. Personu tiesības ierobežojoši pasākumi pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā (balsošana)

27

5. Balsojumu skaidrojumi

Mutiski balsojumu skaidrojumi

- Ziņojums: Reimer Böge (A7-0079/2009)

Jan Březina (PPE). – (CS) Es balsoju pret Böge kunga ziņojumu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda resursu piešķiršanu, tāpēc ka, īpaši sakarā ar Austrijas lūgumu, tas saistīts ar ārkārtīgi nesistemātisku pieeju, piešķirot nedzirdēti lielu atbalstu katrai personai. Ja ir nepieciešams individuāls atbalsts uz noteiktu laiku, lai palīdzētu darba ņēmējiem, kuri ir cietuši globalizācijas izraisītās darba vietu samazināšanas dēļ, tad šādam atbalstam jābūt saistītam ar faktiskām individuālām vajadzībām un patieso ekonomisko situāciju. Tomēr tā nenotiek, tieši pretēji, šī atbalsta noteikšanas pamatā ir nejaušība un patvaļība. Tāpēc, manuprāt, ir jānosaka stingri kritēriji. Šāda līdzekļu izmantošana nav nekāds problēmas risinājums, bet gan nodokļu maksātāju naudas izniekošana.

- Rezolūciju priekšlikumi: Dohas attīstības programmas perspektīvas pēc PTO septītās ministru konferences (RC-B7-0188/2009)

Syed Kamall (ECR). – Priekšsēdētāja kungs, manuprāt, daudzi no mums runā par tirdzniecību tāpēc, lai apspriestu to, kā mēs varam palīdzēt nabadzīgākajām valstīm izskaust nabadzību. Mēs zinām, ka viens no labākajiem veidiem, kā varam palīdzēt šīm valstīm, ir atbalstot to uzņēmējus. Daudzu nabadzīgāko valstu uzņēmēji izmisīgi lūdz palīdzību un to, lai tiktu atvērts tirgus, un ir svarīgi viņus atbalstīt.

Tomēr mums jāparaugās arī uz savu valstu robežām un jāpavēro, kā mēs paši radām šķēršļus tam, lai atvieglotu tirdzniecību ar nabadzīgākajām valstīm. Bieži vien nabadzīgākās valstis uzskata, ka tirdzniecības noteikumi ir nesamērīgi attiecībā pret tām, tās redz kopējo lauksaimniecības politiku, kokvilnas subsīdijas, sanitāros un fitosanitāros standartus, kā arī augstākus importa tarifus ES. Ir svarīgi parādīt, ka tirdzniecības sistēma ir patiesi atvērta un ka mēs palīdzam nabadzīgākajām valstīm, cik spējam, lai tajās tiktu izskausta nabadzība.

Nirj Deva (ECR). – Priekšsēdētāja kungs, ja vēlamies mazināt nabadzību pasaulē, mums ir jāpaplašina globālā tirdzniecība. Ja pasaules pašreizējās finanšu krīzes dēļ mēs turpināsim dzīvot saskaņā ar protekcionisma principu, tad vienīgais, ko panāksim, ir tas, ka aizkavēsim iespēju miljoniem cilvēku izkļūt no nabadzības un miljoni cilvēku mirs. Ja tūlīt pat nepieņemsim šo izaicinājumu un neparaudzīsimies tālāk par krīzi, mēs atstāsim aiz sevis šausmīga proporcionālā sadalījuma radītās sekas un miljards cilvēku nespēs dzīvot.

Ir krīze pārtikas apritē, notiek klimata pārmaiņas, mēs piedzīvojam atmosfēras sasilšanu, plūdus, zemestrīces un dažāda veida citas katastrofas, kurās nepieciešama mūsu palīdzība, un vienīgais veids, kā varam visiem palīdzēt, ir patiesi paplašināt globālo tirdzniecību, un es esmu pateicīgs, ka jaunais tirdzniecības komisārs dzird manu uzrunu.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, runājot par rezolūciju par Pasaules Tirdzniecības organizāciju, pretēji iepriekšējā runātāja paustajam viedoklim, es neuzskatu, ka starptautiskā tirdzniecība spēs garantēt to, ka mazāk nekā viens miljards cilvēku cieš vai mirst nepareiza uztura dēļ, es uzskatu, ka to varētu garantēt pašnodrošinājuma saimniecība. Tā iepriekš minēto nodrošinās daudz ātrāk kā starptautiskā tirdzniecība.

Man jau debašu laikā bija iespēja runāt par šo jautājumu, un es balsoju pret šo rezolūciju tikai tāpēc, ka tika noraidīti grozījumi sabiedrisko pakalpojumu jomā un attiecībā uz nepieciešamību valdībām spēt kontrolēt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu pamatjomās, piemēram, saistībā ar ūdens un enerģijas apgādi.

Rakstiski balsojumu skaidrojumi

- Ziṇojums: Reimer Böge (A7-0079/2009)

Andrew Henry William Brons (NI), rakstiski. – Mēs neesam vienaldzīgi kapitālisti un ticam, ka valsts var palīdzēt darba ņēmējiem, kuri ne savas vainas dēļ ir zaudējuši darbu. Mēs vēlētos, lai suverēnas valstis pašas varētu palīdzēt saviem darba ņēmējiem. Protams, mēs neatbalstām pat ES līdzdalību. Tomēr Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds pastāv, un tam ir piešķirti līdzekļi.

Nav vēlams, lai šis fonds aizstātu to palīdzību, ko varētu sniegt dalībvalstis. Ja tiktu ierosināts izmantot šo fondu, lai palīdzētu darba ņēmējiem Lielbritānijā, tad, protams, es šo ierosinājumu atbalstītu. Tāpēc man nelabprāt jāatbalsta arī ierosinājums ar šī fonda starpniecību palīdzēt darba ņēmējiem Zviedrijā, Holandē un Austrijā. Ja balsojums būtu negatīvs, tad nauda netiktu atgriezta nodokļu maksātājam. To paturētu ES un izlietotu, iespējams, tādam mērķim, kas šādu atbalstu būtu mazāk pelnījis.

Diogo Feio (PPE), *rakstiski. – (PT)* Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds tika izveidots, lai sniegtu papildu palīdzību darba ņēmējiem, kurus skārušas būtisku izmaiņu radītās sekas starptautiskās tirdzniecības struktūrā. Portugāle, Vācija, Spānija, Nīderlande, Zviedrija, Īrija un Austrija jau pieteikušās palīdzības saņemšanai, kas liecina par to, ka šī problēma skar dalībvalstis dažādās ģeogrāfiskās teritorijās un ar dažādiem ekonomiskiem modeļiem un trajektorijām.

Šādas situācijas notiek ļoti strauji, tāpēc lēmumu pieņēmējiem ir rūpīgi jāpārdomā Eiropas ekonomiskais un sociālais modelis, kā arī tā ilgtspējīgums un nākotne. Šādas situācijas liecina arī par to, ka katrā ziņā ir jāveicina jaunu kvalitatīvu darba vietu radīšana. Lai to paveiktu, mums jāsniedz palīdzība, jālikvidē šķēršļi un jāizbeidz nepamatota vilcināšanās attiecībā pret tiem, kuri joprojām vēlas uzņemties risku dibināt jaunus uzņēmumus un iesaistīties inovatīvos projektos, neraugoties uz grūtībām.

Lai kāda būtu palīdzība darba ņēmējiem, tā būs nevērtīga, ja uzņēmumi cits pēc cita tiks likvidēti un mēs nespēsim apturēt investīciju izniekošanu Eiropā.

Attiecīgie gadījumi, kuriem es paužu atbalstu, ir saistīti ar Zviedriju, Austriju un Nīderlandi, tos plaši atbalsta arī attiecīgajās parlamentārajās komitejās, gan saistībā ar rezolūcijas priekšlikuma iesniegšanu, gan atzinuma sniegšanu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Lai gan mēs joprojām kritiski vērtējam Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondu, jo uzskatām, ka visupirms bija vajadzīgi pasākumi bezdarba novēršanai, mēs balsojām par šī fonda izmantošanu, lai sniegtu turpmāku palīdzību darba ņēmējiem, kurus skārušas uzņēmumu pārstrukturēšanas vai starptautiskās tirdzniecības liberalizācijas sekas.

Šis gadījums ir saistīts ar aptuveni EUR 16 miljonu izmantošanu Zviedrijai, Austrijai un Nīderlandei, lai palīdzētu darba ņēmējiem, kas zaudējuši darbu automašīnu ražošanas un būvniecības nozarēs.

Šī ir jau piektā reize, kad 2009. gadā fonds tiek izmantots, un no plānotajiem EUR 500 miljoniem ir izlietoti EUR 53 miljoni. Simptomātiski, ka nopietnas sociālās krīzes laikā izmantoti tikai nedaudz vairāk nekā 10 % no plānotās summas, un tas liecina, ka ir jāpārskata noteikumi, ar kuriem reglamentē šo fondu.

Françoise Grossetête (PPE), *rakstiski.* – (*FR*) Es balsoju par *Böge* kunga ziņojumu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izmantošanu. Tā uzdevums ir aizsargāt darba vietas un atvieglot to darba ņēmēju iespējas atgriezties darba tirgū, kas zaudējuši darbu sakarā ar izmaiņām starptautiskās tirdzniecības struktūrā, kā arī globālās finanšu un ekonomiskās krīzes dēļ.

Trīs gadus pēc fonda izveides 2006. gadā un ņemot vērā pašreizējo globālo ekonomisko un finanšu krīzi, bija jāatvieglo noteikumi, ar kuriem reglamentē šī Eiropas fonda izmantošanu. Patlaban šie efektīvākie un ātrākie pasākumi tiek īstenoti Zviedrijā, Austrijā un Nīderlandē, un es ar nepacietību gaidu to brīdi, kad visām ES dalībvalstīm tiks dota labāka piekļuve šim finansējumam. Saskaņā ar pamatnoteikumiem 2007.—2013. gadam maksimālā summa, ko no šī fonda var izmantot gadā, ir EUR 500 miljoni, tomēr šos resursus vajadzētu izmantot pilnā apmērā, un patlaban tas nenotiek.

Eiropas Savienībai ir jāizmanto visi tai pieejamie resursi, lai novērstu ekonomiskās krīzes radītās sekas.

Jörg Leichtfried (S&D), *rakstisk*i. – (*DE*) Es balsoju par šo ziņojumu par EUR 15,9 miljonu piešķiršanu Austrijas, Zviedrijas un Nīderlandes atbalstam. Pasaules ekonomiskās krīzes dēļ Štīrijā vien 744 darba ņēmēji zaudēja darbu autotransporta piegādes nozarē. Beidzot ES ir apstiprinājusi Austrijas pamatoti iesniegto pieteikumu palīdzības saņemšanai, kurā no Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda tiek lūgti EUR 5 705 365.

Tas ir pilnībā pamatoti, jo Austriju ir īpaši smagi skāris eksporta samazinājums. Piemēram, transporta līdzekļu un automašīnu eksports ir samazinājies par attiecīgi 51,3 % un 59,4 %. Tā kā autotransporta nozares uzņēmumi ir savā starpā cieši saistīti, savukārt daudzo piegādātāju diversifikācija ir maza, krīzi izjūt visā autotransporta nozarē.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), rakstiski. – (FR) Zviedru, austriešu un holandiešu darba ņēmēji tiek upurēti globalizācijas vārdā. Mēs atkārtoti viennozīmīgi nostājāmies pret šī fonda pamata filozofiju, kuras dēļ darba ņēmēji Eiropā tiek padarīti par tik vien kā "pielāgojamiem mainīgajiem", kas nodrošina nekad neapšaubītas sava veida neoliberālās globalizācijas gludu funkcionēšanu. Patlaban vispārējās Eiropas pilsoņu intereses aizstāj tādu gigantu intereses kā ASV uzņēmums "Ford", kura īpašumā patlaban ir arī "Volvo Cars" un kurš 2009. gada trešajā ceturksnī guva gandrīz USD 1 miljardu peļņu, vai "Aviva", "Axa" un "BalckRock", kas ir galvenie "Heijmans NV" akcionāri. Fonds sekmē šādu laupīšanu.

Nuno Melo (PPE), *rakstiski.* – *(PT)* Eiropas Savienība ir telpa, kurā valda solidaritāte. Tas arī ir Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda idejas pamatā. Fonds sniedz būtisku atbalstu bezdarbniekiem un tiem, kas zaudējuši darbu sakarā ar uzņēmumu pārvietošanu globalizācijas dēļ. Jo īpaši būtiski tas ir tad, kad apzināmies, ka aizvien vairāk uzņēmumu tiek pārvietoti, tajos izmanto mazāku darbaspēka izmaksu sniegtās priekšrocības, kā tas notiek dažādās valstīs, īpaši Ķīnā un Indijā, bieži vien par sociālā, darba un vides dempinga cenu.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Jau atkal globalizācijas seku novēršanai būs jāizmanto Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds (EGF). Diemžēl šoreiz globalizācija smagi skārusi arī Štīrijas pavalsti. Deviņos dažādos uzņēmumos kopumā 744 personas ir zaudējušas darbu pēdējo dažu mēnešu laikā, tāpēc Štīrijas pavalsts ir lūgusi ES palīdzību. Tāpat kā iesniedzot iepriekšējos pieteikumus, arī šajā gadījumā viss ir rūpīgi pārbaudīts, un esmu gandarīts, ka Štīrijas ļaudis atbilst visām prasībām. Īpaši pašreizējā finanšu un ekonomiskajā krīzē šis ir vēl viens nepārprotams atgādinājums par globalizācijas radītajām negatīvajām sekām.

Ņemot vērā iepriekš minēto, vēl neizprotamāka šķiet Parlamenta šodien pieņemtā rezolūcija, ar kuru veicina liberalizāciju un nojauc tirdzniecības šķēršļus, tādā veidā sekmējot arī globalizāciju. Kamēr ES nemainīsies domāšana, viss, ko varam darīt, ir mazināt globalizācijas radītās sekas konkrētās valstīs. Tāpēc es bez iebildēm balsoju par fonda līdzekļu piešķiršanu.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), rakstiski. – (*PL*) Es atbalstīju Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izmantošanu, jo pašreizējās darba tirgus situācijas dēļ mums ir jārīkojas darba ņēmēju labā. Iepriekšējās krīzes skāra tikai atsevišķus reģionus, tās ietekmēja kādu konkrētu vietu. Tādos brīžos visi, kas zaudēja darbu vai saskārās ar finansiālām problēmām, varēja doties darba meklējumos uz citām valstīm jeb varēja strādāt vairākus darbus. Patlaban tas nav iespējams, jo šī ir globāla finanšu krīze.

Sakarā ar pašreizējo situāciju finanšu tirgos mums ir jāatbalsta daudzi miljoni cilvēku, kas pēdējā gada laikā zaudējuši darbu. Protams, runa nav tikai par palīdzību saistībā ar darba meklējumiem; es runāju arī par to, ka ir jāizmanto darba tirgus elastīgums, ir jāpalīdz darba ņēmējiem iegūt jaunu kvalifikāciju un ir jāorganizē piemērota apmācība, piemēram, datorapmācība, kā arī jāsniedz konsultācijas profesionālās izaugsmes jautājumos. Lielākā daļa Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda līdzekļu būtu jānovirza uzņēmējdarbības veicināšanai un pašnodarbināto atbalstīšanai, jo pēc darba zaudēšanas cilvēki, veidojot savu uzņēmumu, var radīt ienākumus, uzturēt finanšu stabilitāti un attīstīties.

Manuprāt, tādas programmas kā Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds ir ļoti nepieciešamas, jo ar to starpniecību var reaģēt konkrētā situācijā un palīdzēt tieši tiem, kurus krīze skārusi vissmagāk.

Aldo Patriciello (PPE), *rakstiski.* – (*IT*) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, vispirms vēlos pateikties referentam par veiksmīgi paveikto darbu. Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonds ir līdzeklis, ko Eiropas Parlaments patlaban aizvien vairāk izmanto sarežģītās ekonomiskās konverģences situācijas dēļ, kuru patlaban piedzīvo mūsu kontinents.

Tas liecina, ka krīzes situācijā Eiropas Parlaments, izmantojot plaša spektra politisko mērķu sinerģiju, ir spējis pieņemt mūsu pārstāvētajiem pilsoņiem labvēlīgus politiskus pasākumus. Tāpēc es balsoju par fonda izmantošanu, jo esmu pārliecināts, ka tas nodrošinās būtisku instrumentu profesionālai un tādējādi arī sociālai to darba ņēmēju integrācijai, kas ir zaudējuši darbu.

Marit Paulsen, Olle Schmidt un Cecilia Wikström (ALDE), *rakstiski.* – (*SV*) Sakarā ar to, ka Zviedrijas autotransporta nozarē tiek samazināts darba vietu skaits, Zviedrija ir lūgusi palīdzību Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondam.

Mēs esam pārliecināti, ka ekonomikas attīstību veicina brīvā tirdzniecība un tirgus ekonomika, tāpēc principā iebilstam finansiālas palīdzības sniegšanai valstīm vai reģioniem. Tomēr šī ekonomiskā krīze ir dziļāka par jebkuru citu iepriekšēju krīzi, kas Eiropu skārusi kopš 20. gadsimta trīsdesmitajiem gadiem, turklāt šī krīze skārusi arī automobiļu ražotājus Zviedrijā un, jo īpaši smagi, "Volvo Cars".

Komisija uzskata, ka štatu samazināšana "Volvo Cars" rada "būtisku negatīvu ietekmi uz vietējo un reģionālo ekonomiku" Zviedrijas rietumu daļā. "Volvo Cars" ir ļoti nozīmīgs darba devējs Zviedrijas rietumu daļā. Ja Eiropas Parlaments nerīkosies, smagi cietīs "Volvo Cars" darbinieki un piegādātāji. Pastāv liels sociālas marginalizācijas un pastāvīgas izslēgšanas risks, un to mēs, liberāļi, nevaram pieņemt. Mēs viennozīmīgi jūtam līdzi visiem tiem, kas zaudējuši darbu, un mēs priecātos, ja šīm personām tiktu piedāvāta apmācība.

Zviedrija Eiropas Savienībā ir neto-ieguldītāja valsts, tāpēc ir svarīgi, lai arī darba ņēmēji uzņēmumos, kas atrodas Zviedrijā, saņemtu palīdzību no ES, ja tos skārusi ekonomiskā krīze.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), *rakstiski.* – (FR) Es atturējos no balsošanas par turpmāku Globalizācijas pielāgošanas fonda izmantošanu.

Šis balsojums, cita starpā, ir par diviem maksājumiem, kuru kopējais apjoms ir gandrīz EUR 24 miljoni, ko paredzēts piešķirt autotransporta nozarei Zviedrijā un Austrijā. Otrs pieteikums attiecas uz būvniecības uzņēmumu Nīderlandē.

Galveno labumu no šī fonda gūst autotransporta nozare, lai gan tā nemitīgi slēdz ražotnes, pārvieto ražošanu, atlaižot ievērojamu skaitu darba ņēmēju un atstājot apakšuzņēmējus viegli ietekmējamā stāvoklī. Turklāt šī nozare saņēmusi gan cita veida finansiālo palīdzību no dalībvalstīm saistībā ar ekonomikas atveseļošanas plāniem, gan arī palīdzību, kas piešķirta tieši saistībā ar klimata pārmaiņu apkarošanas politiku.

Šos līdzekļus, kurus paredzēts izmantot, lai apmācītu darbu zaudējušus cilvēkus (kas ir svarīgi, lai tie varētu atrast jaunu darbu), nepiešķir apmaiņā pret solījumiem Eiropas autotransporta nozarē vairs neatlaist darbiniekus.

Te nevar būt ne runas par manu atbalstu šādai politikai, jo tā faktiski atbalsta pārvietošanu.

- Ziņojums: Jutta Haug (A7-0081/2009)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Šie budžeta grozījumi skaidri atspoguļo pretrunas Eiropas Savienības budžetos. No vienas puses, to globālā vērtība ir zema salīdzinājumā ar ekonomisko un sociālo kohēzijas politiku vajadzībām. No otras puses, līdzekļi netiek izmantoti, jo valstis, kurām šī nauda bija visvairāk vajadzīga, nespēja budžetā paredzēt nepieciešamo līdzfinansējumu.

Tomēr mūsu iesniegtie priekšlikumi par līdzfinansējuma prasību samazināšanu, īpaši krīzes laikā, tika noraidīti. Šāds Kopienas politikas pretrunīgums un iracionalitāte nāk par labu vienīgi bagātajām un attīstītajām valstīm, tādā veidā saasinot sociālo nevienlīdzību un reģionālās atšķirības. Tāpēc mēs balsojām pret.

Mūsu nostāju attaisno arī pats ziņojums, kurā uzsvērts, ka "acīmredzamajam maksājumu palēninājumam salīdzinājumā ar gaidāmo tempu ir dažādi iemesli, atkarībā no attiecīgās dalībvalsts. Pirmkārt, pašreizējā ekonomiskā situācija dažviet ir radījusi grūtības nodrošināt valstu līdzfinansējumu. Otrkārt, tas, ka lauku attīstība 2009. gadā ir lēnāka nekā attiecīgajā gadā iepriekšējā plānošanas periodā, ir skaidrojams ar konkrētu programmu vēlo apstiprināšanu, kā arī —Rumānijas un Bulgārijas gadījumā — iepriekšējas pieredzes trūkumu lauku attīstības programmu īstenošanā".

- Rezolūciju priekšlikumi: Dohas attīstības programmas perspektīvas pēc PTO septītās ministru konferences (RC-B7-0188/2009)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Es balsoju pret šo priekšlikumu, jo kopumā tas sekmē tirgu liberalizāciju un tādas tirdzniecības sistēmas izveidi, kas kaitē nabadzīgajām un jaunattīstības valstīm, kā arī neizrāda nekādas patiesas bažas par planētas vides vajadzībām. Manuprāt, ir jānoraida tirdzniecības liberalizācija un tās katastrofālās sekas, kas radījušas pašreizējo finanšu, ekonomikas un klimata krīzi, kā arī krīzi pārtikas apritē, kuru dēļ tiek zaudētas darbavietas un tiek sekmēta nabadzība un deindustrializācija. Es balsoju pret rezolūciju arī tāpēc, ka tā pilnībā neaizstāv valdību tiesības aizsargāt spēju reglamentēt un sniegt pamata pakalpojumus, īpaši sabiedrisko labumu un pakalpojumu jomās, piemēram, veselības, izglītības, kultūras, komunikācijas, transporta, ūdens un elektroapgādes jomā.

Diemžēl Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālās grupas iesniegtie grozījumi tika noraidīti. Mēs cīnīsimies par reālu starptautiskās tirdzniecības sistēmas reformu, kas būs virzīta uz tādu brīvās tirdzniecības noteikumu ieviešanu, kuri atbildīs starptautiskajiem noteikumiem tādās jomās kā sociālais taisnīgums, draudzīgums pret vidi, pārtikas apgādes suverenitāte un nekaitīgums, ilgtspējīga lauksaimniecība, dzīvotspējīga izaugsme un kultūras daudzveidība.

Anne Delvaux (PPE), rakstiski. – (FR) Es balsoju pret kopējo priekšlikumu rezolūcijai par Dohas attīstības programmas perspektīvām pēc PTO septītās ministru konferences. Tā rīkojos, ņemot vērā vispārējo perspektīvu, jo šai rezolūcijai acīmredzami trūkst vīzijas par attīstības sekmēšanu un cieņu pret jaunattīstības valstīm, tomēr galvenokārt tā rīkojos tāpēc, ka, lai gan ir būtiski veiksmīgi noslēgt Dohas sarunu kārtu, to tomēr nedrīkst darīt par jebkādu cenu. Starptautiskajā tirdzniecībā ir jāievēro Eiropas senā tradīcija sadarboties ar nabadzīgākajām valstīm. Turklāt, runājot par lauksaimniecību un pakalpojumu liberalizāciju, es neatbalstu šajā rezolūcijā ierosināto pieeju, jo vairāk tāpēc, ka netika pieņemti visi grozījumi, kas tika izstrādāti līdzsvara nodrošināšanai šajā redakcijā. Piemēram, vienošanās par sarunu paātrināšanu saistībā ar pakalpojumu nozari (lai sasniegtu plašāku liberalizāciju) tika pilnīgi noraidīta.

Visbeidzot, man žēl, ka rezolūcijas sakarā tika atbalstīta divpusējo brīvās tirdzniecības nolīgumu stiprināšana. Bieži vien šādu nolīgumu noteikumi jaunattīstības valstīm ir vēl nelabvēlīgāki. Tā kā šīm valstīm ir pašām jāstājas pret ES, tās atrodas daudz vājākā sarunu pozīcijā un mēdz tikt iedzītas stūrī.

Diogo Feio (PPE), *rakstiski.* – (*PT*) Manuprāt, Dohas sarunu kārta ir ļoti būtiska starptautiskās tirdzniecības sakarā un var lielā mērā palīdzēt mazināt nabadzību jaunattīstības valstīs, kā arī taisnīgāk sadalīt globalizācijas sniegtās priekšrocības. Tāpēc ir svarīgi Dohas attīstības programmā ņemt vērā šādu ietekmi un nodrošināt, ka ar programmas starpniecību var patiesi sasniegt Tūkstošgades mērķus.

Ir būtiski, lai PTO locekļi arī turpmāk izvairās pieņemt protekcionisma mērus, kas varētu ārkārtīgi smagi ietekmēt pasaules ekonomiku. Esmu pārliecināts, ka, iztiekot bez protekcionisma pasākumiem, mēs veiksmīgāk, lai arī lēnāk, atveseļosimies no pašreizējās ekonomiskās krīzes.

Tāpēc ir svarīgi, lai PTO locekļi divpusējo un daudzpusējo attiecību ietvaros cīnās pret protekcionismu turpmākajos līgumos.

José Manuel Fernandes (PPE), rakstiski. – (PT) Es atbalstu to, ka Eiropas Savienība uzņemas vadošo lomu pašreizējās sarunās ar PTO, lai varētu noslēgt Dohas sarunu kārtu, vienlaikus atceroties par jaunajiem globālajiem izaicinājumiem, piemēram, klimata pārmaiņām, drošību, kā arī suverenitāti pārtikas apgādē. Es ceru, ka tā visa rezultātā radīsies jaunas tirgus iespējas un tiks izstrādāti stingrāki daudzpusējās tirdzniecības noteikumi, tādējādi ar tirdzniecību veicinot ilgtspējīgu attīstību. PTO varētu labāk tikt galā ar globalizāciju. Tomēr es apzinos, ka pašreizējā ekonomiskajā krīzē PTO pieņemtie noteikumi un saistības lielā mērā liedz tās locekļiem īstenot tirdzniecības ierobežojumus, un tādēļ tie īsteno ekonomikas atveseļošanas pasākumus.

PTO locekļiem arī turpmāk aktīvi jācīnās pret protekcionismu. Es ceru, ka nākotnē tiks veicināta arī labāka sadarbība starp PTO un citām starptautiskajām organizācijām un iestādēm, piemēram, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju (FAO), Starptautisko darba organizāciju (ILO), ANO Vides programmu (UNEP), ANO Attīstības programmu (UNDP) un ANO Tirdzniecības un attīstības konferenci (UNCTAD). Tāpēc es balsoju par.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski*. – (*PT*) Šajā rezolūcijā uzsvērtas Parlamenta neoliberālās nostājas Dohas sarunu kārtā, kas tika uzsākta 2001. gadā, lai gan dažreiz tiek pieminēti arī sociālie jautājumi un Tūkstošgades attīstības mērķi.

Tomēr galvenais uzsvars tiek likts uz pilnīgu pasaules tirgus liberalizāciju. Tā ir atteikšanās pieņemt to, ka ir pienācis laiks mainīt prioritātes starptautiskajā tirdzniecībā un noraidīt brīvo tirdzniecību, pamatojoties uz to, ka tās negatīvo seku dēļ radās finanšu, ekonomiskā, pārtikas aprites un sociālā krīze, ar ko šobrīd saskaras cilvēki, pārdzīvojot pieaugošo bezdarbu un nabadzību. Brīvā tirdzniecība palīdz īstenot tikai bagātāko valstu un galveno ekonomisko un finanšu grupu intereses.

Noraidot mūsu ierosinātos grozījumus, tika noraidītas būtiskas izmaiņas sarunās, kurās par prioritāti tiktu izvirzīta attīstība un sociālā stāvokļa uzlabošana, tādu darbavietu radīšana, kurās tiek ievērotas tiesības, kā arī cīņa pret badu un nabadzību. Nožēlojami, ka par galveno prioritāti netika izvirzīta "nodokļu paradīžu" atcelšana, pārtikas aprites suverenitātes un nekaitīguma veicināšana, kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas atbalstīšana, kā arī cieņa pret valdību tiesībām saglabāt ekonomiku un sabiedriskos pakalpojumus, īpaši tādās jomās kā veselība, izglītība, ūdens apgāde, kultūra, komunikācijas un energoapgāde.

Bruno Gollnisch (NI), rakstiski. — (FR) Nē, globāla brīvā tirdzniecība nav risinājums pašreizējai krīzei. Tieši pretēji, tas ir viens no tās galvenajiem cēloņiem. Jau no paša sākuma pārrunas Dohas sarunu kārtā nav bijušas stabilas un būtiskas problēmas dēļ viens gads ir pagājis sastingumā, proti, sistēma ir sasniegusi pieļaujamās robežas attiecībā pret visiem — neatkarīgi no tā, vai runa ir par attīstītajām, jaunattīstības vai neattīstītām valstīm, kā starptautiskā žargonā dēvē valstis, kuras skārusi nabadzība un kuras ir spiestas integrēties sevišķi

konkurētspējīgā pasaules tirgū, kas tās aprij. Eiropā mēs dzīvojam saskaņā ar paradoksu, ko mums uzspiež pseidoelite, kas pār mums valda un vēlas, lai mēs visi būtu vienlaikus bagāti un nabagi: nabagi, lai mēs būtu nepietiekami atalgoti un vēlētos cīnīties tirgus karā, kurā mūs nostāda pret tādām valstīm, kurās samaksas līmenis ir zems; savukārt bagāti, lai mēs varētu patērēt lētās un bieži vien nekvalitatīvās importa preces, kas ieplūst mūsu tirgos.

Pirms dažiem desmitiem gadu Nobela prēmijas ekonomikā ieguvējs no Francijas nāca klajā ar acīmredzamu risinājumu: brīvā tirdzniecība ir iespējama un vēlama vienīgi starp tādām valstīm jeb struktūrām, kuru attīstības līmenis ir vienāds. Tādā veidā tā ir izdevīga abām iesaistītajām pusēm. Citādi tirdzniecība ir jāreglamentē, neatkarīgi no tā, vai pravietiskajiem ultraliberāļiem tas patīk vai ne.

Sylvie Guillaume (**S&D**), *rakstisk*i. – (*FR*) Es ceru, ka, pateicoties Dohas attīstības sarunu kārtai, tiks izveidotas godīgas un taisnīgas tirdzniecības attiecības. Tāpēc es atbalstu savas politiskās grupas iesniegtos grozījumus, kuri izstrādāti nolūkā uzlabot šo rezolūciju, lai stiprinātu ar attīstību saistītās prasības, pieprasītu sabiedrisko pakalpojumu neapšaubīšanu sarunās par pakalpojumiem, attiecībā uz industriāliem tarifiem pieprasītu atzīt nepieciešamību ņemt vērā katras valsts attīstības līmeni, nevis negaidīti atvērt šīs nozares konkurencei un, visbeidzot, saglabātu īpašu un atšķirīgu noteiktu produktu veidu apstrādi lauksaimniecības nozarē.

Nuno Melo (PPE), rakstiski. – (PT) Starptautiskās tirdzniecības sistēmas dažādie traucējumi netaisnīgi palīdz uzsvērt kontinentu nevienādību. Šajā sakarā viss, kas ļauj novērst pašreizējo nelīdzsvarotību, nes labumu ikvienam un tādējādi noteikti palīdz veidot daudzpusēju sistēmu, kuras pamatā ir godīgāki un vienlīdzīgāki noteikumi. Tādā veidā mēs iegūsim godīgu pakalpojumu tirdzniecības režīmu ikvienam. Tāda ir Dohas attīstības programmas būtība.

Willy Meyer (GUE/NGL), rakstiski. – (ES) Brīvā tirgus fundamentālisms pastāvēja trīsdesmit gadus, un nu globālo ekonomiku ir piemeklējusi smagākā krīze kopš Lielās depresijas 20. gadsimta trīsdesmitajos gados. Pasaules Tirdzniecības organizācijas neoliberālā programma, kurā ietverta ierobežojumu atcelšana, kā arī liberalizācija un privatizācija pakalpojumu sniegšanas jomā, ir vairojusi nabadzību lielākajai daļai pasaules iedzīvotāju gan jaunattīstības, gan arī industriāli attīstītās valstīs. Mana grupa vienmēr ir iestājusies pret tirdzniecības liberalizāciju un tās postošajām sekām, kas ir viens no pašreizējās ekonomiskās, klimata un pārtikas aprites krīzes iemesliem.

Tāpēc es balsoju pret Parlamenta rezolūciju par PTO ministru konferenci, un mana grupa ir ierosinājusi pieprasīt jaunas pilnvaras sarunām ar PTO. Pilnvaras jāpielāgo pašreizējai situācijai pasaulē. Par mērķi jāizvirza reālu reformu īstenošana starptautiskās tirdzniecības sistēmā, pieņemot tādus godīgus tirdzniecības noteikumus, ar kuriem tiek respektēti starptautiskie nolīgumi un valstu tiesību akti tādās jomās kā sociālais taisnīgums, vide, pārtikas suverenitāte un ilgtspējīga lauksaimniecība.

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Eiropas Tautas partijas grupas (Kristīgo demokrātu), Eiropas Konservatīvo un reformistu grupas un Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupas kopējā rezolūcijas priekšlikumā par Dohas attīstības programmu un PTO tiek saglabāta globālās liberalizācijas tendence visās ekonomikas zonās. Nav šaubu, ka labklājību veicina tirdzniecības šķēršļu likvidēšana un tirdzniecības paplašināšana dažās zonās. Turklāt esam redzējuši, ka jo īpaši brīvā tirdzniecība nes labumu līdzīgi attīstītām valstīm.

Tomēr, ja tirdzniecības partneru attīstības stadijas ir pārāk atšķirīgas, bieži vien tas negatīvi ietekmē abas puses. Dažos gadījumos, kad jaunattīstības valstu tirgus ir ticis pilnībā atvērts industriāli attīstīto valstu eksportam, vietējā ekonomikas struktūra ir sabrukusi, vairojot iedzīvotāju nabadzību, un tāpēc aizvien vairāk cilvēku vēlas pārcelties uz Rietumvalstīm. Savukārt Eiropa ir pārpludināta ar lētām precēm no Tālajiem Austrumiem, kuru ražotāji bieži vien netaisnīgi izmanto darba ņēmējus. Vietējā ražošana ir tikusi pārcelta vai slēgta, tādējādi radot bezdarbu Eiropā. Tāpēc, raugoties no šāda aspekta, daži tirdzniecības šķēršļi, piemēram, pārtikas suverenitātes saglabāšana Eiropā, ir pilnīgi saprotami. Nedrīkst piemirst, ka pašreizējā finanšu un ekonomikas krīzē būtiska nozīme bija pakalpojumu liberalizācijai finanšu tirgos. Tomēr rezolūcijas priekšlikumā pausts atbalsts liberalizācijas procesa turpināšanai un lielākas lomas piešķiršanai PTO jaunas vispārējas ekonomikas tiesiskās politikas ietvaros, tāpēc es balsoju pret.

Evelyn Regner (S&D), rakstiski. – (DE) Es šodien balsoju pret rezolūciju par Dohas attīstības programmu, jo iebilstu pret jebkāda veida sabiedrisko pakalpojumu liberalizāciju. Īpaši runāju par ūdensapgādes liberalizāciju, pakalpojumiem veselības jomā un enerģētikas nozarē. Sabiedrības kohēzijas nodrošināšanai ir būtiski, ka sabiedriskie pakalpojumi ir pieejami visiem pilsoņiem. Tiem jābūt kvalitatīviem un saskaņā ar universāluma principu, un, kas vēl būtiskāk, tiem jābūt par pieejamu cenu. Šajā sakarā valsts iestādēm jādod ievērojama rīcības brīvība un plašas iespējas šo pakalpojumu veidošanai.

Frédérique Ries (ALDE), rakstiski. – (FR) Šajā globalizācijas laikmetā efektīva tirdzniecības reglamentēšanas sistēma ir svarīgāka kā jebkad. Šis uzdevums ir jāpilda Pasaules Tirdzniecības organizācijai, kas 1995. gadā tika izveidota VVTT vietā. Kā norādīts kopējā priekšlikuma rezolūcijā, kas iesniegts saskaņā ar Parlamenta tiesībām un kuru es šodien atbalstīju, PTO ir būtiska loma sekmīgākā globalizācijas pārvaldīšanā un vienmērīgākā tās radīto priekšrocību sadalē. Protams, protekcionisma atbalstītāji, kas vēlas vērsties pret sevi, pieņem nepareizu lēmumu, padarot PTO par nāvējošu nekontrolētas liberalizācijas ieroci. Pašreizējais šīs Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādes ģenerāldirektors *Pascal Lamy* 1999. gadā norādīja, kādā virzienā mums jādodas, proti, kontrolētas globalizācijas virzienā.

Lai mēs varētu doties šajā virzienā, Eiropas Parlaments ierosina īstenot dažus praktiskus risinājumus: nodrošināt mazāk attīstītām valstīm pilnīgu beznodokļa un bez-kvotu piekļuvi tirgum, panākt sekmīgu Dohas sarunu kārtu iznākumu jaunattīstības valstīm, ievērot prasības attiecībā uz vides un sociāliem standartiem, kā arī dot Komisijai pilnvaras pārraudzīt lauksaimniecības jomu. To ierosinot, mēs norādām arī uz to, ka Eiropas Savienībai par prioritāti ir jāizvirza tās politiskie mērķi, nevis tikai jākoncentrējas uz mērķiem tirdzniecībā.

Czesław Adam Siekierski (PPE), rakstiski. -(PL) Es ar prieku atzinīgi vērtēju rezolūciju par PTO, jo patlaban tā ir īpaši liela problēma. Šī krīze ir globāla, tāpēc mūsu visu interesēs ir pēc iespējas ātrāk no tās izkļūt. Manuprāt, viens no veidiem, kā efektīvi mazināt krīzi, ir paplašināt tirdzniecību pasaulē. Ir vienkāršāk reformas ekonomikā atstāt tikai reģionālā vai valstu līmenī, tomēr ilgtermiņā tas nav labākais veids krīzes pārvarēšanai, jo tās apjoms ir globāls un tās novēršanai nepieciešami kopēji pasaules mērogā izmantoti instrumenti. Tāpēc mums jādara viss iespējamais, lai paātrinātu sarunas ar Pasaules Tirdzniecības organizāciju, jo tādā veidā varam nodrošināt tirgus liberalizāciju. Vienlaikus mums jāpieņem saprātīgi konkurētspējas principi. Tajos īpaši liela nozīme ir produktu kvalitātes standartiem un ražošanas apstākļiem, tostarp saistībā ar cīņu pret klimata pārmaiņām un CO_2 emisiju samazināšanu. Rūpīga pieeja nepieciešama attiecībā pret tādām īpaši jutīgām precēm kā, piemēram, lauksaimniecības un pārtikas produkti. Nākotnē mums vajadzētu padomāt par to, vai vienlaikus ar lauksaimniecības produktu tirdzniecības liberalizāciju PTO ietvaros pasaules līmenī tādā pašā līmenī nevajadzētu ieviest arī dažu lauksaimniecības politikas elementu standartizāciju. Jāņem vērā lauksaimniecības nozares īpašā būtība — atkarība no klimata apstākļiem, ar pārtikas nodrošinājumu saistītā kvalitāte, ražošanas apstākļi, kā arī problēma, kas saistīta ar pārtikas apgādes aizsargāšanu pasaulē. Sarunās ar PTO mums jāizrāda lielāka sapratne citam pret citu un labā griba.

- Personu tiesības ierobežojoši pasākumi pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā (B7-0242/2009)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Es balsoju pret šo priekšlikumu, jo tas pilnībā izsaka "terorisma apkarošanas" doktrīnu un politiku, kas joprojām tiek izmantota, lai attaisnotu tiesību un brīvību ierobežojumus un legalizētu saskaņā ar Lisabonas līgumu īstenotos militāros pasākumus un darbības. Galu galā Eiropas Parlaments ir izslēgts arī no līdzdalības likumdošanas aktu izstrādē, kā arī no tādu pasākumu pārbaudes un kontroles, kas saistīti ar personu tiesībām un pretterorisma politiku, tādējādi mazinot tā lomu būtisku jautājumu risināšanā. Visbeidzot, es vēlos uzsvērt, ka, neņemot visu citu vērā, diemžēl tika pieņemts grozījums, kas izkropļo nevalstisko organizāciju būtību, pārvēršot tās par informācijas sniedzējām un dažādo "pretterorisma" drošības dienestu izpausmes līdzekli, nevis par palīgiem tajās sabiedrībās, kurās šīs organizācijas aktīvi darbojas.

Carlos Coelho (PPE), rakstiski. – (PT) Publiska piekļuve dokumentiem ir svarīga, lai nodrošinātu iestāžu demokrātisku kontroli, garantējot šo iestāžu efektīvu darbību, tādējādi vairojot pilsoņu uzticību. Stokholmas programmā Padome atkārtoti apstiprināja pārredzamības nozīmīgumu un aicināja Komisiju rast labāko veidu, lai nodrošinātu pārredzamību lēmumu pieņemšanas procesā, piekļuvē dokumentiem un labā pārvaldībā, ņemot vērā jaunās iespējas, ko nodrošina Lisabonas līgums. Es nešaubos, ka ir jāmaina juridiskais pamats, uz ko balstās regulējums, kas attiecināms uz piekļuvi dokumentiem, turklāt jāmaina arī juridiskais pamatojums, kurā šis regulējums īstenojams, īpaši ņemot vērā Eiropas Savienības institūciju attiecības ar pilsoņiem.

Uzlabojumi jāveic arī tajā, ko es, piemēram, uzskatu par visa pamatu, proti, Parlamenta spējā īstenot demokrātisku kontroli, izmantojot piekļuvi slepeniem dokumentiem. Pārredzamība, neatkarīgi no tā, vai sabiedrības vai starpiestāžu kontekstā, ir ES pamatprincips. Visu ES institūciju, iestāžu, dienestu un aģentūru darbību un lēmumu pamatā jābūt pēc iespējas pilnīgākai atbilstībai atvērtības principam.

Diogo Feio (PPE), *rakstiski.* – (*PT*) Aplūkojamais jautājums ir saistīts ar Lisabonas līgumu, jo īpaši ar to, kā saskaņot līguma 75. un 215. pantu saistībā ar Parlamenta kompetenci procedūrā, kurā tiek pieņemti ierobežojoši pasākumi, kas vērsti pret konkrētām personām un struktūrām.

Līguma 215. pantā, šķiet, teikts, ka Parlaments nepiedalās lēmumu pieņemšanas procesā, savukārt 75. pantā noteikta vispārējā likumdošanas procedūra un tādējādi Parlamenta līdzdalība tādu pasākumu noteikšanā un pieņemšanā, kas paredzēti terorisma apkarošanai un ar to saistītām darbībām.

Tā kā 215. pantā minētie ierobežojošo pasākumi bieži vien tiek pamatoti tieši ar cīņu pret terorismu, ir svarīgi noteikt, vai šis pants ir 75. panta izņēmuma gadījums, un, ja tā ir, jānosaka, vai ir pieņemams, ka Parlaments sistemātiski nepiedalās procedūrā, kurā tiek pieņemti šādi pasākumi.

Manuprāt, ir skaidrs, ka likumdevēja iestāde ir vēlējusies šādu pasākumu pieņemšanu uzticēt tikai Padomei. Iespējams, tas tāpēc, ka šādi lēmumi jāpieņem ātri un vienoti. Tomēr es uzskatu, ka ikvienā situācijā, kas nav steidzama, un ja ir paredzēts pieņemt šādus pasākumus, noderīgas būtu arī apspriedes ar Parlamentu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *rakstiski.* – (*PT*) Jau atkal cīņa pret terorismu tiek izmantota kā iegansts tam, lai pieņemtu ierobežojošus pasākumus un sankcijas pret trešo valstu valdībām, fiziskām vai juridiskām personām, grupām vai nevalstiskām struktūrām. Tas ir nepieņemami, jo pat ziņojumā ir teikts, ka praksē ir grūti nošķirt apdraudējumu veidus, kaut arī ziņojumā to mēģina darīt.

Mēs saprotam, ka ir nepieciešami citi pamatnoteikumi, ar kuriem reglamentēt atbilstību starptautiskajiem tiesību aktiem. Mēs nepieņemam tādu dubultstandartu politiku attiecībā pret trešo valstu valdībām, fiziskām vai juridiskām personām, grupām vai nevalstiskām struktūrām, ko novērtē atbilstīgi Amerikas Savienoto Valstu vai varenāko Eiropas valstu interesēm. Tādu piemēru ir daudz. Minēšu tikai dažus no tiem: Rietumsahāras pretlikumīgā okupācija, *Aminatou Haidar* un citu saharavi ļaužu aizturēšana Marokā, kā arī Turcijas rīcība pret kurdiem un Kipru.

Tāpēc mēs balsojām pret šo ziņojumu, kaut arī piekrītam dažiem tajā ietvertajiem punktiem, īpaši tiem, kuros tiek lūgts Komisijas skaidrojums.

Bruno Gollnisch (NI), *rakstiski*. – (*FR*) Šajā Parlamenta rezolūcijā pastāv nemitīga svārstīšanās starp vajadzību veikt konkrētus pasākumus pret teroristu organizācijām un valstīm, kas tās atbalsta, piemēram, iesaldējot to aktīvus vai piemērojot diplomātiskas un ekonomiskas sankcijas utt., un starp cieņu pret indivīdu un organizāciju tiesībām aizstāvēt sevi pret šādām apsūdzībām un sankcijām.

Parlaments nepārprotami ir izvēlējies aizstāvēt aizdomās turamo tiesības, nevis rūpēties par valstu drošību. Tomēr, ja demokrātiskas valstis nespēj apkarot terorismu, noliedzot savas vērtības, tad tās nevar arī atļauties radīt iespaidu, ka ir neuzmanīgas vai vājas. Baidos, ka tieši tādu iespaidu rada šī rezolūcija. Tāpēc mēs balsojām pret rezolūciju, lai gan pastāv institucionālas perspektīvas.

Sylvie Guillaume (S&D), *rakstiski*. – (*FR*) Es balsoju par rezolūciju, jo mums — Eiropas Parlamenta deputātiem — ir jāizmanto parlamentārā kontrole pār lēmumiem par sankciju piemērošanu pret personām, kuras saistītas ar *al-Qaeda* un *Taliban* grupējumiem, kā arī pret personām, kas apdraud tiesiskumu Zimbabvē un Somālijā. Izvēlētais tiesiskais pamats nav pieņemams; mēs lūdzam rīkot apspriedes saskaņā ar vispārējo likumdošanas procedūru un informēt par ANO Sankciju komitejas darba gaitu. Visbeidzot, šajā sakarā es paužu nožēlu par Padomes uzturēto ārkārtīgi administratīvo pieeju, lai gan mēs runājam par pasākumiem, kas saistīti ar indivīdu tiesībām.

Timothy Kirkhope (ECR), *rakstiski*. – ECR grupa viennozīmīgi atbalsta pasākumus, kas vērsti pret teroristiem Eiropas Savienībā, un jo īpaši uzskata, ka Eiropas Savienības valstu valdībām ir jāsastrādājas, lai novērstu pastāvīgos terorisma draudus. Tomēr šīs rezolūcijas sakarā ECR grupa divu iemeslu dēļ ir nolēmusi atturēties — pirmkārt, mēs iebilstam pret jebkādu likumdošanu, kas mūs virza pretī kopējai Eiropas ārpolitikai un drošības politikai, jo tā vietā vēlamies, otrkārt, lai tiktu uzlabota un pastiprināta koordinācija un sadarbība starp ES un valstu valdībām, un mēs esam dziļi vīlušies par to, ka šī rezolūcija to pietiekami neatspoguļo.

Nuno Melo (PPE), *rakstiski.* – (*PT*) Attiecībā uz uzdotajiem jautājumiem veselais saprāts vedina pievērsties kam vairāk nekā tikai doktrīnu un paziņoto nodomu un to traktējumu atbilstības izvērtēšanai. Senajai parunai par to, ka tas, kurš var izdarīt vairāk, var neapšaubāmi izdarīt arī mazāk, ir arī praktiskas sekas, proti — kāda jēga no tā, ka krimināllietās un teroristu uzbrukumu novēršanā un apkarošanā kompetenta iestāde, kuru iesaista lēmumu pieņemšanas procesā, pēc tam *a priori* tiek izslēgta no šī procesa laikā, kad tiek apdraudēti arī citi šajā kontekstā būtiski pasākumi, jo ietekmē pilsoņu tiesības?

Ir ļoti svarīgi, lai Lisabonas līguma interpretācija tiesību aktos patiesībā atbilst paredzētajai Parlamenta pilnvaru un kompetences stiprināšanai. Vismaz dažos gadījumos, piemēram, saistībā ar jautājumu, kad tiek apdraudētas pilsoņu tiesības un pretterorisma politika, ir jābūt divkāršam tiesiskajam pamatam. Citos

gadījumos, piemēram, Zimbabves un Somālijas sakarā, jāparedz iespējamas apspriedes, kā patiesībā norādīts Štutgartes deklarācijā par Eiropas Savienību, kas arī tika pieminēta šajā jautājumā. 35

Andreas Mölzer (NI), rakstiski. – (DE) Pēdējos gadus terorisma apkarošanas vārdā ierobežo aizvien vairāk brīvību. Ar SWIFT nolīguma un īpaši Stokholmas programmas starpniecību "pārredzamā persona" kļūst aizvien reālāka. Protams, laikā, kad tiek izmantotas modernās tehnoloģijas, pastāv globalizācija un ES bez robežām, varas iestādēm ir jāsadarbojas un tām attiecīgi jāsagatavojas. Tomēr valstij nav jāpazeminās līdz teroristu līmenim. Mums jādomā tikai par ES un atsevišķo dalībvalstu apšaubāmo lomu CIP pārlidojumu un slepeno ASV cietumu sakarā.

Likumības uzraudzīšana ir nozīmīgs pretsvars, ar kura starpniecību var nodrošināt to, ka apsūdzētajam tiek garantētas minimālās tiesības saskaņā ar modernās demokrātijas prasībām. Šajā ziņojumā šī pieeja nav pietiekami skaidri atspoguļota un agrākās kļūdas un datu aizsardzības jautājumi nav aprakstīti. Tāpēc es atturējos no balsošanas.

6. Balsojumu labojumi un nodomi balsot (sk. protokolu)

SĒDI VADA: J. BUZEK

Priekšsēdētājs

7. Saharova balvas pasniegšana (svinīgā sēde)

Priekšsēdētājs. – Augsti godātie viesi, kolēģi un draugi, ir dienas, kad esmu īpaši priecīgs ieņemt Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja vietu. Šī ir tāda diena. Šodien mēs godinām Saharova balvas — balvas par domas brīvību — ieguvējus 2009. gadā.

Man ir liels gods atgādināt, ka Priekšsēdētāju konference ir lēmusi šo balvu piešķirt Oleg Orlov, Sergei Kovalev un Lyudmila Alexeyeva par godu organizācijai "Memorial" un visiem cilvēktiesību aizstāvjiem Krievijā. Esmu lepns, ka šis lēmums tika pieņemts vienprātīgi.

(Skaļi un ilgstoši aplausi)

Pasniedzot šo balvu, mēs — Eiropas Parlamenta deputāti — godinām gan tos, kas joprojām ir mūsu vidū un cīnās par cilvēktiesību ievērošanu, gan arī tos, kuri šajā cīņā ir zaudējuši dzīvību. Šodien mūsu vidū vajadzēja būt arī Natalia Estemirova un Anna Politkovskaya. Viņu slepkavas vēl nav vestas tiesas priekšā.

(Aplausi)

Mēs, eiropieši, zinām, kāda ir brīvības cena, kāda ir domas brīvības cena. Tieši pirms 28 gadiem, 16. decembrī, Vujekas ogļu raktuvē poļu komunistiskā policija nogalināja streikotājus, jo viņi cīnījās par solidaritāti, tas ir, par cilvēka pamattiesībām, par cieņu. Pirms divdesmit gadiem, 16. decembrī, Rumānijā sākās revolūcija, kas prasīja vairāk nekā 1000 cilvēku dzīvību, kuri cīnījās par savu brīvību.

Tas viss noticis valstīs, kas patlaban ir Eiropas Savienības dalībvalstis, valstīs, kuras tagad ir kopā ar mums. Mēs Eiropas Parlamentā nekad neaizmirsīsim pagātni. Mūsu pienākums ir aizsargāt tās vērtības, kuras mums visiem ir īpaši dārgas. Eiropā mēs ikdienas izbaudām cilvēku tiesības uz domas brīvību, jo tās upuris ir bijis visaugstākais.

Man ir liels gods šodien šo balvu pasniegt organizācijai "Memorial". Tomēr vienlaikus es esmu neapmierināts par to, ka Eiropā joprojām ir jāpasniedz šāda balva — šajā gadījumā mūsu krievu draugiem — par darbu, ko viņi veltījuši cilvēktiesību aizstāvībai. Šogad mēs atzīmējām Andreja Saharova divdesmito nāves gadadienu, viņš bija viens no organizācijas "Memorial" dibinātājiem. Ja viņš šodien būtu šeit, vai viņš būtu lepns vai tomēr nedaudz skumtu par to, ka mūsdienu Krievijā šādas organizācijas joprojām ir nepieciešamas?

Andrejs Saharovs piedzīvoja pārmaiņu sākumu Centrāleiropā un Austrumeiropā, viņš redzēja, kā sagrūst Berlīnes mūris un kā sāk ievērot tiesības, par kurām viņš cīnījās. Mēs ticam, ka mūsdienu cilvēktiesību aktīvisti Krievijā piedzīvos patiesu un stipru brīvību, tādu brīvību, kādu mēs Eiropas Savienībā jau baudām. To mēs šodien novēlam visiem Krievijas pilsoņiem.

(Aplausi)

Katru gadu mēs, Parlamenta deputāti, pasniedzam Saharova balvu kā atgādinājumu tam, ka cilvēku pamattiesības ir jānodrošina visā pasaulē. Cilvēkiem ir jābūt tiesīgiem uz ticības un domas brīvību. Jo, kā teicis pats Andrejs Saharovs, un es citēju: "domas brīvība ir vienīgais veids, kā novērst cilvēku inficēšanu ar masu mītiem, kas nodevīgu liekuļu un demagogu rokās var pārvērsties asiņainā diktatūrā". Tāpēc Eiropas Parlaments atbalsta tiesības uz domas brīvību un to darīs arī turpmāk gan Eiropā, gan ārpus tās.

Pasniedzot Saharova balvu, Parlamenta deputāti, ko tiešās vēlēšanās ievēlējuši Eiropas Savienības 27 dalībvalstu pilsoņi, vēlas paust savu atbalstu ikvienam visā pasaulē, kurš cīnās par pamatvērtībām. Eiropas Savienībai ir cēla misija — mūsu uzdevums ir aizsargāt vārda un domas brīvību visās pasaules malās. Mēs ceram, ka šajā jomā Krievija būs tāds partneris, uz kuru varam paļauties.

Sergei Kovalev, organizācijas "Memorial", Saharova balvas ieguvējas 2009. gadā, vārdā. – (tulkojums no krievu valodas) Dāmas un kungi, organizācijas "Memorial" vārdā es pateicos Eiropas Parlamentam par šo augsto pagodinājumu — Saharova balvu.

Organizācija "Memorial" uzskata, ka šī balva pienākas ne tikai mūsu organizācijai — tā pienākas visai sabiedrībai, kura Krievijā ievēro cilvēktiesības, un, plašāk, būtiskai Krievijas sabiedrības daļai. Jau 40 gadu, vispirms Padomju Savienībā un nu Krievijā, cilvēktiesību aizstāvji ir iestājušies par "eiropeiskām", proti, universālām vērtībām. Šī cīņa vienmēr ir bijusi traģiska un pēdējo gadu laikā ir prasījusi vislabāko un drosmīgāko aizstāvju dzīvības. Esmu pārliecināts, ka, piešķirdams Saharova balvu organizācijai Memorial", Eiropas Parlaments galvenokārt domāja tieši par šiem cilvēkiem — mūsu mirušajiem draugiem un cīņas biedriem. Šī balva pēc taisnības pienākas viņiem. Kā pirmo man vajadzētu pieminēt *Natalya Estemirova*, "Memorial" kolēģi, kura šovasar Čečenijā tika nogalināta. Ir arī citi cilvēki, kuri man noteikti jāpiemin: advokāts *Stanislav Markelov* un žurnālistes *Anna Politkovskaya* un *Anastasia Baburova*, kuras tika nogalinātas Maskavā; etnologs *Nikolai Girenko*, ko nošāva Sanktpēterburgā; *Farid Babayev*, kas tika noslepkavots Dagestānā, kā arī daudzi citi — diemžēl šo sarakstu varētu turpināt vēl ilgi. Es vēlētos lūgt jūs piecelties un godināt šo cilvēku piemiņu.

(Parlaments piecēlās un ievēroja klusuma brīdi)

Šie cilvēki mira, lai Krievija varētu kļūt par patiesu Eiropas valsti, kurā sabiedriskās un politiskās dzīves prioritāte ir katras personas dzīvība un brīvība. Tas nozīmē, ka viņi mira arī Eiropas dēļ, jo bez Krievijas Eiropa ir nepilnīga.

Es ceru, ka ikviens saprot, ka, runājot par "eiropeiskām vērtībām" un "Eiropas politisko kultūru", es nedomāju par ģeogrāfisko novietojumu vai "eirocentrismu", jo politiskā kultūra, kuras pamatā ir brīvība un personu tiesības, ir universāla vērtību sistēma, kas vienlīdz labi der Eiropai, Āfrikai, Krievijai un Ķīnai.

Šīs dienas notikums ir simbolisks, un tajā viss ir savstarpēji saistīts — gan pati balva, gan diena, kad tā tiek pasniegta, gan arī tie, kas to pasniedz un kas to saņem.

Andrejs Saharovs, kurš mira pirms divdesmit gadiem, bija gan izcils cilvēktiesību aizstāvis, gan domātājs. Viņš izteica divus būtiskus priekšlikumus. Pirmajā pausta doma, ka cilvēcīgums var pastāvēt un attīstīties tikai tad, ja tiek pārvarēts politiskās vienotības trūkums un naidīgums, tad arī varētu risināt attiecīgā laikmeta globālās problēmas un nodrošināt mieru pasaulē un attīstību uz mūsu planētas. Otrajā priekšlikumā tika ierosināts tas, ka vienīgi cilvēktiesības un galvenokārt garīgā brīvība spēs sniegt ticamu atbalstu mūsu centieniem pārvarēt mūsdienu pasaules politiskās vienotības trūkumu.

Iespējams, ka patlaban Eiropas Savienība, kuras Parlaments šo balvu nodibināja A. Saharovam vēl dzīvam esot, ir tuvākais Andreja Dmitrijeviča Saharova izsapņotais nākamā vienotā cilvēcīguma modelis.

Pēdējā laikā Krievija un Eiropa pastiprināti nostājas viena pret otru. Krievijā ir moderni runāt par "Krievijas īpašo virzību", par "Krievijas īpašo garīgumu", pat par "īpašajām valsts vērtībām". Savukārt Eiroatlantijas pasaules daļā bieži vien dzird sakām, ka Krievija pārējo valstu starpā ir "savrupa", ka tā ir valsts, kuras politisko attīstību nosaka tās vēsture un īpašās raksturiezīmes, dzird arī citus līdzīgus apgalvojumus. Ko gan varētu teikt šajā sakarā? Krievijai, gluži tāpat kā jebkurai citai valstij, ir sava virzība uz sakārtotu dzīvi, kas balstās uz vispārēju cilvēcisko pamatu. Neviena pasaules valsts nepastāv, balstoties uz idejām un projektiem, kas pilnībā aizgūti ārpus tās robežām, tomēr Krievijas un Eiropas saistību nevar noteikt tikai tādā mērā, kā pasakot, kurš un no kā aizņēmies. Šo jautājumu var uzdot citādi — vai Krievija ir kaut ko devusi Viseiropas un universālajai civilizācijai, kas veidojas mūsu acu priekšā? Es gribētu atgādināt par Krievijas unikālo devumu Eiropas garīgajai un politiskajai attīstībai, kā arī cilvēcīgumam, — padomju laika cilvēktiesību kustības lielo nozīmi mūsdienu politiskās kultūras veidošanā.

A. Saharovs jau 1968. gadā sprieda par cilvēktiesību un garīgās brīvības lomu mūsdienu pasaulē. Praksē viņa idejas ieviesa cilvēktiesību organizācijas, ko dibināja padomju disidenti, visupirms un galvenokārt Maskavas Helsinku grupa, kuru šodien šeit pārstāv Lyudmila Alexeyeva. Šīs organizācijas bija pirmās, kas publiski paziņoja, ka filigrāni uzrakstītās deklarācijas par cilvēktiesību aizsardzību nedrīkst palikt tikai deklarācijas. Mums izdevās mobilizēt pasaules sabiedrisko domu, un Rietumu politiskā elite bija spiesta atkāpties no tradicionālā pragmatisma. Protams, tas radīja arī daudzas jaunas problēmas, kas joprojām nav pilnībā atrisinātas, piemēram, humanitārās intervences doktrīnu. Lai gan pēdējo trīsdesmit gadu laikā ir panākts daudz, tikpat daudz vēl ir tikai darāms. Cilvēktiesību aizstāvji Krievijā aizsāka šo procesu 20. gadsimta septiņdesmitajos gados, un kaut vai tikai tāpēc vien Krieviju nedrīkst izsvītrot no Eiropas valstu vidus.

Krievijā 20. gadsimta pēdējā trešdaļā kā nekur citur cilvēktiesību kustība kļuva par sinonīmu jēdzienam "pilsoniskums", un Krievijā doma par cilvēktiesībām varēja attīstīties tāpat kā A. Saharova globālie vispārinājumi un pārņemt jaunas politiskās filozofijas īpašības. Tas saistīts ar Krievijas 20. gadsimta traģiskās vēstures unikalitāti, ar nepieciešamību izprast un pārvarēt asiņaino un netīro pagātni. Ja Otrais pasaules karš iniciēja Rietumeiropas pēckara politisko modernizāciju, kļūstot par loģisku noslēgumu salīdzinoši īsajam nacistu režīma dominances periodam Vācijā, tad attiecībā uz PSSR un Krieviju pārstrukturēšanas nepieciešamību noteica septiņdesmit gadus ilga pieredze komunistiskajā režīmā, kura kulminācija bija Staļina teroristiskā diktatūra. Divi galvenie atdzimstošā Krievijas pilsoniskuma elementi bija tiesiskā apziņa un vēstures atmiņa. No paša sākuma cilvēktiesību kustība sevi pozicionēja kā galvenokārt tādu kustību, kuras mērķis ir pārvarēt staļinismu valsts sabiedriskajā, politiskajā un kultūras dzīvē. Vienā no kustības pirmajiem publicētajiem rakstiem — skrejlapā, ko izplatīja vēsturiskā 1965. gada 5. decembra mītiņa par likumu aizsardzību organizētāji — šajā sakarā bija teikts pavisam vienkārši un īsi: Asiņainā pagātne mudina mūs būt piesardzīgiem tagad".

Būtībā mūsdienu sabiedrības daļa, kura Krievijā ievēro cilvēktiesības, iespējams, Krievijas pilsoniskā sabiedrība kopumā, ir mantojusi šo īpašo saikni starp diviem pilsoniskās apziņas elementiem — tiesisko domāšanu un vēstures atmiņu.

Uzskatu, ka sevišķā nozīme, ko A. Saharovs savas dzīves beidzamajos gados un mēnešos piešķīra organizācijai "Memorial", ir saistīta ar to, ka viņš šo īpašo aspektu ļoti skaidri saprata. "Memorial" darbībā šie divi Krievijas sabiedriskās apziņas pamatelementi ir saplūduši vienā.

Es uzskata, ka tagad — A. Saharova nāves divdesmitajā gadadienā —, izvēloties balvas saņēmējus, šo īpašo aspektu sajuta un saprata arī Eiropas Parlamenta deputāti. Mēs visi atminamies rezolūciju par Eiropas sirdsapziņu un totalitārismu, ko Eiropas Parlaments pieņēma aprīlī. Šī rezolūcija, tāpat kā EDSO rezolūcija "Sadalītā Eiropa atkal apvienota", kas tika pieņemta jūlijā, liecina, ka vienotā Eiropa saprot mūsu darba būtību un spiedienu. "Memorial" pateicas jums par šo sapratni. Par Krievijas pašreizējās politiskās situācijas absurdumu skaidri liecina tas, ka mūsu pašu parlaments — tās valsts parlaments, kura vissmagāk un ilgāk ir cietusi no staļinisma un komunisma diktatūras — nevis atbalsta šīs rezolūcijas, bet nekavējoties atzīst par "pret-krieviskām"!

Tas pierāda, ka Krievijā pat šodien staļinisms nav tikai epizode no 20. gadsimta vēstures. Mēs ļāvām aizsteigties dažiem apjukuma un nepilnīgas politiskās brīvības gadiem garām. Netika izskausta galvenā komunistiskā totalitārisma iezīme — attieksme pret cilvēkiem kā pret patērējamiem resursiem.

Valsts politikas mērķi, tāpat kā iepriekš, tiek izvirzīti, neņemot vērā valsts pilsoņu viedokli un intereses.

Tieši ar to ir saistīta "mākslīgās demokrātijas" režīma izveide mūsdienu Krievijā. Apņēmīgi tiek imitētas visas modernās demokrātijas institūcijas: daudzpartiju sistēma, parlamenta vēlēšanas, varas dalījums, neatkarīga tiesu sistēma, neatkarīga televīzijas apraide un citas. Šāds mākslīgums ar nosaukumu "sociālistiskā demokrātija" pastāvēja arī Staļina laikā.

Šodien, lai radītu mākslīgumu, masu terors nav vajadzīgs — no staļinisma laikiem ir saglabājušies pietiekami daudz pilsoniskās apziņas un uzvedības stereotipu.

Tomēr attiecīgos brīžos tiek izmantots arī terors. Pēdējos desmit gadus vairāk nekā 3000 cilvēku Čečenijā ir "pazuduši", proti, nolaupīti, spīdzināti, kopā nogalināti un kaut kur aprakti. Vispirms šos noziegumus veica federālo varas iestāžu pārstāvji, bet pēc tam šo "darbu" uzticēja, tā teikt, vietējām drošības struktūrām.

Cik daudz Krievijas drošības iestāžu amatpersonu ir tikušas sodītas par šiem noziegumiem? Tikai nedaudz. Kurš šos cilvēkus sauca pie atbildības un tiesāja? Vispirms un galvenokārt cilvēktiesību aizstāve Natalya Estemirova, žurnāliste Anna Politkovskaya, un advokāts Stanislav Markelov. Kur viņi visi ir? Noslepkavoti. Mēs redzam, ka regulārā vardarbība Čečenijā jau plešas aiz tās robežām un draud izpausties visā valstī. Tomēr pat šādos apstākļos ir cilvēki, kas ir gatavi pretoties pagātnes atgriešanai. Tas vieš cerību. Mēs visi saprotam, ka neviens cits nespēs Krieviju atgriezt uz brīvības un demokrātijas ceļa, kā vien pati Krievija, tās ļaudis un pilsoniskā sabiedrība.

Turklāt situācija mūsu valstī nav tik vienkārša, kā varētu likties virspusējam novērotājam. Mums sabiedrībā ir daudz sabiedroto gan cīņā par cilvēktiesībām, gan cīņā ar staļinismu.

Ko mēs ceram sagaidīt no Eiropas politiķiem un Eiropas sabiedriskās domas? Pirms vairāk nekā divdesmit gadiem šīs izredzes formulēja Andrejs Dmitrijevičs Saharovs: "Manai valstij nepieciešams atbalsts un piespiešana".

Vienotai Eiropai ir iespējas izstrādāt šādu stingru, bet vienlaikus draudzīgu politiku, kuras pamatā ir atbalsts un piespiešana, tomēr tā šīs iespējas neizmanto pilnībā. Vēlos minēt tikai divus piemērus.

Pirmais no tiem saistīts ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas darbu Krievijas pilsoņu sūdzību sakarā. Tas vien, ka upuriem ir iespēja iesniegt apelāciju sūdzības Strasbūrā, liek Krievijas tiesām strādāt kvalitatīvāk un neatkarīgāk. Galvenais ir tas, ka Eiropas Kopienu tiesas spriedumu izpildei vajadzētu novērst cēloņus, kuru dēļ tiek pārkāptas cilvēktiesības.

Pēdējo gadu laikā Strasbūrā izdoti vairāk nekā 100 spriedumi "čečenu" lietās saistībā ar smagiem noziegumiem, ko valsts pārstāvji pastrādājuši pret pilsoņiem. Tomēr, kas notiek? Nekas. Krievija pienācīgi izmaksā upuriem Eiropas Kopienu tiesas noteikto kompensāciju kā kādu "nodokli par nesodīšanu", atsakoties izmeklēt šos noziegumus un sodīt vainīgos. Turklāt ģenerāļus, kuru vārdi minēti Strasbūras spriedumos, ne tikai nesoda, bet pat izvirza paaugstināšanai amatā.

Un ja nu Eiropas Padomes Ministru komiteja tiktu aicināta uzraudzīt Tiesas spriedumu izpildi? Strasbūrā viņi paraustīja plecus: "Ko gan mēs varam izdarīt?" — un turpināja klusēt.

Otrais, vispārīgākais piemērs, saistīts ar Krievijas un Eiropas Savienības attiecībām cilvēktiesību jomā. Patlaban ik pēc sešiem mēnešiem Eiropas Savienība šī jautājuma sakarā rīko apspriedes ar Krieviju. Kā šī iespēja tiek izmantota? Ierēdņi, turklāt ne augstākās pakāpes ierēdņi, dažas stundas aiz slēgtām durvīm parunājas — Eiropa apjautājas par Čečeniju, Krievija atbild ar pretjautājumu par Igauniju vai Latviju, un abas puses šķiras, lai atkal satiktos pēc sešiem mēnešiem. Gan Krievijas, gan starptautiskās nevalstiskās organizācijas rīko radikālus pasākumus un uzklausīšanas, kā arī sniedz ziņojumus. Tiekoties ar cilvēktiesību aizstāvjiem Briseles pārstāvji skumīgi nopūšas: "Ko gan mēs varam darīt?", un turpina klusēt.

Ko gan Eiropai darīt attiecībā uz Krieviju? Mūsuprāt, atbilde ir vienkārša — tai vajadzētu pret Krieviju izturēties tieši tāpat, kā pret jebkuru citu Eiropas valsti, kas uzņēmusies noteiktas saistības un ir atbildīga par to izpildi. Diemžēl šodien Eiropa aizvien retāk izsaka ieteikumus Krievijai tādās jomās kā demokrātija un cilvēktiesības, dažreiz pat dodot priekšroku par to vispār nerunāt. Tā iemesli nav svarīgi — vai tas būtu tādas sajūtas dēļ, ka jebkādas pūles ir veltas, vai arī sakarā ar pragmatiskiem apsvērumiem, kas saistīti ar naftu un gāzi.

Eiropas pienākums ir neklusēt, bet atkal un atkal atkārtot un atgādināt, kā arī godbijīgi un stingri pieprasīt, lai Krievija izpilda saistības.

(Aplausi)

Protams, ne tikai nav nekādu garantiju, bet nav arī īpašu cerību, ka šie aicinājumi tiks ņemti vērā. Tomēr klusēšanu Krievijas varas iestādes noteikti sapratīs kā izdabāšanu. Delikātu jautājumu neiekļaušana darba kārtībā nepārprotami nāks Krievijai par ļaunu, turklāt tas nāks par ļaunu arī Eiropai, jo tādā veidā tiek apšaubīta Eiropas institūciju apņemšanās ievērot eiropeiskas vērtības.

Šodien jūs pasniedzat balvu "Par domas brīvību".

Kādam varētu šķist, kā gan domas var nebūt brīvas, kurš gan var ierobežot to brīvību un kā? Ir kāds līdzeklis, proti, bailes; tās kļūst par cilvēka personības daļu un liek tam domāt, pat just tā, kā tas tiek prasīts. Cilvēki ne tikai baidās, viņi pat redz izdevīgumu "Lielā brāļa iemīlēšanā", kā to aprakstījis Dž. Orvels. Tā tas bija arī tad, kad Krievijā pie varas bija Staļins un tāpat bija tad, kad Vācijā valdīja Hitlers. Patlaban tas atkārtojas Čečenijā, kur pie varas ir *Ramzan Kadyrov*. Šādas bailes var izplatīties visā Krievijā.

Kā pretoties bailēm? Lai cik paradoksāli tas izklausītos, tikai un vienīgi ar domas brīvību. A. Saharovs savās domās bija neparasti brīvs, tāpēc viņu nepārņēma bailes. Un, viņu vērojot, arī citi atbrīvojās no bailēm.

Domas brīvība ir visu pārējo brīvību pamatā.

Tāpēc ir piemēroti Saharova balvu piešķirt par "domas brīvību". Mēs esam lepni to šodien saņemt.

(Parlamenta deputāti sveica runātāju ar ilgām ovācijām)

(Sēdi pārtrauca plkst. 12.30 un atsāka plkst. 15.00)

SĒDI VADA: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Priekšsēdētāja vietniece

8. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana (sk. protokolu)

9. Jaunais ES rīcības plāns attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu (debates)

Priekšsēdētāja. – Nākamais darba kārtības punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par jauno ES rīcības plānu attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Priekšsēdētājas kundze, protams, visu pasauli satrauc problēmas, ar kurām saskaras Afganistāna un Pakistāna. Vardarbīgais ekstrēmisms plešas jau ārpus šī reģiona robežām. Afganistānā audzētās un ražotās narkotikas nonāk Eiropas ielās. Viens no mūsu apņemšanās dzinējspēkiem ir nepieciešamība aizkavēt to, ka Afganistāna un Pakistāna pārvēršas par drošības ostu teroristu aktivitātēm un organizētajai noziedzībai. Vienlaikus, protams, mēs vēlamies arī palīdzēt izveidot labākas valstis, kurās dzīvot afgāņiem un pakistāniešiem.

Afganistānai tiek pievērsta liela uzmanība. Daudzas mūsu valstis uz turieni nosūtījušas karaspēku un lielu civilo personālsastāvu. Lai izmainītu situāciju Afganistānā, jāatrisina būtiskas problēmas. Arī Pakistānu skāruši nopietni pārbaudījumi. Afganistānas konflikts netiks atrisināts, ja mēs nerisināsim arī Pakistānas situāciju un otrādi.

Ir nepieciešama vispārēja iniciatīva. Mums visiem jārīkojas vairāk un labāk. Jūnijā Padome lūdza Padomes sekretariātu un Komisiju sniegt konkrētus ieteikumus un noteikt politiskās prioritātes, lai pastiprinātu un uzlabotu mūsu saistību izpildi šajā reģionā. Tā rezultātā tika izstrādāts ES rīcības plāns ES līdzdalības stiprināšanai Afganistānā un Pakistānā. To pieņēma oktobrī. Es uzskatu, ka šis rīcības plāns ir labs instruments. Pamata stratēģija jau ir izstrādāta. Šis rīcības plāns ļaus mums pielāgot tos instrumentus, kas patlaban tiek izmantoti mūsu politisko prioritāšu ievērošanai.

Plāna pamatā ir mūsu pašreizējās saistības, un tajā noteiktas vairākas prioritātes. Tās ir jomas, kurās, mūsuprāt, ES pasākumi būtu visefektīvākie. Tādā veidā mēs stiprinām savu apņemšanos un nodrošinām vienotu atbildes reakciju uz grūtībām, kas skārušas Afganistānu un Pakistānu. Turklāt tādējādi mēs visam reģionam paziņojam, ka esam gatavi izturēt līdz galam. Reģionālā perspektīva ir svarīga, tāpēc rīcības plānā liela uzmanība pievērsta īpaši reģionālajai sadarbībai.

Afganistānā sākas izšķirošs posms. Nav vajadzības turpināt apspriest vēlēšanu procesu. Tas viss ir aiz muguras. Aiz sevis tas atstāja daudz, pēc kā tiekties, un mēs ceram, ka tas netiks atkārtots. Manuprāt, tā domā arī afgāņu tauta. ES ir gatava atbalstīt darbu, kas vēl jāpaveic, kura pamatā, cita starpā, ir ES vēlēšanu novērotāju ieteikumi. Mēs ceram, ka drīz tiks izveidota jauna valdība. Tādējādi rastos iespēja vienoties par jaunu darba kārtību un panākt jaunu vienprātību afgāņu valdības un starptautiskās sabiedrības starpā. Stājoties amatā, prezidents H. Karzai savā runā deva solījumu. Mēs ceram, ka drīzajā konferencē Londonā tiks radīts kāds impulss.

ES sagaida, ka prezidents *H. Karzai* un viņa valdība uzņemsies saistības un nodrošinās stingru vadību. Nedrīkst paiet pieci gadi, kuros nekas nemainās. Tagad galvenais uzdevums ir nodrošināt to, ka afgāņu valsts pakāpeniski uzņemas aizvien vairāk atbildības, savukārt starptautiskā sabiedrība ieņem atbalstītāja pozīciju. Es nerunāju par atkāpšanos. Nākamgad Afganistānā būs ievērojami lielāks starptautiskais personālsastāvs. ASV sūta papildu 30 000 cilvēku, tādējādi papildinot jau valstī esošo 68 000 rindas. Citas NATO valstis un šīs organizācijas sabiedrotie solījuši nosūtīt vismaz vēl 7000 cilvēku, papildus tiem 38 000, kas tur jau uzturas.

Šī militārā apņemšanās ir jāsaskaņo ar pilsoniskajām iniciatīvām. Ja netiek izveidots civils stabilitātes ietvars, militāro spēku atsaukšana no Afganistānas nevar būt ilgstoša. Efektīvas valsts iestādes, labāki pārvaldības veidi, pamata labklājības pieejamība, tiesiskums, kā arī funkcionējoša pilsoniska valsts ir vismaz tikpat

nozīmīgi faktori kā pilnīga drošība. Neviens to neapšaubītu. Drošībai, labai pārvaldībai un attīstībai ir jābūt līdzās. Mēs uzņemamies ilgtermiņa saistības pret Afganistānu. Tomēr afgāņu tautai ir jānodrošina tas, ka dzīves apstākļu uzlabošanas labā strādā viņu pašu valdība, nevis starptautiskās organizācijas. Tikai tādā veidā iedzīvotāji atgūs ticību savai vadībai. Tur ir starptautiskā sabiedrība. Mums vajadzēs darīt vairāk un labāk. Mums ir jāatbalsta process, kas drīz aizsāksies, proti, afganizācijas process, kas šai valstij ir ļoti svarīgs.

Tāda ir mūsu rīcības plāna būtība. Mēs stiprināsim ES centienus uzlabot afgāņu potenciālās iespējas, un mēs sadarbosimies ar valdību, lai veicinātu efektīvu tādu valsts iestāžu darbu, kuras var uzņemties atbildību gan vietējā, gan reģionālā mērogā. Lielu uzmanību mēs pievēršam tiesiskuma principam, labai pārvaldībai, korupcijas apkarošanai un situācijas uzlabošanai cilvēktiesību jomā. Nākamā Eiropas prioritāte ir lauksaimniecība un lauku attīstība. Ir svarīgi, lai dzīves apstākļi uzlabotos lielajai afgāņu daļai, kas dzīvo lauku teritorijās. Mēs esam gatavi atbalstīt afgāņu vadītu bijušo militāristu rehabilitācijas procesu. Tiem, kas agrāk piedalījušies konflikta risināšanā, ir jādod kāda alternatīva iespēja. Protams, darba kārtības augšgalā būs arī atbalsts vēlēšanu sistēmai.

Es vēlētos teikt arī dažus vārdus par Pakistānu. Pēdējo gadu laikā Pakistānā notikušas būtiskas izmaiņas. Demokrātija un civilā vara tika atjaunota 2008. gada vēlēšanās. Pāreja uz demokrātiju ir bijusi iespaidīga. Tomēr patlaban demokrātija ir trausla un nestabila. Vienlaikus *Taliban* grupējums Pakistānā ir kļuvis par reālu apdraudējumu mieram un stabilitātei valstī. Nepaiet gandrīz neviena nedēļa, kad plašsaziņas līdzekļi neziņotu par pašnāvnieku uzbrukumiem. Pagājušajā nedēļā vairāk nekā 400 cilvēku tika nogalināti karojošo grupu uzbrukumos.

ES vēlas atbalstīt Pakistānas civiliestādes. Īpaši svarīgi ir pārraudzīt to, kā tiek ievēroti *Michael Gahler*, 2008. gada vēlēšanu novērotāja, ieteikumi. Tajās norādīti pamatnoteikumi, kas ievērojami, lai nākotnē nodibinātu demokrātiju, īstenotu vēlēšanu reformu un izveidotu iestādes. Pakistānas valdība zina, ka tas ir jādara. Tās uzdevums ir pateikt, kādās jomās tā vēlas ar mums sadarboties. ES ar Pakistānu izveidos stratēģisku partnerību, kuras aizsākums bija veiksmīgā īpašā augstākā līmeņa sanāksme 2009. gada jūnijā. Mēs vēlamies stiprināt demokrātiju un nodrošināt stabilitāti. Tāpēc mēs strādājam pie pilsoniskas valsts izveides, cīņas pret terorismu un pie tirdzniecības. Protams, lai to visu nodrošinātu, ir jābūt funkcionējošai valdībai, kas uzņemas atbildību par saviem cilvēkiem un parāda pārvaldību, kas nepieciešama valsts attīstībai.

Partnerībā ar Pakistānas valdību ES palīdzēs stiprināt valsts demokrātiskās iestādes un struktūras. To varēs nodrošināt arī ar ekonomiskās attīstības un tirdzniecības starpniecību. Mēs atzinīgi vērtējam to, ka Pakistāna aizvien vairāk rūpējas par savu drošību. Mēs sagaidām, ka tieši tāpat valsts rīkosies attiecībā pret visu veidu terorismu, tostarp kareivīgi noskaņotām personām, kas Pakistānas teritoriju izmanto, lai organizētu uzbrukumus Afganistānā. Valdības centieni pret *Taliban* grupējumu Pakistānā liecina par pozitīvu virzību. Vienlaikus jāaizsargā civilpersonas un jānodrošina atbilstība starptautiskajiem tiesību aktiem. Valdībai jābūt piesardzīgai arī attiecībā uz vajadzību pēc humānās palīdzības un ietekmēto nozaru atjaunošanas.

Mums arī turpmāk jāīsteno savi pasākumi Afganistānā un Pakistānā. ES jau tagad uzņemas būtiskas saistības attiecībā uz šajā reģionā esošo problēmu risināšanu un turpinās to darīt. Daudz kas ir sasniegts abās valstīs; to paveikusi gan afgāņu, gan pakistāniešu, gan arī starptautiskā sabiedrība. Stratēģijas un dokumenti vien situāciju neuzlabos. Ir pienācis laiks izmantot tos darbībā kopā ar mūsu partneriem Afganistānā un Pakistānā.

Catherine Ashton, *Komisijas priekšsēdētāja vietniece.* — Vispirms runāšu par Afganistānu. Šajā sakarā mēs atrodamies ļoti nozīmīgā mūsu attiecību punktā. Mūsu turpmākajam atbalstam jābūt tādām, kas palīdz izveidot valdību, kura spēj reaģēt uz afgāņu tautas vajadzībām un raizēm. Tā kā šī situācija ir nepastāvīga, mums tā jārisina un jāietekmē, esot uz vietas. Tāpēc tiek rīkotas starptautiskas konferences, un pirmā no tām notiks nākamajā mēnesī Londonā.

Mēs esam gatavi piešķirt vairāk resursu. Komisija par vienu trešdaļu palielina palīdzību attīstības jomā, nodrošinot līdz EUR 200 miljoniem. Šie papildu līdzekļi ir nepieciešami, lai gūtu atkārtotus panākumus, piemēram, primārās veselības aprūpes sistēmas pieejamības nodrošināšana 80 % afgāņu, tostarp daudz labāka ārstēšana sievietēm un meitenēm, un nesen gūtie panākumi magoņu likvidēšanā provincēs. Mūsu dalībvalstis ir apņēmušās palīdzēt īstenot arī policistu apmācības programmu.

Tomēr tas ir tikai sākums. Visam iepriekš minētajam jāietilpst saskaņotā ES devumā, kas ietilpst koordinētā starptautiskā atbildes reakcijā. Tajā galvenā uzmanība jāpievērš tam, lai mudinātu afgāņus strādāt kopā ar ANO.

To darīt mums ļauj rīcības plāns, ko Padome pieņēma oktobrī. Kopā ar ASV īstenotajiem pasākumiem un NATO drošības operācijām tas sūta spēcīgu signālu visam reģionam un starptautiskajai sabiedrībai par mūsu

apņemšanos. Protams, šis rīcības plāns atbilst arī prioritātēm, ko noteicis prezidents *H. Karzai*, īpaši labākas pārvaldības un korupcijas apkarošanas jomās.

Plānā apstiprināts, ka mēs arī turpmāk savā darbā galveno uzmanību pievērsīsim tiesiskumam un lauksaimniecībai.

Mēs jau tagad palīdzam valdībai uzlabot pārvaldnieku iemaņas Kabulā. Tagad mācīsim šīs iemaņas arī provincēs, tādējādi palīdzot afgāņu tautai pašai risināt savas problēmas un garantējot, ka valdība sniedz, un, visticamāk, sniegs, tiem pakalpojumus.

Ar plāna starpniecību mēs apliecinām, ka atbalstīsim to dumpinieku integrāciju, kas ir gatavi reaģēt uz prezidenta H. Karzai aicinājumu strādāt kopā ar valdību.

Šodien savu ziņojumu Kabulā sniedz arī Eiropas vēlēšanu novērošanas misija, un es vēlētos uzslavēt Berman kungu un viņa komandu par ārkārtīgi grūtos apstākļos labi padarīto darbu. Mēs nodrošināsim pārraudzību, jo ir skaidrs, ka uzticība valdībai un politiskajai sistēmai balstās uz pamatīgu vēlēšanu sistēmas pārbaudi.

Visbeidzot, Afganistānā mēs pilnveidojam savas struktūras, kaut gan būtiskāk varbūt ir tas, ka šī pilnveide notiek uz vietas. Dalībvalstis izlīdzinās politiskās nostādnes un resursus to īstenošanai, un es ceru pēc iespējas drīzāk apvienot vienā amatā ES īpašā pārstāvja un ES delegācijas vadītāja amatu. Tādā veidā mēs varēsim izstrādāt saskaņotu virzību, ko izmantot par modeli citās vietās.

Runājot par Pakistānu, mūsu primārās raizes un intereses ir saistītas ar to, ka Pakistānai vajadzētu kļūt par stabilu demokrātisku valsti, kurā nav terora un kas spēj kopā ar kaimiņvalstīm kopīgi aizsargāties pret kopēju apdraudējumu.

Tas viss uzsvērts rīcības plānā, kura pamatā ir pašreizējās saistības, kuras tika noteiktas jūnijā ES un Pakistānas augstākā līmeņa sanāksmē, tostarp attiecībā uz humāno palīdzību, atbalstu rekonstrukcijai, palīdzību policijai un tiesu iestādēm, kā arī demokrātisko institūciju un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu nolūkā uzlabot cilvēktiesības un nolīgumus par tirdzniecību un sociāli ekonomisko attīstību. Mēs arī turpmāk atbalstīsim 2008. gada vēlēšanu novērošanas misijas sniegto ieteikumu īstenošanu.

Rīcības plāna īstenošanai Komisija ir piešķīrusi nozīmīgus finanšu resursus, proti, gandrīz EUR 500 miljonus līdz 2013. gadam, kā arī EUR 100 miljonus aizdevumam no Eiropas Investīciju bankas par atjaunojamo enerģiju, turklāt Komisija ir apņēmusies padziļināt mūsu tirdzniecību un politiskās attiecības. Rīcības plānā precizēta vajadzība pēc pastiprināta dialoga par visiem šiem jautājumiem, un Spānijas prezidentūras laikā nākamgad ir paredzēta vēl viena augstākā līmeņa sanāksme.

Rīcības plānā arī skaidri pateikts, ka Eiropas Savienība izmantos savu kompetenci reģionālās integrācijas jautājumos, lai palīdzētu Afganistānai, Pakistānai, kā arī to kaimiņvalstīm uzsākt ekonomiskās attiecības, īpaši ar Indiju. Pašreizējo saspīlējumu nevar atrisināt vienas nakts laikā, tomēr mums jāsāk kaut kas darīt, lai izskaustu neuzticību. Šāda veida reģionālā sadarbība tirdzniecības un investīciju ziņā radītu potenciālus guvumus, kas būtu daudz vērtīgāki par jebko, ko mēs kā Eiropas Savienība varam panākt.

Visbeidzot, lai mēs varētu turpināt savu darbu šajās valstīs, svarīgi ir īstenot plānu attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu. Pirmo reizi dalībvalstis un ES institūcijas kopīgi pūlas īstenot pasākumus, kas veiksmes gadījumā palīdzēs veidot tādu starptautisku pilsonisko atbildes reakciju krīzes situācijās, kuru attīstību līdz šim lielā mērā noteikusi militārā virzība.

Rīcības plāns ietver būtiskas saistības ne tikai attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu, bet arī uz visu Dienvidāziju un Vidusāziju. Tomēr mums jādara kas vairāk, nekā tikai jārada idejas — mums vajadzīgi pareizie cilvēki un pareizās iemaņas, savukārt viņiem nepieciešama drošība, lai varētu darboties. Arī uzņēmējām valdībām ir jāpauž lielāka politiskā apņemšanās, ir jābūt spēcīgākai vienotībai līdzekļu devēju starpā, tostarp iekšēji dalībvalstu starpā.

Dienvidāzijas reģionā ekstrēmisms ir ikdiena — vai kaujas laukā Helmandā vai Pešavaras, Lahoras un Rāvalpindi ielās. To nevar apturēt ar militārām darbībām vien, mums jāpalīdz izveidot drošu vidi, kurā nav saspīlējuma un nevienlīdzības, kas kultivē ekstrēmismu.

Eiropai ir ļoti liela pieredze, ar kuru tā var dalīties. Rīcības plāns mums dod iespēju izmantot šo pieredzi, lai palīdzētu citiem, un es ceru, ka Parlaments to atbalstīs.

Ioannis Kasoulides, PPE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze, mērķis Afganistānā bija sakaut *Taliban* grupējumu, kas garantēja drošu patvērumu *al-Qaeda* grupējumam. Tagad Afganistāna vairs nav drošs patvērums, tomēr *Taliban* grupējama radītie nemieri nav apturēti, jo pierādījās, ka militārs spēks vien nenodrošina uzvaru, un pārlieku lielā paļaušanās uz militārajiem spēkiem nemiernieku nogalināšanā izrādījās neproduktīva.

Stratēģijas izmaiņas paredzētas iedzīvotāju aizsargāšanai, afgāņu drošības spējas veidošanai, labas pārvaldības sekmēšanai centrālā un jo īpaši vietējā mērogā, kā arī attīstības veicināšanai. Šajā sakarā nepieciešams iedrošināt afgāņu vadītu saskaņošanas procesu tiem *Taliban* grupējuma locekļiem, kas nepareizajā pusē nokļuva īpašu apstākļu dēļ.

ES rīcības plānā minētas visas šīs problēmas, un ES var būt nozīmīga loma nemilitārajās jomās. Tomēr es cerēju, ka daudz lielāka uzmanība tiks pievērsta jautājumam par narkotikām, jūs, ministres kundze, to pieminējāt, un skarbākiem brīdinājumiem attiecībā uz korupciju un sliktu pārvaldību.

Runājot par Pakistānu — saku "jā" rīcības plānam. Abi šie gadījumi ir savstarpēji saistīti, un veiksme vienā gadījumā ir atkarīga no veiksmes abos. Pakistānai jāspēj adekvāti cīnīties pret afgāņu nemiernieku ieplūšanu. Visbeidzot, ir jābūt diplomātiskai pieejai, lai mūžīgā Indijas un Pakistānas savstarpējā neuzticība vairs nekavētu vispārēju panākumu gūšanu.

Roberto Gualtieri, *S&D grupas vārdā.* – (*IT*) Priekšsēdētājas kundze, ministres kundze, Augstās pārstāves kundze, dāmas un kungi, ar šo debašu starpniecību Eiropas Parlaments cenšas piedalīties apspriedēs par Eiropas lomu reģionā, kas ir būtisks visas planētas drošībai un stabilitātei.

Prezidenta B. Obamas jaunajā militārajā stratēģijā, kas vēl skaidrāk pausta arī paziņojumā, kuru izdevuši Starptautisko drošības uzturēšanas spēku valstu ārlietu ministri, jauna karaspēka nosūtīšana tiek saistīta ar primāro mērķi, proti, aizsargāt iedzīvotājus un stiprināt drošības orgānu un afgāņu iestāžu iespējas. Šajā atzinīgi vērtējamajā būtiskajā izmaiņā tiek ņemts vērā tradicionālo militāro pasākumu bezjēdzīgums, es pat teiktu pretproduktivitāte, un pievērsta galvenā uzmanība *Taliban* grupējuma partizānu darbības apspiešanai.

Tomēr, lai garantētu šī jaunā kursa produktivitāti un sāktu veidot drošu, pārtikušu, stabilu un tādējādi pašpietiekamu Afganistānu, ir skaidrs, ka starptautiskās sabiedrības pasākumu militārais apmērs ir jāsaskaņo ar pieaugošām saistībām pilsoniskajā un politiskajā frontē. No vienas puses, mums jāveicina ekonomiskā attīstība un jānostiprina iestāžu darbs, pārvaldība un tiesiskums, savukārt, no otras puses, mums jāatvieglo iekšējās saskaņošanas process un jāpalīdz stabilizēt situāciju Pakistānā.

Tā ir Eiropas Savienības vieta, tas ir tai veicamais uzdevums. Kādu laiku Eiropa ir pildījusi nozīmīgas saistības šajā reģionā: Afganistānai piešķīra EUR 1 miljardu gadā, Pakistānai — EUR 300 miljonus, tika īstenota Eiropas Savienības policijas misija, kas veica nenovērtējamu darbu, kaut arī saskārās ar personāla problēmām, reģionā uzturējās starptautiskā novērošanas misija un, protams, saistības uzņēmās arī atsevišķas valstis un Starptautiskie drošības uzturēšanas spēki.

Tomēr, ņemot vērā cilvēku un finanšu resursus, joprojām šķiet, ka Eiropas spēja radīt būtiskas izmaiņas šajā reģionā ir ļoti maza. Tāpēc mums jāpastiprina mūsu aktivitātes, citiem vārdiem sakot, Eiropas vadība, un jāpadara tā saderīgāka un efektīvāka, ņemot vērā pilsonisko stratēģiju un politiskās saistības. Raugoties no šāda viedokļa, rīcības plāns ir būtisks solis uz priekšu, un Eiropas Parlamenta sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupa to atbalsta un pieprasa noteiktu tā ieviešanu.

Tajā pašā laikā mēs vaicājam, vai plānā izvirzīto mērķu īstenošanai nepieciešama arī *ad hoc* pasākumu noteikšana un vai ir jāpārdomā mērķu paplašināšana un EDAP Eiropas Savienības policijas misijas instrumentu pastiprināšana. Eiropas Parlaments ir gatavs atbalstīt Eiropas Savienības darbību visās minētajās frontēs.

Pino Arlacchi, *ALDE grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze, esam sapulcējušies, lai apspriestu ES rīcības plānu attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu. Parlamenta Ārlietu komiteja ir devusi man iespēju ziņot par jaunu stratēģiju attiecībā uz Afganistānu.

Mums ir vajadzīga jauna stratēģija vai varbūt labāk teikt, ka mums vispār vajag kādu stratēģiju civilās puses sakarā, jo līdz šim ES pasākumi šajā valstī nav bijuši pietiekami saskaņoti un, šķiet, ir radījuši visai mazu ietekmi. Diemžēl *Ashton* kundze, es nepiekrītu jūsu sākotnējam paziņojumam Afganistānas sakarā, jo tas ir pārāk vispārējs, pārāk birokrātisks, pārāk plašs, proti, tāds pats kā pašreizējais rīcības plāns. Es uzskatu, ka Parlamentam šī stratēģija jāpadara spēcīgāka un saskaņotāka.

Es apkopoju visu nepieciešamo informāciju. Pirmkārt, izrādās, ir ļoti grūti iegūt pat pamata informāciju par to, cik daudz ES tērēja Afganistānā pēc tās pārņemšanas 2001. gadā, kad ES sniedza palīdzību, un ir grūti saprast, cik daudz no tā var pamatot. Mēs zinām, ka ik gadus tur tiek tērēts gandrīz EUR 1 miljards, kas ir daudz. Afganistānas IKP ir tikai EUR 6,9 miljardi. Tāpēc mūsu civilā palīdzība ir vairāk nekā 20 % no Afganistānas gada IKP; šāda summa, ja to pareizi izmanto, var mainīt valsts likteni.

Otrkārt, cenšoties izstrādāt jaunu stratēģiju attiecībā uz Afganistānu, es vispirms centīšos konstatēt, kādas bija un kādām vajadzētu būt ES interesēm šajā reģionā. Daļā ziņojuma galveno uzmanību pievērsīšu opija magoņu likvidēšanai, izmantojot alternatīvu attīstības stratēģiju.

Jean Lambert, *Verts/ALE grupas vārdā.* – Priekšsēdētājas kundze, manuprāt, rīcības plānā ir vairāki atzinīgi vērtējami punkti, tomēr, kā pareizi norādījuši mani kolēģi, ir vairāki jautājumi, uz kuriem vēl nav sniegta atbilde.

Manuprāt, runājot par šo jautājumu, mēs to parasti apskatām no mūsu problēmu skatupunkta un dažreiz nenovērtējam ikdienas realitāti, ar ko saskaras Afganistānā un Pakistānā dzīvojošie cilvēki, proti, neskaitāmās nāves, mērķtiecīgā hazariešu nogalināšana, piemēram, dažviet Pakistānā, uzbrukumi meiteņu skolām, policijai un citām iestādēm.

Nesen mums stāstīja, ka afgāņu policija būtībā ir lielgabalu gaļa *Taliban* grupējumam. Manuprāt, joprojām daudzi no mums jautā, ko gan mēs patiesībā gribējām panākt, dodoties uz šo valsti. Runājot par starptautisko atbildes reakciju, es atzinīgi vērtēju komisāres teikto par sadarbības uzsākšanu, īpaši ar Indiju. Reģionālā pieeja ir svarīga, un es ar nepacietību vēlos uzzināt, kā mēs risināsim jautājumus citās teritorijās, kur ir nopietni saspīlējumi, piemēram, Kašmirā, kas, kā Afganistānas vēstnieks mums nesen pastāstīja, rada īstas problēmas attiecībā uz visu, ko cilvēki cenšas darīt šajā reģionā.

Lai novērstu nepilnības, mums īpaši Pakistānā jāraugās arī uz to, cik efektīvu atbalstu nodrošinām saistībā ar daudzajiem tūkstošiem pārvietoto personu, kā arī jāgūst mācība no tā, ka agrāk neesam pietiekami pievērsušies tādu problēmu risināšanai, kas attiecas uz personām, kuras uz Pakistānas un Afganistānas robežām tika pārvietotas iepriekš. Tāpēc mums tiešām jāpievērš uzmanība izglītībai un to iedzīvotāju vajadzību izpildīšanai, kuri arī rūpējas par pārvietotajām personām.

Charles Tannock, *ECR grupas vārdā.* – Priekšsēdētājas kundze, mēs nevaram atļauties, ka NATO *ISAF* militārā misija Afganistānā cieš neveiksmi. Ar pietiekamu politisko gribu, pareizu militāro aprīkojumu un vairāk dalībvalstu karavīriem uz vietas NATO var sakaut *Taliban* grupējumu, bet, protams, viss minētais jāīsteno arī kopā ar t. s. kampaņu sirdij un dvēselei. Savukārt kaimiņvalstī Pakistānā pastāv katastrofas iespēja, jo tā ir valsts ar kodolieročiem, ko nomocījuši islāma radikālisti, korupcija un vāja vadība, kurai stratēģisku iemeslu dēļ mums tomēr ir jāpalīdz.

Piemēram, Pakistānas ISA apakšvienības sen tiek turētas aizdomās par slepena atbalsta sniegšanu Taliban grupējumam Afganistānā, un tikai tagad tās negribīgi saprot, kādus draudus šāda rīcība var radīt valstij. Pakistānas radītais apdraudējums, īpaši saistībā ar to, ka tā dod patvērumu teroristiem, apdraud Indiju, īpaši Kašmiru, un tādējādi arī visu reģionu.

Ja Pakistāna arī turpmāk vēlas saņemt ES ekonomisko palīdzību un militāro palīdzību no ES valstīm, lai rīkotu operācijas pret teroristu džihadiem, tai viennozīmīgi jāgarantē, ka šī palīdzība netiek izmantota konvencionālo spēku stiprināšanai pie Indijas robežas.

Visbeidzot, Pakistānas un Afganistānas nestabilitāte lielā mērā kontrastē ar stabilitāti un mērenību, kas valda Indijā, mūsu demokrātiskajā sabiedrotajā un partnervalstī, kura ir pelnījusi pilnīgu ES atbalstu.

Willy Meyer, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*ES*) Priekšsēdētājas kundze, priekšsēdētāja vietniece, mana grupa nekad nav atbalstījusi bijušā Amerikas Savienoto Valstu prezidenta, Buša kunga, stratēģiju attiecībā uz Afganistānu. Mēs to nekad neesam atbalstījuši, un laiks ir pierādījis, ka mums bija taisnība.

Patlaban Afganistānas valdība ir korumpēta un nelikumīga, ir nevainīgi upuri un sieviešu stāvoklis it nemaz nav mainījies. Tāpēc būtu loģiski stratēģiju mainīt, un mums ir žēl, ka prezidents B. Obama ir izvēlējies militārus risinājumu un plāno izvietot vēl 30 000 karavīru. Es uzskatu, ka Eiropas Savienībai nevajadzētu atbalstīt šādu darbības virzību, jo pastāv patiess risks, ka tādējādi 21. gadsimtā Afganistānā tiks izveidota jauna Vjetnama.

Vēsture ir pierādījusi, ka Afganistānā militāra veida risinājums nav iespējams. Ir jāveicina sadarbība un jāpastiprina jebkādi centieni rast diplomātisku risinājumu. Pašā konflikta zonā un ģeostratēģiskā ziņā mums jāizvēlas starptautisko tiesību aktu ievērošana, izmantojot Afganistānas iekšējos risinājumus.

Nicole Sinclaire, *EFD grupas vārdā.* – Priekšsēdētājas kundze, pirms dažām nedēļām man bija tas prieks satikt Apvienotās Karalistes karavīrus, kas atgriezās no Afganistānas, un es atkal un atkal dzirdēju to pašu stāstu, proti, ka viņu rīcībā ir ļoti slikts aprīkojums. Tomēr Apvienotā Karaliste ik dienas šajā korumpētajā institūcijā iemaksā GBP 45 miljonus. Daļu šīs naudas varētu izmantot labāk, apbruņojot mūsu karavīrus Afganistānā, kur tie patiesībā apmāca afgāņu policiju un veic citus uzdevumus.

Kā jau daži no jums teica, šī patiešām ir ļoti nozīmīga teritorija pasaulē, un mums vajadzētu veicināt tās attīstību.

Man nepatīk tas, ka mūsu Augstajai pārstāvei ārlietās, Ashton kundzei trūkst pieredzes; turklāt viņai raksturīga izvairīšanās no atbildības. Mums vajadzīgs kāds, kuram ir lielāka pieredze. Viņa nekad nav strādājusi ārlietu ministrijā; nekad nav bijusi ārlietu ministre un nedomāju, ka viņa vispār kādreiz būtu strādājusi kaut vai ceļojumu aģentūrā, pat ne uz pusslodzi. Beidziet! Šis ir īpaši smalks amats; šī darba būtība ir mainīt lietas uz labāko, un viņai trūkst pietiekamas pieredzes.

Andrew Henry William Brons (NI). – Priekšsēdētājas kundze, pirmajā mirklī šķiet, ka Padomes secinājumi Afganistānas sakarā ir atzinības vērts kontrasts salīdzinājumā ar kareivīgo Savienoto Valstu un Apvienotās Karalistes attieksmi. Tomēr, ielūkojoties dziļāk, izrādās, ka tie patiesībā ir sajaukums, kas liecina par naivumu un līdzdalību viņu metodēs. Padome ir patiešām naiva, ja cer skarbajā afgāņu cilšu augsnē iestādīt smalko Rietumu demokrātijas ziedu. Tā kā pastāv sabiedrības vertikāls dalījums un pār personiskiem spriedumiem dominē lojalitāte pret cilti, tas nebūtu iespējams. Padome vēlas izskaust korupciju, bet vienkārši nespēj saprast, ka birokrātiskais objektīvu spriedumu, kā arī finanšu un resursu lēmumu pieņemšanas modelis tiktu ignorēts. Ne tāpēc, ka afgāņiem būtu raksturīgs negodīgums, bet gan tāpēc, ka afgāņu cilšu sabiedrība uzskata, ka savas ģimenes un cilts aprūpēšana ir pašsaprotams tikums.

Padome vēlētos neitralizēt opija magoņu audzēšanu. Tomēr labākais veids, kā to izdarīt, nav *Taliban* izslēgšana no valdības. Talibu valdība bija to samazinājusi par 90 %, bet, kopš Afganistānas pārņemšanas, valsts atkal kļuvusi par pasaulē vadošo opija ražotāju. Ziņojumā teikts: "Nedrošumu Afganistānā nevar apkarot ar militāriem līdzekļiem vien." Tas var nozīmēt tikai to, ka militāras darbības uzdevums ir leģitīms. Manuprāt, tā nav. Esam organizējuši trīs karus pret Afganistānu 19. gadsimtā un 20. gadsimta sākumā, un tie visi bijuši neveiksmīgi; mums vajadzēja no tā kaut ko mācīties.

Talibi apspiež sievietes, nicina demokrātiju un nogalina britu karavīrus — tā ir viscaur nepatīkama organizācija. Tomēr mēs jau rīt varam apturēt britu un citu sabiedroto karavīru nogalināšanu, atsaucot savu karaspēku. Šis ir nāvējošs, nejēdzīgs karš, kurā vienkārši nav iespējams uzvarēt.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). – (*ES*) Priekšsēdētājas kundze, starptautiskā sabiedrība, ne tikai Amerikas Savienotās Valstis, saskaras ar kādu problēmu Afganistānā. Prezidents B. Obama trīs mēnešos ir izstrādājis globālu stratēģiju kā atbildes reakciju ģenerāļa *S. A. McChrystal* satraucošajam ziņojumam.

Ir labi zināms, ka jaunā stratēģija ietver militārās klātbūtnes pastiprināšanu īstermiņā, tās atsaukšanu 2011. gadā, pakāpenisku drošības aspektu nodošanu afgāņu bruņotajiem spēkiem, labāku koordināciju starp civilajiem un militārajiem pasākumiem, kā arī galvenās uzmanības pievēršanu lielajām pilsētām.

Ashton kundze, lielākās grūtības ir saistītas ar to, ka ir skaidri jāformulē un jānosaka Eiropas atbildes reakcija, galvenokārt Londonas konferencē. Savā paziņojumā jūs minējāt divus būtiskus vārdus. Jūs teicāt, ka mūsu atbildes reakcijai jābūt koordinētai ar citām starptautiskām organizācijām un ka mēs atbalstām koordināciju ar Apvienoto Nāciju Organizāciju. Jūs minējāt arī to, ka mūsu atbildes reakcijai jābūt saskaņotai.

Šajā sakarā, Ashton kundze, man ir divi komentāri. Man bija tas gods 2005. gadā vadīt Parlamenta vēlēšanu novērošanas misiju un man bija iespēja tikties ar Starptautisko drošības uzturēšanas spēku (ISAF) vadītāju, ģenerālleitnantu C. Graziano, kura norīkojums uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Pagaidu spēkiem Libānā (UNIFIL) drīz beigsies. Patlaban ISAF sastāvā ir 44 valstis (28 no tām ir NATO dalībvalstis), kas veido neviendabīgus bruņotos spēkus, kuri pašreizējā cīņā pret nemierniekiem nenodrošina efektīvu atbildes reakciju.

Otrs svarīgais aspekts, Ashton kundze, ir tāds, ka nav iespējams uzvarēt karu, un Afganistānā patlaban ir karš, ja trūkst civiliedzīvotāju atbalsta, ja viņi nav starptautiskās koalīcijas pusē. Ashton kundze, es uzskatu, ka

viens no Eiropas Savienības galvenajiem uzdevumiem ir pielikt pūles, kas ietver EUR 1 miljardu Eiropas Savienības līdzekļu, lai nodrošinātu to, ka civilie iedzīvotāji ir mūsu pusē.

Richard Howitt (S&D). – Priekšsēdētājas kundze, vispirms ļaujiet man pieminēt Lielbritānijas Karaliskā pulka jaunāko kaprāli, 23 gadus veco *Adam Drane* no Burijas Sentedmundā, kas atrodas manā vēlēšanu apgabalā; viņš 7. decembrī mira Helmandas provincē, būdams jau 100. britu bruņoto spēku karavīrs, kas šī gada laikā tiek nogalināts.

Domās mums vajadzētu būt kopā ar *Adam* ģimeni un visām tām eiropiešu, afgāņu un pakistāniešu ģimenēm, kas arī piedzīvojušās šādu zaudējumu.

Ņemot vērā tādu upuri, mums šajā Parlamentā ir pienākums nodrošināt, ka mēs darām visu iespējamo, lai sekmētu mieru un labklājību Afganistānā. Ja mēs vēlamies nopietni attiekties pret jaunajām izmaiņām, ko ievieš Lisabona, un pret piemērotu kopējo ES ārpolitiku, nav citas svarīgākas vietas, kurā mums sevi pierādīt, kā vien Afganistānas smiltis, pirmkārt, lai pareizi izlīdzinātu atsevišķo dalībvalstu darbības šīs jaunās stratēģijas vārdā, un, otrkārt, lai atzinīgi novērtētu Augstās pārstāves *C. Ashton* apņemšanos izveidot jaunu spēcīga divkārši komponenta pārstāvja posteni Afganistānā pašā jaunā gada sākumā. Tas būs gan drošs veids, kā pārbaudīt efektīvākas ES darbības īstenošanu saskaņā ar līgumu, gan arī rādītājs mūsu nākamajiem lēmumiem attiecībā uz Afganistānu.

Visbeidzot, papildus minētajam dalībvalstīm ir jānodrošina tas, ka Eiropas Savienības policijas misijā tiek iesaistīti 400 policisti, kā solīts; tas nepieciešams, lai nodrošinātu pašu afgāņu tiesību aizsardzības dienestu spēju kārtīgi pildīt to pienākumus.

Charles Goerens (ALDE). – (*FR*) Priekšsēdētājas kundze, es uzreiz gribētu pavisam skaidri pateikt, ka pilnībā nepiekrītu *Sinclaire* kundzes piezīmēm par *Ashton* kundzi.

Priekšsēdētājas kundze, katrs ceturtais afgāņu bērns mirst līdz piecu gadu vecumam, šo valsti raksturo trūkumi sociālajā un veselības jomā, kā arī demokrātijas un galvenokārt drošības jomā. Iespējamā konfrontācija ar Pakistānu dod talibiem pamudinājumu mobilizēties un uzsver nepieciešamību risināt problēmas Afganistānā, ņemot vērā reģionālu perspektīvu. Mēs nedrīkstam aizmirst arī to, ka nespējam atrisināt šo situāciju ar militāriem līdzekļiem vien, tādēļ Eiropas Savienībai, kuras rīcībā ir plašs instrumentu spektrs, jau iepriekš jāuzņemas sevišķa loma.

NATO, kas visupirms ir atbildīgs par militāro pusi, ir sasniedzis savus iespēju robežas, ņemot vērā afgāņu izaicinājumu. Eiropas Savienības rīcība humānās palīdzības jomā, tās sadarbības un attīstības instrumenti, kā arī efektīvā diplomātija pilnīgi noteikti nedod nekādas panākumu garantijas, tomēr bez šī atbalsta NATO darbība būtu lemta neveiksmei.

Jauns visu šo elementu sakopojums, cerams, dos daudzsološākas izredzes afgāņu pilsoņiem. Lai gan Eiropas Savienības atbildība pašreizējā situācijā ir liela, Afganistānai, joprojām korumpētai, sašķeltai un dezorganizētai, tā ir vēl lielāka.

Neaizmirsīsim, ka partnerība, kas Afganistānai tiek piedāvāta, būs veiksmīga tikai tad, ja pietiekami daudz iedzīvotāju atbalstīs savas valsts atjaunošanu. Lai gan uzdevums ir milzīgs, tas nav iemesls, lai padotos un atstātu valstis par upuri dažādiem fundamentālistiem.

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (*FR*) Priekšsēdētājas kundze, jā, mums būs jāizkļūst no afgāņu slazda, kurā iekritām Džordža Buša politikas dēļ. Tomēr jautājums ir nevis kad, bet kā mēs aiziesim no Afganistānas.

Ja netiks izvērtētas starptautiskās sabiedrības neskaitāmās pieļautās kļūdas, pastāv risks, ka mēs pilnībā zaudēsim afgāņu tautas uzticību un atbalstu, kuri tad to sniegs *Taliban* grupējumam. Ir jāpārtrauc militarizācija humānās palīdzības un atbalsta attīstībai jomās, jo tā mulsina cilvēkus un ceļ neslavu nevalstiskajām organizācijām.

Mums vairāk jāpaļaujas uz jauno pilsonisko sabiedrību un afgāņu reformistiem. Kāpēc Eiropa atrodas Afganistānā? Tāpēc, ka tā darīt lika Amerikas Savienotās Valstis, vai tāpēc, lai atbrīvotu Afganistānu no tumsonības un vardarbības? Visefektīvākās afgāņu struktūras ir jāpadara stiprākas, par prioritāti ir jāizvirza investīcijas sabiedriskajos pakalpojumos, proti, izglītības, veselības un transporta nozarēs, un ir jāatbalsta vietējo varu laba pārvaldība, jo šo valstu kultūra liek domāt par nacionālas valsts būtiskumu. Eiropai, piemēram, ir jāatbalsta *Habiba Sarabi*, Bāmjānas provinces pārvaldītāja. Viņas iecelšana amatā ir pirmais šāds gadījums tās valsts vēsturē, uz kuru, kā jūs atcerēsieties, mēs devāmies 2001. gadā, lai palīdzētu sievietēm.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Priekšsēdētājas kundze, lasot ES rīcības plānu attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu, varētu iedomāties, ka visa situācija ir atkarīga tikai no tā, ko dara ES.

Es uzskatu, ka Eiropas Savienība varētu dot derīgu, praktisku ieguldījumu, tomēr tas jāizsaka plašāku, vairāk starptautisku pasākumu kontekstā, un tā uzmanības centrā jābūt konkrētām darbībām, ar kurām ES iesaistīšanās radītu pievienoto vērtību. Situācija ir pārāk nopietna, lai ES ieņemtu kādu pozu. Šajā vairāku lappušu dokumentā es atradu tikai četras nelielas atsauces uz Amerikas Savienotajām Valstīm un, kas būtiskāk, tikai vienu uz NATO, lai gan patiesībā tā ir NATO *ISAF* misija, kuras darbs ir visu veiksmīgu pasākumu atslēga.

Ja trūkst drošības un stabilitātes, nav iespējams nodrošināt labu pārvaldību vai īstenot jebkādu jēgpilnu atjaunošanas un attīstības programmu.

Runājot par pilsoņiem, Eiropas valstis un pati Eiropas Savienība kopš 2001. gada Afganistānā ir ieguldījusi EUR 8 miljardus, tomēr šķiet, ka šī milzīgā summa nav neko daudz izmainījusi; vai mēs apzināmies, cik liela daļa šīs naudas tika izmanto nepareizi?

Ir jābūt visaptverošam starptautiskam plānam attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu, tomēr man vēl nav skaidrs, kur šajās plašākajās starptautiskajās saistībās iekļaujas ES ieguldījums.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, šodien, pēc astoņiem gadiem, mēs būtībā saprotam, ka iepriekšējā stratēģija Afganistānai, kuras pamatā bija militārs spēks, ir cietusi neveiksmi. Militāro operāciju nelīdzsvarotība, no vienas puses, un nepietiekami resursi civiliem mērķiem, no otras puses, tiešā veidā kavē jebkādu dzīves apstākļu uzlabošanu Afganistānā.

Tādējādi vissvarīgākā vēsts no Eiropas Apvienotā kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālās grupas puses ir tāda, ka stratēģijā ir nepieciešamas radikālas izmaiņas. Tām jābūt tādām stratēģijas izmaiņām, kurās militārais spēks netiek paredzēts un kuru uzmanības centrā visupirms ir cilvēki. Četrdesmit procenti afgāņu ir bezdarbnieki, vairāk nekā puse no viņiem dzīvo absolūtā nabadzībā, nesaņemot nekādu veselības aprūpi vai piemērotu izglītību. Galvenā uzmanība ir jāpievērš sociāliem jautājumiem, un to es arī sagaidu no Padomes, no Komisijas un no visām iesaistītajām pusēm.

Protams, tas nozīmē, ka ir jāveicina laba pārvaldība, lauksaimniecība un bijušo talibu kaujinieku integrācija. Tomēr es no visas sirds saku — ja mēs iesim tikai pusceļu un atkal paļausimies uz militāro spēku, mēs izšķērdēsim savas iespējas. Laiks skrien!

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, es uzskatu, ka, ņemot vērā šos visnotaļ sarežģītos jautājumus, mums ir jārada dažas vienkāršas idejas.

Mans pirmais jautājums ir vienkāršs — kāpēc mēs iegājām Afganistānā? Mēs devāmies uz Afganistānu tikai ar vienu mērķi — likvidēt *al-Qaeda* mācību nometnes, starptautiskā terorisma atbalsta bāzi, kas apdraudēja mūs un stabilitāti reģionā. Tagad šādu nometņu vairs nav.

Mans otrais novērojums ir tāds, ka diemžēl, vai nu mums tas patīk vai ne, Rietumu karaspēks Afganistānā aizvien biežāk tiek uzskatīts par okupantu spēku, nevis draugiem. Mums jāpatur prātā šī būtiskā problēma, ar ko jāsaskaras ikdienā. Es aicinu ikvienu, kas apgalvo pretējo, doties turp un paskatīties, kas notiek minētajā valstī.

Mans trešais komentārs ir par to, ka drošības situācija ir būtiski pasliktinājusies. Kabulas ielās 2004. gadā varēja mierīgi staigāt. Tagad Kabula ir kā milzīga, nocietināta nometne. Tāpēc, nespējot gūt mācību no neveiksmēm darbībās uz vietas un galu galā izmantojot tikai vecas metodes, mēs, visticamāk, atkārtosim šīs neveiksmes.

Kādas ir tā visa sekas? Patiesībā es uzskatu, ka ir jāatzīst, ka esam likvidējuši *al-Qaeda* — kas ir īsts atklājums — un mums ir jāiet prom. Vai varam to izdarīt tūlīt un tagad? Nē, jo, ja mēs aiziesim, nenoliedzami sāksies haoss un, iespējams, tās nometnes, pret kurām mēs cīnāmies, tiks atjaunotas. Tāpēc, mums aizejot, ir jāizvirza nosacījumi.

Pirmkārt, kā visi teica, mums jānodod atslēgas pašu afgāņu rokās; mums jāgarantē tas, ka šis ir afgāņu konflikts. Otrkārt, ir jāizveido dialogs ar visiem nemierniekiem un ņemiet vērā — es neteicu "ar talibiem", jo šis jēdziens ir ļoti ierobežojošs. Treškārt, ir jāakceptē sociālais līmenis, kas nav perfekts. Nepielīdzināsim mūsu eiropiešu kritērijus Afganistānai. Tas mums jāsaprot un jāpieņem.

Priekšsēdētājas kundze, vienmēr ir grūtāk noslēgt militāru operāciju, nekā to uzsākt, un, lai mēs spētu to pabeigt, mums jāatceras, kāds bija mūsu sākotnējais mērķis, proti, likvidēt *al-Qaeda* nometnes. Tas ir izdarīts.

Ana Gomes (S&D). – (*PT*) Padome apgalvo, ka situācija Afganistānā un Pakistānā tieši ietekmē arī Eiropu. Patiesībā, tieši tas mums godīgi un drosmīgi jāpaziņo arī Eiropas pilsoņiem. Šajā sakarā es atzinīgi vērtēju ES jauno rīcības plānu attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu, kas ietver investīcijas milzīgā kapacitātes veidošanas programmā visos afgāņu administrācijas līmeņos.

Šī rīcības plāna sekmīga īstenošana, kas apvieno Eiropas un Afganistānas spēkus, ir vienīgais veids, kā palīdzēt veidot valsti, tādējādi pārtraucot karu un nepietiekamu attīstību. Eiropa nevar pamest afgāņus, un tā nav tur tāpēc, ka tā izlēma amerikāņi. Vēl daudzus gadus šajā valstī būs nepieciešama starptautisko militāro un civilo spēku klātbūtne.

Nobeigumā es asi nosodu Francijas valdības lēmumu piespiedu kārtā repatriēt afgāņus, kas ir bēguši no kara savā valstī.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, ņemot vērā skarbo realitāti Afganistānā, mums nudien nav jāklausās pretenciozas runas. To sakot, es skatos uz jums, baronese *Ashton*. Jūs runājāt par dalībvalstu apņemšanos īstenot policijas apmācības misiju *EUPOL*. Vai tiešām tā ir? Ja tā ir, tad kā tas var būt, ka mums joprojām trūkst pat 400 policistu? Tas ir samākslotības un absurduma sajaukums. Vai mēs esam godīgi attiecībā pret to, ko sakām?

Pirms diviem gadiem Eiropas drošības pārskatā bija teikts, ka policijas pasniedzēju nelielais skaits liek apšaubīt Eiropas apņemšanās īstenību. Kāpēc mēs nemaksājam apmācītajiem policistiem, lai viņi nepievienotos militāristiem vai *Taliban* grupējumam? Tas nebūtu dārgi, bet efektīvi gan. Man ir tāda sajūta, baronese *Ashton*, ka Eiropa runā skaļiem vārdiem, bet, kāds kauns, ka tās rīcība ir tik maza un neadekvāta.

Michael Gahler (PPE). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, izvēlētais nosaukums "jauns rīcības plāns attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu" ir piemērots. Tomēr, manuprāt, šeit drīzāk tika prezentēti divi atsevišķi rīcības plāni, viens pēc otra.

Būtībā es atbalstu to, kas tika teikts abu valstu sakarā. Es ceru, ka mēs esam guvuši mācību no pagātnes kļūdām Afganistānā un attiecīgi pieņemsim politiskās nostādnes un struktūras. Runājot par Pakistānu, esmu gandarīts, ka jaunā politika tiek uzskatīta par turpinājumu manam vēlēšanu novērošanas ziņojumam. Manuprāt, tas ir tikai pareizi, ka attiecībā uz valstīm, kurās bijušas vēlēšanu novērošanas misijas, sniegtie ieteikumi tiek iestrādāti konkrētā politikā attiecībā uz šīm valstīm.

Atbildot uz Padomes un Komisijas debatēm, es gribētu, lai šo abu valstu kopējā stratēģija tiktu labāk izskaidrota, jo mums ir jāatzīst, ka, piemēram, šajā reģionā ir tūkstoš kilometru gara robeža, ko nevar pareizi uzraudzīt nevienā pusē, ja politiskās nostādnes, ko pieņemam attiecībā uz vienu robežas pusi, rada tiešu ietekmi otrā pusē. Tāpēc jājautā, kādu struktūru mēs īsti vēlamies izveidot? Kā vēlamies veidot dialogu starp afgāņu un pakistāniešu valdībām? Kā varam nodrošināt to, ka mūsu politiskās nostādnes pieņem arī vietējie iedzīvotāji? Uz šiem jautājumiem vēl jārod atbildes, un es ceru, ka mēs tās saņemsim.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). – Priekšsēdētājas kundze, pats par sevi pagājušā oktobrī pieņemtais rīcības plāns attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu ir labs dokuments. Tā mērķis ir radīt apstākļus, kuros starptautiskā sabiedrība, tostarp ES, atbildību var nodot afgāņu valstij un kuros starptautiskā sabiedrība uzņemas tikai atbalstītāja lomu. To pašu drošības sektorā paredz arī ASV. Tiek cerēts, ka papildu 30 000 amerikāņu karavīru radīs tādu situāciju, kurā atbildību līdz 2011. gadam varēs nodot afgāņu bruņoto spēku rokās, un tad ASV atkāpsies.

Lai gan ES un ASV ir līdzīgi mērķi, proti, izveidot tādus apstākļus, lai afgāņu valsts var pati par sevi parūpēties, laika termiņš šo mērķu sasniegšanai ir atšķirīgs. Līdz 2011. gadam jānodrošina pienācīga drošība, tomēr valsts izveidei noteikti vajadzēs vairāk laika.

Rodas jautājums — pieņemsim, ka līdz 2011. gadam netiek nodrošināta pienācīga drošība jeb situācija atkal pasliktinās, tiklīdz ASV atkāpjas, vai tādā gadījumā ES, kas jau būs iesaistīta valsts veidošanā, būs gatava arī pārņemt pienākumu garantēt drošību? Manuprāt, ne, un tad mums būs problēma.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze, esmu gandarīts, ka Zviedrijas prezidentūra ir stiprinājusi Eiropas Savienības saistības attiecībā uz stabilitāti un attīstību Afganistānā, izstrādājot rīcības plānu. Protams, es gribētu vairāk uzzināt par šī plāna finansēšanu, ciktāl tas attiecas uz Afganistānu.

Vēl kāds ļoti nozīmīgs brīdis Afganistānas sakarā būs Londonas konference janvārī. Tajā mēs dzirdēsim konkrētus Eiropas Savienības un tās dalībvalstu solījumus. Mums vajadzētu dzirdēt arī jaunās afgāņu valdības solījumus tādās jomās kā korupcijas apkarošana un narkotiku tirdzniecība. Mani satrauc paziņojumi šodienas presē saistībā ar prezidenta H. Karzai vakardienas runu par korupcijas jautājumiem.

Dāmas un kungi, nesen prezidents B. Obama nolēma palielināt militāro kontingentu par 30 000 karavīru. Īsumā, Afganistānai pienācis izšķirošs brīdis, un Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropai ir jārīkojas ļoti saskaņoti.

Apdraudēta nav tikai afgāņu labklājība un brīvība, bet arī visa reģiona stabilitāte, tostarp tādā svarīgā valstī kā Pakistāna. Ņemot vērā nepārtrauktos draudus, ko, kā jau iepriekš teikts, rada *al-Qaeda*, arī mūsu pašu drošība ir apdraudēta.

Uzticība NATO un tam, ko mēs saucam par Rietumiem, lielā mērā ir atkarīga arī no Afganistānā panāktajiem rezultātiem. Mēs nedrīkst ciest neveiksmi. Tomēr, kā jau iepriekš tika minēts, lai gūtu panākumus, mums ir jāiegūst mūsu pašu pilsoņu atbalsts. Šis atbalsts ir atkarīgs no pārredzamības un skaidrības. Mums jāpaskaidro, ka mūsu tautieši Afganistānā ir nopietni apdraudēti, tomēr ir arī jāuzsver tas, cik nozīmīga ir šī misija un ka nedrīkst pieļaut neveiksmi. Kā jau es minēju, daudzi svarīgi faktori ir apdraudēti.

Elmar Brok (PPE). – (*DE*) Priekšsēdētājas kundze, kāds afgāņu draugs man reiz teica, ka ir labi, ka Rietumi pārņēma Afganistānu, tikai jāatceras, ka, kā liecina afgāņu vēsture, ikviens, kurš valstī ir uzkavējies ilgāk par gadu, ir kļuvis par okupantu, pat tad, ja pirms tam tas ir bijis valsts atbrīvotājs. Tas bija 2001. gadā. Tagad ir 2009. gads, un tieši tas ir noticis.

Talibi *de facto* pārvalda 80 % valsts, savukārt ASV militārā vadība un Eiropas aizsardzības ministri apgalvo, ka ar militāra spēka palīdzību šo karu nevar uzvarēt. Kāds tad ir mērķis? Valsti, kuru mēs nepārvaldām, nevar pārvērst par demokrātiju un vienalga kāda veida centru, ja tajā nekad nav bijusi centralizēta valdība. Citiem vārdiem sakot, vai nebūtu prātīgāk vispirms koncentrēties uz *al-Qaeda* un terorismu un tikai tad atkāpties no šīs valsts? Uz šiem jautājumiem jāsniedz atbilde.

Atbildes vajadzīgas arī uz Van Orden kunga pamatoti uzdotajiem jautājumiem saistībā ar šī rīcības plāna integrāciju vispārējā stratēģiskajā mērķī, Londonas konferenci, prezidenta B. Obamas plānu Afganistānas sakarā un tā tālāk. Vai šie jautājumi savā starpā ir saskanīgi? Tāpēc ir pareizi un vajadzīgi izveidot vienotu pieeju Afganistānai un Pakistānai, kā arī paredzēt visu to, kas galu galā tika teikts Indijas sakarā.

Vēl svarīgāk ir uzraudzīt iekšējo attīstību. Kad valsti pamet svešs militārs spēks, kas ir apmācījis karavīrus un policistus, kuriem trūkst sava mērķa, es nudien neesmu redzējis, ka pēc tam šie karavīri un policisti aizmirst pilsoņu kara ideoloģiju, kurai patiesi ir mērķis. Tā vienmēr gūst uzvaru! To ir pierādījusi arī vēsture, tāpēc esmu dziļi norūpējies par to, ka tam, ko mēs darām, trūkst secības. Mums no tiesas vajadzētu padomāt par to, kāds plāns palīdzētu saprātīgā veidā izvest mūsu karaspēku un vienlaikus izskaust terorismu.

Lara Comi (PPE). – (*IT*) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi, tā kā Afganistānā trūkst pilnvērtīgas kontroles, drošības situācija šajā valstī nesen nopietni pasliktinājās. Plašās valsts teritorijās tiek ievēroti cilšu likumi, nevis valsts tiesību akti. Nedrošības sajūta ir izplatījusies arī lielajās pilsētās, lai gan *ISAF* bruņotie spēki pilda to pastāvīgās saistības un īsteno uzraudzības pasākumus.

Tā kā cīņa pret terorismu ir cieši saistīta ar pasākumiem, ko īsteno uz vietas, ir skaidrs, ka Amerikas Savienotās Valstis, sabiedrotās valstis un NATO nevar atkāpties. Mūsu nepārtrauktā klātbūtne un panākumi Afganistānā lielā mērā ir atkarīgi no politiskās un militārās pieejas, kas tiek īstenota starptautiskā mērogā un kuras mērķis ir izstrādāt reģionālu pieeju gan Afganistānā, gan Pakistānā.

Šajā sakarā jaunais Eiropas Savienības rīcības plāns ir būtisks solis pretī drošības stiprināšanai un smalkajam kapacitātes veidošanas procesam jomās, kas saistītas ar demokrātiskām iestādēm, cilvēktiesībām un sociāli ekonomisko attīstību reģionā.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) Priekšsēdētājas kundze, es domāju, ka Eiropas Savienības rīcības plāns ir pareizs, jo mūsu palīdzība nepieciešama divās jomās. Pirmā no tām ir drošības uzlabošana. Otrā saistīta ar cilvēku dzīves apstākļu uzlabošanu. Varētu teikt, ka panākumi pirmajā jomā, proti, saistībā ar drošības garantēšanu, labvēlīgi ietekmēs arī cilvēku dzīves apstākļus, savukārt sekmes otrajā jomā jeb cilvēku dzīves apstākļu uzlabošanā veicinās drošību.

Tomēr man šķiet, ka mums vajadzētu nepārtraukti jautāt, cik efektīva ir mūsu palīdzība. Manuprāt, tā būtu vēl efektīvāka, ja mēs varētu paļauties uz to valstu atbalstu, kas atrodas ap Vidusāziju. Ashton kundze un

Malmström kundze, es gribētu mudināt Eiropas Savienību izveidot kontaktus ar Krieviju un Tadžikistānu, jo šīs valstis varētu būt ļoti noderīgas, īpaši saistībā ar loģistiku un iedzīvotājiem paredzētu izejvielu un materiālu pārvadāšanu.

Sajjad Karim (ECR). – Priekšsēdētājas kundze, teroristu rīkotie sprādzieni mūsdienās ir ikdiena gan Afganistānā, gan Pakistānā. Uzbrukumiem pakļautas skolas, iepirkšanās centri, pilsētu centri, pat karaspēka galvenās pārvaldes.

Pakistānas militārie spēki sekmīgi atgrūž iebrucējus, kas Pakistānā iekļūst no Afganistānas, tomēr man sev jājautā: no kurienes šie teroristi nepārtraukti iegūst ieročus? Pārāk vienkārši būtu teikt, ka tā ir Pakistānas iekšējā lieta. Viss ir daudz sarežģītāk.

Ministre *Malmström* kundze pamatoti runāja par reģionālo sadarbību. Augstās pārstāves kundze, vai, izmantojot mūsu jauno profilu ārlietās, mēs runāsim ar Pakistānas kaimiņiem, iedrošinot tos darīt visu iespējamo, lai šajos grūtajos laikos palīdzētu Pakistānai?

Tiesa ir arī tas, ka mūsu panākumi būs niecīgi tik ilgi, kamēr Pakistānas un Indijas starpā valdīs savstarpēja neuzticība, turklāt es viennozīmīgu atbalstu šo abu valstu savešanu pie viena galda. Kamēr netiks risināts svarīgais Kašmiras jautājums, es baidos, ka mēs negūsim lielus panākumus.

Ivo Vajgl (ALDE). – (*SL*) Manuprāt, rīcības plāns attiecībā uz Afganistānu būs jēgpilns tikai tad, ja tas uzsvērs mūsu Eiropas politiku, proti, Eiropas pieeju Afganistānai. Mēs jau tagad esam nopietni iesaistīti un nevaram tā vienkārši piekrist mūsu galveno sabiedroto lēmumiem, kas mūs pārsteidz ar dažiem saviem stratēģiskajiem lēmumiem.

Manuprāt, svarīgi ir tas, ka šis rīcības plāns par nepārprotamu prioritāti izvirza civilās iniciatīvas. Mums reizi par visām reizēm ir jāatsakās no domas par militāru uzvaru. Mēs nevaram gūt uzvaru teritorijā, kuras iedzīvotāji mūs visus uzskata par okupantiem, lai gan esam tur ieradušies palīdzēt, savukārt *Taliban* grupējumu — par tā saucamajiem brīvības cīnītājiem.

Es vēlos pievienoties tiem, kuri ir uzsvēruši vajadzību nodrošināt reģionālu risinājumu un vairāk iesaistīt tās valstis, kas atrodas pie Afganistānas robežas. Tām ir lielāka cilvēku paļāvība.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, esam daudz runājuši par rīcības plānu attiecībā uz Afganistānu. Runājot savā vārdā, man žēl, ka šodienas sniegtajos izklāstos saikne starp Eiropas Savienības policijas misiju un NATO misiju Afganistānā netika uzsvērta vairāk. Tā ir mums veicamā misija. Gan kvantitatīvās, gan kvalitatīvās problēmas, ar kurām tā saskaras, galvenokārt saistītas ar NATO un, lai mēs varētu būt sekmīgi, mums šīs problēmas pēc iespējas ātrāk jāatrisina. Es būtu gribējis, lai to piemin vairāk.

Mans jautājums ir par Pakistānu, kuras pastāvīgā nestabilitāte, kā mēs visi zinām, ir ietekmējusi krīzi visā reģionā un arī Afganistānā. Es redzu, ka rīcības plāns paredz sadarbību ar Pakistānu tādās jomās kā terorisma apkarošana un drošība. Kā zinām, šajā valstī pastāv būtiska ideoloģiskā un dažreiz arī strukturālā un organizatoriskā saistība starp radikālā islāma kustībām, kas darbojas Kašmirā un pie afgāņu robežas. Es gribēju būt drošs, ka paredzētās palīdzības sniegšanas metodes, būtība un termiņš ir pareizi noteikts, lai varētu novērst to, ka minētā saistība rada pilnīgi pretējas un kaitīgas sekas.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Vairāk nekā astoņus gadus mūsu valstis ir tērējušas cilvēku dzīvības, enerģiju un ievērojamus finanšu resursus kara izpostītā valstī, kurā savulaik iestigušas jau divas impērijas — britu un padomju. Diemžēl par pašreiz Afganistānā īstenoto operāciju neveiksmi liecina *Taliban* grupējuma politiskās un militārās ietekmes palielināšanās, valsti postošā nabadzība, sieviešu stāvoklis, opija tirdzniecība un izplatītā korupcija.

Es uzskatu, ka Eiropas Savienības stratēģijai ir jābūt tādai, kas aptur pieaugošo haosu un vardarbību, pastiprinot militāro klātbūtni un padarot to efektīvāku, kā arī veicinot atjaunošanas, attīstības un demokratizācijas pasākumu īstenošanu Afganistānā. Patiesībā, nodrošinot lielāku atbalstu Afganistānas attīstībā, mēs investējam pašu drošībā. Tāpēc mums jādara viss iespējamais, lai uzraudzītu šo disfunkcionālo valsti un garantētu tās iedzīvotājiem minimālu fiziskās un materiālās drošības līmeni.

SĒDI VADA: E. McMILLAN-SCOTT

Priekšsēdētāja vietnieks

Piotr Borys (PPE). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, patlaban situācija Afganistānā ir visnopietnākā problēma, ar kuru saskaras starptautiskās iestādes un īpaši Eiropas Savienība pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā. Lai atrisinātu šo problēmu, mūsu stratēģijā jābūt trim elementiem. Pirmkārt, veiksmīgai ļoti vērienīgai divus gadus ilgai militārajai misijai, kuras noslēgumam jābūt saistītam ar *al-Qaeda* sakaušanu un daļu *Taliban* vadības uzņemšanu valdībā. Otrkārt, stabilitātei Pakistānā un visā reģionā, tostarp Indijā — šis ir otrs būtiskākais izaicinājums un, treškārt, nepieciešamībai izveidot pilsonisku sabiedrību. Karš, kas ilgst trīsdesmit gadus, rada nopietnas problēmas. Šī sabiedrība ir neizglītota, proti, vairāk nekā 90 % iedzīvotāju neprot lasīt. Tāpēc, lai izveidotu tiesisku valsti, nodrošinātu labu pārvaldību un sociālo aprūpi, jāsniedz ievērojama sociālā palīdzība.

Vēlos pateikt, ka afgāņu skolēnu skaits, kas patlaban apmeklē skolu, ir palielinājies no 700 000 līdz 7 000 000, tāpēc viens no galvenajiem jautājumiem, kas *Ashton* kundzei jārisina, ir nepieciešamība pēc efektīva finanšu atbalsta, lai Afganistānā varētu izveidot pilsonisku sabiedrību.

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, esmu Irānas delegācijas loceklis, tāpēc varbūt atļausiet man teikt īsu komentāru. Pirms kāda laika Eiropas Parlaments Briselē rīkoja debates ar Irānas vēstnieku Briselē. Kad vēstniekam jautāja, kāpēc nāves sodu skaits ir palielinājies četras reizes kopš Irānas prezidenta stāšanās amatā, viņš kā iemeslu minēja narkotiku tirdzniecības paplašināšanos pierobežas apgabalā starp Irānu un Afganistānu. Vēlējos to pieminēt, lai rīcības plānā adekvāta uzmanība tiktu pievērsta gan korupcijai, gan arī šai problēmai.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs, Padome ir ļoti pateicīga Eiropas Parlamentam par tā iesaistīšanos šīs problēmas risināšanā. Es atbildēšu uz dažiem jūsu jautājumiem.

Kasoulides kungs — reģionālā perspektīva ir rīcības plāna sākuma punkts. Tā ir ļoti svarīga. Ievērojams uzsvars tiek likts arī uz labu pārvaldību, korupcijas apkarošanu un tiesiskuma principu, un tas arī ir ES darba pamatā. Šajās jomās Afganistānai un Pakistānai vēl ļoti, ļoti ilgi būs nepieciešama mūsu palīdzība. Kasoulides kungam ir taisnība, sakot, ka pietiekamu uzmanību neesam pievērsuši narkotiku problēmai. Mēs atbalstām īstenotos pasākumus, piemēram, UNIDOC sadarbību un tehnisko palīdzību. Tie ir jāturpina. Protams, svarīgāk par visu ir atbalstīt afgāņu valdības darbu labklājības un labas sociālās pārvaldes nodrošināšanā.

Arlacchi kungs, es teiktu, ka mēs piekrītam — līdz šim veiktie pasākumi nav bijuši pietiekami koordinēti. Tā ir ES problēma, un tāpēc ir svarīgi, lai patlaban mums būtu šāds plāns. Zviedrijas prezidentūra rudenī centās iegūt gan informāciju, par kuru jūs jautājat, proti, kas ko dara un cik lielā mērā, gan arī vispārēju priekšstatu par to, kas notiek. Patlaban mēs zinām vairāk un ar nepacietību gaidām jūsu ziņojumu, kas varētu palīdzēt mūsu turpmākajā darbā, mēs ceram arī uz sadarbību ar jums un Ārlietu komiteju.

Danjean kungam es vēlētos teikt, ka Eiropas Savienības policijas misija ir ļoti nozīmīga mūsu sadarbības daļa, kā arī vissvarīgākā Afganistānas valdības darba daļa attiecībā uz kārtības policiju. Ir izveidota ļoti spēcīga vadība. Gan afgāņi, gan ASV, gan arī citas puses atzīst Eiropas Savienības policijas misijas kvalitāti. Esam palielinājuši starptautisko personālsastāvu līdz 280 personām. Mums ir žēl, ka dalībvalstis nav spējušas nodrošināt nepieciešamos 400 cilvēkus, un patlaban aicinām rast turpmākas iespējas palīdzēt, jo vēlamies iesaistīt dalībvalstis.

Pašreizējā situācijā Eiropas Savienības policijas misija konsolidē pasākumus sešās stratēģiskās jomās, kurās, mūsuprāt, var radīt pievienoto vērtību: policijas izlūkdati, noziegumu izmeklēšana, policijas vadības struktūra, saikne starp policiju un prokuroriem, korupcijas apkarošana, kā arī cilvēktiesību un vienlīdzības ievērošana. Tās ir afgāņu izvirzītās prioritātes. Tagad NATO vajadzēs iesaistīties policijas apmācībā, īstenojot apmācības misijas, un, protams, mums ir jāpalielina sadarbība šajā jomā.

Visbeidzot, gribu teikt, ka rīcības plāns ir ļoti svarīgs, jo tas nodrošina iespēju ES labākā un koordinētākā veidā izmantot resursus. Tagad galvenā uzmanība jāpievērš tam, lai visas šīs labās idejas īstenotu. To var darīt, ņemot vērā reģionālo perspektīvu, ņemot vērā Afganistānas un Pakistānas valdību atbildību, kā arī vēršot galveno uzmanību uz mūsu prioritātēm politikā, uz tiesiskumu, demokrātiju un cilvēktiesībām.

ES ir viens partneris. Svarīgs partneris, tomēr šajā reģionā ir arī citi partneri, un mums, protams, ar tiem jāsadarbojas. Mēs ar nepacietību gaidām konferenci Londonā, kurā ceram izdzirdēt par prezidenta *H. Karzai* plāniem, un ceram, ka pēc tam varēsim palielināt atbalstu.

ES atbalsts ir ilgtermiņa, tas ir pastāvīgs un tam jābūt arī noturīgam. Tāds signāls mums jādod. Tam vajadzēs laiku. Mums jādomā reāli. Mūs vēl gaida daudz darba. Tāpēc ES ir jāuzņemas saistības. Mums jāpauž tāda nostāja, ka esam gatavi piedalīties uz ilgu laiku, arī sieviešu un bērnu dēļ, kā daudzi deputāti jau minēja.

Catherine Ashton, *Komisijas priekšsēdētāja vietniece.* – Priekšsēdētāja kungs, ja drīkst, es minēšu tikai dažus galvenos punktus, par kuriem runāja cienījamie deputāti.

Mēs piekrītam prezidentūrai par narkotiku problēmu, tāpēc esam centušies gūt visaptverošu atbildi, kurā apkopoti lauku attīstības aspekti un sociālie jautājumi, kā arī, protams, tiesiskums. Risinot šo problēmu, svarīgi ir ņemt vērā visas tās dažādās perspektīvas.

Es piekrītu tam, ko cienījamie deputāti teica attiecībā uz tādu problēmu nozīmīgumu, ar kurām saskaras civilpersonas. Patiesībā esam guvuši ievērojamus panākumus; vairāki deputāti pauda bažas šajā sakarā. Viens piemērs — 2002. gadā mēs uzsākām veselības aprūpes nodrošināšanu aptuveni 7 % iedzīvotāju; patlaban, 2009. gadā, tā tiek nodrošināta 85 % iedzīvotāju. Tādu piemēru ir vēl; tas bija tikai viens, ar kuru, manuprāt, var skaidri parādīt, ko mēs darām un cik tas ir bijis efektīvi uz vietas. Es piekrītu arī tam, ko deputāti, piemēram, Lambert kundze minēja, proti, ka mūsu darbā, palīdzot bērniem un, protams, apmācot pieaugšos darba meklēšanā, ļoti liela nozīme ir izglītībai.

Par līdzekļiem — patiesībā esmu priecīga ziņot, ka tie tiek ļoti labi pārvaldīti. Tos pārvalda ar ANO vai Pasaules Bankas starpniecību, un es domāju, ka cienījamie deputāti saņem izpildes ziņojumu. Man šeit ir pēdējais, 2009. gada jūlija, ziņojums. Ja kāds to nav redzējis, mēs varam parūpēties, lai jums tiktu nosūtītas kopijas. Šajā ziņojumā pavisam skaidri parādīts, kur nauda tiek tērēta, kam tā tiek izmantota un ko ceram tādā veidā panākt. Tomēr es piekrītu, ka mums jārīkojas efektīvāk. Vienmēr var pacensties vairāk. Viens no maniem uzdevumiem ir sakopot to, kas notiek uz vietas, nodrošināt, ka tas viss notiek saskaņotāk un efektīvāk. Vairāki kolēģi jau pieminēja, ka mums ir jāpārliecinās par mūsu saistību izpildi attiecībā uz Eiropas Savienības policijas misiju.

Tika minēts, ka mums ir jāsadarbojas ar NATO; esmu jau vienu reizi tikusies ar NATO ģenerālsekretāru, kā arī ar ģenerāli S. A. McChrystal un Richard Holbrook un valsts sekretāri Hilariju Klintoni lai apspriestu situāciju Afganistānā. Jau šobrīd, apspriežoties ar nozīmīgiem un būtiskiem partneriem uz vietas, mēs gatavojamies Londonas konferencei.

Protams, ārkārtīgi svarīgi ir arī tas, kas tika teikts par reģionālajiem aspektiem. Rīcības plāna ietvaros mēs vēlamies veicināt arī reģionālo sadarbību. Darbs pie tā jau tiek veikts, proti, tā nodrošināšanai tiek veikts praktisks darbs, īpaši attīstīti dzelzceļa savienojumi un sadarbība tirdzniecības jomā, utt. Tomēr es pilnībā piekrītu — mums jādara daudz vairāk.

Konference Londonā notiks 28. janvārī, un tā ir nākamais nozīmīgais pavērsiena punkts, kurā tiks runāts par drošību, pārvaldību, kā arī sociālo, ekonomisko un reģionālo attīstību, tātad par svarīgām jomām. Esmu noteikusi vēl citus jautājumus, proti, izglītība, veselība, ekonomikas attīstība, tirdzniecība, taisnīgums un cilvēktiesības, turklāt tie visi ir jautājumi, kuros man ir liela pieredze.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Charalampos Angourakis (GUE/NGL), rakstiski. – (EL) Jaunais ES rīcības plāns attiecībā uz Afganistānu un Pakistānu ir izstrādāts, lai īstenotu ES stratēģiskās ambīcijas un tā varētu ieņemt vēl lielāku imperiālista lomu Afganistānā un Pakistānā, kā arī visā šajā reģionā. Attiecībā uz Pakistānu tiek veicināta brīvās tirdzniecības nolīguma ieviešana, kā dēļ Dienvidāzijā ienāks vairāk eiro monopolu. Attiecībā uz Afganistānu paredzēts vēl vairāk pastiprināt ES klātbūtni — gan neatkarīgi, īstenojot Eiropas Savienības policijas misijas Afganistānā, gan arī NATO ietvaros, izveidojot Eiropas Žandarmērijas spēkus. Lai gan tiek izstrādāta sadarbības stratēģija ar ASV un NATO, saasinās arī imperiālista iekšējā cīņa par laupījuma daļu. ES, izmantojot EUR 1 miljardu gadā vērtu naudas paketi, kā arī dažādas "attīstības programmas", cenšas stiprināt Eiropas kapitāla pozīcijas okupētās valsts izlaupīšanā un atspēriena punkta iegūšanā tautas un bagātību izmantošanai visā reģionā. Tajā pašā laikā "demokrātijas eksporta" politika cenšas sniegt lielāku atbalstu imperiālistu okupējošās struktūras demokrātijai. Tauta nevar izvēlēties "labāko imperiālistu". Ir jāpaātrina cīņa pret visu imperiālistu plāniem, lai nokratītu okupācijas jūgu Afganistānā un visā reģionā.

Elena Băsescu (PPE), *rakstiski.* – (RO) Afganistānas un Pakistānas problēmas neskar tikai šīs valstis. Patiesībā tās ietekmē mūs visus. Ir jāpabeidz Afganistānā uzsāktā misija. Ņemot to vērā, Rumānija atklāti apsver iespēju paplašināt darbību šajā valstī, tostarp nodrošinot papildspēkus armijas apmācībai, kā arī sniedzot medicīnisko

un institucionālo atbalstu. Patlaban Afganistānā uzturas 1020 rumāņu karavīru, viņu līdzdalību miera un stabilitātes uzturēšanā atzinīgi vērtē visi mūsu sabiedrotie. Mums jāiesaistās ne tikai darbībās, kas notiek militārā frontē, bet jāpalīdz arī Afganistānas valsts iestāžu stiprināšanā, pārvaldības nodrošināšanā vietējā un reģionālā līmenī, korupcijas un narkotiku tirdzniecības apkarošanā, policistu apmācībā, kā arī tehniskās palīdzības sniegšanā lauksaimniecības attīstībai. Šajā sakarā es vēlētos pieminēt *Catherine Ashton* paziņojumu par tādu līdzekļu palielināšanu, kurus Eiropas Komisija piešķir attīstībai Afganistānā. Ir jāsaskaņo Eiropas Savienības aktivitātes Afganistānā un Pakistānā. Abu valstu situācijas ir savstarpēji saistītas, un panākumi vienā valstī ir atkarīgi no panākumiem otrā. Eiropas Savienībai arī turpmāk ir jāuztur partnerība ar Pakistānu un jāpalīdz tās cīņā pret ekstrēmismu un terorismu, kā arī saistībā ar tirdzniecības attiecībām un cilvēktiesību ievērošanu.

Ricardo Cortés Lastra (S&D), *rakstiski.* – (*ES*) Lai izveidotu pamata apstākļus mieram un drošībai, kas tādējādi veicinātu valsts valdības spējas un tiesiskuma stiprināšanu, korupcijas apkarošanu un cilvēktiesību ievērošanu, ir jāgarantē pietiekama starptautiskā klātbūtne.

Runājot par valdību, es to attiecinu arī uz vietējo līmeni, to, kas ir tuvāk pilsoņiem, kā arī uz pārvaldību plašākā ziņā, tostarp attiecinot to uz visām Afganistānā ieinteresētajām pusēm. Lai valsts, tās lauksaimniecība, infrastruktūra un tirdzniecība varētu attīstīties, ir steidzīgi jāizveido tāda vide, kurā valda miers un stabilitāte, un ir jāaizsargā pilsoņi, novēršot nesodāmību un tiesisko nedrošību, kas tieši skar iedzīvotājus.

Nedrīkst aizmirst arī par neatliekamajām grūtībām, ar kurām pilsoņi saskaras ikdienā. Tās neattiecas tikai uz drošību, bet skar arī pārtiku, veselību un izglītību. Afganistāna izdzīvos, pateicoties afgāņu tautas spēkam un pūliņiem. Tomēr mūsu uzdevums ir sniegt viņiem palīdzīgu roku un neatraut to pirms laika — tad, kad viņiem tā visvairāk vajadzīga.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), rakstiski. – (CS) Ja pasaulē vispār ir kāda pārsteidzoša iespēja pierādīt ES nespēju ieņemt neatkarīgu pozīciju attiecībā uz problēmu, ko radījušas Amerikas Savienotās Valstis, tad tā ir pašreizējā bēdīgā situācija Afganistānā — sadragāta infrastruktūra, vairākas paaudzes, kurām ir minimālas iespējas iegūt izglītību, viduslaikiem raksturīgi apstākļi dzimumu līdztiesības jomā un vispārējs pilnīgas korupcijas standarts. Tā kā vairāk nekā 70 % opija pasaulē ražo tieši šajā valstī, turklāt tur ir arī bāze lielākajai daļai teroristu grupu aktivitāšu, šāda situācija liecina par pilnīgu okupantu varas nespēju. Valsts vide ir nestabila, par ko liecina arī labi zināmie netaisnības piemēri, pat pret ievēlētajiem pārstāvjiem, kā arī nelikumīgās ASV administrācijas darbības. Nemitīgās norādes uz cilvēka cieņas ievērošanas trūkumu padomju okupācijas laikā ir tikai veltīgs mēģinājums noslēpt pašreizējo haosu un anarhiju. Pakistānā atrodas vairāk nekā divi miljoni bēgļu, un valstu robeža nav noslēgta; tie ir lieliski priekšnosacījumi bruņoto grupu iekļūšanai valsts dienvidu un austrumu daļā. Abās robežas pusēs jau sen dzīvo paštunu ciltis, un pašreizējā haosā ir grūti pateikt, kurš nāk no kuras cilts. Šī situācija ir precīzi aprakstīta Eiropas Parlamenta rezolūcijā 2008. gadam, tomēr jāatzīst, ka optimistiskie apgalvojumi ir nevietā. Lielāka militārā klātbūtne, finanšu resursu piešķiršana un ekspertu grupu nosūtīšana pašreizējā situācijā šķiet pilnīga muļķība. Pēdējā gada laikā situācija ir būtiski pasliktinājusies, un Eiropas Komisijas optimistiskie apgalvojumi nav balstīti uz pašreizējo realitāti Afganistānā.

Krzysztof Lisek (PPE), rakstiski. – (PL) Mums obligāti ir jārīkojas, lai uzlabotu situāciju Afganistānā. Īpaši svarīgi ir šādi pasākumi: policistu, militāro darbinieku, tiesu sistēmā nodarbināto un skolotāju apmācība, kā arī narkotiku ražošanas un tirdzniecības apturēšana. Tādā veidā Afganistānā varēs stabilizēt sociālo sistēmu. Protams, ir jāpalielina arī militārā un policijas kontingenta sastāvs, kā arī jādubulto pasākumi Pakistānas pierobežas teritorijā, lai novērstu ieroču un narkotiku plūsmu starp abām valstīm. Ir vērts arī sākt domāt par to, kādā virzienā nākotnē attīstīsies Afganistānas ekonomika, lai cilvēki spētu pārtraukt magoņu audzēšanu un opija tirgošanu. Vārdu sakot, jāīsteno ne tikai militāri un policijas pasākumi, bet arī civili pasākumi — jāatbalsta afgāņu valsts struktūras izveide un palīdzība attīstības jomā.

10. Baltkrievija (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par Baltkrieviju.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs, godātie deputāti, Eiropas Savienības attiecības ar Baltkrieviju nebūt neveidojas bez sarežģījumiem. Es gribētu sākt šīs debates ar skaidrojumu, kāpēc Padome novembrī pieņēma lēmumu par Eiropas Savienības attiecībām ar Baltkrieviju. Es zinu, ka šis ir viens no tiem jautājumiem, par kuru ļoti interesējas daudzi deputāti.

Kad mēs par to diskutējām, mēs pievērsāmies diviem svarīgiem aspektiem. No vienas puses, Eiropas Savienība gribēja dot skaidru mājienu, ka nav apmierināta ar to, ka pēdējos mēnešos nav jūtama pozitīva attīstība mūsu attiecībās. No otras puses, mēs nolēmām dialogu ar Baltkrieviju risināt secīgos posmos, lai pamudinātu Minsku darboties vairākās jomās.

Es uzskatu, ka tādējādi radās labi izlīdzsvarots lēmums, kurā ņemti vērā šie aspekti. Lēmumā ir trīs galvenās daļas.

Pirmkārt, mēs pagarinām sankciju termiņu, bet tai pašā laikā atceļam ceļošanas ierobežojumus gandrīz visām ieinteresētajām personām. Izņēmumi attiecas uz četriem cilvēkiem, kas ir tieši saistīti ar cilvēku pazušanām politisku motīvu dēļ, un uz Baltkrievijas Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju.

Otrkārt, mēs esam atvērti vīzu izsniegšanas atvieglināšanai un atpakaļuzņemšanas nolīgumiem starp Eiropas Savienību un Baltkrieviju.

Treškārt, ir cerības sagatavot partnerības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Baltkrieviju. Lai cerības īstenotos, protams, jānotiek pozitīviem pavērsieniem demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma principu ievērošanā. Komisijai tika uzdots veikt dažus sagatavošanās darbus attiecībā uz šiem rīcības plāniem, kas tika sagatavoti saistībā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku.

Diskusijās mēs ņēmām vērā to, ka pašreizējā situācija Baltkrievijā ir labāka nekā pirms 18 mēnešiem, kaut arī ir bijuši daži atpakaļsoļi. Ļoti negatīvs piemērs ir kādas studentes izslēgšana no universitātes pēc tam, kad viņa bija piedalījies Austrumu partnerības forumā.

Pāreja no autoritāras sabiedrības uz demokrātisku ir pakāpenisks process, kā daudzi šā Parlamenta deputāti ļoti labi zina. Baltkrievijai tam būs vajadzīgs laiks, un šajā ceļā būs daudz šķēršļu. Tādēļ ir nepieciešams vispusīgs mūsu atbalsts.

Patiesībā pasaules finanšu krīze rada iespēju panākt ietekmi. Baltkrievijas ekonomika ir nospiesta uz ceļiem, un Krievija vairs nav gatava apdrošināt valsti. Zemās gāzes cenas enerģētikas nozarē ir tikai pagātnes atmiņas.

Ja mēs gribam izmantot šo situāciju, lai iedrošinātu Baltkrieviju mainīt ierasto kārtību, tad vienīgais veids ir sākt dialogu. Mums jāpalīdz Baltkrievijai vērst plašumā tās piesardzīgo gaitu ceļā uz lielāku atklātību. Mums ir jāzina, cik efektīva ir mūsu sankciju politika. Ar pagājušā gada lēmumu par vīzu ierobežojumu atcelšanu pēc tam, kad Minska 2008. gada augustā bija atbrīvojusi pēdējos cietumniekus, mēs panācām nelielu dialoga uzlabošanos.

Sankciju piemērošana ir svarīgs Eiropas Savienības izmantots piespiedu līdzeklis. Tai pašā laikā Komisija ir arī veikusi virkni pasākumu, kuru mērķis ir sadarbība ar Baltkrieviju, un šī valsts ir iekļauta Austrumu partnerībā. Arī mūsu sniegtais atbalsts Baltkrievijai, iesaistoties Starptautiskā Valūtas fonda darbībās, bija pozitīvs pasākums.

Mēs esam izvirzījuši savus nosacījumus, un tagad mums jārīkojas saprātīgi un apdomīgi. Lēmums atlikt vīzu izsniegšanas ierobežojumus skaidri parāda, ka mēs nopietni izturamies pret notikumu pozitīvu virzību un spējam to atdarīt ar labiem darbiem. Ja notikumi turpmāk attīstīsies šajā virzienā, mēs varēsim atcelt vēl vairāk ierobežojumu.

Patlaban notiek diskusijas par divām iespējamām alternatīvām. Viena alternatīva ir sagatavot oficiālu nolīgumu, un otra — iespēja sagatavot vīzu atvieglinātas izsniegšanas un atpakaļuzņemšanas nolīgumus. Padomes nostāja ir devusi pamatu vēl konkrētākiem apsvērumiem šajos jautājumos.

Ar partnerības un sadarbības nolīgumu mēs varētu piešķirt oficiālu statusu Eiropas Savienības un Baltkrievijas attiecībām jaunā veidā, proti, juridiski saistoša nolīguma paspārnē apvienot nosacītību ar dažādiem mūsu piespiedu līdzekļiem. Partnerības un sadarbības nolīgums ļaus Baltkrievijai arī pilnībā piedalīties Austrumu partnerības divpusējās attiecībās.

Ir iecere vīzu atvieglinātu izsniegšanu vairāk attiecināt uz vienkāršajiem cilvēkiem, plašāku sabiedrību, nevis uz politisko eliti. Tā mums būtu svarīga iespēja veicināt kontaktus starp pilsonisko sabiedrību un Baltkrievijas, kā arī Eiropas Savienības iedzīvotājiem. Tā varētu kļūt par izšķirīgu faktoru, kas padara pieejamu baltkrievu kultūru un ietekmē to. Tas pilnībā atbilst Austrumu partnerības mērķiem.

Vīzu režīma atvieglināšana ir saistīta ar atpakaļuzņemšanu. Tai nevajadzētu būt lielai problēmai, jo Baltkrievija ir parādījusi savu spēju sadarboties jautājumos, kas attiecas uz robežkontrolēm.

Baltkrievija ir svarīga valsts pie Eiropas Savienības austrumu robežas. Tādēļ mēs esam ieinteresēti Baltkrievijas modernizācijā, attīstībā un tālākvirzībā uz demokrātisku un brīvu valsti. Mūsu drošības stratēģijas stūrakmens ir demokrātiskas kaimiņvalstis.

Mums ir jāstrādā, lai liktu Baltkrievijai cienīt mūsu vērtības — demokrātiju, tirgus ekonomiku un cilvēktiesības. Šeit var skaidri vilkt paralēles starp to, kā mēs attīstām partnerattiecības ar daudzām valstīm ES austrumos un dienvidos.

Es gribētu beigt savu runu, uzsverot, ka mums, protams, ir jāturpina izvirzīt skaidri nosacījumi mūsu attiecībās ar Baltkrieviju. Šai valstij ir jāturpina virzīties pa progresa ceļu. Prezidenta Lukašenko represīvās politikas vietā jānāk lielākai demokrātijai un lielākai iecietībai. Valstij ir jāciena tiesiskuma principi. Šo vēsti mēs gribam nodot visiem divpusējo kontaktu dalībniekiem — dalībvalstīm un Baltkrievijai.

Ja mēs gribam panākt mūsu prasību izpildi, ļoti svarīgs ir dialogs. Tādēļ mēs Padomē arī atzinīgi vērtējam intensīvu kontaktu uzturēšanu, kuru mērķis ir nostiprināt pāreju uz demokrātiju. Mēs turpināsim sniegt savu atbalstu demokrātiskajai kustībai un pilsoniskajai sabiedrībai, kas strādā pie reformām un Eiropas integrācijas Baltkrievijā. Mēs esam ļoti pateicīgi par nozīmīgo atbalstu un apņēmību, ko šajā darbā parādīja Eiropas Parlaments.

Benita Ferrero-Waldner, Komisijas locekle. – Priekšsēdētāja kungs, dārgie kolēģi, Padomes priekšsēdētājas kundze, godātie deputāti, man ir gandarījums, ka šodien kopā ar jums apspriežam mums ļoti svarīgās un arī ļoti problemātiskās attiecības ar Baltkrieviju. Svarīgas tādēļ, ka Baltkrievija mūsu kontinentā atrodas ceļu krustojumā; problemātiskas tādēļ, ka vēl aizvien ir neskaidra Baltkrievijas pašas izvēle attiecībā uz savu nākotni un attiecībām ar ES. Vēl aizvien mēs nezinām, kurā pusē tā nostāsies, tādēļ mums jāturpina strādāt ar šo valsti.

Eiropas Savienība pēdējos divos gados pakāpeniski ir mēģinājusi iesaistīties attiecībās ar Baltkrieviju, atbalstīt turpmākas reformas un piemērot, man jāsaka, līdz šim pieticīgos pasākumus. Es esmu pārliecināta, ka vislabākā politika Baltkrievijai ir pragmatiska politika. Iesaistoties attiecībās ar šo valsti, Eiropas Savienībai ir gan jāparāda Baltkrievijas veiktie pozitīvie pasākumi, gan arī pašai jābūt mazliet elastīgākai.

Mēs esam skaidri darījuši zināmu, ka mēs gribētu redzēt Baltkrieviju kā pilnvērtīgu dalībnieku Eiropas kaimiņattiecību politikā un ka Baltkrievija varētu piedalīties Austrumu partnerības divpusējos pasākumos, ja tā ar ilgstošu darbību parādītu savu vēlmi veikt neatgriezeniskus pasākumus demokrātisku reformu virzienā.

Tikmēr mēs daudzos svarīgos veidos esam centušies parādīt savu labo gribu. Šogad notika daudzas ES augsta līmeņa vizītes Baltkrievijā, kas palīdzēja vērst plašumā politisko dialogu. Mēs sākām dialogu par cilvēktiesību jautājumiem 2009. gada jūnijā. Komisija iesaistās arvien vairākos tehniskos dialogos ar Baltkrieviju, kuros tiek risināti abpusēji svarīgi jautājumi.

Piemēram, pagājušajā mēnesī ES Vispārējo lietu un ārējo attiecību padome nolēma pagarināt pastāvošo ierobežojošo pasākumu, proti, vīzu izsniegšanas aizliegumu un līdzekļu iesaldēšanu, termiņu līdz 2010. gada oktobrim, jo Baltkrievijā nebija vērojams nekāds progress cilvēktiesību un pamatbrīvību jomā.

Tomēr, lai veicinātu demokrātijas attīstību, Padome arī pagarināja ierobežojošo pasākumu atcelšanas termiņu. Padome arī pieņēma vēl divus lēmumus, lai atbalstītu Baltkrievijas gaitu pa reformu ceļu. Es ļoti atzinīgi vērtēju to, ka Komisija tagad var sākt darbu pie vīzu režīma atvieglināšanas jautājuma un pie "kopīgā pagaidu plāna" ar Baltkrieviju, kas būs saistīts ar Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) rīcības plānu. Šie pasākumi ir pamudinājums Baltkrievijai virzīties pa demokrātijas ceļu, un es esmu pārliecināta, ka tos labi sapratīs gan valdība, gan, jo īpaši, iedzīvotāji.

Kopīgā pagaidu plāna izstrādē iesaistīsies gan iestādes, gan Baltkrievijas pilsoniskā sabiedrība, un es ceru, ka tas pavērs ceļu padziļinātam dialogam ar Baltkrieviju, kurā būs iekļauti jutīgie politiskie jautājumi.

Mani dienesti patlaban gatavo ieteikumus, ņemot vērā sarunu norādes par vīzu atvieglinātas izsniegšanas un atpakaļuzņemšanas nolīgumiem. Vīzu atvieglināta izsniegšana ir prioritāte Baltkrievijas iedzīvotājiem, un es vēlētos, lai vairāk baltkrievu apmeklē Eiropas Savienību, brīvi ceļo, mācās un veic uzņēmējdarbību. Bet galīgais lēmums par sarunu norādēm, protams, jāpieņem Padomei.

Turklāt Komisija ir gatava palielināt finanšu palīdzības piešķīrumus Baltkrievijai laikposmā no 2010. līdz 2013. gadam. Mēs esam ierosinājuši izveidot makrofinansiālās palīdzības paketi EUR 200 miljonu apmērā, kam mēs ceram iegūt Parlamenta apstiprinājumu. Komisija atbalsta domu par to, lai Eiropas Investīciju banka tai piešķirtajās jaunajās pilnvarās iekļautu Baltkrieviju. Es patiesi ceru, ka tas izdosies.

Tomēr, ja Baltkrievija vēlas tuvināties Eiropas Savienībai, ir skaidrs, ka tas Baltkrievijai jāparāda savā rīcībā. Ir jāpārtrauc cilvēku apcietināšanas un apsūdzības politisku motīvu dēļ. Ir ļoti vajadzīgas vēlēšanu likuma reformas atbilstoši Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas un Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (OSCE/ODIHR) ieteikumiem. Preses brīvībai, vārda un pulcēšanās brīvībai jābūt noteiktām likumā un jākļūst par normu. Eiropas Savienība arī mudina Baltkrieviju atcelt nāvessodu vai pasludināt moratoriju nāvessoda izpildei. Mēs aicinām uzlabot NVO, pilsoniskās sabiedrības un cilvēktiesību aktīvistu stāvokli. Visi šie pasākumi varētu paātrināt Baltkrievijas un Eiropas Savienības ciešākas partnerības izveidi.

Tātad mūsu piedāvājums Baltkrievijai ir skaidrs. Eiropas Savienība ir gatava cieši sadarboties ar Minsku un atbalstīt tās politisko un ekonomisko attīstību. Bet mēs būsim arī gandarīti par Baltkrievijas vadības veiktiem svarīgiem pozitīviem pasākumiem, kas ļautu mums attīstīt attiecības ar Baltkrieviju tādā pašā veidā kā mēs attīstām savas attiecības ar citām austrumu kaimiņvalstīm, ja arī tās šajā darbā iegulda savu darba daļu.

Jacek Protasiewicz, PPE grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, kādēļ mana politiskā grupa pieprasīja sagatavot rezolūciju pēc debatēm? Ne tikai tādēļ, lai izteiktu mūsu atbalstu Padomes pieņemtajam lēmumam, kas ir gudrs un pareizs, un es piekrītu abiem jūsu argumentiem. Tomēr galvenais iemesls ir pavisam nesen notikušās pieaugošās represijas Baltkrievijā. Rezolūcijā būs pieminēti visi šie gadījumi, un, ja kāds būs aizmirsts rezolūcijas projekta sagatavošanas laikā, esiet droši, ka vai nu EPP ierosinās rakstisku grozījumu, vai es pats rīt ierosināšu mutisku grozījumu.

Ir vēl viens jautājums, ko plašsaziņas līdzekļi ir atklājuši tikai šodien, proti, jauns Aleksandra Lukašenko sagatavots tiesību akta projekts, kas paredz pilnībā kontrolēt internetu, tāpat kā tas notiek Ķīnā vai pat Ziemeļkorejā. Es uzskatu, ka arī tas mums būtu jāpiemin.

Kāpēc šādi pavērsieni notiek Baltkrievijā? Es personīgi uzskatu, ka tie ir daļēji saistīti ar nepārdomātiem, varētu pat teikt — nesaprātīgiem, premjerministra Silvio Berluskoni un Lietuvas prezidentes apmeklējumiem. Silvio Berluskoni satikās ar Aleksandru Lukašenko un uzslavēja viņu kā demokrātiski ievēlētu vadoni, bet neatrada laiku, lai satiktos ar opozīciju. Mazliet agrāk Baltkrieviju apmeklēja arī Lietuvas prezidente, kas, es teiktu, pārsteidzīgi uzaicināja Aleksandru Lukašenko apmeklēt Lietuvu.

Visbeidzot, es gribu pieminēt *Sergei Kovalev* šā rīta runu, kurā viņš, citējot A. Saharovu, teica, ka Rietumu pasaulei jāpiedāvā un jāpieprasa. Šī ir svarīga doma. Mums jāpiedāvā nopietna sadarbība ar Baltkrieviju, bet mums arī jāprasa, lai Baltkrievijas iestādes parādītu patiesu progresu cilvēktiesību, demokrātijas un brīvības jomā.

Kristian Vigenin, S&D grupas vārdā. – (BG) Ministra kungs, komisāra kungs, es varu tikai piekrist vērtējumam, ka Baltkrievija Eiropas Savienībai ir ļoti sarežģīts partneris.

Mēs tomēr nevaram atbalstīt Komisijas un Padomes pagājušā gada politiku attiecībā uz šo valsti. Šī politika, kas bija pakāpeniska durvju atvēršana Baltkrievijai, ko noteica Baltkrievijas iestāžu pieņemtie pareizie lēmumi, mums nešķiet labākais veids, kā šī valsts varētu pakāpeniski kļūt par demokrātisku valsti vai vismaz pēc iespējas pietuvoties mūsu priekšstatam par to, kādai jābūt demokrātiskai valstij.

Mēs gribētu, lai Eiropas Komisijas un Padomes veiktie pasākumi būtu mazliet saturīgāki un lai mazliet lielāka vērība tiktu pievērsta pašiem Baltkrievijas iedzīvotājiem, jo tas ir veids, kā panākt, lai viņi paši apvienojas un pieprasa demokratizāciju, atklātumu un brīvu un demokrātisku vēlēšanu sarīkošanu — tieši to, ko mēs mēģinām rosināt dialogā ar Baltkrievijas iestādēm. Ir neiedomājami, ka mūsdienu Eiropas valstī to nav iespējams panākt.

Arī Austrumu partnerības problēmas ir saistītas ar šo jautājumu. Jūs zināt, ka Eiropas Parlaments neatbalsta oficiālu attiecību izveidošanu ar Baltkrievijas parlamentu, jo mēs uzskatām, ka Baltkrievijas deputāti nav ievēlēti godīgās un demokrātiskās vēlēšanās, un tas nozīmē, ka šis parlaments nevar būt mūsu oficiālais partneris.

Ar to ir saistīta arī Austrumu partnerības parlamentārās asamblejas tuvīnā veidošana, kas sastopas ar dažām problēmām. Tomēr mēs mēģināsim kopā ar Komisiju un Padomi panākt kopējas stratēģijas izveidošanu, lai mēs arī parlamentārā līmenī būtu gatavi īstenot atbilstošus pasākumus Baltkrievijai, ja baltkrievi, no savas puses, īstenos savus pasākumus un izpildīs mūsu prasības.

Šajā sakarā es mudinu Eiropas Parlamentu, Eiropas Komisiju un Padomi apvienot spēkus un pūles, lai izvairītos no patvaļīgas rīcības, kāda bija premjerministra S. Berluskoni rīcība, kas nodarīja ļaunumu kopējai lietai un deva jaunu iedrošinājumu A. Lukašenko. Tāda rīcība ir jāpārtrauc.

Ivars Godmanis, ALDE Grupas vārdā. – Priekšsēdētāja kungs, es gribētu ieteikt vienu lietu. Attiecības starp Parlamentu un iestādēm ir tiešām iesaldētas, bet mums ir attiecības ar opozīciju. Mans piedāvājums ir organizēt konferenci Latvijā vai kaut kur citur, kur varētu uzaicināt iestāžu un opozīcijas pārstāvjus, un tēmas varētu būt enerģija, drošība, ekonomika, tranzīts — tās ir problēmas, kuras Baltkrievijai un arī Eiropas Savienībai ir ļoti būtiskas; otrkārt, vīzu jautājumi, kaimiņattiecību jautājumi — runājot par pilsoņiem; treškārt, problēmas, kas ir saistītas ar demokrātisko situāciju, cilvēktiesībām un partijām; ceturtkārt, Baltkrievijas puses reālais skats uz mūsu attiecību nākotni — kā mēs redzam Austrumu partnerību tuvākajā nākotnē. Es domāju, ka tas ir viens no veidiem, kā mēs varētu atkausēt šo iesaldēto situāciju. Tomēr tai ir jābūt divvirzienu komunikācijai, jo pretējā gadījumā mēs negūsim panākumus.

Werner Schulz, Verts/ALE grupas vārdā. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, apmēram pirms divām nedēļām Itālijas premjerministrs devās vizītē uz Baltkrieviju, kur gadiem ilgi neviens Rietumvalsts valdības vadītājs nebija braucis. Viņš slavēja prezidenta Lukašenko darbu un politiku un atzina, ka lielais vēlētāju skaits nozīmējot to, ka tauta apbrīno un mīl savu prezidentu. Diemžēl opozīciju viņš aizmirsa apciemot, kas citā gadījumā būtu bijusi ierasta lieta. Opozīcija uz to reaģēja ar prasību neatzīt faktu, ka Baltkrievijā ir notikuši pasākumi liberalizācijas virzienā; tieši otrādi, attieksme pret opozīciju kļuvusi neiecietīgāka. Ir notikušas represijas, sadursmes, kautiņi un tamlīdzīgi ekscesi.

Mēs esam iesnieguši šo rezolūciju šodien arī tādēļ, lai skaidri pateiktu, kādas pilnvaras un kādu attieksmi pret pilsonisko sabiedrību mēs atbalstām, un darītu zināmu faktu, ka mēs tikai tad varēsim runāt par partnerību — kas pagaidām vēl ir iesaldēts jautājums —, kad arī mēs varēsim pilnvērtīgi turpināt dialogu ar Baltkrieviju par cilvēktiesībām. Cilvēktiesības ir vārda brīvība, brīvība opozīcijai darboties, brīvība dibināt opozīcijas partijas u.tml. Mēs uzskatām, ka tas ir svarīgi un ka tam jābūt mūsu turpmākās partnerības svarīgākajam principam. Mēs ceram, ka Eiropas Savienība šajā jautājumā atradīs kopīgu valodu un ka arī nākamais Augstais pārstāvis pieliks visus spēkus, lai to atbalstītu.

Valdemar Tomaševski, ECR grupas vārdā. – (LT) Priekšsēdētāja kungs, Centrāleiropas valsts Baltkrievija ir vēsturiskais Lietuvas Lielhercogistes šūpulis. Šī lielhercogiste aizstāvēja Rietumu civilizācijas vērtības savā ziemeļaustrumu perifērijā. Tādēļ es atzinīgi vērtēju to, ka Padomes šā gada 17. novembra secinājumos ir paredzētas jaunas iespējas veidot dialogu un plašāku sadarbību starp Eiropas Savienību un Baltkrieviju.

Mums tomēr ir jāpāriet no vārdiem un mājieniem uz kaut ko konkrētāku. Sāksim ar attiecībām atsevišķu cilvēku starpā. Tās ir jāpaplašina, iesaistot Baltkrieviju Eiropas un reģionālo līmeņu procesos. Es aicinu Komisiju steidzīgi sagatavot ieteikumus norādēm vīzu režīma vienkāršošanai un pilnīgai vīzu režīma atcelšanai robežzonā 50 km garumā. Cilvēkiem, kas dzīvo Eiropas centrā, jābūt tiesībām un iespējai brīvi pārvietoties uz abām pusēm.

Jiří Maštálka, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (*CS*) Es rūpīgi izlasīju rezolūcijas projektu par minēto jautājumu un ar interesi klausījos diskusiju. Man šķiet, ka lielākajā daļā iesniegto projektu ir vērojamas pozitīvas izmaiņas attiecībā uz līdz šim vēsajām attiecībām starp ES un Baltkrieviju. Es uzskatu, ka Austrumu partnerības projekts ir laba iespēja panākt mūsu attiecību būtisku uzlabošanos. Pirmkārt, es gribētu uzsvērt, ka ekonomikas jomā dominē pragmatiska pieeja, bet tas nevar būt tikai vienas puses process. Arī Eiropas Savienībai jāatver savi tirgi Baltkrievijas precēm un pakalpojumiem. Otrkārt, manuprāt, ir svarīgi Austrumu partnerības sistēmā nekavējoties atbrīvot finanšu līdzekļus Baltkrievijai. Treškārt, dialogu varētu sekmēt ES vīzu režīma mīkstināšana. Ceturtkārt, mūsu sadarbībā mums vairāk vajadzētu atbalstīt vides aspektu. Mēs visi zinām, ka Baltkrievija cieta Černobiļas avārijā. Tādēļ mūsu palīdzība būtu ļoti gaidīta. Kaut arī es saprotu Baltkrievijas vēsturiskos un politiskos apstākļus, es cieši ticu, ka arī Baltkrievijai ir pienācis laiks pievienoties tām valstīm, kuras ar likumu ir aizliegušas izpildīt nāvessodu.

Fiorello Provera, EFD grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, turpinot iepriekšējā runātāja teikto, es gribētu atkārtot, ka ikvienam valsts vai valdības vadītājam ir tiesības apmeklēt Eiropā vai ārpus Eiropas esošu valstu valdības, ja vien tas atbilst Padomes vēlmēm. Tādēļ es uzskatu, ka šī priekšlaikus veiktā Itālijas premjerministra kritizēšana ir ļoti nepatīkama.

Tomēr, atgriežoties pie mūsu jautājuma par Austrumu partnerības noslēgšanu, Baltkrievija ir parādījusi savu gribu būt kopā ar Eiropu, virzoties pa ekonomikas attīstības un reformu ceļu. Komisija ir atzīmējusi, ka Baltkrievijā vērojams zināms progress, piemēram, politieslodzīto atbrīvošana, vēlēšanu kodeksa reforma un dažu opozīcijas laikrakstu izplatīšanas atļauja, kaut gan to atļauts veikt tikai valdības kontrolē. Tā vēl nav pilnīga demokrātija, tomēr tā noteikti ir zināma atkāpšanās no pagātnes.

Tādēļ Eiropas Savienībai ir izvēle — veicināt reformas ar dialoga palīdzību Austrumu partnerības un EuroNest parlamentārās sadarbības sistēmā vai tai pašā laikā turēties pie piesardzības politikas attiecībā uz sasniegtajiem

rezultātiem un veiktajiem pasākumiem. Tāpēc es uzskatu, ka Vigenin kungam jāuzliek pienākums panākt vienošanos ar Minsku par Baltkrievijas apmierinošu pārstāvību Euronest asamblejā, kurā būtu ne tikai pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, bet arī Baltkrievijas parlamenta deputāti.

Tā mēs varēsim iesaistīties dialogā ar politisko lēmumu pieņēmējiem par dažādiem tematiem, tostarp arī par cilvēktiesībām, un izveidot saziņas kanālu ar valdību reformu procesa atbalstam. Tādā gadījumā valdība nevarēs atrast aizbildinājumus, kāpēc tā nav atbildējusi uz jautājumiem vai nav sniegusi apmierinošas atbildes.

Peter Šťastný (PPE). – (*SK*) Baltkrievija ir pelnījusi vairāk uzmanības gan no ES, gan no Eiropas Parlamenta puses. Es noteikti atbalstīšu mūsu palīdzības piedāvājumu, ja vien otras puses atbilde būs konkrēti izmērojama un apmierinoša. Mums tomēr jābūt principiāliem savās prasībās. Tad labumu gūs demokrātija, labas attiecības starp ES un Baltkrieviju un, protams, šīs valsts iedzīvotāji.

Tādēļ es atzinīgi vērtēju aicinājumu Baltkrievijai pievienoties *EuroNest* apvienotajai parlamentārajai asamblejai, kuras vienīgā nepārprotamā prasība ir delegātu sadalījums 5+5, ko stingri atbalsta Eiropas Parlaments. Tomēr ir nožēlojami, ka rupji tiek pārkāpts princips, kas jāievēro ES dalībvalstu pārstāvjiem, dodoties oficiālās vizītēs. Viens no šādiem principiem, ko ES pieprasa ievērot, ja kāds pārstāvis ierodas oficiālā vizītē Baltkrievijā, ir satikšanās ar opozīciju. Tieši šo principu kliedzoši pārkāpa ES ietekmīgas dalībvalsts vadītājs savā nesenajā vizītē Baltkrievijā, kad nesatikās ar opozīciju. Šāda attieksme ir trieciens mūsu pūlēm, tā sagrauj Eiropas Savienības un tās iestāžu labo slavu un noteikti nepalīdz stiprināt demokrātiju Baltkrievijā.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Es esmu Eiropas Parlamenta deputāts jau sešus gadus, un visu šo laiku es esmu apgalvojis un turpināšu apgalvot, ka vislabākais, ko Eiropas Savienība var dot Baltkrievijas un Eiropas Savienības iedzīvotājiem, jo īpaši tiem, kas dzīvo kaimiņvalstīs, ir nevis piemērot sankcijas vai ierobežojumus, bet pēc iespējas plašāk atvērt durvis cilvēku, īpaši jauniešu, savstarpējai sadarbībai un ciešākiem sakariem uzņēmējdarbības, kultūras, zinātnes un citās jomās.

Ir ļoti labi, ka jau otro gadu Brisele pragmatiski cenšas mainīties un pietuvoties Baltkrievijai un tās iedzīvotājiem. Ir tiesa, ka šīs politikas pozitīvie rezultāti vēl būs jāgaida, bet atgriešanās pagātnē noteikti būtu kļūda. Tādēļ es atbalstu Padomes un Komisijas darbības, jo īpaši iecerēto rīcības plānu Baltkrievijai.

Kad pirms diviem gadiem jaunās ES dalībvalstis pievienojās Šengenas Nolīgumam, Berlīnes sienas atliekas, runājot metaforās, pavirzījās uz Austrumiem. Ja pirms tam Lietuvas, Latvijas, Polijas un Baltkrievijas iedzīvotāji pie saviem radiniekiem varēja ceļot, nemaksājot nekādus nodokļus, tad tagad baltkrieviem jāizdod gandrīz puse mēnešalgas, lai iegūtu Šengenas vīzu. Šādas birokrātiskas un finanšu sienas ir jānojauc, cik ātri vien iespējams. Taču Minskas darbošanās, lai novilcinātu nolīgumu ar Lietuvu un citām valstīm par atvieglotu robežu šķērsošanu pierobežas iedzīvotājiem, liek apšaubīt tās iestāžu labo gribu.

No pārskatiem izriet, ka Baltkrievijā apmēram 30 % iedzīvotāju atbalsta labāku attiecību veidošanu ar Eiropas Savienību. Tikmēr 28 % iedzīvotāju vēlētos izveidot labākas attiecības ar Krieviju. Šie skaitļi neko nenoliedz. Eiropas Savienība patiesi negrib atraut Baltkrieviju no Krievijas vai sanaidot abas valstis. Tomēr reformas ir vajadzīgas baltkrieviem, nevis Rietumiem.

Ekonomikas dinamiska modernizācija un piedalīšanās Austrumu partnerībā var palīdzēt paveikt šo uzdevumu.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, klausoties debatēs, man radies priekšstats, ka mēs pārāk maz runājam par galveno mērķi — brīvām vēlēšanām Baltkrievijā. Tam vienmēr būtu jāpievērš uzmanība. Atceroties, kā Eiropas Parlamenta deputāti ieradās uz demokrātiskām vēlēšanām mūsu valstīs, mēs nevaram neievērot šo galveno mērķi.

Es esmu pārliecināts, ka daudzi cilvēki gan opozīcijas, gan valdības pusē gaida, lai mēs runājam par brīvām vēlēšanām. Viņi gaida arī šo mājienu. Es to zinu no savas pieredzes. Viņi ir pelnījuši saņemt skaidru un saprotamu atbildi. Mēs cīnāmies par to, lai Baltkrievijā notiktu brīvas vēlēšanas un lai Baltkrievija kļūtu par brīvu Eiropas partneri. Es pateicos *Ferrero-Waldner* kundzei, ka vakar mēs no viņas saņēmām deklarāciju par Sarkozī plānu.

Šodien man ir ienākusi prātā vēl viena doma. Es gribētu, lai Ferrero-Waldner kundze skaidri paziņo, ka, kamēr Baltkrievijā nebūs notikušas brīvas vēlēšanas, ar šo valsti netiks veidoti nekādi politiski kontakti viņas atbildībā esošajās jomās, bet tas neattieksies uz opozīciju. Lūdzu, pasakiet to publiski. Mēs par to jums būsim ļoti pateicīgi. Tā mums būs Ziemassvētku dāvana.

Bastiaan Belder (EFD). – (*NL*) Priekšsēdētāja kungs, šī gada sākumā, precīzāk, trešdien, 14. janvārī, arī man bija tas gods piedalīties Parlamenta debatēs par Baltkrieviju, kur bija ieradusies arī komisāre

Ferrero-Waldner kundze. Parlamentārā gada beigās ir dabiski paraudzīties, vai Eiropas Savienības un Baltkrievijas attiecībās ir notikušas kādas nozīmīgas izmaiņas; manuprāt, 2009. gadā starp Minsku un Briseli tika saglabāts status quo. Kādi secinājumi par to būtu jāizdara Eiropas iestādēm? Pirmkārt, saglabājas draudi, ka prezidenta Lukašenko režīms Baltkrievijā vienkārši turpinās svārstīties starp Maskavu un Briseli jeb starp liekuļotu integrāciju ar Krieviju un liekuļotu attiecību atjaunošanu ar Eiropas Savienību. No vienas puses, ir pieķeršanās Eiropas ekonomikai, no otras puses, Baltkrievijas politiskās elites vēlēšanās nostiprināt savu varu. Pēdējās izmaiņas amata sadalījumos Minskas augstākajā politiskajā līmenī norāda, ka sācies stingrāks kurss.

Eiropas Savienībai vajadzētu piemērot līdzsvarotu stratēģiju, lai izmantotu šo iespēju un pakāpeniski izmainītu gan iedzīvotāju, gan elites domāšanas veidu — šī iespēja izriet no patlaban izveidotajām dialoga un sadarbības struktūrām apvienojumā ar pasaules ekonomikas krīzi, kas arī mudina Lukašenko valdību rīkoties.

Īsumā, šajā nolūkā visām Eiropas iestādēm jāsazinās ar visām Baltkrievijas mērķa grupām, tostarp arī ar valsts iestādēm, opozīcijas spēkiem, pilsonisko sabiedrību un pat civiliedzīvotājiem. Eiropas Parlaments, protams, dibinās nozīmīgus kontaktus ar Baltkrievijas parlamentu.

Konrad Szymański (ECR). – (*PL*) Ierobežojumu atcelšanas eksperiments, lai uzlabotu Eiropas Savienības un Baltkrievijas attiecības, turpinās, bet tā rezultāti ir neskaidri. Tādēļ Eiropas Savienības politiskais spiediens ir būtisks nosacījums, lai Minska nepārtrauktu ļoti vāji īstenoto politikas virziena maiņu. Ir jāatver saziņas kanāli ar iestādēm un jāpieprasa Minskas nedemokrātiskā parlamenta atsaukšana. Mums arī ļoti uzmanīgi jārūpējas, lai baltkrievu opozicionāri nejustos atstumti, tādēļ neapdomīgā rīcība, nesatiekoties ar opozīcijas pārstāvjiem, ir ārkārtēja bezatbildība.

Minskai jāsaprot, ka mūsu politikai ir viens mērķis — demokrātiska Baltkrievija. Politiskas izmaiņas būs iespējamas tikai tad, kad mēs baltkrieviem nodrošināsim piekļuvi neatkarīgai informācijai. Projekts, kam patlaban ir vajadzīga mūsu palīdzība, ir vienīgais baltkrievu valodā raidošais neatkarīgais televīzijas kanāls Belsat, kas jau divus gadus raida informāciju bez cenzūras par stāvokli valstī un izraisa arvien lielāku interesi baltkrievu vidū.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, *Malmström* kundze, komisāres kundze, es īpaši priecājos, ka *Ferrero-Waldner* kundze, mūsu komisāre, vienmēr ir atbalstījusi demokrātiju un tirgus ekonomiku un šajā sakarā ir arī noteikusi jaunus standartus Baltkrievijā. Tādēļ es gribētu viņai sirsnīgi pateikties par darbu, ko viņa kā ārējo attiecību un Eiropas kaimiņattiecību politikas komisāre ir paveikusi, un novēlēt viņai visu to labāko turpmākajā darbā.

Marek Siwiec (S&D). – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, mēs esam nokļuvuši situācijā, kas norāda, ka mūsu kontakti ar Baltkrieviju ir kaut kādā mērā dalīti. Eiropas vadītāji runā ar prezidentu un ar Baltkrievijas valdību, kura pārstāv Baltkrievijas parlamentu un politisko sistēmu. Tas ir labi. Tomēr mums ir savi principi, ko ievērojam. Tādēļ mēs nevēlamies runāt ar atkārtoti ievēlēto parlamentu, kas ievēlēts slikti vadītās vēlēšanās, kuras nebija ne brīvas, ne pārredzamas. Šī dalīšana kaut kad ir jāpārtrauc, un tas ir skaidri jāpasaka.

Nākamā gada pašvaldību vēlēšanas ir pēdējais brīdis, kad mums jāpasaka, kāda ir politika attiecībā uz Baltkrieviju. Vai nu viņi ievēros mūsu standartus un parādīs pārliecinošu atklātību, vai arī to nedarīs, un tad mums vienkārši būs jābeidz gaidīt atklātību no Baltkrievijas puses, jo būs skaidri redzams, ka Lukašenko kungs zina, ko grib, turpretim mēs patiesi nezinām, ko mēs gribam.

Runājot par Berluskoni kungu, jāsaka, ka viņš ir daudz ko atklājis par sevi, jo, ja Lukašenko kunga vadības stils ir viņa ideāls un ja šis ideāls viņu iespaido, tad tas nozīmē, ka mēs varam vienīgi salikt rokas lūgšanā un nožēlot, ka šāds vadonis atrodams Eiropas Savienības dalībvalstu 27 vadītāju vidū.

Charles Tannock (ECR). – Priekšsēdētāja kungs, ir svarīgi, lai Eiropas Savienība, kas ilgstoši ir vērojusi Baltkrieviju, saglabātu saikni ar šo vidēja lieluma Eiropas valsti, kas nonāk arvien lielākā pašizolācijā, kļūstot par sava veida Kubu Eiropā. Tomēr prezidents Lukašenko, kas ir īsts *Homo sovieticus*, pilnībā saprot, ko nozīmē spēka politika, un tādēļ mums vajadzīgi saprātīgi Eiropas Savienības un Baltkrievijas tirdzniecības un politiskie sakari un attiecības. Tādēļ es noteikti piekrītu tam, ka beidzot jāatceļ uz konkrētu mērķi vērstās sankcijas un beidzot jāratificē partnerības un sadarbības nolīgums.

Tādēļ tagad, pēc tam kad Eiropas Savienība daudzus gadus bija izolējusi Baltkrieviju, es piekrītu, ka pragmatiskā draudu un pielabināšanās politika ir pareizā pieeja. Mums jāveicina kontaktu veidošana ar Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību un jāsamazina vīzu iegūšanas izmaksas, kā arī jāpiešķir Baltkrievijai novērotājas statuss Euronest asamblejā un piekļuve Austrumu partnerības programmām.

Mēs esam piedāvājuši dāsnu iesākumu, un tagad es aicinu Minsku panākties mums pretī un uzlabot cilvēktiesību un demokrātijas stāvokli Baltkrievijā.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Savienības politika attiecībā uz Baltkrieviju, protams, ir delikātas kaimiņattiecību politikas paraugs. Mums būtu jāpateicas komisārei, kuras pilnvaru laiks beidzies — *Ferrero-Waldner* kundzei — par viņas veiksmīgo darbu šajā jomā.

Eiropas Savienībai, protams, ir jāatbalsta Baltkrievija tās reformu un demokratizācijas procesā. Tomēr Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm nevajadzētu būt tik augstprātīgām un uzskatīt, ka to demokrātijas standartiem jābūt par paraugu pārējai pasaulei.

Viens jautājums attiecībā uz Baltkrieviju ir skaidrs, proti, ja mēs gribam, lai mums būtu plaukstošas attiecības ar Krieviju, mums kaut kādā mērā būs arī jāievēro Kremļa vēsturiskās un ģeopolitiskās intereses. Šis varbūt ir visjutīgākais jautājums saistībā ar Eiropas Savienības politiku attiecībā uz Baltkrieviju.

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Šeit ir bijušas arī runas par vajadzību rīkot jaunatnes un kultūras programmu apmaiņas starp Eiropas Savienību un Baltkrieviju. Tas diemžēl būs ļoti grūti izdarāms. Opozīcijas organizācijas "Jaunā fronte" pārstāves *Tatiana Szapućko* vārds 3. decembrī tika svītrots no Baltkrievijas Valsts universitātes Juridiskās fakultātes studentu saraksta. Kādēļ? Tādēļ, ka viņa bija piedalījusies Austrumu partnerības forumā Briselē. Universitātes vadība uzskatīja, ka studente bija aizbraukusi bez viņu piekrišanas un tādēļ tika izslēgta no universitātes.

Varbūt, ka sievietei Baltkrievijā šāda izslēgšana nav tik bīstama, bet ja vīrietis Baltkrievijā tiek izslēgts no universitātes, tad iznākums var būt daudz sāpīgāks, jo tad par sodu viņš tiek iesaukts karadienestā, kas ne ar ko neatšķiras no cietuma. Tādi jaunie karavīri kā organizācijas "Baltkrievijas Jaunatnes fronte" vadītājs *Franek Wieczorka* un organizācijas "Jaunā fronte" dalībnieks *Ivan Szyła* karadienestā tiek vajāti, un viņiem liegta jebkāda piekļuve informācijai. Tādā veidā viņi tiek sodīti. Mums pret šādu izrīcību jācīnās un jāatbalsta tie, kas šādi tiek sodīti.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Priekšsēdētāja kungs, komisāres kundze, godātie deputāti, es uzskatu, ka ir ļoti labi, ka visas Eiropas iestādes stingri atbalsta mūsu attieksmi pret Baltkrieviju.

Baltkrievija patiesi ir ļoti sarežģīts partneris, bet tā ir mūsu kaimiņvalsts, ar kuru mums ir kopējas robežas. Dažām mūsu dalībvalstīm ir ciešas un vēsturiskas saiknes ar Baltkrievijas iedzīvotājiem, tādēļ mums jādara viss iespējamais, lai atbalstītu virzību uz demokrātiju, cilvēktiesību ievērošanu, tiesiskumu un tirgus ekonomiku.

Mēs raizējamies par nesenajām reakcijas izpausmēm, piemēram, jaunās studentes izslēgšanu no universitātes. Zviedrijas prezidentūra Minskai ir paudusi ļoti stingru nosodījumu un arī nākusi klajā ar daudziem paziņojumiem, kuros izteikta nožēla par notikušo, kas nedrīkst atkārtoties.

Šajā gadā mums ir bijis daudz kontaktu ar pilsonisko sabiedrību. Pirms dažām nedēļām Briselē notika konference, kurā piedalījās pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Es pati personīgi pirms pāris nedēļām satikos ar opozīcijas pārstāvjiem Stokholmā, un mēs aizvien pūlamies uzturēt sakarus ar pilsoniskās sabiedrības un opozīcijas pārstāvjiem. Viņu organizācijas ir vājas, bet tās pastāv un tām ir vajadzīgs mūsu atbalsts, tādēļ mēs turpināsim to sniegt.

Es uzskatu, ka Godmaņa kunga doma par konferences tematu ir ļoti interesanta. Tā noteikti ir jāizanalizē, lai saprastu, vai to var attīstīt.

Iepriekš minētā divējādā attieksme pret Baltkrieviju, proti, draudu un pielabināšanās politika, kā, šķiet, *Tannock* kungs to nosauca, cerams, attaisnosies. Šī mūsu izmantotā pieeja rāda, ka mēs patiesi esam apņēmības pilni, mēs pastiepjam pretī savas rokas. Mēs varam parādīt Lukašenko kungam un Baltkrievijas režīmam, ka, ja kāds tiecas pretī demokrātijai, ja kāds tiecas ievērot starptautiskas vērtības, viņam paveras vēl viens ceļš — ceļš pretī integrācijai Eiropā, ceļš pretī attiecību veidošanai ar Eiropas Savienību, pretī vīzu režīma atvieglināšanai un attiecību padziļināšanai Austrumu partnerībā.

Tagad ir viņu kārta atbildēt. Mēs esam pastiepuši pretī savu roku ar pilnīgu visu Eiropas iestāžu atbalstu —, sakot, pieņem to, Minska, jo gan tu, Minska, gan baltkrievu tauta daudz ko no tā iegūsiet.

Karel De Gucht, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētāja kungs, nobeigumā es gribētu uzsvērt, ka es — un es runāju arī, protams, *Benita Ferrero-Waldner* vārdā — uzskatu, ka mūsu viedokļu apmaiņas šodien ir ļoti atklātas un īpaši noderīgas. Es gribu jums pateikties par jūsu konstruktīvajām un tālredzīgajām debatēm.

Eiropas Savienība principā ir gatava cieši sadarboties ar Minsku un atbalstīt steidzami vajadzīgās politiskās un ekonomiskās reformas. Ja no baltkrievu vadības puses nāktu būtiski ierosinājumi par demokratizāciju, Eiropas Savienība būtu gatava uzskatīt Baltkrieviju par pilntiesīgu Austrumu partnerības locekli. Pagaidām Eiropas Savienība mudina un mudinās Baltkrieviju veikt turpmākus neatgriezeniskus pasākumus demokrātijas standartu ievērošanā, bez kuriem mūsu attiecības nevar pilnībā attīstīties. Es patiešām ceru, ka 2010. gadā mēs būsim sasnieguši tādu stāvokli, lai pakāpeniski un gudri veidotu attiecības ar Baltkrieviju un piedāvātu baltkrievu tautai redzējumu un reālus ieguvumus, ko devušas ciešās attiecības ar Eiropas Savienību.

Eiropas Savienība cer, ka Baltkrievija veiks virkni papildu pasākumu demokrātisko reformu jomā, lai pietuvotos Eiropas Savienībai un kopā ar sešām Austrumu partnerības valstīm, tostarp Krieviju, kas ir Eiropas Savienības stratēģiskais partneris, paplašinātu miera, stabilitātes un labklājības zonu.

Mēs ceram, ka Baltkrievija apņēmīgi un neatgriezeniski atrisinās piecus jautājumus.

Pirmkārt, nodrošinās, lai netiktu lauzti solījumi par politieslodzīto atbrīvošanu un krimināllietu ierosināšanu politisku motīvu dēļ. Otrkārt, pilnībā reformēs vēlēšanu tiesību aktus saskaņā ar Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas un Demokrātisko iestāžu un cilvēktiesību biroja (OSCE/ODIHR) ieteikumiem. Treškārt, sāks plašsaziņas līdzekļu liberalizācijas procesu un atbalstīs vārda un pulcēšanās brīvību. Ceturtkārt, uzlabos NVO darba apstākļus, piemērojot normatīvos un likumdošanas līdzekļus. Piektkārt, atcels nāvessodu vai pasludinās moratoriju nāvessoda izpildei.

Svarīgs pavērsiens, kas parādītu Baltkrievijas apņēmību ievērot kopīgās vērtības, būtu tūlītēja moratorija pasludināšana nāvessoda izpildei un no tā izrietoša nāvessoda atcelšana, kas būtu izšķirošs solis tās ceļā uz dalību Eiropas Padomē. ES Padome savos novembra secinājumos mudināja Baltkrieviju īstenot moratoriju nāvessoda izpildei. Turklāt Komisija 10. oktobrī saistībā ar Eiropas dienu pret nāvessodu ir rīkojusi komunikācijas pasākumu kampaṇas.

Kā Eiropas Savienība varētu palīdzēt Baltkrievijai? Ko Eiropas Savienība var piedāvāt? Komisija uzskata, ka vislabākais piedāvājums ir pragmatiskas politikas piemērošana. Eiropas Savienībai arvien vairāk iesaistoties attiecībās ar Baltkrieviju, ir jākļūst redzamiem pašas Baltkrievijas paveiktiem pozitīviem pasākumiem, bet mums pašiem jābūt elastīgiem. ES Vispārējo lietu un ārējo attiecību padome (VLĀAP) 2009. gada novembra secinājumos ļauj Eiropas Savienībai, ja tā saglabā uzticību saviem principiem, motivēt Baltkrieviju tādu pasākumu veikšanai, kādus mēs vēlamies redzēt. Tā, lūk, ir pragmatiska politika.

Mūsu vēstījums Baltkrievijai ir skaidrs. Pirmkārt, ES ir gatava cieši sadarboties ar Minsku un atbalstīt tās politisko un ekonomisko attīstību. Ja Baltkrievijas vadība veiks būtiskus pozitīvus pasākumus, mēs būsim gatavi uzskatīt Baltkrieviju par pilntiesīgu Austrumu partnerības locekli. Tādējādi ar EAP divpusēju pasākumu palīdzību mēs attīstīsim savas attiecības, sāksim vispusīgu politisko un ekonomisko dialogu, kā arī veicināsim nozaru sadarbību.

Pagaidām Baltkrievija tika uzaicināta piedalīties Austrumu partnerības daudzpusējā dimensijā 2009. gada maijā. Tā piedalīsies lietišķā veidā ministra vietnieka līmenī četros daudzpusējos forumos — demokrātija un pārvaldība, ekonomiskā integrācija, energoapgādes drošība un cilvēku savstarpējie kontakti.

Otrkārt, mēs ceram, ka Baltkrievija veiks neatgriezeniskus papildu pasākumus, lai īstenotu demokrātijas standartus, bez kuriem mūsu attiecības nevar pilnībā attīstīties.

Treškārt, partnerības un sadarbības nolīguma trūkums nav zaudējums tikai Baltkrievijai; tas neļauj mums izveidot tiesisku pamatu oficiālam dialogam par cilvēktiesību jautājumiem un sākt tirdzniecības un energotranzīta jautājumu risināšanu. Komisija arvien uzskata, ka partnerības un sadarbības nolīguma ratificēšana būs labs darbs progresa virzienā, un mēs neapšaubāmi turpināsim to piemērot kā stimulu, lai skubinātu baltkrievu pusi veikt jaunus pasākumus.

Ceturtkārt un visbeidzot, Komisija ir sākusi darbu pie ES Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2009. gada novembra secinājumu īstenošanas un, cik ātri vien iespējams, iesniegs ES Ministru padomei savus ierosinājumus.

Priekšsēdētājs. – Debates tiek slēgtas.

Es esmu saņēmis septiņus rezolūcijas priekšlikumus⁽¹⁾, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. daļu.

⁽¹⁾ Sk. protokolu

Balsošana notiks ceturtdien, 2009. gada 17. decembrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), rakstiski. – (RO) Eiropas Savienības pamatprincipi ir demokrātiskas vērtības un cilvēktiesību un personas brīvību ievērošana. Tā kā mūsu galvenais mērķis ir palīdzēt kaimiņvalstīm kļūt par demokrātiskās valstīm un Baltkrievija ir viena no pēdējām valstīm Eiropā, kurā valda autoritārs režīms, es uzskatu, ka mums jāizvirza ļoti skaidri un stingri politiskie nosacījumi Baltkrievijai, pirms mēs izveidojam kādus politiskus kontaktus ar šo valsti. Baltkrievija ir īstenojusi dažas reformas, bet tās izskatās pavisam nenozīmīgas, ja zinām, kādas valstī ir problēmas, īpaši attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu un preses un vārda brīvību. Ir jāatbalsta aktīvisti, kas cīnās par cilvēktiesību un personas brīvību ievērošanu. Es atbalstu domu par kontaktu veidošanu ar opozīciju, un es īpaši atbalstu ES un Baltkrievijas iedzīvotāji personīgos kontaktus. To dēļ brīvi varēs sarunāties cilvēki — baltkrievi un Eiropas Savienības iedzīvotāji — kuriem būs kopīgas demokrātiskas vērtības. Tas veicinās pilsoniskas sabiedrības attīstību un demokratizācijas procesu, ko tauta pati atbalstīs un ierosinās. Tas ir vienīgais veids, kā radīt stipru demokrātiju, kurā tiek cienītas ikviena cilvēka tiesības. Tādēļ sankciju piemērošana kā spiediena izdarīšanas līdzeklis jāapvieno ar kontaktu veicināšanu starp ES un Baltkrievijas iedzīvotājiem.

Kinga Göncz (S&D), *rakstisk*i. – (*HU*) Es atzinīgi vērtēju Baltkrievijas lietišķo iesaistīšanos Austrumu partnerības procesā, kā arī to, ka ir ierosināts cilvēktiesību dialogs starp ES un Baltkrieviju. Pagājušajā gadā valstī ir ierosināti pozitīvi procesi, kuru laikā ir atbrīvoti politieslodzītie, bet tagad mēs redzam, ka šis process ir apstājies. Tas ir noticis tādēļ, ka ir radušās problēmas ar politisko partiju reģistrāciju un ar mandāta izsniegšanu neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem un pilsoniskām organizācijām. Tādēļ Eiropas Savienībai bija jāpagarina noteiktais ieceļošanas ierobežojumu termiņš. Es ļoti gribētu cerēt, ka Baltkrievija turpinās īstenot pozitīvas pārmaiņas, ko tā sāka pagājušajā gadā, un tādējādi arī motivēs Eiropas Savienību atbildēt ar pozitīviem pasākumiem. Bet līdz tam man šķiet, ka ir noteikti jāapsver, vai mēs varam turpināt vīzu piešķiršanas atvieglināšanu, jo kontakti starp cilvēkiem var dot lielu ieguldījumu lielākas politiskās atklātības, kā arī demokratizācijas procesu nodrošināšanā.

Bogusław Sonik (PPE), *rakstiski.* – (*PL*) Runājot par cilvēktiesību ievērošanu Baltkrievijā un par dalībvalstu lēmumu paplašināt sankcijas pret dažiem Baltkrievijas režīma pārstāvjiem līdz 2010. gada oktobrim, jāsaka, ka stāvoklis Baltkrievijā pakāpeniski mainās.

Eiropadomes 2009. gada 17. novembra secinājumos lasām, ka radušās jaunas iespējas veidot dialogu un paplašināt ES un Baltkrievijas sadarbību. Lai motivētu Baltkrievijas varas iestādes veikt reformas, dalībvalstis piekrita uz laiku atcelt sankcijas pret pārvietošanās brīvību, kas tika piemērotas Baltkrievijas varas iestāžu augsta līmeņa pārstāvjiem. Eiropas Komisija izstrādā norādes, kurās baltkrieviem tiks noteikta atvieglota ES vīzas ieguve, un nolīgumu par atpakaļuzņemšanu.

Mēs tomēr nedrīkstam aizmirst, ka Baltkrievijā vēl arvien notiek cilvēktiesību pārkāpumi un ka nav daudz tādu daudzsološu un labvēlīgu pasākumu kā vairuma politieslodzīto atbrīvošana un atļauja izplatīt divus jaunus neatkarīgus laikrakstus, kādi tika veikti kopš 2008. gada oktobra. Kliedzošs cilvēktiesību pārkāpuma piemērs ir nāvessodu piemērošana, kas vēl arvien turpinās. Baltkrievija ir vienīgā valsts Eiropā, kur vēl arvien piemēro šo augstāko soda mēru. Pavisam nesen ir piespriesti vairāki nāvessodi.

Tādēļ mēs vēršamies pie Baltkrievijas lēmumu pieņēmējiem ar prasību ievērot vismaz cilvēktiesības, ieskaitot arī moratorija pasludināšanu nāvessoda izpildei, vēlēšanu likuma grozīšanu un vārda un preses brīvības nodrošināšanu.

SĒDI VADA: P. SCHMITT

Priekšsēdētāja vietnieks

11. Vardarbība Kongo Demokrātiskajā Republikā (debates)

Priekšsēdētājs. – Nākamais darba kārtības punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par vardarbību Kongo Demokrātiskajā Republikā.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs, diskusija ar Eiropas Parlamentu par ļoti sarežģīto stāvokli Kongo Demokrātiskajā Republikā prezidentūrai ir ļoti svarīga. Cilvēktiesību pārkāpumi un jo īpaši arvien pieaugošā seksuālā un ar dzimumu saistītā vardarbība ir milzīga problēma. Ir pēdējais laiks debatēt par stāvokli valstī, jo īpaši ņemot vērā neseno ANO ziņojumu. ANO ekspertu grupas ziņojums

uzsver, ka daudzus aktīvus bruņotus grupējumus valstī atbalsta labi organizēts tīkls, kas daļēji atrodas Eiropas Savienībā.

Man nav jums jāatgādina par ES ilgtermiņa saistībām pret Kongo Demokrātisko Republiku un visu Āfrikas Lielo ezeru reģionu. ES ilgu laiku ir centusies nest valstij mieru un stabilitāti. Ir svarīgi, lai šīs saistības turpinātos gan politiski, gan attīstības ziņā. Es esmu pārliecināta, ka Komisija par šo plašāk runās vēlāk.

Šis atbalsts ir ticis apliecināts dažādos veidos, tostarp ieceļot pirmo ES īpašo pārstāvi reģionā jau tālajā 1994. gadā. Ir tikuši izmantoti gan militāri, gan civili EDAP instrumenti. Mums ir bijusi operācija *Artemis* Ituri provincē, uz laiku līdz pat 2006. gada vēlēšanām ir tikuši izvietoti *EUFOR* spēki, kā arī *EUSEC RD Congo* aizsardzības spēku reformai un *EUPOL RD Congo* policijas reformai. To visu turot prātā, ir bijusi gan pozitīva, gan negatīva notikumu attīstība. Diplomātiskās attiecības starp Kongo Demokrātisko Republiku un Ruandu ir atjaunotas. Tas jāvērtē atzinīgi. Ar lielāko daļu bruņoto grupējumu valsts austrumu daļā 2008. un 2009. gadā tika parakstīti miera līgumi. Tie tagad jāīsteno.

Stāvoklis daudzējādā ziņā ir nestabils. Daudzi bruņoti grupējumi austrumdaļā integrējas armijā, un šo integrācijas darbu caurvij zināma nenoteiktība. Militāras darbības turpinās pret citiem bruņotiem grupējumiem, tostarp FDLR un Tā Kunga Pretošanās armiju. Šie grupējumi ir tieši atbildīgi par vēršanos pret civiliedzīvotājiem un par cilvēkiem radītām milzīgām ciešanām. Tajā pašā laikā bruņoti grupējumi atkal parādās citās valsts daļās. Valsts austrumu daļa joprojām ir teritorija, kurā tiek pārkāptas starptautiskās tiesības un cilvēktiesības. Slepkavību, vardarbības aktu un seksuālu uzbrukumu līmenis ir augsts. Šie noziegumi izplatās visā valstī satraucošā apmērā, neskatoties uz prezidenta Kabila izsludināto tā saukto neiecietības politiku.

Dabas resursu nelegāla izmantošana ir nākamā lielā problēma. Ir svarīgi, lai valsts bagātīgie derīgo izrakteņu krājumi atrastos leģitīmā nacionālā kontrolē — gan kā valstij ļoti nepieciešams ienākumu avots, gan arī, lai pārtrauktu ekonomisku atbalstu nelegāliem bruņotiem grupējumiem. Padomei ir bažas arī par sagatavošanās darbu un pasākumiem saistībā ar plānotajām vietējām vēlēšanām. Vadības problēmas, nepietiekama pārredzamība un pilsoņu un politisko tiesību pārkāpumi rada nopietnus šķēršļus demokratizācijas procesam.

Tā kā joprojām ir daudzas svarīgas problēmas, kas rada pamatu dziļām bažām, Padome ir pieņēmusi stingru nostāju attiecībā uz nopietnajiem noziegumiem pret starptautiskajām tiesībām un cilvēktiesībām Ziemeļkivu un Dienvidkivu. Padome nesen savos secinājumos nosodīja šos aktus un uzsvēra, ka Kongo Demokrātiskās Republikas valdībai ir jāpanāk, lai visi, kas par tiem atbildīgi, tiktu nodoti tiesai.

ES ir stingri apņēmusies turpināt palīdzību miera, stabilitātes un attīstības nodrošināšanā valsts iedzīvotājiem. Saistībā ar to izšķirīga nozīme valsts stabilizācijā ir drošības sektora reformai. Visiem šā sektora dalībniekiem, tostarp Kongo iestādēm, ir jācenšas nodrošināt, lai tiktu reāli saglabāta kopējā ieinteresētība drošības sektora reformā. Mums arī turpmāk jārosina īpaši uzlabojumi reģiona attiecībās, veidojot stingrākas politiskās un ekonomiskās partnerattiecības šā reģiona valstu starpā.

Es varu jums apliecināt, ka Padome un Eiropas Savienība saglabās savas saistības pret Kongo Demokrātisko Republiku un domās par tās nākotni. Mēs arī turpmāk saglabāsim savas vispusīgās saistības valstī un arī turpmāk asi runāsim ikreiz, kad tiks pārkāptas starptautiskās tiesības vai cilvēktiesības. Mēs esam ļoti pateicīgi šajā ziņā par Eiropas Parlamenta konstruktīvo un neatlaidīgo darbību, un es ceru uzklausīt jūsu viedokļus šajās debatēs.

Karel De Gucht, *Komisijas loceklis.*—(FR) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi, aptuveni pirms gada stāvoklis Gomā, pilsētā, ko bija ielenkušas Kongo Tautas nacionālās aizsardzības (KTNA) vienības *Laurent Nkunda* vadībā, izsauca lielu satraukumu Kongo varas iestādēs un starptautiskajā sabiedrībā.

Tika pieliktas visas pūles, lai novērstu visļaunāko. Politiska nolīguma veicināšana, pirmkārt, KDR un Ruandas starpā un Kongo valdības, KTNA un pārējo bruņoto grupējumu starpā ir ļāvusi uz neilgu laiku neitralizēt vardarbības spridzekli ar laika degli, lai gan tā potenciāls stāvokļa destabilizēšanai šodien joprojām saglabājas. Tas saglabājas, jo pamata cēloņu risinājums ir bijis virspusējs, balstīts uz īstermiņa tīri politiskiem apsvērumiem. Sastopoties tikai ar sliktiem risinājumiem, starptautiskā sabiedrība ir devusi priekšroku vismazāk nopietnajam; tā nav kritika, tikai acīmredzams fakts, novērojums.

Starptautiskā sabiedrība un Eiropas Savienība nav bijusi spējīga pieņemt lēmumu par aizsardzības spēku izvietošanu. MONUC pastiprinājums, ko esam prasījuši vairāk nekā gadu, tikai tagad sāk ierasties. Apvienoto Nāciju Organizācijas neatkarīgo ekspertu grupas nesenais ziņojums, kā arī *Human Rights Watch* organizācijas ziņojums sniedz satriecošu pārskatu par pašreizējo situāciju, ko nevar ignorēt vai noklusēt.

Tagad pienācis laiks pievērsties šiem pamata cēloņiem un tos atšķetināt, un piedāvāt ilgstošus risinājumus. Tomēr, ja tas ir jādara, būs vajadzīga visu pušu sadarbība — pirmkārt, Kongo un Ruandas valdību un, otrkārt, MONUC, Apvienoto Nāciju Organizācijas, pārējās starptautiskās sabiedrības un Eiropas Savienības sadarbība.

Nav šaubu, ka politiskā un diplomātiskā tuvināšanās starp Ruandu un KDR var būt labvēlīga, radot stabilitāti reģionā, un, ja abas puses to gribēs, tā var palīdzēt izveidot mierīgas līdzāspastāvēšanas situāciju un auglīgu sadarbību starp abām valstīm atdzīvinātajā Lielo ezeru valstu ekonomiskajā kopienā.

Tas tomēr ir tikai gara un problemātiska ceļojuma sākums. Jautājums par FDLR ir problēmas būtība — tāpat kā visi ar to saistītie problēmu kopumi, kas to pavada un sarežģī situāciju: dabas resursu nelegāla izmantošana; mazākumtautību aizsardzības trūkums; nesodāmība plašā teritorijā bez valsts varas, kur sabiedriskās iestādes ne tikai nespēj kontrolēt teritoriju, bet to sastāvā ir pārstāvji, kuri paši bieži ir daļa no problēmas.

Ruandas un KDR nolīgums nozīmē, ka KTNA un Laurent Nkunda izvirzītās nepieņemamās prasības ir uz laiku pakļautas kontrolei. Nolīgums vienkārši beidzās ar to, ka Laurent Nkunda vietā stājās Bosco Ntaganda, kas ir vieglāk ietekmējams un ir mierā ar jebkādu kompromisu apmaiņā pret imunitāti, kas pārkāpj visus starptautiskos noteikumus par noziegumiem pret cilvēci un ko ne Ruanda, ne KDR nav tiesīga vai spējīga viņam piešķirt.

Līdz šim sasteigtā KTNA integrēšana tik neefektīvā un pilnīgi haotiskā armijā, kāda ir KDR armija; tas, ka *Bosco Ntaganda* iegūst lielāku autonomu varu, pateicoties paralēla komandu sastāva īstenošanai KDR armijā, kam auglīgu augsni nodrošina karavīru neregulārais atalgojums un jebkāda veida disciplīnas vai hierarhijas trūkums; *MONUC* nepietiekami kontrolētais un neizsvērtais atbalsts militārajām operācijām pret *FDLR* un jebkādas atbildes trūkums uz ruandofono mazākumtautību prasībām ir tie faktori, kuri var radīt pat vēl nopietnākas problēmas nekā tās, ar kurām saskārāmies pirms gada, — problēmas, kuras vairs nespēs pārvaldīt ne Ruanda, ne KDR.

Šādā kontekstā situācija tikpat kā nav uzlabojusies: humanitārā krīze, kā arī cilvēktiesību pārkāpumi, vardarbības un seksuālu noziegumu pastiprināšanās tendence, nesodāmība par jebkura veida noziegumiem un dabas resursu izlaupīšana joprojām turpinās bez redzamām uzlabošanās pazīmēm. Ir jāpalasa tikai Apvienoto Nāciju Organizācijas un *Human Rights Watch* ziņojumi, kurus es pieminēju, lai saprastu šīs nebeidzamās traģēdijas apmērus. Ir skaidrs, ka akcijām, kuru mērķis ir nepieļaut *FDLR* ļaundarības, ir jāturpinās, bet ne par katru cenu, ne tad, ja vispirms nav izdarīts viss nepieciešamais, lai samazinātu riskus, ko militārs spiediens rada nevainīgiem civiliedzīvotājiem.

Tas prasa izstrādāt labākus plānus, pārskatīt un noteikt prioritātes, un labāk aizsargāt iedzīvotājus, kas ir MONUC galvenais uzdevums, ko nosaka tās mandāts. Arī nosacījumiem, kuros MONUC drīkst darboties, jābūt skaidriem un nepārprotamiem. Šis nav aicinājums, lai MONUC atkāptos vai neiesaistītos. MONUC sasteigta aiziešana būtu katastrofiska, jo tā radītu vēl lielāku vakuumu: Ekvatora reģiona nesenie notikumi, kas faktiski ir vēl viens Kongo slimības simptoms, pierāda to.

Skaidrs, ka ir svarīgi pārtraukt arī slepeno politisko un ekonomisko vienošanos, kuras dēļ FDLR joprojām ir ieguvēja šajā reģionā un citur pasaulē, tostarp mūsu dalībvalstīs. FDLR kampaņa nav politiska kampaņa, bet kriminālnoziegums, kura galvenie upuri ir Kongo iedzīvotāji, — tieši tādai ir jābūt attieksmei pret šo kampaņu un visiem tiem, kuri tieši vai netieši ir ar to saistīti. Tāpēc ir nepieciešama stingrāka nostāja pret visiem nelegālas tirdzniecības veidiem. Līdzās atbruņošanas, demobilizācijas, repatriācijas, reintegrācijas un pārcelšanās (DDRRR) procesam Ruandas un Kongo varas iestādēm vienlaikus ir jāattīsta lielāka izšķirtspēja attiecībā uz indivīdiem, kas nav automātiski uzskatāmi par noziedzniekiem.

Turklāt lielai problēmas daļai risinājums ir jāmeklē arī Kongo Demokrātiskajā Republikā. Es, protams, domāju par konflikta vietējiem cēloņiem. Šajā sakarā pilnā apmērā ir jāīsteno 23. marta nolīgumi, pretējā gadījumā agrāk vai vēlāk mēs redzēsim, ka vietējos iedzīvotājos pārsvaru gūst vilšanās. Tas ir absolūti būtiski, ja vēlamies, lai stabilizācijas centieni un griba atdzīvināt ekonomisko aktivitāti Kivu reģionā gūtu panākumus. Šajā jautājumā starptautiskajai sabiedrībai patiešām būs jāuzņemas pienākums.

Taču es domāju ne tikai par Kivu, bet arī par milzīgo haosu, kas pēdējos aptuveni 20 gados ir izveidojies KDR. Tā ir zeme, kurā no jauna jābūvē viss, sākot ar valsti, kuras neesamība ir visu problēmu pamatā.

Lai šo uzdevumu sasniegtu, izšķirīga nozīme ir noteiktiem aspektiem. Pirmkārt, ir vajadzīga demokrātijas konsolidācija. Es, protams, domāju par vietējām, likumdevēja un prezidentālām vēlēšanām, kurām jānotiek 2011. gadā. Vēlēšanas ir viens no demokrātijas aspektiem, bet mēs nedrīkstam aizmirst par nepieciešamību atbalstīt politiskās iestādes un spēkus dialektiskās attiecībās ar opozīciju. Ja to nedarīsim, mēs nedarbosimies patiesi atklātā politiskā sistēmā.

Otrs aspekts, bez šaubām, ir nepieciešamība stiprināt labu pārvaldi. Lai gan ir taisnība, ka KDR, ņemot vērā tās problēmu apjomu, nevar paveikt visu uzreiz, tai skaidri ir jāparāda stingra politiska griba, ja tā cer gūt panākumus. Parlaments izvirzīja jautājumu par nesodāmību. Šis ir labs piemērs, jo tas ir jautājums par politisku gribu, un tā ir arī pamatā visai tiesiskuma apliecināšanas darbībai. Problēma ir tā, ka nekas nav izdarāms izolēti. Tiesiskums prasa arī drošības sektora reformu un reālu progresu attiecībā uz ekonomisko pārvaldi.

Problēmu mērogs norāda uz ilgtermiņa politikas nepieciešamību. Tomēr tas nedrīkst attaisnot nekādu tūlītējas rīcības trūkumu. Es jo īpaši domāju par seksuālās vardarbības un cilvēktiesību jautājumiem, kā tos ir uzsvēris Parlaments. Politiskās gribas nozīme šeit var būt izšķirīga, un saistībā ar to mums atzinīgi jāvērtē prezidenta *Kabila* paustā apņēmība izvēlēties neiecietīgu pieeju. Šī pieeja tagad ir jāpiemēro.

Komisija, kura jau veic lielu darbu šajā jomā (atbalsts tiesu varai, palīdzība upuriem), ir gatava joprojām atbalstīt KDR. Saistībā ar šo es esmu paudis arī savu vēlēšanos, lai Starptautiskajai Krimināltiesai un Komisijai būtu ciešāka praktiska sadarbība attiecībā uz cīņu pret seksuālo vardarbību.

Saliedēta demokrātiska sistēma, laba pārvalde un politiska griba — tādi ir galvenie aspekti, pēc kuriem mēs vēlētos veidot savas partnerattiecības ar KDR kā līdzīgs ar līdzīgu.

Filip Kaczmarek, *PPE grupas vārdā*. – (*PL*) Priekšsēdētāja kungs, faktiski ikviens žurnālists, kas raksta par Āfriku, vēlētos būt nākamais Džozefs Konrads. Tieši tāpēc žurnālisti visbiežāk pievēršas nepatīkamiem aspektiem, jo viņi meklē tumsas sirdi.

Tomēr Kongo nav jābūt tumsas sirdij. Tā var būt normāla valsts. Āfrikā ir normālas valstis, kurās bagātie dabas resursi kalpo tautas labā, valsts iestādes rūpējas par kopēju labumu, bērni iet skolā un sekss ir saistīts ar mīlestību, nevis izvarošanu un vardarbību. Es esmu pārliecināts, ka panākumu atslēga Kivu un visā Kongo ir valdības kvalitāte. Bez demokrātiskas, taisnīgas, godīgas un efektīvas valdības miers un tiesiskums nav sasniedzams. Bez atbildīgas valdības valsts bagātības kalpo vienīgi dažiem, vadītāji rūpējas tikai par sevi, skolas ir tukšas un vardarbība kļūst par ikdienas dzīves sastāvdaļu.

Es atceros 2006. gada optimismu. Es pats biju novērotājs vēlēšanās, un mēs visi bijām gandarīti, jo pēc 40 gadu ilga pārtraukuma šajā lielajā un svarīgajā valstī notika demokrātiskas vēlēšanas. Tomēr mūsu optimisms ir izrādījies priekšlaicīgs. Ir grūti neuzdot jautājumu, kāpēc tā ir noticis un kāpēc vēlēšanas nenesa labāku dzīvi Kongo. Manuprāt, tas ir jautājums par naudu, kā teica *Malmström* kundze un *De Gucht* kungs. Viņi runāja par resursu nelegālu izmantošanu un to izlietojumu bruņojuma finansēšanai, kas kalpo konflikta turpināšanai un eskalācijai. Ja mēs varēsim pielikt tam punktu, mēs būsim tuvāk savam mērķim.

Michael Cashman, *S&D grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs, es pateicos Komisāram par viņa paziņojumu, kas pavisam noteikti pārliecina mani.

Ļaujiet, komisār, man teikt, ka es absolūti jums piekrītu: mēs nevaram aiziet; mēs nevaram radīt vakuumu, jo vakuums jau tur pastāv; tas ir politiskas gribas vakuums, un mums ir vajadzīga politiska vadība, lai to atrisinātu saskaņā ar starptautiskajām saistībām, kā arī saskaņā ar tiesiskumu.

Ļaujiet man parādīt, ko tas reāli nozīmē. Konfliktā kopš 1998. gada dzīvību ir zaudējuši vairāk nekā 5 000 400 cilvēku, un katru mēnesi tieši vai netieši notiek aptuveni 45 000 nāves gadījumu.

Ziņo, ka ir 1 460 000 valsts iekšienē pārvietotu personu, no kurām lielākā daļa sastopas ar vardarbību, un ļaujiet, lai ar manu balsi skan to cilvēku balsis, kuriem nav balss un kuri cieš šajā vardarbībā. Bruņotie kaujinieki Kongo Demokrātiskajā Republikā (KDR) ir veikuši ar dzimumu saistītu vardarbību dažādās formās, tostarp seksuālu verdzību, cilvēku nolaupīšanu, piespiedu vervēšanu, piespiedu prostitūciju un izvarošanu. Seksuālās vardarbības upuri Kongo ir gan sievietes, gan vīrieši un zēni, kuri ir pārcietuši izvarošanu, seksuālu pazemošanu un ģenitāliju kropļošanu.

Rezolūcijas ir pieņemtas cita pēc citas. Ir pienācis laiks mums starptautiski pieprasīt izbeigt šīs zvērības.

Louis Michel, *ALDE grupas vārdā.* — (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, *Malmström* kundze, komisār, dāmas un kungi, kā jūs zināt, es vienmēr esmu cieši vērojis notiekošo Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos. Neskatoties uz daudzsološo progresu, kas tika sasniegts sakarā ar neseno tuvināšanos starp Ruandu un KDR, — tuvināšanos, bez kuras austrumos nebūs risinājuma un kura tāpēc ir jākonsolidē, —, neskatoties uz 23. marta nolīgumiem starp Kinšasu un Kongo nemiernieku grupējumu, par kuru runāja komisārs, stāvoklis austrumos joprojām rada dziļas bažas.

Es vēlētos izteikt septiņus novērojumus. Pirmais ir tas, ka miers, protams, nevar iestāties Kongo austrumos, kamēr nav novērsta iespēja, ka FDLR var nodarīt ļaunumu. Pašlaik KDR izdara militāru spiedienu, kura mērķis ir atdalīt šos ekstrēmistus no viņu bāzēm un ienākumu avotiem; diemžēl tā galvenie upuri ir civiliedzīvotāji, kas ir pastarpinātā kaitējuma upuri, kā arī nosodījuma un citu vardarbīgu aktu upuri.

Šo risku varēja paredzēt, un, kā komisārs teica, MONUC iespējas bija jāstiprina jau pašā sākumā, jo šodien tai vēl joprojām absolūti trūkst piemērotu resursu, lai tiktu galā ar visiem lūgumiem, un arī organizācija uz vietas ne vienmēr ir perfekta.

Lai gan mums ir jāpieprasa augstāka līmeņa koordinācija un lielāka, aktīvāka klātbūtne, būtu bīstami nosodīt vai izteikt piezīmes par MONUC, ko zināmi negatīvi spēki varētu izmantot kā iemeslu tā demonizēšanai. Skaidrs, ka tas būtu pat vēl nopietnāk.

Cits aspekts attiecas uz KDR armijas veiktajiem vardarbības aktiem. Kara apstākļi nevar, protams, nekādā veidā attaisnot šādu izturēšanos, un tāpēc es atzinīgi vērtēju lēmumu, ko pieņēmusi Apvienoto Nāciju Organizācija, lai pārtrauktu sniegt loģistikas atbalstu tām Kongo vienībām, kuras neievēro cilvēktiesības. Neiecietības politika, ko nesen ieviesa prezidents *Kabila*, nenoliedzami ir vērtējama atzinīgi, bet tas, vai tā tiek ievērota un īstenota, ir cits jautājums.

Kongo tiesu sistēmas trūkumi rada plaši izplatītu nesodāmības sajūtu. Tāpēc es atbalstu Komisijas centienus ciešā sadarbībā ar dažām ES dalībvalstīm strādāt pie tiesu sistēmas atjaunošanas, tostarp arī austrumdaļā.

Visbeidzot pēdējais punkts: lieta, kas Kongo joprojām ir jāpārveido, ir tiesiskums ar reālām pārvaldes pilnvarām. Šodien šīs pilnvaras absolūti neeksistē, un tādējādi rodas ārkārtīgi nopietns vakuums.

Isabelle Durant, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (*FR*) Priekšsēdētāja kungs, *Malmström* kundze, komisār, kā jūs abi esat teikuši, stāvoklis Kivu reģionā ir ārkārtīgi satraucošs, neskatoties uz gandrīz 20 000 karavīru lielo *MONUC* vienību klātbūtni.

Civiliedzīvotāji un jo īpaši sievietes ir galvenie upuri konflikta stratēģijās, ko izmanto bruņotie grupējumi un pat, kā to kāds teica, dažas Kongo armijas vienības, kas sistemātisku izvarošanu ir pārvērtušas par kara ieroci. Turklāt pagājušajā mēnesī šeit ieradās Kongo sieviešu grupa, lai mums to pamatoti atgādinātu un panāktu mūsu atbalstu cīņai pret šādu apkaunojošu stratēģiju.

Resursu izlaupīšana, kā jūs teicāt, komisār, ir vēl viens faktors, kas saasina konfliktu. Es piekrītu jūsu teiktajam: ir augstākā mērā bīstami diskreditēt MONUC, diskreditēt to nevajadzīgi, padarīt to par vienīgo stāvokļa vaininieci ilgajos kara un slepkavību gados novārgušo iedzīvotāju acīs.

Es pilnīgi piekrītu, ka nav jāpārskata MONUC mandāts un ka, acīmredzams, nav jālūdz to atkāpties. Taču patiešām ir jāpārskata tās iesaistīšanās noteikumi, tās operatīvās direktīvas, lai tās nevarētu nekādā veidā tikt saistītas vai pašas atbalstīt kādu Kongo vienību, kuras kaujinieku rindās ir vīri, kas pārkāpj cilvēktiesības vai veic vardarbības aktus.

Arī Kongo iestādēm ir jāuzņemas liela atbildība šajā cīņā pret nesodāmību attiecībā uz seksuālās vardarbības aktiem, noziegumiem, kuri, es piebilstu, jānodod Starptautiskajai krimināltiesai. Šīm pašām iestādēm ir jānodrošina arī tas, lai karavīri tiktu nekavējoties izvietoti kazarmās. Ja viņi būtu izvietoti kazarmās, situācija, bez šaubām, būtu citāda.

Visbeidzot es uzskatu, ka mums vēlreiz jāatgriežas pie Amani programmas. Šī programma piedāvā iespēju veidot dialogu un mieru visur, jo tikai tā var garantēt ilgstošu rekonstrukciju. Katrā gadījumā es atzinīgi vērtēju jūsu iejaukšanos, kuru es visnotaļ atbalstu, un es ceru, ka Eiropas Savienība arī turpmāk būs aktīva. Tam ir izšķiroša nozīme, lai gan diemžēl tā nevēlējās izveidot kopēju spēku. Tāda iespēja būtu bijusi pirms nepilna gada. Tomēr es uzskatu, ka Eiropas Savienības rīcība ir izšķiroša.

Sabine Lösing, *GUE/NGL grupas vārdā*. – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, nekur citur pasaulē līdz šim nav bijis tik daudz Eiropas drošības un aizsardzības politikas operāciju kā Kongo Demokrātiskajā Republikā. Kā vienmēr rodas jautājums — kā drošība tiek aizsargāta? Vai tā ir Kongo civiliedzīvotāju, sieviešu un bērnu drošība? ANO misija *MONUC* nenovērsa tūkstošiem cilvēku nogalināšanu, spīdzināšanu un izvarošanu, un simtiem tūkstošu cilvēku izraidīšanu — zvērības, kurās bija iesaistīti ES atbalstītie valdības spēki.

Tad kas tiek aizsargāts Kongo? Cilvēce? Vai arī mēs apsargājam režīmu, kas laikposmā starp 2003. un 2006. gadu, piemēram, noslēdza ar ieguves uzņēmumiem 61 līgumu, no kuriem, pēc starptautisko NVO atzinuma, neviens nebija pieņemams, raugoties no Kongo tautas viedokļa? Prezidents *Kabila* uz laiku mainīja

kursu un noslēdza mazāk līgumu ar rietumu uzņēmumiem. Šo izmaiņu pārtrauca, kad karadarbība tika izvērsta vēlreiz. Mans jautājums ir šāds: kāpēc tiek uzskatīts, ka cilvēki, kuri lemj par FDLR, vislielāko grupu, kas ir atbildīga par slepkavībām Kongo austrumos, atrodas Vācijā? Es šeit atsaucos uz rezolūciju, ko esmu iesniegusi Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederācijas vārdā.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Priekšsēdētāja kungs, miljoniem izraidītu, tūkstošiem izvarotu un simtiem noslepkavotu cilvēku nedrīkst būt pasaulē lielākās ANO miera uzturēšanas operācijas skumjais mantojums. Par Kongo operāciju tika nolemts pirms desmit gadiem, bet nekas nav sasniegts. Militārie grupējumi joprojām izlaupa bagātos dabas resursu krājumus reģionā, terorizē iedzīvotājus un izdara noziegumus pret cilvēci.

Līdzšinējie embargo ir bijuši neefektīvi. Nemiernieki vienkārši maina puses un izdara noziegumus, tērpušies drošajos Kongo karavīru formastērpos. Divi kara noziedznieki nesen tika saukti pie atbildības kara noziegumu tribunālā Hāgā, bez tam varēja īstenoties attīstības projekti un vēlēšanas — vismaz daļējs panākums.

Mēs guvām panākumu arī, dodot nelielu triecienu globālajiem Ruandas demokrātiskās atbrīvošanas spēkiem (FDLR). Tomēr mēs neesam spējuši izbeigt šo nežēlīgo pilsoņkaru. Kaujas līnijas nepārtraukti mainās.

Īpaši satraucoši ir tad, kad pret ANO misiju celtās apsūdzības izrādās patiesas. ANO karavīri nedrīkst tur atrasties un neko nedarīt, kad tiek veiktas zvērības, un — vēl jo svarīgāk — armijas loģistikas atbalsts nedrīkst būt saistīts ar atbalstu cilvēktiesību pārkāpumiem. Kongo misija gluži vienkārši nedrīkst pārvērsties par sava veida Vjetnamu Eiropai.

Būtībā mums ir vajadzīga koordinēta Eiropas drošības politika un miera uzturēšanas operācijas, bet galvenokārt teritorijā, kas piekļaujas Eiropai, nevis tālu prom Āfrikā, kur etniskās kaujas līnijas ir neskaidras. Manuprāt, ES ir jākoncentrē savi miera uzturēšanas spēki krīzes reģionos pašai savā piemājas dārzā, piemēram, Balkānos vai Kaukāzā. Tāpēc varbūt mums būtu jāizbeidz ES iesaistīšanās ANO misijā Āfrikā.

Gay Mitchell (PPE). – Priekšsēdētāja kungs, nav noliedzams, ka stāvoklis Kongo Demokrātiskajā Republikā (KDR) ir nožēlojams un konflikta ietekme uz cilvēkiem ir traģiska.

Tomēr ir vairāki svarīgi punkti, kas ir jāatkārto šeit un mūsu kopējā rezolūcijas priekšlikumā. Mums jāatceras, ka vardarbību KDR, tāpat kā daudzus citus šāda veida konfliktus, bieži rada alkatība, bet tās saknes un dzinējspēks ir arī nabadzība. Cīņa par teritoriju, etniskumu, resursiem vai politiku ir tikai viena un tā paša trūdošā vajadzību koka atzari.

Uzlabojiet cilvēka labklājību un dodiet viņam mērķi, un jūs samazināsiet viņa vēlmi nogalināt vai tikt nogalinātam. Tāds ir attīstības uzdevums mums kā Parlamentam.

Otrkārt, mums jānodrošina, lai ikviena militārā klātbūtne ārvalstīs būtu plānota un tiktu īstenota ciešanu un vardarbības samazināšanai, nevis saasināšanai. Mums ir jābūt pīlāriem pret nesodāmību, nevis tās palīgiem.

Ja ir liecības, ka Rietumu misijas nerīkojas atbilstīgi šim standartam, to klātbūtne un darbības nekavējoties ir jāpārvērtē.

Visbeidzot — vēsture mums ir pierādījusi, ka tik iznīcinošos konfliktos kā KDR politisks risinājums ir vienīgā cerība uz mieru. Dialogs un iesaistīšana ir vienīgais ceļš, kas ved pie šāda risinājuma.

Izmantojot pēc Lisabonas radīto Ārējās darbības dienestu, Eiropas Savienībai jāieņem sava vieta starptautiskajā arēnā kā aktīvai dialoga veicinātājai un miera sponsorētājai.

Corina Creţu (S&D). – (RO) Kā līdz šim ir uzsvērts, miljoniem civiliedzīvotāju ir tikuši tīši nogalināti kara operācijās Kongo Republikas austrumu daļā. Pastāv risks, ka šāda veida ziņas nepieredzēti biežās atkārtošanās dēļ, ar kādu šie vardarbības akti tiek veikti šajā valstī, var kļūt par ierastu lietu. Šo akciju upuru vidū ir bērni, jaunas meitenes un sievietes, nemaz nerunājot par civiliedzīvotājiem, kas saistīti ar cilvēktiesību aizstāvēšanu, un žurnālistiem.

Humanitārā krīze kļūst dziļāka ar katru nākamo dienu. Drošības trūkums šajā reģionā nozīmē, ka humanitārās organizācijas vairs nevar nekādā veidā iejaukties. Vairāk nekā 7 500 izvarošanas un seksuālas vardarbības gadījumu ir reģistrēti tikai šā gada pirmajos deviņos mēnešos vien, kas ir vairāk nekā visā pagājušajā gadā kopā. Visi šie gadījumi ir notikuši apstākļos, kad bads un galēja nabadzība ietekmē miljoniem cilvēku. Vaina par šo traģēdiju gulstas gan uz Kongo armiju, gan Ruandas nemierniekiem. Tomēr diemžēl ir arī norādes uz to, ka ANO vienības, kas atrodas Kongo, nes lielu daļu atbildības, jo ļauj notikt nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem. Tieši tāpēc es uzskatu, ka Eiropas Savienībai ir steidzami jāapspriež, kā ANO spēki Kongo domā pienācīgi sasniegt misijas mērķus, kas tiem ir uzdoti.

Ir vajadzīgi arī pasākumi, lai izbeigtu naudas atmazgāšanas darbības, ieroču un zelta kontrabandu, kā dēļ no Kongo katru gadu tiek nelegāli izvestas vairāk nekā 37 tonnas zelta vairāk nekā EUR 1 miljarda vērtībā. Iegūtā nauda tiek izlietota, lai iegādātu ieročus un veicinātu noziedzību reģionā.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, es tikko kā noklausījos Mölzer kunga runu, kurš tagad ir aizgājis, un tās būtība bija šāda: stāvoklis ir tik bezcerīgs, ka mums vienkārši jāpadodas un jāpievēršas mūsu pašu kaimiņiem. Man jāteic, ka patiešām, aplūkojot situāciju, ir kārdinājums visu pārtraukt. No otras puses, es tad iedomājos par sievietēm, kuras apmeklēja mūs pagājušajā mēnesī, sievietēm, kuras pieminēja arī Durant kundze, un interesanti, vai mēs varētu skatīties viņām acīs un stāstīt viņām, ka mēs vienkārši padodamies vai ka tā nav viena no mūsu prioritātēm, vai ka mēs gatavojamies pieņemt vēl vienu rezolūciju un apsvērt darbu, ko esam veikuši. Kad es domāju par šīm sievietēm, par viņu izmisumu un rūgtumu, un sajūtu, ka viņas ir pamestas nelaimē, es patiešām uzskatu, ka visaugstākajā mērā ir iespējams par to debatēt.

Rezolūcijā ir ļoti daudzi pozitīvi elementi, un es ceru, ka mēs tos pastiprināsim ar rīcību, bet es gribēju uzsvērt vienu aspektu. Mēs bieži runājam par izvarošanu vai seksuālu vardarbību, bet faktiski šīs parādības neizsmeļ visu reālo situāciju. Sievietes, ar kurām mēs runājām, sacīja, ka problēma ir daudz plašāka nekā uzbrukumi indivīdiem; tā ir nevis individuāla vardarbība, bet gan uzbrukums kopienai ar nolūku iznīcināt tās struktūru. Tāpēc, manuprāt, tagad mums visneatliekamāk jārīkojas ne tikai, lai izbeigtu nesodāmību, atmaksātu uz vietas un nodrošinātu resursus mūsu paziņotajām akcijām, bet arī, lai parādītu, ka mēs izstiepjam roku pretī cilvēkiem, ka mēs esam solidāri ar viņiem un nepametam viņus nelaimē, ka mēs uzturam savu morālo atbildību.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Pašreizējā situācijā, kura sakrīt ar brīdi, kad Apvienoto Nāciju Organizācija gatavojas paziņot par MONUC mandāta pagarināšanu, es domāju, ka mums jāņem vērā starptautiskās sabiedrības darbības saistībā ar KDR vietējo stāvokli, kurš diemžēl joprojām pasliktinās. Kā to ir pierādījusi pieredze ar operāciju *Kimia* II, kuru veikusi Kongo armija ar MONUC atbalstu, militārie panākumi nav pietiekami, ja humanitārās izmaksas ir tik augstas un ja tās ar savām ciešanām sedz Kongo civiliedzīvotāji.

Es uzskatu, ka nesenās militārās operācijas, kas tika veiktas pret FDLR, ir atstājušas graujošas sekas, kuru dēļ — un tas mums ir jāapzinās — notiek plaša mēroga cilvēktiesību pārkāpumi un humanitārās krīzes saasināšanās. No otras puses, nesodāmība vilina veikt šos noziegumus atkal un atkal. Es uzskatu, ka civiliedzīvotāju aizsardzībai ir jābūt vissvarīgākajai prioritātei. Eiropas Parlamentam ir stingri jāapliecina, ka vardarbības akti, jo īpaši seksuālā vardarbība, un cilvēktiesību pārkāpumi vispār, kā arī ļaunprātīgā izmantošana, kas notikusi Kivu, ir jāpārtrauc nekavējoties kopā ar nesodāmības gaisotni.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Priekšsēdētāja kungs, pārējie deputāti jau ir izteikušies par traģisko stāvokli Kongo Demokrātiskajā Republikā. Viņi ir runājuši par miljoniem nogalināto un izvarošanas un ļaunprātīgas izmantošanas gadījumu, kas vērsti pret civiliedzīvotājiem. Viņi ir runājuši par Apvienoto Nāciju Organizācijas misiju Kongo Demokrātiskajā Republikā (MONUC) un par Eiropas Komisijas sadarbību uz vietas. Tomēr mazāk ir teikts par nepieciešamību kontrolēt izejvielu, piemēram, dimantu, zelta un citu materiālu, nelegālo plūsmu uz pārējo pasauli. Šie materiāli tiek "atmazgāti" likumīgos banku rēķinos un uzņēmumos mūsu pašu valstīs vai Amerikas Savienotajās Valstīs.

Šī ir svarīga darba joma Ashton kundzei. Līdz ar pilnvarām, kas viņai piešķirtas ar Lisabonas līgumu un 27 dalībvalstu un šā Parlamenta atbalstu, viņa varētu koordinēt veselu rīcības programmu, lai novērstu šo bagātību nonākšanu bruņoto grupējumu vadoņu rokās, kuri ir atbildīgi par slepkavībām un izvarošanu.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, saistībā ar nesenajiem satraucošajiem ziņojumiem no Ziemeļkivu un Dienvidkivu un ņemot vērā pret civiliedzīvotājiem un jo īpaši pret sievietēm, bērniem un veciem cilvēkiem vērsto uzbrukumu vardarbīgo raksturu, steidzamība — vārds, ko Eiropas Savienība un visa starptautiskā sabiedrība tik bieži lieto attiecībā uz Kongo — man šķiet visneatliekamākā prasība. Tagad ir jādara viss, lai nodrošinātu civiliedzīvotāju aizsardzību. MONUC personālam, kas ir uz vietas, dotais mandāts, bez šaubām, tiks pagarināts, bet tas ir pilnīgi jāpārvērtē un arī jāpastiprina, lai šis augošais vardarbības paisums būtu savaldāms.

Jau daudzus gadus starptautiskā sabiedrība, nevalstiskās organizācijas un Kongo sievietes ir nepārtraukti pūlējušās cīnīties pret seksuālu uzbrukumu izmantošanu kā kara ieroci. Šodien notiek šā ieroča sistemātiska un izplatīta lietošana mierīgās teritorijās, un vienmēr tā ir pilnīgi nesodīta. Es atzinīgi vērtēju neseno apņēmību, ko pauda Kongo varas iestādes, izbeigt šo nesodāmību, bet šai neiecietības politikai ir jābūt vērienīgai — visiem vardarbības veicējiem bez izņēmuma jāatbild par savu rīcību — un patiešām efektīvai.

Sākoties Starptautiskās krimināltiesas pirmajiem procesiem pret iespējamajiem seksuālo noziegumu veicējiem bruņotā konflikta laikā, tiesai ir jābūt spējīgai identificēt visus vainīgos, lai varētu viņus nekavējoties notiesāt.

Visbeidzot — nav nepieciešams teikt, ka tas viss iet roku rokā ar valsts struktūru stiprināšanu, tiesiskuma uzturēšanu, dzimumu līdztiesības veicināšanu un cilvēktiesību, tātad arī sieviešu un bērnu tiesību, aizsargāšanu, jo viņu cieņa, bērnība un nevainība bieži tiek upurēta cita veida pazemojumam — vienaldzībai.

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, humanitārā situācija Kongo Republikas austrumdaļā — konkrēti austrumu provincē un Kivu reģionā — ir katastrofāla, kā mēs tagad zinām. Civiliedzīvotāju drošības situācija pasliktinājās pēc kopējām militārām operācijām, ko Kongo armija kopā ar Ugandas un Ruandas vienībām veica pret visiem nemiernieku bruņotajiem grupējumiem, operācijām, pēc kurām sekoja neskaitāmas masveida slepkavības un cilvēktiesību pārkāpumi.

Seksuāla vardarbība ir ļoti satraucoša un izplatīta tendence, un tagad tā ir Kongo tautas ikdienas dzīves sastāvdaļa. Vēl vairāk satrauc tas, ka daudzi vardarbības akti tiek vērsti pret humānās palīdzības darbiniekiem.

Saskaņā ar oficiālajiem datiem Kongo Republikas austrumos ir vairāk nekā 2 113 000 pārvietotu personu. Kopš 2009. gada 1. janvāra ir reģistrēts vairāk nekā 775 000 jaunu personu pārvietošanas gadījumu Kivu reģionā un 165 000 gadījumu austrumu provinces austrumu rajonos.

Pašlaik tiek lēsts, ka humānā palīdzība ir vajadzīga gandrīz 350 000 neaizsargātu cilvēku: bērniem, atraitnēm un seksuālas vardarbības upuriem. Tāpēc Eiropas Savienības ātra reakcija ir izšķirīga.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār, dāmas un kungi, visi runātāji ir pamatoti uzsvēruši drausmīgo situāciju, kādā dzīvo Kongo tauta, jo īpaši Kongo sievietes, šās valsts austrumdaļā. Viņi runāja par izvarošanām un barbariskajiem pāridarījumiem, ko šie cilvēki izcieš, un par slepkavībām, kurām viņi ir kļuvuši par upuri. Tomēr es aicinātu nevis runāt par to, bet paviesoties *UNICEF* un *V-day* tīmekļa vietnēs, kas nepārprotami pasaka visu, kas ir sakāms par šo tematu.

Šodien es gatavojos runāt ar jums par reālajām sekām, kādas šie barbariskie nodarījumi ir radījuši Kongo; es grasos runāt par fiziski un garīgi ievainotajām sievietēm, kuras ir jāaprūpē; un es gatavojos runāt par noslepkavotajām sievietēm, kuras vairs nevar dot savu ieguldījumu Kongo ekonomiskajā attīstībā un kuru nedzimušie bērni arī nekad vairs nevarēs tajā dot savu ieguldījumu. Es vēlos runāt arī par AIDS izplatīšanos, par traumu, kuras radītajām ciešanām pakļauti visi Kongo iedzīvotāji un kuras dēļ starptautiskajā sabiedrībā veidojas negatīvs priekšstats par Kongo kā par valsti, kura grimst arvien lielākā un lielākā haosā.

Ilgstoša miera rosināšana un Kongo ekonomiskās attīstības veicināšana ir iespējama vienīgi tad, ja Kongo valdībai un ANO izdosies gūt panākumus cīņā pret seksuālo vardarbību pret sievietēm un, plašākā skatījumā, ja šajā valstī tiks nodrošināta patiesa tiesiskuma izveidošana.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, ministre, komisār, es, savukārt, vēlos atsaukties uz seksuālās vardarbības traģēdiju, kurā cietušas sievietes KDR, konkrētāk runājot, valsts austrumdaļā. Šī nav jauna parādība. Tā ir ārkārtīgi sarežģīta. Tā ir daudzšķautņaina. Upuru fiziskās un psiholoģiskās ciešanas palielina sociālā atstumtība, kas viņiem ir traģiska. Prezidenta *Kabila* neiecietības politika šodien sāk dot pirmos eksperimentālos augļus, bet ikviens apzinās, ka tikai ar globālu stratēģiju šo ļaunumu var apkarot uz ilgu laiku.

Es zinu, komisār, ka Komisija jau iejaucas un dara to, izmantojot daudzus dažādus projektus un arī budžetus. Tomēr, saskaroties ar šiem skaitļiem un briesmīgajiem, šausminošajiem pārskatiem, kurus mēs saņemam, vai jūs nedomājat, ka mēs šajā Parlamentā esam tiesīgi šaubīties par šīs stratēģijas rezultātiem? Sievietes, komisār, ir galvenais miera un atjaunošanas līdzeklis jebkurā valstī. Viņas ir Kongo nākotne. Kā jūs domājat aktivizēt un paātrināt rīcību?

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, arī es vēlējos piedalīties šajās debatēs, jo tās skar tematu, ko esmu pētījis ilgu laiku. Diemžēl, ņemot vērā pastāvīgos vardarbības un cilvēktiesību pārkāpumu gadījumus KDR austrumdaļā, mums vēlreiz ir jāizsaka stingrs nosodījums masveida slepkavībām, noziegumiem pret cilvēci un seksuālai vardarbībai, kas vērsta pret sievietēm un meitenēm un kas joprojām notiek austrumu provincē.

Tieši tāpēc es pievienojos saviem kolēģiem deputātiem, aicinot visas kompetentās iestādes nekavējoties iejaukties, lai šo noziegumu veicējus nodotu tiesai, un aicinot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomi vēlreiz steidzami veikt visus pasākumus, kas ļauj turpmāk reāli novērst visus citus uzbrukumus civiliedzīvotājiem KDR austrumu provincē.

Tāpat es aicinu arī visas iesaistītās puses aktivizēt cīņu pret nesodāmību un vairot tiesiskumu, apkarojot cita starpā sieviešu un meiteņu izvarošanu un bērnu iesaukšanu karadienestā.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, 2009. gada novembrī notika vēstnieku apmaiņa starp Ruandu un Kongo Demokrātisko Republiku — mazs cerību stariņš šai daudz cietušajai zemei un tās daudz cietušajiem cilvēkiem. Turklāt Ruandas Demokrātiskās atbrīvošanas spēku vadītājs tika arestēts. Abi notikumi bija zīmes, kas liecināja par uzlabošanos Austrumkongo situācijā. Mans jautājums Komisijai ir šāds: kādus pasākumus plānojat veikt, lai panāktu turpmāku tuvināšanos starp Kongo un Ruandu?

Attiecībā uz ANO mandātu šeit šodien daudz tika teikts par dažādu darbību veikšanu. Būsim atklāti: ja ir ANO mandāts, tam skaidri jābūt to cilvēku aizsardzībai, kuri tiek apspiesti, mocīti, vardarbīgi un ļaunprātīgi izmantoti, jo īpaši — šīs valsts sieviešu un bērnu aizsardzībai. Attiecībā uz šo ir jābūt pilnīgi skaidram: ja ir izdots ANO mandāts — un mēs, austrieši, šajā jomā ievērojam stingrību —, tam ir jābūt konsekventam un, ja nepieciešams — tostarp apspiestās tautas aizsardzībai—, tad vietējie spēki ir jāapbruņo.

Seán Kelly (PPE). – Priekšsēdētāja kungs, man ir žēl, ka Ziemassvētku laikā šīs pēdējās divas dienas mēs esam pavadījuši, spriežot par vardarbību pasaulē — gan Čečenijā, gan Afganistānā, gan kā tagad — Kongo. Bet diemžēl tā ir realitāte.

Tajā pašā laikā, saņemot šī svētku laika miera un labas gribas vēstījumu, mums, kā to tik labi pateica mans kolēģis Mitchell kungs, ir jākļūst par miera labdariem. Un šī ir lieliska iespēja Augstajai pārstāvei lēdijai Ashton izmantot Eiropas Savienības ietekmi un atbalstu tā, kā to būtu varējuši darīt agrāk, lai šajā valstī atjaunotu kārtību un mēģinātu tur atvieglot briesmīgās ciešanas.

Taču ilgtermiņa risinājumu dos nevis ekonomiski uzlabojumi, bet izglītība, un mums jāmēģina nodrošināt labas izglītības brīvu pieejamību šajās valstīs, jo tas patiešām ir ceļš uz mieru ilgā laika posmā.

Jim Higgins (PPE). – Priekšsēdētāja kungs, 1960. gadā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs zviedrs *Dag Hammarskjöld* lūdza Īrijas armijas vienības doties kā miera uzturētājiem uz vietu, ko tajā laikā sauca par Beļģijas Kongo un kas kļuva par Kongo. Viņi veica milzīgu darbu.

Mani ārkārtīgi satrauc Apvienoto Nāciju Organizācijas vienības, kas atrodas Kongo pašlaik: marokāņi, pakistānieši un indieši. Mēs runājam par izvarošanu, vardarbību, tirdzniecību un tā tālāk, bet Apvienoto Nāciju Organizācijas vienības nevairo savu slavu un faktiski izdara sev sliktu pakalpojumu.

Es pilnīgi piekrītu *Mitchell* kungam par to, ka Eiropas Savienības rīcībai ir jābūt stingrai. Mēs esam pilnīgi vienota Eiropas Savienība. Mēs teicami strādājām Čadā. Mums tur ir vajadzīgi pašiem savi miera uzturētāji, un mēs nevaram paļauties uz Apvienoto Nāciju Organizāciju. Situācija ir tāda, ka mums ir brīnišķīgi cilvēki, Eiropas kolonizācijas upuri, cilšu konfliktu upuri, starptautiskas aklības upuri, un mēs nevaram vairs ilgāk šajā aklībā kavēties. Mums vienkārši jādodas turp un jāglābj šie cilvēki.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Priekšsēdētāja kungs, ir gandrīz neiespējami aptvert briesmīgos statistikas datus, kas tiek pieminēti, un tomēr mēs zinām, ka tie ir patiesi. Tomēr rodas sajūta, varbūt pat daudziem, ka tad, kad runa ir par absolūti visnabadzīgāko valsti Subsahāras Āfrikā, mūsu apņēmība nav tik stingra vai tik konkrēta, kādai tai būtu jābūt. Tika pieminēta militāra vara. Manuprāt, mēs visi saprotam, ka mums jāapkaro nabadzība un korupcija, ja gribam panākt progresu, atvieglojot vai uzlabojot šīs dzīves apstākļus valsts iedzīvotājiem, kas tik briesmīgi ir cietuši.

Mēs labprāt runājam par Afganistānu un pavadām daudz laika, diskutējot par terorismu un *Taliban* darbību tur, un tas ir pareizi darīts. Te ir citi cilvēki, kas taču arī ir cietuši un joprojām cieš visdrausmīgākajos apstākļos. Es vēlos uzsvērt, ka ir nevalstiskas organizācijas, kas var veikt darbu, ja tām tiek nodrošināts valsts atbalsts un ES atbalsts, bet tas bieži šķiet ļoti grūti izdarāms.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja*. – (*SV*) Priekšsēdētāja kungs, kā to rāda šīs debates, ir ārkārtīgi labs iemesls, kāpēc mūsu saistības Kongo Demokrātiskajā Republikā jāturpina. Eiropas Savienībai jau ir liela apņēmība valstī panākt ilgtermiņa stabilitāti, drošību un attīstību. Komisārs *De Gucht* sniedza garu pārskatu par ES darbībām.

Kopumā dalībvalstu un Komisijas devums padara ES par vienu no lielākajiem ieguldītājiem palīdzībā reģionam, un tāpēc mums var būt ietekme. Ja Kongo Demokrātiskajā Republikā un reģionā ir jāuztur stabilitāte, tad ir būtiski, lai Kongo iedzīvotāju dzīves līmenis tiktu uzlabots, lai cilvēktiesības tiktu aizsargātas un lai tiktu veikta enerģiska darbība pret korupciju ar mērķi izveidot tiesisku sabiedrību.

Biedējošā seksuālā vardarbība, ko šeit ir apliecinājuši daudzi deputāti un par ko mēs diemžēl dzirdam no pārāk daudziem ziņojumiem, protams, ir pilnīgi nepieņemama. Pārkāpēji nedrīkst palikt brīvībā. Viņi ir jātiesā. Kongo valdība ir pilnībā atbildīga par to, lai tas tiktu nodrošināts un lai prezidenta *Kabila* neiecietības politika nebūtu tikai skaisti vārdi, bet rīcība ar reāliem rezultātiem.

Runājot par Padomi — divu EDAP misiju mandāts tika pārskatīts pēc tam, kad Kongo Demokrātiskajā Republikā 2009. gada sākumā notika izmeklēšana, lai palīdzētu apkarot tieši šādu seksuālo vardarbību. Rezultātā EUPOL RD Congo jānosūta divas daudzdisciplīnu komandas uz Kongo Ziemeļkivu un Dienvidkivu provinci ar mandātu, kas aptver visu valsti. Šīs komandas nodrošinās dažādu speciālistu ekspertīzi tādās jomās kā, piemēram, noziegumu izmeklēšana un seksuālās vardarbības kontrole. Pašlaik notiek darbinieku pieņemšana šīm komandām.

Protams, šis ir tikai neliels ieguldījums. Tik lielā valstī tas ir pieticīgs. Tomēr tas ir svarīgs, un šis jaunais speciālistu sastāvs spēs atbalstīt seksuālas vardarbības aktu izmeklēšanas pareizu procedūru īstenošanu, jo īpaši gadījumos, kad šos aktus veic formas tērpos ģērbti cilvēki.

Drīz sāksies jautājumu laiks, bet šī ir mana pēdējā uzstāšanās debatēs šajā Parlamentā kā Zviedrijas prezidentūras pārstāvei. Es vēlos pateikties jums par daudzām labām debatēm, patīkamo laiku un ļoti labo sadarbību, ko esmu baudījusi kopā ar Eiropas Parlamenta deputātiem un jums, priekšsēdētāja kungs.

Priekšsēdētājs. – Arī es vēlos izteikt visu savu kolēģu deputātu vārdā sirsnīgu pateicību par jūsu lietpratību un centieniem, kas deva mums arī daudz prieka.

Karel De Gucht, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētāja kungs, vispirms es vēlos pateikties visiem deputātiem, kas ir devuši savu ieguldījumu šajās debatēs. Es negatavojos atgriezties atpakaļ pie sava sākotnējā paziņojuma. Ļaujiet man pievērsties tikai trim lietām.

Pirmkārt, Eiropas Komisija dara ļoti daudz saistībā ar humāno palīdzību un tiesiskuma atjaunošanas programmām. Mēs runājam par desmitiem miljonu un pat par vairāk nekā simts miljonu eiro sākotnēji. Bet jautājums, protams, ir — kāds tam visam galu galā ir efekts, ja politiskajā arēnā nav kārtīga partnera?

Otrkārt, es vēlos izteikties par MONUC mandātu, jo, lai gan MONUC var kritizēt un tā jākritizē par nesen notikušo, manuprāt, būtu ļoti liela kļūda prasīt, lai viņi atstāj KDR. Tas būtu vissliktākais, ko var iedomāties.

Ļaujiet man jums nolasīt dažas rindkopas no ANO Drošības padomes pagājušā gada sākumā pieņemtā mandāta. Tas nosaka, ka "arī Padome pieņēma lēmumu, ka, sākot ar šīs rezolūcijas pieņemšanu, MONUC ir piešķirts mandāts šādā prioritāšu secībā: strādāt ciešā sadarbībā ar KDR valdību, lai nodrošinātu, pirmkārt, civiliedzīvotāju, tostarp humanitārā personāla un Apvienoto Nāciju Organizācijas personāla, un iekārtu aizsardzību; nodrošinātu civiliedzīvotāju, tostarp humanitārā personāla, aizsardzību nenovēršamu fiziskas vardarbības draudu situācijās, jo īpaši gadījumos, kad vardarbība draud no konfliktā iesaistītajām pusēm."

Vēl viens ļoti būtisks punkts ir G punkts attiecībā uz saskaņotām operācijām. Tas nosaka "koordinēt operācijas ar KDR armijas spēkiem — armijas integrētajām brigādēm, kas izvietotas Kongo Demokrātiskās Republikas austrumu daļā un atbalstīt operācijas, ko veic un kas ir kopīgi plānotas ar šīm brigādēm saskaņā ar un ņemot vērā starptautiskās humanitārās, cilvēktiesības un bēgļu tiesības" utt.

Tātad mandāts faktiski ir ļoti skaidrs, un diskusijai jābūt par iesaistīšanās noteikumiem. Faktiski vienīgais, kas MONUC jādara, ir jāievēro pašai savi iesaistīšanās noteikumi, jo viņiem ir jāpieņem lēmums par to, kā rīkoties.

Visbeidzot — ir izteikts daudz kritikas arī par starptautisko krimināltiesvedību Cilvēki šaubās, vai tā ir savienojama ar politiku. Vai ir iespējama starptautiska krimināltiesvedība no vienas puses un atbilstīga politiska krīzes vadība no otras puses? Tas ir ļoti interesants jautājums.

Kongo dod jums vienu no atbildēm. Mēs esam atļāvuši *Bosco Ntaganda* pārņemt KTNA vadību no *Laurent Nkunda*, lai gan par *Bosco Ntaganda* ir izdots apcietināšanas orderis, un jūs redzat, kas notiek. Nekas nav par brīvu. Nevar izvēlēties, no vienas puses, politiskas krīzes vadību un, no otras puses, starptautiskas krimināltiesvedības īstenošanu dzīvē. Manuprāt, gan Eiropas Parlamentam, gan Eiropas Komisijai priekšroka ir jādod pienācīgai starptautisko krimināltiesību piemērošanai.

71

Priekšsēdētājs. Esmu saņēmis sešus rezolūciju priekšlikumus⁽²⁾, kas iesniegti saskaņā ar Reglamenta 103. panta 2. punktu.

Debates ir slēgtas.

Balsošana notiks ceturtdien, 2009. gada 17. decembrī.

SĒDI VADA: D. WALLIS

Priekšsēdētāja vietniece

12. Jautājumu laiks (jautājumi Padomei)

Priekšsēdētāja. - Nākamais darba kārtības punkts ir jautājumu laiks (B7-0236/2009).

Padomei ir iesniegti šādi jautājumi.

Jautājums Nr. 1, ko iesniedza Bernd Posselt (H-0425/09)

Temats: Etniskās minoritātes Serbijā

Kā Padome vērtē etnisko minoritāšu stāvokli Serbijā, jo īpaši situāciju saistībā ar albāņu etniskās grupas atkārtotajiem uzbrukumiem civiliedzīvotājiem Preševas ielejā?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Pateicos jums par jūsu jautājumu, *Posselt* kungs. Vispārējo lietu padomes sēdē šā gada 7.–8. decembrī mēs pieņēmām secinājumus par paplašināšanās un stabilizācijas un asociācijas procesu. Šajos secinājumos Padome izteica atzinīgu vērtējumu par Serbijas uzticību ES integrācijai un tās darbu galveno reformu īstenošanā atbilstīgi Eiropas standartiem. Padome uzsvēra arī to, ka reformas plāns jāturpina.

Mēs ņēmām vērā Komisijas 14. oktobra paziņojumu, kurā konstatēts, ka Serbijā eksistē vispārējā tiesiskā un institucionālā struktūra cilvēktiesību ievērošanai un ka ir panākts uzlabojums attiecībā uz atbilstību starptautiskajiem cilvēktiesību aktiem. Serbijas jaunajai Cilvēktiesību un minoritāšu tiesību ministrijai ir svarīgs pienākums šajā darbā. Tomēr ir nepieciešamas turpmākas pūles, lai paaugstinātu izpratni par starptautiskajiem standartiem. Padome ņēma vērā arī to, ka Serbija ir ratificējusi visus galvenos cilvēktiesību instrumentus.

Attiecībā uz īpašo situāciju Dienvidserbijā, uz ko atsaucās godātais deputāts, jūlijā patiešām notika daži ļoti vardarbīgi incidenti, tostarp uzbrukums tur izvietotajai militārajai policijai. Tika izdarīti vairāki aresti, pēc kuriem citu incidentu vairs nebija. Gaisotne Dienvidserbijas koordinācijas struktūrā kopš tā laika ir uzlabojusies. Tā ir trausla, bet reģiona galvenās etnisko albāņu politiskās partijas ir iesaistītas šajā darbā. Ir pozitīvas izmaiņas arī attiecībā uz jutīgo izglītības jautājumu. Saistībā ar šo es īpaši vēlos pieminēt Medvedā atvērto universitātes fakultāti, kurā mācības notiks serbu un albāņu valodā.

Drīzākajā laikā tiks izveidota mazākumtautību padome Serbijas albāņu iedzīvotājiem. Tādējādi cilvēkiem būs lielāka ietekme uz izglītību, kultūru un citiem jautājumiem. Reģiona vājā ekonomiskā un sociālā attīstība ir šķērslis etniskajām minoritātēm Dienvidserbijā. Starptautiskā sabiedrība un jo īpaši EDSO turpina pārraudzīt situāciju Dienvidserbijā un aktīvi darbojas, lai veicinātu mieru un stabilitāti reģionā ciešā sadarbībā ar Serbijas valdību un vietējiem vadītājiem.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) *Malmström* kundze, pateicos jums par jūsu teicamo atbildi. Mēs, protams, runājam par trim reģioniem: diviem robežu reģioniem — Vojevodinu un Dienvidserbijas Preševas reģionu jeb triju robežu reģionu. Es vēlos arī lūgt, lai jūs, strādājot turpmāk komisāres amatā, nodrošinātu šo valstu turpmāku attīstību saistībā ar pārrobežu atbalsta programmu. Iekšējā Serbija, jo īpaši Novi Pazaras Sandžaka, protams, ir pilnīgi nošķirta. Arī šai teritorijai ir vajadzīgs atbalsts, lai uzlabotu ekonomiskos apstākļus un tādējādi palīdzētu atrisināt problēmas saistībā ar minoritātēm. Tomēr jo īpaši Dienvidserbijā ir ļoti daudz vardarbības. Es lūgtu Padomi turpināt darbu pie šīs eksplozīvās situācijas.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja. – Posselt* kungs, jūs varat būt drošs, ka mēs turpināsim ļoti cieši uzraudzīt situāciju, un tā ir arī Komisijas pastāvīgā darba sastāvdaļa. Viņi, protams, to darīs. Mēs zinām par

⁽²⁾ Sk. protokolu

uzlabojumiem, un situācija ir trausla. Bet notiek uzlabošanās, un institucionālie pasākumi, kurus es pieminēju un kuri ir īstenoti, ir labs pasākums pareizajā virzienā. Mēs varam tikai cerēt, ka ar mūsu atbalstu, kā arī ar EDSO atbalstu šī attīstība turpināsies šajā virzienā.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Vardarbība — un es to saku iepriekšējai runātājai — diemžēl nenotiek tikai Serbijā, bet arī Kosovā. No vienas puses, Serbijā ir albāņu minoritāte un, no otras puses, Kosovā ir serbu minoritāte.

Mans jautājums ir šāds: kā attiecībā uz vīzu atvieglojumiem Serbijai ES nodrošinās, lai sistēmā netiktu pieļautas "pelēkās zonas" un tā netiktu izmantota ļaunprātīgi? Vai atvieglojumu piešķiršanas procedūra vienai iedzīvotāju grupai Kosovā nav pretrunā ar dažādi vērtēto Kosovas kā suverēnas valsts atzīšanu?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Es nebiju tik pārliecināta šajā jautājumā. Runājot par Kosovu, darbs turpinās, lai gan ne visas dalībvalstis ir atzinušas Kosovu. Komisija veic darbu, lai redzētu, kā mēs varam veicināt situāciju Kosovā, un tam ir vajadzīgs noteikts laiks. Vēl ir grūtības. Tās attiecas arī uz vīzu atvieglojumiem turpmāk, bet tās vēl nav atrisinātas.

Priekšsēdētāja. – Skaidrs, ka mēs mazliet novirzījāmies no temata, bet tas bija cieši saistīts ar to. Jautājums Nr. 2, ko iesniedza **Marian Harkin** (H-0427/09)

Temats: Bezdarba līmeņi

Kādas iniciatīvas papildus pasākumiem strādājošo pārkvalificēšanai un kvalifikācijas paaugstināšanai Padome vēl ir īstenojusi pieaugošā bezdarba līmeņa pārvarēšanai visā 27 dalībvalstu Eiropas Savienībā?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Pateicos jums par jūsu jautājumu, *Harkin* kundze. Pašreizējā krīze nopietni ietekmē miljoniem cilvēku. Tā rezultātā ekonomiskās krīzes seku pārvarēšana ir viena no galvenajām problēmām, ar ko ES saskaras. Ņemot vērā iedzīvotāju novecošanos, ES dalībvalstīm ir jāpazemina pašreizējie bezdarba līmeņi un jānodrošina, lai šie augstie bezdarba līmeņi nekļūtu pastāvīgi.

Par nodarbinātības politiku jābūt atbildīgām vispirms dalībvalstīm. Tomēr pirms dažiem gadiem tika pieņemtas noteiktas Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju aizsardzības padomes pamatnostādnes. Mēs uzsvērām faktu, ka, tā kā stāvoklis darba tirgū ir ļoti atšķirīgs dažādās dalībvalstīs, jāatšķiras arī veiktajiem pasākumiem. Mums ir gada apvienotais pārskats par nodarbinātību, kurā Padome un Komisija pārrauga situāciju dažādās dalībvalstīs. Pašreizējās krīzes laikā Eiropadome ir veltījusi īpašu uzmanību tieši šim bezdarba jautājumam. 2008. gada decembrī tika panākta vienošanās par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu, kas nodrošina vienotas nostādnes par veicamajiem pasākumiem. Kā daļu no šā plāna Padome un Eiropas Parlaments pieņēma regulu, ar kuru groza regulu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi. Šis grozījums dod iespēju izmantot fonda resursus krīzes apkarošanai.

Var tikt īstenoti dažādi pasākumi atkarībā no stāvokļa, kāds ir attiecīgajā valstī: darbalaika pagaidu pielāgošana, sociālās nodrošināšanas iemaksu pazemināšana, administratīvā sloga samazināšana uzņēmumiem, darba tirgus iestāžu izmantoto procedūru uzlabošana, mērķtiecīgi pasākumi gados jauniem bezdarbniekiem un mobilitātes veicināšana. Šie pasākumi tika uzsvērti prezidentūras ziņojumā pēc neoficiālās augsta līmeņa sanāksmes par nodarbinātību.

Padome savos secinājumos par jūnijā notikušo augstā līmeņa sanāksmi konkretizē vairākus pasākumus, kas varētu palīdzēt dalībvalstīm — un nepieciešamības gadījumā darba tirgus dalībniekiem — mazināt globālās krīzes iedarbību, izmantojot elastdrošības principus. Tas var nozīmēt uzņēmumiem piedāvātas liekā darbaspēka alternatīvas, kas rada elastīgas darba veidu iespējas un darbalaika pagaidu pielāgošanu; labākus nosacījumus uzņēmējiem, piedāvājot elastīgu, drošu darba tirgu un padarot pieejamas pabalstu sistēmas, kas dod stimulu darbam, rada pienācīgus sociālās nodrošināšanas iemaksu līmeņus, paplašinātus un uzlabotus darba atsākšanas pasākumus, ienākumu atbalstu un brīvu kustību.

Novembra debatēs vispārējais ministru viedoklis bija, ka jāsaglabā aktīva nodarbinātības politika, kas ietver īstermiņa pasākumus. Tie ir tādi pasākumi kā, piemēram, īstermiņa nodarbinātība, uzlabota nodarbināmība un mācības ar mērķi integrēt cilvēkus darba tirgū. Tajā pašā Padomes sanāksmē ministri vienojās par to, ka nodarbinātība ir svarīgs faktors atstumtības novēršanai. Saikne starp līdztiesību, ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību ir ļoti svarīga, un tādēļ dalībvalstis tika aicinātas paplašināt bērnu aprūpi un samazināt atalgojuma atšķirības un citas ar dzimumu saistītas atšķirības.

Mērķtiecīgi pasākumi jāveltī jo īpaši tiem, kurus krīze ietekmējusi vissmagāk: gados vecākiem cilvēkiem, gados jaunākiem cilvēkiem, cilvēkiem ar invaliditāti un darba ņēmējiem bez pastāvīga darba līguma. Vairāk

iespēju un vienlīdzīgu iespēju radīšana jauniem cilvēkiem izglītībā, mācībās un nodarbinātībā ir viens no galvenajiem mērķiem jaunajā Eiropas sadarbības sistēmā jaunatnes jomā laikposmā no 2010.–2018. gadam, ko Padome pieņēma 2009. gada 27. novembrī.

73

Marian Harkin (ALDE). – Pateicos par jūsu atbildi. Man jāsaka, ka es priecājos jūs redzēt, ministre, un ceru jūs redzēt nākamgad biežāk; jums būs bieži jāatbild uz mūsu jautājumiem.

Ir divi punkti, kas, manuprāt, ir svarīgi, bet kurus jūs nepieminējāt savā atbildē: pirmkārt, uzņēmējdarbības rosināšana; otrkārt, lielāki P&A (pētījumu un attīstības) izdevumi. Bet īstais jautājums, ko es vēlos jums uzdot, ir saistīts ar to, ka līdz šim mēs esam paļāvušies uz atklātas koordinācijas metodi, kas bija patiešām ļoti vājš instruments un nedarbojās labi, lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas mērķus. Vai jums vispār ir kādi ierosinājumi šā mehānisma nostiprināšanai?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Šis patiešām ir ļoti svarīgs jautājums, un, kā jūs zināt, Padome jau ir saņēmusi Komisijas priekšlikumu un sākusi apspriest nākamo Lisabonas stratēģiju Eiropa 2020. Par to lems Spānijas prezidentūra vēlāk — nākamajā pavasarī.

Jautājums ir par to, kā lai mēs izkļūstam no pašreizējās situācijas ilgtspējīgā veidā? Kā lai mēs radām Eiropu, kas ir konkurētspējīgāka, ar lielāku uzņēmējdarbību, un kā lai izvairāmies no sociālas atstumtības un bezdarba? Kā lai mēs ieguldām pētniecībā un attīstībā tā, lai Eiropa kļūtu par to spēcīgo pasaules ekonomikas dalībnieci, kuru mēs gribam radīt? Tas viss, iespējams, ietilps jaunajā stratēģijā.

Ļoti svarīgs stratēģijas aspekts ir pārvaldības metode. Manuprāt, atklātajai koordinācijas metodei ir priekšrocības, bet tā ir jāuzlabo. Mums daudz vairāk jāiesaista vietējās un reģionālās iestādes, jo tieši tās nodarbojas ar reālo īstenošanu. Mums ir vajadzīga valsts līdzdalība procesā, un mums jāpievēršas pārvaldīšanai. Tas arī tiek skaidrots Komisijas dokumentā, kas tagad nodots dalībvalstu apspriešanai. Es domāju, ka mēs saņemsim ļoti labus priekšlikumus, jo tas patiešām ir viens no stratēģijas vājajiem punktiem.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Kā mēs zinām, tā sauktais mikrofinansēšanas instruments, ko ES plāno, netiks finansēts no jauniem līdzekļiem, bet no Progresa programmas. Saistībā ar to ir jautājums, kādā veidā tiek plānots neļaut šim jaunajam instrumentam kaitēt nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmai, kuru mēs pieņēmām pirms tā?

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Mans jautājums ir šāds: vai nebūtu saprātīgi vispirms novērst bezdarbu? Vai ir kādi sabiedriski darbi, kurus varētu dot bezdarbniekiem? Jo īpaši — kā mēs varētu atbalstīt mazos un vidējos uzņēmumus, lai sāktu darbību jauni uzņēmumi? Vai ir iespējas piemērot pārrobežu metodes un labās prakses, lai radītu vairāk jaunu uzņēmumu?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Kā es teicu, visvairāk atbildīgas par darbavietu radīšanu, protams, ir dalībvalstis. Bet, kā es pieminēju atbildes *Harkin* kundzei sākumā, Padome ir devusi daudz ieteikumu attiecībā uz to, kā varētu strādāt, lai palielinātu elastīgumu, strādātu ar dažādām atbalsta sistēmām un aktivizētu cilvēkus, un novērstu atstumtības mehānismu. Ir ļoti svarīgi, lai mēs turpinātu šīs augstā līmeņa sanāksmes ar sociālajiem partneriem un dalībvalstīm, lai dalītos pieredzē par labo praksi. Tā patiešām atšķiras valstu starpā, bet katram jādod citiem savi piemēri un jāpārrauga vislabākie veidi, kas būtu izmantojami pēc tam. Tādējādi te savienojas Padome ar saviem ieteikumiem un dalībvalstis, kurām jāuzņemas sava daļa atbildības un mazliet jāpielāgojas atkarībā no apstākļiem, kādi ir valstī.

Atgriežoties pie jūsu jautājuma, kungs, es neesmu pilnīgi pārliecināta, ka to sapratu. Varbūt, ka problēma bija tulkojumā. Es nepieminēju nevienu mikroiestādi. Es pieminēju globalizācijas fondu, kas, pateicoties Eiropas Parlamenta palīdzībai, ir padarīts elastīgāks, lai dalībvalstis un uzņēmumi, kas nonākuši grūtībās, saņemtu atbalstu palīdzībai cilvēkiem, kuri ir bez darba vai ir atlaisti.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 3, ko iesniedza **Nikolaos Chountis** (H-0431/09)

Temats: Sarunas par Turcijas piedalīšanos kopīgās Frontex operācijās

Padomes pašreizējā priekšsēdētāja *C. Malmström* Eiropas Parlamenta plenārsēdē 2009. gada 21. oktobrī pastāstīja, ka notiek sarunas, kuru mērķis ir iespējams nolīgums, kas attiektos arī uz informācijas apmaiņu un iespēju Turcijas iestādēm piedalīties kopīgās *Frontex* operācijās. Regulas (EK) Nr. 863/2007⁽³⁾, ar ko izveido mehānismu ātrās reaģēšanas robežapsardzes vienību izveidei un ar ko groza Padomes Regulu (EK)

Nr. 2007/2004⁽⁴⁾, 8.e panta 2. punkts paredz, ka "aģentūras izpilddirektoram un pieprasītājai dalībvalstij ir jāvienojas par visiem grozījumiem un pielāgojumiem darbības plānā".

Ņemot vērā iepriekšminēto, vai Padome varētu informēt, kādā stadijā ir apspriedes par Turcijas piedalīšanos kopīgās *Frontex* operācijās? Kādas prasības Turcija izvirza kā priekšnosacījumu savai līdzdalībai? Vai Grieķija — dalībvalsts, kurā atrodas *Frontex* misija, — ir informēta par šīm apspriedēm?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Labākas ES migrācijas vadības stratēģijas svarīgs aspekts ir partnerattiecību izveidošana ar trešām valstīm robežkontroles jautājumos. Tas ir integrētas robežu vadības koncepcijas būtisks princips, ko Padome pieņēma 2006. gada decembrī. Es vēlos pieminēt arī to, ka operatīva sadarbība ar trešām valstīm ir svarīgs elements darbā, ko veic *Frontex*.

Saskaņā ar Frontex reglamenta nosacījumiem Frontex var veicināt operatīvo sadarbību dalībvalstu un trešo valstu starpā atbilstoši Eiropas Savienības ārējo attiecību politikai un var sadarboties ar trešām valstīm divpusējas sadarbības ietvaros. Vairāki šādi nolīgumi jau ir noslēgti, un par citiem pašlaik notiek apspriedes.

Mandātu sarunām dod valde, kurā ir pārstāvētas visas dalībvalstis. Apspriedēs, kas notiek starp *Frontex* un kompetentajām Turcijas iestādēm par operatīvo sadarbību, tagad ir panākts nozīmīgs progress.

Tā kā sarunas vēl notiek, Padomei ir grūti sīkāk komentēt apspriežu saturu un virzību.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Priekšsēdētājas kundze, ministre, no jūsu šīsdienas atbildes es saprotu, ka ir trīs punkti: pirmkārt, sarunas starp *Frontex* un Turciju ir beigu posmā; otrkārt, visas Eiropas Savienības dalībvalstis, tostarp Grieķija, domājams, zina par sarunām; un visbeidzot — saskaņā ar nesenās ārlietu ministru sanāksmes secinājumiem atpakaļuzņemšanas nolīgums ir saistīts ar robežkontroli.

Citiem vārdiem sakot, vai sadarbības nolūkā, atpakaļuzņemšanas līguma ar Eiropas Savienību nolūkā Turcija pieprasa kopīgas operācijas ar ārējās robežas kontroli? Ja tas ir tā, tad kā mēs apiesim nopietno jautājumu par imigrantu cilvēktiesību cieņas aizsardzību un ārkārtīgi jutīgo jautājumu, kas skar ne tik daudz robežu kontroli, cik robežu noteikšanu?

Citiem vārdiem sakot, vai Turcija pieņem Eiropas Savienības ārējās robežas? Vai tā pieņem to, ka *Frontex* darbojas uz Eiropas Savienības ārējām robežām?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Šis, protams, ir ļoti plašs jautājums. Sarunas ar Turciju ir tikai sākušās. Komisijas pārstāvis komisārs *Barrot* un Zviedrijas migrācijas un patvēruma politikas ministrs *Billström* kungs pirms dažām nedēļām bija Turcijā, lai sāktu šīs apspriedes. Pirmās apspriedes bija auglīgas, bet tās vēl nav galā, tāpēc ir ļoti grūti dot jums jaunu informāciju. Visas dalībvalstis, tostarp Grieķija, protams, tiek informētas par apspriedēm.

Vispār pamattiesību un Eiropas vērtību ievērošana tiek vienmēr pieminēta, un arī attiecībā uz Turciju netiek taisīts izņēmums šajā jautājumā. Bet, kā es teicu godātajam deputātam, apspriedes ir tikai sākušās; tās veiksmīgi attīstās, bet nav vēl beigušās. Tās notiek atklāti tādējādi, ka visas dalībvalstis ir iesaistītas *Frontex* valdē, kurā ir pārstāvēta arī Grieķija.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Priekšsēdētājas kundze, ministre, ciktāl es esmu sapratis, sapratne, kādu mēs esam panākuši ar Turciju ar mērķi galu galā noslēgt atpakaļuzņemšanas nolīgumu imigrācijas jautājumos, ietvers arī jautājumus, kas saistās ar sadarbību ar *Frontex*.

Otrkārt, es vēlos teikt, ka mēs Grieķijā nesen esam ievērojuši, kā Turcijas iestādes vēršas pret *Frontex* lidmašīnām. Komisijas atbildē nav nekā konkrēta par paziņojumiem un par to, vai tas galu galā nav pārkāpums.

Vai jūs to varat komentēt?

74

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Lai pārvaldītu situāciju, protams, ir saprātīgi sadarboties starptautiskā līmenī, ja — un es to saku ļoti skaidri — šī sadarbība nav jānopērk ar ES finansiālu palīdzību. Ar kādām valstīm vēl mums pašlaik notiek vai tiek plānotas sarunas, un vai Turcijas valsts piedāvāja finansiālus stimulus par savu piedalīšanos šajā *FRONTEX* operācijā?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Daudzos gadījumos jautājumu laikā ir ticis jautāts par kuģiem. Padome ir informējusi Turcijas iestādes un Turcijas valdību, un tās pārstāvjus, ka laba sadarbība reģionā ir

priekšnosacījums turpmākām apspriedēm par to. Tā ir arī lūgusi Turcijas iestādes atturēties no dažādām provokatīvām darbībām. Tas viss ir noticis ļoti skaidri, un jūs varat atrast atbildes, no kurām dažas es pati devu pavisam nesen.

Diskusijas turpinās. Tās notiek saskaņā ar mandātu. Kā es teicu, es nevaru pateikt jums precīzi, kurā stadijā tās ir, jo tās turpinās, bet tās notiek saskaņā ar parasto procedūru, un, atbildot uz jūsu jautājumu, mums ir diskusijas arī ar Senegālu un Zaļā raga salām. Mēs esam sākuši, bet panākuši ļoti nelielu progresu sarunās ar Maroku, Ēģipti un Mauritāniju.

Tā ir parastā procedūra. Tā tiek ievērota. *Frontex* valdei ir dots mandāts sākt šīs sarunas. Dažas norit veiksmīgāk nekā citas. Mums, piemēram, ir sadarbība ar Krieviju, Moldovu, Ukrainu, Gruziju utt., bet panākumi bijuši mazāki citās jomās.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 4, ko iesniedza Seán Kelly (H-0434/09)

Temats: Klimata sarunas Kopenhāgenā

Vai Padome varētu informēt par jaunumiem Kopenhāgenas sarunās, kuras tuvojas noslēgumam? Vai Padome varētu norādīt, kad tā prognozē tāda juridiski saistoša nolīguma pieņemšanu, kas pārņemtu Kioto saistības, ja Kopenhāgenā netiks noslēgts juridiski saistošs nolīgums?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Jaunumi atjaunojas, kā mēs sakām Kopenhāgenā, bet es mēģināšu informēt jūs par visjaunāko.

Ir divi galvenie jautājumi, kā jums labi zināms: mazināšana un finansējums. Kā šorīt teica premjerministrs, mēs joprojām esam pārliecināti, ka mums Kopenhāgenā būs veiksmīgs rezultāts, kas ļaus mums noturēt globālās temperatūras paaugstināšanos zemāk par 2^OC virs līmeņa, kāds bija pirms rūpniecības attīstības perioda.

Eiropas Savienībai ir būtiska nozīme sapratnes veidošanas procesā, lai galu galā panāktu juridiski saistošu nolīgumu: tagad, cerams, politiski saistošu nolīgumu ar skaidru laika grafiku juridiski saistoša nolīguma sasniegšanai laikposmam pēc 2013. gada 1. janvāra.

Bet, lai panāktu nolīgumu, ir vajadzīga konverģence par šādiem būtiskiem pamatprincipiem:

Pirmkārt, attīstīto valstu dziļa un vērienīga apņemšanās par emisiju samazināšanu līdz 2020. gadam. Dažas valstis, Japāna un Norvēģija, ir paaugstinājušas savus solījumus, bet ir skaidrs, ka tas, kas pašlaik ir iesniegts, nav pietiekams, lai sasniegtu 2°C mērķi.

Šajā situācijā ES atkārtoti prasīs citām attīstītajām valstīm uzņemties vērienīgu darba programmu un joprojām centīsies panākt izmērāmas, paziņojamas un pārbaudāmas samazināšanas darbības no jaunattīstības valstīm.

Lielākās jaunattīstības valstis — Ķīna, Indija, Indonēzija, Brazīlija, Dienvidāfrika — ir iesniegušas savus solījumus ierobežot emisiju palielinājumu, un tas dod nozīmīgu ieguldījumu.

Tomēr Padome uzskata, ka šajās valstīs vēl ir lielākas darbību iespējas, jo īpaši Ķīnā un Indijā. Ir skaidrs arī, ka ir jādara vairāk, ja vēlamies saglabāt 2°C sasilšanas ierobežojumu.

ES tāpēc prasīs valstīm vēl vairāk pastiprināt centienus saistībā ar šo vērienīgo nolīgumu.

Mums ir vajadzīga arī pamatnostādne par pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī par tehnoloģijas pārnesi un jaudas veidošanu. Taisnīgas un objektīvas pārvaldes sistēmā mums jāatrod finansējums samazināšanai, pielāgošanai, jaudas veidošanai un tehnoloģijas pārnesei jaunattīstības valstīs.

Saistībā ar to pēdējā Eiropadome attiecībā uz ātra finansējuma lielumu dod svarīgu stimulu pašreizējām sarunām; arī tas stiprina Eiropas Savienības uzticamību.

Valstu vai valdību vadītāji jau dodas uz Kopenhāgenu. Mēs ceram, ka viņi nodrošinās nepieciešamo stimulu izšķirīgajos samazināšanas un finansēšanas jautājumos. Cerams, ka tiks noslēgts vērienīgs darījums.

ES ir izvirzījusi priekšlikumus, ka sarunas par juridiski saistošu nolīgumu laikposmam, sākot no 2013. gada 1. janvāra, pēc Kopenhāgenas konferences ir jānobeidz tik ātri, cik vien iespējams.

Ir par agru teikt, kad tas būs sasniedzams, bet mums jācenšas noslēgt vienošanos sešu mēnešu laikā pēc konferences beigām.

Seán Kelly (PPE). – Es vēlos jums pateikties, *Malmström* kundze, par jūsu īso, precīzo un loģisko atbildi ne tikai uz manu jautājumu, bet visiem jautājumiem kopš manas ierašanās šajā Parlamentā pagājušajā jūnijā. Jūsu uzstāšanās ir bijušas lieliskas.

Es ar lepnumu saku, ka esmu piederīgs Eiropas Savienībai, kas debatēs par klimata pārmaiņām ir vadībā un rosina citus darīt to pašu. Es domāju, ka vislabākais piemērs tam ir Amerikas Savienoto Valstu prezidenta un Ķīnas premjerministra ierašanās Kopenhāgenā šodien, kas pirms dažiem gadiem būtu bijis kaut kas neiedomājams.

Tomēr kāds būtu mūsu turpmākais modus operandi bez saistoša nolīguma?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Manuprāt, tā kā reāli politiskās sarunas sāksies rītdien ar, kā jūs sakāt, premjerministru un prezidentu ierašanos, mums nevajadzētu jau runāt par plānu B. Es uzskatu, ka viņi var apliecināt devumu, spēku un enerģiju, lai uzņemtos vērienīgas politiskas saistības.

Ja izrādīsies, ka tas nav iespējams, — mums atliks tikai turpināt sarunas. Mums nav iespējas atkāpties. Pasaule no mums sagaida rezultātus. Šis ir mūsu paaudzes vissvarīgākais jautājums, mēs nevaram zaudēt. Ja vienošanās netiks panākta rīt vai parīt, mēs turpināsim sarunas, kamēr vienosimies.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 5, ko iesniedza **Gay Mitchell** (H-0436/09)

Temats: Finansējums jaunattīstības valstīm saistībā ar klimata pārmaiņām

Drīzumā Kopenhāgenā sarunās par klimata pārmaiņām ir paredzēts formulēt globālu attieksmi pret klimata pārmaiņām īstermiņa un vidējā termiņā. Ir būtiski panākt nolīgumu un to, lai bagātās valstis piešķirtu finansējumu saistībā ar klimata pārmaiņu ietekmi jaunattīstības valstīs. Mums nav pamata sagaidīt, ka jaunattīstības valstis maksās par Rietumu pasaules izraisītas problēmas sekām.

Eiropadomes augstākā līmeņa sanāksmē oktobrī panāktajā nolīgumā tika novērtēts, ka jaunattīstības valstīm būtu vajadzīgi EUR 100 miljardi, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, tomēr jaunattīstības valstis uzskata, ka izmaksas būs vismaz trīs līdz četras reizes lielākas.

Kā Padome, ņemot vērā šos ļoti atšķirīgos skaitļus, plāno panākt kompromisu?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Kā pareizi norāda godātais deputāts, finansējums jaunattīstības valstīm saistībā ar klimata pārmaiņām ir būtisks elements Kopenhāgenas sarunās un būs galvenais faktors nolīguma panākšanā.

Sākumā es vēlreiz vēlos norādīt, ka oktobra Eiropadomē mēs uzsvērām finansējuma ātras sākšanas nozīmi tūlītējas darbības ierosināšanai un kolektīvas un efektīvas darbības sagatavošanai vidējā un ilgā termiņā, īpašu uzsvaru liekot uz attīstītajām valstīm. Decembra Padomē pirms dažām dienām ES un dalībvalstis izteica gatavību laikposmā no 2010.—2012. gadam piešķirt EUR 2,4 miljardus gadā, lai palīdzētu jaunattīstības valstīm cīņā pret klimata pārmaiņām. Es domāju, ka ar šo apņemšanos mēs patiešām devām ļoti spēcīgu ziņu pašreiz notiekošo sarunu dalībniekiem un nostiprinājām savu uzticamību.

Eiropadome turklāt atzina vajadzību būtiski palielināt publisko un privāto finanšu līdzekļu plūsmas līdz 2020. gadam. Pašreizējā finanšu struktūra ir jāpārskata, lai nodrošinātu tās spēju risināt problēmu. Kā jūs norādījāt savā jautājumā, oktobra Eiropadome ir atbalstījusi Komisijas vērtējumu, ka kopējais pielāgošanas un samazināšanas izmaksu tīrais pieaugums jaunattīstības valstīs varētu būt aptuveni EUR 100 miljardi gadā līdz 2020. gadam, kas ir jānodrošina, izmantojot jaunattīstības valstu pašu centienus, starptautiskā oglekļa tirdzniecību un starptautiskās publiskās finanses; un to Komisija ir novērtējusi kā nepieciešamību. Tas nav ES piedāvājums vai solījums.

Arī citi avoti piedāvā plašu citu vērtējumu klāstu, bet tieši Komisijas vērtējums ir tas, kuru Padome ir atbalstījusi un uzskata par vislabāko. Kopējais nepieciešamā starptautiskā publiskā atbalsta līmeņa apjoms tiek vērtēts no EUR 22 miljardiem līdz EUR 50 miljardiem gadā līdz 2020. gadam. ES un dalībvalstis ir gatavas uzņemties segt taisnīgu daļu no šī apjoma, bet visām valstīm, izņemot visnabadzīgākajām, būtu jāiegulda starptautiskajā publiskajā finansējumā, pamatojoties uz vispārēju sadalījuma principu, izejot no emisiju līmeņiem un IKP. Kā oktobrī uzsvēra Eiropadome, Kopenhāgenas nolīgumā jābūt iekļautiem noteikumiem par mērķi, ka globālā sasilšana nedrīkst pārsniegt 2°C, vērienīgām attīstīto valstu emisiju samazināšanas saistībām, tehnoloģijas pielāgošanu un vienošanos par finansējumu.

Gay Mitchell (PPE). – Es pievienojos *Kelly* kunga paustajai atzinībai par ministres atbildēm Parlamentā un vispār par Zviedrijas prezidentūras izturēšanos, kas ir bijusi priekšzīmīga.

Ministre, mēs esam ievērojuši pēdējās dienās, ka Amerikas Savienoto Valstu prezidentam ir bijušas diskusijas ar vairākiem jaunattīstības pasaules vadītājiem. Vai Eiropas Savienība ir pievienojusies šīm diskusijām, mēģinot pārvarēt plaisu starp Amerikas Savienotajām Valstīm un citām valstīm, lai atrisinātu atlikušos jautājumus? Vai ministre var apliecināt Parlamentam, ka gadījumā, ja jaunattīstības valstīm būs vajadzīgi līdzekļi, tad tā būs jauna nauda; tā nebūs nauda, kas ņemta no pašreizējām saistībām pret jaunattīstības pasauli saistībā ar badu un attīstības programmu?

77

Cecilia Malmström, padomes priekšsēdētāja. — Atbildot uz pirmo jautājumu: rudenī ir notikušas daudzas divpusējas sarunas, lai veicinātu un sagatavotu sarunas. ES uztur pastāvīgus sakarus ar Amerikas Savienotajām Valstīm, mēģinot uz tām iedarboties un aicinot tās sniegt vērienīgākus paziņojumus. Savukārt tām ir savi divpusēji kontakti; dažos gadījumos mēs esam bijuši un dažos neesam bijuši iesaistīti, jo mēs mēģinām iedarboties no dažādām pusēm. Mums Zviedrijas prezidentūras laikā ir bijušas arī sešas divpusējas sanāksmes ar svarīgām ieinteresētajām pusēm, piemēram, Ķīnu, Indiju, Ukrainu, Dienvidāfriku, Krieviju un Amerikas Savienotajām Valstīm. Klimata jautājumi ir bijuši darba kārtības galvenie jautājumi visos šajos gadījumos, tādējādi ir notikušas loti dažādas sanāksmes.

Attiecībā uz finansējumu man jāsaka, ka tajā ir apvienota vecā un jaunā nauda. Dažas valstis ir tās apvienojušas. Dažas jau ir sadalījušas daļu no saviem attīstības budžetiem. Tā kā tieši visneattīstītākās valstis būs tās, kuras cietīs visvairāk klimata pārmaiņu dēļ, ir tikai loģiski, ka noteiktas attīstības budžeta daļas ir piesaistītas dažāda veida ar klimatu saistītām darbībām.

Tagad ekonomiskās krīzes rezultātā daudzas dalībvalstis ir pazeminājušas vērienīgās ieceres par saviem kopējiem attīstības budžetiem, un tas izraisa nožēlu.

Tas ir dažādu risinājumu savienojums, kura iemesls lielā mērā ir arī ekonomiskā krīze.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 6, ko iesniedza Ádám Kósa (H-0440/09)

Temats: Priekšlikums Padomes Direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas

Ir ārkārtīgi svarīgi uzsvērt vispārējo prasību turpmāko desmit gadu laikā nodrošināt pieejamību visiem. Turklāt tas attiecas ne tikai uz personām ar spēju traucējumiem, bet arī uz visas Eiropas sabiedrības lielāko daļu. Vai Padome apsvērs iespēju radīt patiešām vienotu pamatu diskriminācijas novēršanas politikai, neparedzot izņēmumus (piemēram, konstrukcijā, produktu ražošanā), lai tādējādi radītu ilgtspējīgu sabiedrību un novērstu tiesiskā pamata dažādos līmeņus cīņā ar diskrimināciju?

Tā kā pieejamība infrastruktūrai un pakalpojumiem daudzos gadījumos un daudzās valstīs patiešām ir nopietna problēma, manuprāt, ir pilnīgi nepieņemami uz desmit vai divdesmit gadiem atlikt prasību par jaunu noteikumu pieņemšanu dalībvalstu līmenī attiecībā uz labāku un patiesu pieejamību (jaunajai) infrastruktūrai un (jaunajiem) pakalpojumiem. Vai Padome jelkādā veidā apsver iespēju vēl vairāk atlikt galīgo termiņu, līdz kuram paredzēts transponēt prasību par pieejamības nodrošināšanu attiecībā uz pašreizējo vai/un jauno infrastruktūru? Ja tā ir, tad kāpēc tas tiek darīts?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Kā godātais deputāts savā jautājumā saka, pasākumi pieejamības uzlabošanai ir ārkārtīgi svarīgi cīņā pret diskrimināciju. Zviedrijas prezidentūras laikā mēs esam tehniskā līmenī turpinājuši pētīt ierosināto direktīvu par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu. Tā attiecas uz četriem diskriminācijas iemesliem, kas pašlaik ir nodarbinātības jomā: reliģiju vai pārliecību, invaliditāti, vecumu un dzimumorientāciju.

Padome 2009. gada 30. novembrī izanalizēja prezidentūras ziņojumu par stāvokli, kas aicina pievērst uzmanību nepieciešamībai turpināt darbu pie šā jautājuma, jo īpaši attiecībā uz apjomu, invaliditātes noteikumiem un īstenošanas laika grafiku. Turklāt prezidentūra ziņoja, ka konkrētais "konstrukcijas" vai "produktu ražošanas" jautājums arī ir jāparedz priekšlikumā. Tas turpmāk ir jāapspriež.

Saskaņā ar ziņojumu par stāvokli ir citi jautājumi, kas jārisina attiecībā uz direktīvas finansiālajām sekām. Ja gribam panākt politisku vienotību, mums jārada dokuments, kas ir pieņemams katrai dalībvalstij. Mums nepieciešams, lai visas dalībvalstis piekristu, pirms mēs Padomē varam virzīties tālāk uz priekšu.

Tomēr es nevaru prognozēt sarunu rezultātus. Apspriedes par īstenošanu, datumiem un apjomiem vēl notiek un turpināsies vēl kādu laiku.

Ādám Kósa (PPE). - (HU) Liels paldies jums par jūsu atbildi, ministre, sākotnējie pasākumi, kas tika veikti, ir ļoti iepriecinoši, bet es vēlos izcelt trīs lietas. Eiropas Savienībā dzīvo 50 miljoni cilvēku ar invaliditāti. Šis jautājums ietekmē ne tikai viņus, jo Eiropas Savienības sabiedrība arī strauji noveco. Tāpēc šī problēma ietekmē ne tikai cilvēkus ar invaliditāti, bet arī katras gados vecākas personas nākotni, kā arī visus tos, kuri ir ratiņkrēslos, piemēram, ja viņiem ir vajadzīga platforma. Tas nozīmē, ka kopumā šis ātri kļūst par visas sabiedrības jautājumu, tāpēc tam jāpievēršas kā prioritātei, jo tāda ir nākotne, kas mūs sagaida. Pieejamība pakalpojumiem ir tikusi atlikta 10 gadus. Ir svarīgi saglabāt šo termiņu tieši tāpēc, ka tas ir mūsu visu interesēs.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Es noteikti piekrītu godātajam deputātam par šādas direktīvas nepieciešamību. Eiropas Savienībā vēl ir miljoniem cilvēku, kuriem nav pieejamas visparastākās lietas dzīvē. Tas ierobežo viņu brīvību un iespēju dzīvot normālu dzīvi, un es to ļoti nožēloju.

Padomes apspriedes prasa ļoti daudz laika. Šis ir plaša mēroga inovatīvs priekšlikums ar ārkārtīgi lielām praktiskām un finansiālām sakarībām. Būs vajadzīga vienprātība dalībvalstu starpā un pēc tam Eiropas Parlamenta piekrišana, pirms šo direktīvu varēs pieņemt. Mums ir notikušas sarunas. Mums Padomē bija ļoti daudz darba grupu. Mēs esam pavirzījušies uz priekšu, bet diemžēl — man jums atklāti jāatzīst — mēs vēl neesam panākuši nepieciešamo vienprātību. Bet mēs turpināsim līdz pat savas prezidentūras beigām, un es esmu diezgan optimistiski pārliecināta, ka Spānijas prezidentūra darīs visu, kas ir tās spēkos, lai panāktu atrisinājumu.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 7, ko iesniedza Vilija Blinkeviciute (H-0445/09)

Temats: Invalīdu tiesību nodrošināšana

Laikā, kad ekonomiskie apstākļi ir sarežģīti, ir ļoti svarīgi nodrošināt atbilstīgu sociālo aizsardzību iedzīvotājiem, kuri ir sociāli vismazāk aizsargāti. Viena no sabiedrības neaizsargātākajām grupām ir invalīdi. Ar dziļu nožēlu jāsecina, ka valstu budžeta līdzsvarošanas pasākumi tiek veikti, samazinot invalīdiem paredzētos sociālos pabalstus un programmu līdzekļus. Tas ir ne tikai pretrunā ar solidaritātes un sociālā taisnīguma principiem, bet tādējādi tiek vājināti procesi un mehānismi invalīdu integrācijai sabiedrībā, un tiek palielināta viņu sociālā atstumtība.

Vai Padome ir paredzējusi papildu pasākumus, lai palīdzētu invalīdiem ekonomiskās recesijas laikā? Vai nelabvēlīgā ekonomiskā situācija nepalēninās Padomes darbību, apsverot priekšlikumu Padomes direktīvai, ar kuru īsteno vienlīdzīgas attieksmes principu pret invalīdiem?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Mēs visi apzināmies ekonomiskās krīzes izraisītās sociālās problēmas. Ir būtiski nodrošināt īpašu aizsardzību cilvēkiem un cilvēku grupām, kas ir īpaši neaizsargāti, un apkarot izstumšanu. Mēs zinām, ka invalīdu un citu mazaizsargātu cilvēku grupu potenciālu bieži neizdodas izmantot diskriminācijas dēļ. Ņemot to vērā, Padome ir konsekventi uzsvērusi nozīmi, kāda invalīdiem ir pieejamības veicināšanai darba tirgum.

Tas ir ticis darīts saskaņā ar Lisabonas stratēģiju, tostarp ar pašreizējām nodarbinātības pamatnostādnēm. Padome kopā ar dalībvalstu valdībām 2009. gada martā pieņēma arī rezolūciju par invalīdu stāvokli Eiropas Savienībā. Padome savos 2009. gada 13. novembra secinājumos, kurus es pieminēju saistībā ar iepriekšējo jautājumu, vēl vairāk uzsvēra nozīmi, kāda ir neaizsargāto cilvēku un cilvēku grupu integrācijai darba tirgū. Darba tirgus pieejamības veicināšana šīm iedzīvotāju grupām ir arī ilgtermiņa izaugsmes priekšnosacījums.

Es vēlos atgādināt jums par Eiropas Parlamenta un Padomes kopējo vienošanos nosaukt 2010. gadu par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību. Es uzskatu, ka šajā lēmumā tiks iekļauta arī izglītības pieejamība visiem. Turklāt šis lēmums paredz darbu, lai sasniegtu vienlīdzīgu pieejamību informācijai un saziņas tehnoloģijai, īpašu uzmanību veltot invalīdu vajadzībām. Nākamā prioritāte, kurai tiks pievērsta uzmanība, attiecas uz invalīdu un viņu ģimeņu, un citu neaizsargātu iedzīvotāju grupu vajadzībām. Mēs ceram uz daudzām iniciatīvām, kas tiks pieņemtas nākamajā gadā.

Attiecībā uz priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu pret cilvēkiem neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas mēs saprotam, ka dzīve cilvēkiem ar invaliditāti tiktu ietekmēta pozitīvi, ja Komisijas priekšlikums tiktu īstenots. Padomes darba grupa sociālajos jautājumos vēl joprojām strādā pie šā dokumenta. Kā es pieminēju, 30. novembrī notika apspriede, un mēs sagatavojām ziņojumu par stāvokli, bet mums neizdevās panākt lēmumu.

Mēs nevaram paredzēt rezultātu sarunām, kuras vēl risinās, bet ir būtiski, lai formulējumi būtu pareizi, jo jautājums ir par juridisku noteiktību un direktīvas apjoma noteikšanu. Kā iepriekš norādīts, dalībvalstīm ir jābūt vienotām par šo priekšlikumu. To uzdevums ir izvērtēt ekonomiskās recesijas atbalsošanos šajā

kontekstā. Tiklīdz tiks panākta vienprātība, Eiropas Parlaments, protams, tiks lūgts dot savu piekrišanu atbilstīgi Lisabonas līguma 19. pantam.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Pateicos, priekšsēdētājas kundze, un pateicos jums, ministre Malmström, par jūsu atbildi. Es vēlos pateikties arī Zviedrijai, jo tieši Zviedrijas prezidentūras laikā ES Ministru Padome ratificēja Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām. Tas ir liels solis, bet tas ir tikai viens solis.

Patiesībā dzīve mūsu invalīdiem ir atšķirīga dažādās valstīs. Ir nedzirdīgi cilvēki, kas nevar izmantot zīmju valodu, bet ir neredzīgi cilvēki, kam nav pieejami palīdzības dienesti. Nav pielāgojumu kustību invalīdiem. Ievērojams skaits invalīdu vienkārši ir bez darba. Turklāt invalīdu faktiski ir aptuveni 10 % no visiem Eiropas Savienības iedzīvotājiem.

Ministre, es zinu, ka ir noteiktas problēmas un grūtības, kā es to kopumā teiktu, taču varbūt varētu drīzāk pieņemt atsevišķu direktīvu par invalīdu tiesībām. Mūsu direktīva būs saistoša visām ES dalībvalstīm, tādējādi invalīdi netiks diskriminēti.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Ļaujiet uzsvērt, ka te nav politiskās gribas trūkums. Mēs patiešām saprotam šīs direktīvas nozīmi, un mēs esam strādājuši patiešām ļoti, ļoti daudz, lai tā būtu gatava.

Bet, kā es jau teicu, mēs nevaram grozīt faktu, ka mums ir vajadzīga vienprātība un ka vienprātības nav. Zviedrijas prezidentūra un iepriekšējās prezidentūras ir darījušas daudz, piedāvājot dažādus kompromisus, dažādus ceļus uz priekšu. Notiek daudz darba grupu sanāksmju, un darbs risinās nepārtraukti, un sanāksmes vēl joprojām notiek. Mēs pie šā jautājuma strādāsim līdz mūsu prezidentūras beigām. Bet diemžēl mums vēl nav vienprātības.

Nebūtu vēlams atdalīt direktīvas dažādās daļas, jo kopējais nolūks — un to ļoti atbalstīja arī Parlaments — bija izstrādāt vispārēju direktīvu par diskrimināciju. Ja mēs sāktu sadalīt gabalos, es uzskatu, ka šī doma tiktu pazaudēta, un tas būtu nožēlojami. Tāpēc papūlēsimies vēl mazliet vairāk sagatavot visu direktīvu kopā, jo tā būtu ļoti vērtīga cīņā pret diskrimināciju gan invalīdiem, gan arī pārējiem diskriminētajiem cilvēkiem visā Eiropā.

Christa Klaß (PPE). – (*DE*) Mums jānovērš diskriminācija, kas ir sociāla problēma. Mūsu visu pienākums ir novērst visus diskriminācijas veidus.

Vai jūs piekrītat manam viedoklim, ka nav skaidru standartu, lai noteiktu, vai ir pieļauta diskriminācija, piemēram, situācijā, kad nama īpašnieks izīrē dzīvokli un iesniedzējs apgalvo, ka viņš ir ticis diskriminēts, jo nesaņēma šo dzīvokli?

Vai jūs piekrītat, ka Eiropas direktīva var vienīgi noteikt prasības, kuras pēc tam dalībvalstīm būtu jātransponē valsts tiesību aktā? Eiropai ir ļoti grūti izveidot Eiropas tiesību aktu šajā jomā.

Mairead McGuinness (PPE). – Tā kā mēs apspriežam invalīdu tiesības, es gribu tikai atzīmēt, ka mūsu kolēģis *Kósa* kungs ir tikko kā ievēlēts par Eiropas Parlamenta Invaliditātes starpgrupas priekšsēdētāju. Mēs vēlam viņam panākumus.

Konkrēti attiecībā uz ekonomisko krīzi, par ko mēs vakar debatējām un jūs piekrītoši mājāt galvu: mums ir milzīgas bažas par bērnu un jauniešu aprūpes iestādēm, un es baidos, ka ekonomiskā krīze — varbūt jūs piekritīsiet — palēninās pakalpojumu nodrošināšanu ārpus ārstniecības iestādēm un ka šis ir jautājums, ar kuru mums ir jābūt ļoti uzmanīgiem gan ES iekšienē, gan ārpus tās.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Ekonomiskas krīzes laikā tieši neaizsargātie iedzīvotāji ir tie, kuri vienmēr cieš visvairāk — bērni, jaunieši, veci cilvēki, invalīdi —, un tāpēc mums kā atbildīgiem politiķiem tas ir ļoti labi jāapzinās. Padomes dažādu grupu secinājumos un ieteikumos ir piebilsts, ka jāmudina dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību faktam, ka visvairāk vienmēr cieš visneaizsargātākās iedzīvotāju grupas, tāpēc es patiešām tam piekrītu.

Atbildot uz jūsu jautājumu: ja, pirmkārt, nav vispārējas, visaptverošas un tālejošas direktīvas, ir ļoti grūti noteikt Eiropas nozīmes standartus diskriminācijas jomā pret invalīdiem. Mums vispirms ir vajadzīga vispārēja direktīva, un tad jāstrādā, izejot no tās.

Es saprotu, ka jāizdara liels darbs, un es labi apzinos milzīgo diskrimināciju un grūtības, ar kurām invalīdi saskaras ikdienā un kuras neļauj viņiem piepildīt dzīvē savas iespējas. Es uzskatu, ka mums vispirms jāstrādā pie vispārējās direktīvas.

Lēmums nosaukt nākamo gadu par gadu cīņai pret sociālo atstumtību rada iespēju izvirzīt jaunus konkrētus priekšlikumus un organizēt kopējus pasākumus, lai pastiprinātu šo jautājumu un palielinātu izpratni visās dalībvalstīs.

Priekšsēdētāja. – Esmu pārliecināta, ka Parlaments saistībā ar šo diskusiju vēlētos, lai es apsveiktu *Kósa* kunga ievēlēšanu par starpgrupas priekšsēdētāju.

Jautājumi Nr. 8 un 9 ir atsaukti.

Jautājums Nr. 10 netiks izskatīts, jo temats, uz ko tas attiecas, jau ir iekļauts šīs sesijas darba kārtībā.

Tā kā jautājuma iesniedzējs nav klāt, jautājums Nr. 11 zaudē spēku.

Jautājums Nr. 12, ko iesniedza Charalampos Angourakis (H-0455/09)

Temats: Nabadzīgo Peru zemnieku šausminošās slepkavības peļņas gūšanas vārdā

Starptautiskajā presē tiek ziņots, ka noziedzīgs grupējums, kas pazīstams ar nosaukumu "Los Pishtacos", pēdējo gadu laikā Peru Huanuko un Pasko reģionos ir noslepkavojis vairākus desmitus cilvēku, lai pārdotu šo cilvēku ķermeņa taukus — 17 kilogramus, kā ziņo, — Eiropas kosmētikas ražotājiem par 15 000 dolāriem par kilogramu. Peru iestādes uzskata, ka šīs šausminošās darbības izskaidro daudzu cilvēku, tostarp bērnu, pazušanu. Mēs nosodām metodes, kuras izmanto Eiropas starptautiskie uzņēmumi, kas daudzus gadu desmitus peļņas vārdā slepkavo cilvēkus un izlaupa Latīņamerikas bagātības.

Kāda ir Padomes attieksme kopumā pret šīm Eiropas starptautisko uzņēmumu noziedzīgajām darbībām? Cik lielu ES finansējumu saņem šie Latīņamerikā darbojošies uzņēmumi?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Kā godātajam deputātam ir zināms, cilvēktiesību ievērošana ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem. Savās attiecībās ar trešām valstīm Padome vienmēr veltī īpašu uzmanību tam, lai tiktu nodrošināta pamattiesību un tiesiskuma ievērošana.

Attiecībā uz konkrētajiem godātā deputāta pieminētajiem gadījumiem — Padomei par tiem nebija nekas zināms un tie nav tikuši apspriesti Padomē. Prezidentūra arī ir lasījusi laikrakstus un ir informēta par ziņojumiem saziņas līdzekļos, bet atzīmē arī to, ka jaunākās ziņas liecina — sākotnējais sižets bijis joks.

Tā kā saziņas līdzekļu ziņojumi ir pretrunīgi un Padome parasti nekomentē saziņas līdzekļu materiālus, prezidentūra nevar un tai nevajadzētu izteikties par šo sižetu vai atbildēt uz jautājumu.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Priekšsēdētājas kundze, man jāsaka, ka ministres atbilde mani neapmierina pat ne vismazākajā mērā. Tas ir drausmīgs noziegums, nepieredzēts noziegums, es teiktu, un katrā gadījumā es uzskatu, ka Eiropas Savienībai ir resursi, ja vien tā grib, lai sīkāk izmeklētu šāda veida jautājumus.

Tā kā mums ir sakari ar Peru, mēs pieprasām oficiālu informāciju no Peru valdības par šo konkrēto gadījumu un to, lai tiktu veikti pasākumi. Pretējā gadījumā mēs piedzīvosim šādas situācijas atkārtošanos.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (*SV*) Informācija par šo ir bijusi ārkārtīgi pretrunīga. Ir skaidrs, ka ne iestāžu rīcībā, ne arī žurnālistu materiālos nav nekādu pierādījumu, kas norādītu, ka šie šausminošie gadījumi patiešām ir notikuši.

Tā kā skaidru norādījumu nav un daudz kas liek domāt, ka faktiski nekas tamlīdzīgs nav noticis un ka patiesībā tas ir bijis joks, Padome šajā jomā nav kompetenta rīkoties.

Priekšsēdētāja. Jautājums Nr. 13, ko iesniedza Ryszard Czarnecki (H-0458/09)

Temats: Poļu minoritātes diskriminācija Lietuvā

Ņemot vērā, ka šajā valstī turpinās poļu minoritātes diskriminācija un tā izpaužas kā prasība uzvārdu rakstībā obligāti lietot poļu valodai svešu ortogrāfiju, kā diskriminācija izglītības jomā, kā aizliegums vietu nosaukumus veidot divās valodās un kā to īpašumu neatdošana poļiem, kurus konfiscēja padomju iestādes, vai Padome plāno mudināt Lietuvas valdību ievērot mazākumtautību tiesības? Kad Padome iecerējusi veikt pasākumus šajā sakarībā?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Padome vēlreiz apstiprina pamattiesību un cilvēktiesību prioritāti, kā tas ir atzīts līgumos un Pamattiesību hartā. Padome ir un būs uzticīga saistībām novērst un izskaust visus pazemojošas un diskriminējošas attieksmes veidus.

Es vēlos atzīmēt, ka ar jautājumu par minoritāšu tiesību aizsardzību nodarbojas arī Eiropas Padome saskaņā ar Vispārējo Konvenciju par nacionālo minoritāšu aizsardzību. Jautājumus, kurus uzdevis *Czarnecki* kungs, pašlaik pārbauda Eiropas Padomes kompetentās struktūras. Jo īpaši atbilstīgi 2000. gada 29. jūnija Padomes Direktīvai 2000/43/EK, ar kuru tiek īstenots vienlīdzīgas attieksmes princips pret personām neatkarīgi no viņu rases vai etniskās izcelsmes, visas personas tiek aizsargātas pret diskrimināciju pēc rases vai etniskās izcelsmes, neatkarīgi no viņu juridiskā statusa. Šīs direktīvas tiesiskās aizsardzības lokā ietilpst nodarbinātības, sociālās aizsardzības, izglītības un preču un pakalpojumu pieejamības jomas. Eiropas Komisija ir atbildīga par Eiropas tiesību aktu īstenošanas un ievērošanas pārraudzību dalībvalstīs.

Visbeidzot — Stokholmas programmā, kuru šā gada 10. un 11. decembrī Eiropadome apstiprināja, tiek izvērtēta nepieciešamība pēc papildu priekšlikuma attiecībā uz neaizsargātām grupām, ņemot vērā pieredzi, kas gūta, dalībvalstīm piemērojot Hāgas 2000. gada konvenciju par starptautisku aizsardzību pieaugušajiem, kurai tās turpmāk pievienosies.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Pateicos jums, *Malmström* kundze, par jūsu atbildi un jo īpaši par uzsvaru, ka Padome pretosies visiem diskriminācijas veidiem pret nacionālām minoritātēm Eiropas Savienībā, tostarp pret poļu minoritāti Lietuvā. Tas ir ļoti svarīgs paziņojums. Paldies jums, es vēlos uzsvērt, ka mēs diemžēl sastopam sistemātisku Lietuvas iestāžu darbību saistībā ar izglītības sistēmu un vietu nosaukumiem divās valodās un dažādos pārvaldes līmeņos. Tāpēc šis ir ārkārtīgi svarīgs jautājums, un es lūgtu Padomi to pārraudzīt.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Es varu tikai atkārtot principus un vērtības, par kurām Eiropas Savienība iestājas un kuras Padome, protams, aizsargā.

Tāpat arī Eiropas Padomes attiecīgās iestādes pārbauda konkrētos faktus, uz kuriem *Czarnecki* kungs atsaucās, un, ja tiks konstatēts jebkāds cits diskriminācijas veids, Komisijas uzdevums ir nodrošināt, lai dalībvalstis rīkotos saskaņā ar Eiropas Savienības līgumiem un tiesību aktiem.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 14, ko iesniedza **Brian Crowley** (H-0462/09)

Temats: Budistu mūku un mūķeņu vajāšana Vjetnamā

Kādi konkrēti pasākumi pēc tam, kad 2009. gada 26. novembrī (P7_TA(2009)0104) tika pieņemta Eiropas Parlamenta rezolūcija par stāvokli Laosā un Vjetnamā, ir veikti, lai risinātu jautājumu par budistu mūku un mūķeņu vajāšanu un aizskaršanu Vjetnamā?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* –(*SV*) Paldies par jūsu jautājumu. Padome ārkārtīgi labi apzinās cilvēktiesību situāciju Vjetnamā, un mēs cieši uzraugām situācijas attīstību šajā valstī.

Divreiz gadā Padome un Komisija izvērtē situāciju attiecībā uz cilvēktiesību dialogu, kas mums notiek ar Vjetnamas iestādēm. Jaunākā dialoga sanāksme notika pagājušajā nedēļā — 11. decembrī — Hanojā. Tika apspriesti daudzi steidzami jautājumi, piemēram, vārda brīvība, kriminālkodeksa reforma, tostarp nāves sods, kā arī reliģiskās pārliecības brīvība un reliģiskā iecietība, arī "*Plum Village*" atbalstītāju situācija. Vjetnamas valdībai tika iesniegts to personu un ieslodzīto saraksts, kuru situācija rada īpašas bažas. Papildus cilvēktiesību dialogam ES arī regulāri izvirza Vjetnamas valdībai jautājumus, kas rada sevišķas bažas.

10. novembrī Padome un Komisija piedalījās ilgā diskusijā ar "*Plum Village*" kopienas locekļiem. 26. novembrī tika publicēta Eiropas Parlamenta rezolūcija par šo jautājumu. Tajā pašā dienā Komisija piedalījās augsta līmeņa sarunās ar Hanojas iestādēm, un šī sanāksme notika saistībā ar Apvienoto komiteju sarunām par partnerattiecību un sadarbības nolīgumu, kas, kā mēs ceram, tiks noslēgts nākamgad. Šajā sanāksmē mūsu galvenā vēstījuma mērķis bija paust, ka mēs uzskatām cilvēktiesību situāciju Vjetnamā par nospiedošu.

Mēs pieminējām baznīcas īpašuma atsavināšanu, mēs pieminējām uzbrukumus cilvēktiesību kampaņas dalībniekiem un tīmekļa emuāru autoriem, par ko iepriekš šajā Parlamentā runāja deputāti, un mēs arī pieminējām "Plum Village" atbalstītāju situāciju. Mēs aicinājām mūsu partnerus nodrošināt un ievērot cilvēktiesības, un izpildīt visas tās saistības, kas ir noteiktas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un starptautiskajās konvencijās, ko Vjetnama ir parakstījusi. Parlamenta rezolūcija piešķīra šim vēstījumam īpašu spēku, un es vēlētos Eiropas Parlamentam par to pateikties. Mēs arī informējām Vjetnamu par Eiropas Parlamenta jauno un svarīgo nozīmi, jo īpaši attiecībā uz gaidāmo partnerattiecību un sadarbības nolīgumu.

2009. gada 8.–10. decembrī ES delegācija apmeklēja *Bat Nha* klosteri un *Phuoc Hue* templi, kur ir paglābušies gandrīz 200 palikušie "*Plum Village*" locekļi. Mēs tur runājām ar reliģiskajiem pārstāvjiem un vietējām iestādēm, lai iegūtu vairāk informācijas par pašreizējo situāciju. ES turpinās ļoti cieši uzraudzīt situāciju *Phuoc Hue* templī.

Pat the Cope Gallagher (ALDE) aizstāj jautājuma iesniedzēju. – Es vēlētos savā vārdā un Crowley kunga vārdā pateikties Padomes priekšsēdētājai par viņas ļoti vispusīgo atbildi un teikt, ka man ir liels prieks par to pieeju, kāda ir gan Padomei, gan Komisijai. Es ceru, ka jūs turpināsiet pragmatiski uzraudzīt situācijas attīstību.

Priekšsēdētāja. – Jautājums Nr. 15, ko iesniedza Pat the Cope Gallagher (H-0463/09)

Temats: Īslandes pieteikums par pievienošanos Eiropas Savienībai

Vai Padome var sniegt atjauninātu novērtējumu par Īslandes pieteikuma statusu attiecībā uz pievienošanos Eiropas Savienībai?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Priekšsēdētājas kundze, es domāju, ka šis jautājums ir tuvs arī jums.

(SV) Ļaujiet man vispirms atgādināt jums to, kas tika noteikts Padomes 8. decembra secinājumos, kuros Padome raksta šādi: "Īslande ir valsts, kurai ir dziļas demokrātiskas saknes ar ilgu vēsturi, tai ir potenciāls, lai dotu Eiropas Savienībai nozīmīgu stratēģisku un politisku ieguldījumu. Šī valsts jau ir cieši integrēta ar Eiropas Savienību daudzās jomās, pateicoties tās dalībai Eiropas Ekonomiskajā zonā un Šengenas zonā."

Īslandes pieteikums dalībai Eiropas Savienībā tika oficiāli iesniegts Zviedrijas prezidentūrai Stokholmā 2009. gada 16. jūlijā. Es personīgi biju tur un saņēmu šo pieteikumu, kas tika nekavējoties nosūtīts tālāk Padomes locekļiem.

Padome savā 2009. gada 27. jūlija sanāksmē atgādināja par atjaunoto vienprātību paplašināšanās jautājumā, kas tika aprakstīts Eiropadomes 2006. gada sanāksmes secinājumos, ietverot principu, ka katra valsts ir jāizvērtē neatkarīgi, un mēs nolēmām iesākt procesu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 49. pantā. Tādēļ Komisijai tika lūgts iesniegt Padomei atzinumu par šo pieteikumu.

Pieteikums tiks novērtēts saskaņā ar līgumā noteiktajiem principiem, kritērijiem, kas noteikti Eiropadomes 1992. gada sanāksmē Kopenhāgenā, un Eiropadomes 2006. gada decembra sanāksmes secinājumiem. Saskaņā ar secinājumiem, ko pagājušajā nedēļā ir pieņēmusi Vispārējo lietu padome, tā atkal pievērsīsies šim jautājumam, kad Komisija būs iesniegusi savu atzinumu. Tam ir jādod iespēja Padomei lemt par iespējamo sarunu sākšanu ar Īslandi Spānijas prezidentūras darbības sākuma mēnešos.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Es gribu pateikties Padomes priekšsēdētājai par atbildi. Būdams Delegācijas attiecībām ar Šveici, Īslandi un Norvēģiju vadītājs un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) Apvienotās parlamentārās komitejas priekšsēdētājs, es pilnībā saprotu, ka, protams, ikviens pieteikums ir jāizskata neatkarīgi, un progress ir panākts. Es domāju, ka uz to norāda tas, ka Īslande atbildēja uz daudzajiem jautājumiem pietiekami īsā laikā, un, protams, palīdzēja tas, ka tā ir Eiropas Ekonomikas zonas locekle. Tas norāda uz Īslandes valdības apņemšanos. Es uzskatu, ka tas būtu vēl viens svarīgs solis Eiropas turpmākas paplašināšanās virzienā, ja Īslande kļūtu par Eiropas Savienības dalībvalsti.

Jūs tomēr pieminējāt seno demokrātiju, jo šis ir jautājums, par ko ir jālemj Īslandes iedzīvotājiem, bet es ceru uz turpmāku progresu nākamajā Padomes sanāksmē, un tur, cerams, tiks sperts svarīgs solis un Padome nāks klajā ar paziņojumu.

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Īslandes pieteikums ir jāizskata saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, un Komisija vēl nav pabeigusi savu pārbaudi un sava atzinuma izstrādi. Komisija virzās uz priekšu tāpat kā Īslande, un Komisija jau ir iecēlusi pārstāvjus savās sarunu grupās un ir gatava savā darbā būt ļoti pamatīga, bet ātra. Tādēļ es domāju, ka mēs varam paļauties uz Komisiju, ka tā iesniegs atzinumu nākamā gada sākumā un ka Padome, cerams, varēs pieņemt lēmumu par turpmākiem pasākumiem.

Priekšsēdētāja. – Tā kā jautājuma iesniedzēja nav klāt, jautājums Nr. 16 zaudē spēku.

Jautājums Nr. 17, ko iesniedza **Mairead McGuinness** (H-0470/09)

Temats: Bioloģiski noārdāmie atkritumi

Vai Padome var komentēt dalībvalstu panākumus attiecībā uz bioloģiski noārdāmo atkritumu novirzīšanu no poligoniem, kā noteikts Direktīvā 1999/31/EK⁽⁵⁾par atkritumu poligoniem?

Cecilia Malmström, Padomes priekšsēdētāja. – (SV) Katru dienu ES dalībvalstīs tiek radīts liels atkritumu daudzums. Tam, kā mēs tiekam galā ar šiem atkritumiem, protams, ir svarīga ietekme uz vidi. Komisijas nesen publicētais ziņojums par to ES tiesību aktu īstenošanu, kas saistīti ar atkritumiem, secina, ka, lai gan dažas dalībvalstis ir panākušas progresu, ļoti daudzās valstīs ir vajadzīgi plaši īstenošanas pasākumi, lai atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra atbilstu ES prasībām. Direktīvu par atkritumu poligoniem ir sevišķi sarežģīti īstenot.

Attiecībā uz bioloģiski noārdāmo atkritumu novirzīšanu no atkritumu poligoniem Komisijas ziņojums nosaka, ka tikai deviņas valstis 2006. gadā sasniedza savus samazinājumu mērķus — saskaņā ar pieejamo diezgan ierobežoto informāciju. Padome ir iepriekš noteikusi savos 2009. gada jūnija secinājumos, ka tā piekrīt Komisijai. Ir ļoti svarīgi, ka tiek izpildīti ES mērķi attiecībā uz bioloģiski noārdāmo atkritumu novirzīšanu no atkritumu poligoniem. Padome arī aicināja Komisiju turpināt savu ietekmes analīzi, lai vajadzības gadījumā sagatavotu priekšlikumu ES tiesību aktiem par bioloģiski noārdāmiem atkritumiem.

Padome paziņoja, ka ir jāatzīmē ES tiesību aktu nepieciešamība, un jo īpaši nepieciešamība izstrādāt tiesību aktus par bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādi, izmantojot kompostēšanu un enerģijas reģenerāciju biogāzes iekārtās ar tai sekojošu pārpalikušo materiālu pārstrādi. Padome arī noteica, ka bioloģiski noārdāmo atkritumu labāka apsaimniekošana veicinātu mūsu resursu ilgtspējīgāku apsaimniekošanu, palielinātu sauszemes vides aizsardzību, palīdzētu cīņā pret klimata pārmaiņām un jo īpaši dotu iespēju sasniegt mērķus attiecībā uz atkritumu novirzīšanu no poligoniem, pārstrādi un atjaunojamiem enerģijas avotiem.

Mairead McGuinness (PPE). – Es domāju, ka ikviens Parlamentā atbalsta šos centienus. Atrodoties atkritumu poligonā, kur es esmu bijusi, un ieelpojot, sajūta ir šausmīga, un es domāju, ka cilvēkiem, kas iejaucas ar starpsaucieniem, varbūt vajadzētu apmeklēt šos poligonus.

Vai jūs varētu norādīt iemeslus, ja jums tādi ir, lai varētu konkretizēt, kādēļ tikai deviņas dalībvalstis ir sasniegušas šo stadiju? Mēs zinām, ka mums tas ir jādara; es piekrītu, ka mums ir jāražo biogāze. Ikviens atbalsta šos principus, bet kādēļ mēs nesasniedzam mērķus?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Man ir jāatzīstas, ka es neesmu eksperte šajā jautājumā, bet ciktāl es sapratu no Komisijas paziņojumiem, trūkst piemērotas infrastruktūras, lai tiktu ar to galā, un šādas infrastruktūras izveidošanai ir diezgan lielas izmaksas. Tas, protams, ir izdevīgi ilgtermiņā, bet dalībvalstis nav ieguldījušas līdzekļus piemērotā infrastruktūrā, un tādēļ tas ir aizņēmis tik daudz laika.

Priekšsēdētāja. – Tagad mēs pievērsīsimies jautājumam, kas būs pēdējais šovakar un patiešām pēdējais jūsu prezidentūras jautājums. To ir iesniedzis Hans-Peter Martin kungs, un tas attiecas uz Zviedrijas vadītās Padomes prezidentūras panākumiem pārredzamības jautājumos, un es uzdrīkstos teikt, ka šajā jautājumā mums ir kaut kas ziņojams.

Jautājums Nr. 18, ko iesniedza **Hans-Peter Martin** (H-0472/09)

Temats: Zviedrijas Padomes prezidentūras panākumi pārredzamības jautājumos

Savā 2009. gada 16. septembra vēstulē (H-0295/66) Zviedrijas prezidentūra skaidro, ka tā piekrīt deputāta viedoklim par to, ka Eiropas Savienības darbībās pārredzamībai jāpiešķir lielāka nozīme. Tāpat Padomes prezidentūra paskaidroja, ka tā pilnībā īsteno attiecīgos pārredzamības noteikumus saskaņā ar Padomes Reglamenta 8. panta 1.-4. punktu. Saskaṇā ar Padomes Reglamentu ir vispārīgi jānodrošina, ka visa veida apspriešanās par tiesību aktiem, uz kuriem attiecas koplēmuma procedūra, ir publiski pieejama.

Kādi ir prezidentūras secinājumi tās darbības beigās? Kurās jomās un kādi konkrēti panākumi ir gūti?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – (SV) Kā norāda godātais deputāts, pārredzamības palielināšana Eiropas Savienības darbā ir svarīga prioritāte Zviedrijai kā dalībvalstij un kā prezidentūras vadītājai.

⁽⁵⁾ OV L 182, 16.7.1999., 1. lpp.

^{(6) .} gada 16. septembra rakstiskā atbilde.

Pārredzamības palielināšana ikvienā Padomes darba jomā bija viens no tiem skaidrajiem mērķiem, kurus mēs noteicām.

Es vēlētos pieminēt, piemēram, prezidentūras tīmekļa vietni, kur var atrast informāciju trijās valodās par sanāksmēm, pamatdokumentiem un saitēm video tiešraidei internetā (*webstreaming*).

Pēdējos dažos mēnešos prezidentūra ir arī darījusi visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti Padomes Reglamenta noteikumi par pārredzamību.

2009. gada jūlijā, septembrī, oktobrī un novembrī pēc Zviedrijas prezidentūras iniciatīvas notika 20 publiskas debates saskaņā ar Reglamenta 8. panta 3. punktu. Turklāt notika publiskas debates par prezidentūras darba programmu Ekonomikas un finanšu padomes darbam. Tātad četros mēnešos notikušo publisko debašu skaits ir 21.

Attiecībā uz publisko apspriežu skaitu 59 tiesību aktu punkti tika publiski pieņemti kā "A" punkti, izmantojot parasto likumdošanas procedūru, un deviņi ierosinātie tiesību aktu punkti tika apspriesti Padomes publiskā sanāksmē kā "B" punkti. Turklāt viena publiska apspriede notika pēc prezidentūras iniciatīvas. Ja godātais deputāts domā, ka tas nešķiet daudz, ir jāpatur prātā, ka to Padomes darba kārtības punktu skaits, kuri jāizskata publiskās apspriedēs, nedaudz mainās atkarībā no to punktu skaita, kuriem ir jāpiemēro parastā likumdošanas procedūra. Turklāt jaunajam Parlamentam nav bijis tik daudz punktu kā parasti. Jaunā Komisija neapšaubāmi palielinās to tiesību aktu priekšlikumu skaitu, kuri ir jāizskata Padomei un Eiropas Parlamentam, un tad punktu skaits palielināsies.

Turklāt tagad, kad ir stājies spēkā Lisabonas līgums, publiskas ir arī visas Padomes sanāksmes, kurās tiek izskatīta tā darba kārtības daļa, kas attiecas uz apspriedēm par tiesību aktiem. Zviedrijas prezidentūra atzinīgi vērtē šo uzlabojumu. Pateicoties tam, Eiropas Savienība kļūs efektīvāka un demokrātiskāka.

Nobeigumā es vēlētos pieminēt, ka vakar Zviedrijas prezidentūra ierosināja sanāksmi ar iestāžu darba grupu pārredzamības jautājumos un ar Komisijas priekšsēdētāja vietnieces *Margot Wallström* un priekšsēdētāja vietnieces *Diana Wallis* piedalīšanos. Mēs apspriedām ļoti daudzus konkrētus priekšlikumus, lai nodrošinātu Eiropas pilsoņiem labāku, lietotājam draudzīgāku piekļuvi informācijai ES iestādēs.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Plenārsēdē reti ir tie gadījumi, kad rodas iemesls noteikta veida emocijām. Es domāju, ka ir gods un prieks par to, ka tieši mēs varam piedalīties pēdējā dialogā. *Malmström* kundze, jūs pati zināt, ka uz lielāku pārredzamību ved ilgs un šaurs ceļš, pa kuru mēs diemžēl bieži virzāmies tikai gliemeža ātrumā, ja es domāju par to, kur mēs bijām pirms desmit gadiem un kur mēs esam tagad. Tomēr es kā kritisks, bet dedzīgs pro-eiropietis noteikti nevaru būt apmierināts tikai ar to, ko mēs esam sasnieguši līdz šim.

Man būtu interesanti uzzināt, kādu vēstījumu jūs mums atstātu attiecībā uz to, ko jūsu pēcteči varētu pa īstam uzlabot. Es domāju īpaši par Padomes darba grupām. Es patiesībā neesmu apmierināts ar to darba kārtības punktu skaitu, kāds līdz šim ir bijis publiski pieejams, kā arī ar veidu, kādā tiek iegūta piekļuve dokumentiem. Pamatojoties uz jūsu desmit gadus ilgo pieredzi Eiropas politikā un skatoties ilgtermiņa perspektīvā, kādas ir jūsu domas par to, vai mēs vispār kādreiz sasniegsim tādu stadiju pārredzamības jomā, kādu Zviedrija ir sasniegusi pirms dažiem gadu desmitiem?

Cecilia Malmström, *Padomes priekšsēdētāja.* – Tas patiešām ir ļoti svarīgs jautājums. Es gribētu teikt, ka piekļuve dokumentiem un pārredzamība ir ievērojami uzlabojusies pēdējo desmit gadu laikā. Tas noticis, pateicoties Regulai (EK) Nr. 1049/2001, kura ir ļoti svarīga regula, un es lepojos ar to, ka esmu varējusi piedalīties šīs regulas rašanās procesā.

Jautājums ir arī par to, kā mēs to īstenojam, un par attieksmi. Attieksme pēdējos desmit gados ir uzlabojusies. Daudzi cilvēki mūsu Eiropas iestādēs ir sapratuši, ka pārredzamība un atklātība nav bīstamas. Tās ir labas. Tās ir efektīvas. Tās ir labas no likumības viedokļa, un tās arī samazina pārkāpumu un korupcijas iespējas.

Mums vēl arvien ir jāstrādā. Lisabonas līgums sniedz mums jaunas iespējas. Es ceru, ka visas nākošās prezidentūras izmantos šīs iespējas tik labi, cik vien iespējams. Komisija vakar teica, ka tā atgriezīsies ar priekšlikumiem, kas izriet no Lisabonas līguma, par to, kā mēs varam virzīties uz priekšu pārredzamības jomā.

Vēl arvien ir daudz darāmā, bet mēs jau esam nogājuši diezgan garu ceļu. Kā saka godātais deputāts, tā ir pastāvīga cīņa, un es ceru, ka pa šo cīņas ceļu mēs iesim kopā.

Priekšsēdētāja. – Tāpēc man atliek teikt, ministre, dārgā Cecīlija, liels paldies jums par jūsu sadarbību un Zviedrijas prezidentūras laikā tik pilnīgu piedalīšanos jautājumu laikā, mēs ceram ar šā Parlamenta piekrišanu redzēt jūs tajā pusē. Liels paldies jums, un paldies jūsu komandai.

Jautājumu laiks tiek slēgts.

Uz jautājumiem, uz kuriem netika atbildēts laika trūkuma dēļ, sniegs rakstiskas atbildes (sk.Pielikumu).

13. Nākamās sēdes darba kārtība (sk. protokolu)

14. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 19.10.)